EMMA DONOGHUE

MINUNEA

EMMA DONOGHUE

MINUNEA

Original: *The Wonder* (2016)

Traducere din limba engleză de:
ANDREI DÓSA

virtual-project.eu

2020

UNU

Îngrijirea

a îngriji:
să alăptezi un prunc
să creşti un copil
să te îngrijeşti de cei bolnavi

Călătoria n-a fost mai rea decât s-a aşteptat. Un tren de la Londra la Liverpool; cursa de noapte cu pachebotul cu aburi până la Dublin; un tren lent de duminică înspre vest, până într-un orăşel numit Athlone.

O aştepta un birjar.

— Domnişoară Wright?

Lib cunoscuse mulţi soldaţi irlandezi. Dar asta se întâmplase în urmă cu mai mulţi ani, aşa că acum îşi ciulea urechea să înţeleagă cuvintele birjarului.

Bărbatul i-a cărat cufărul până la ceea ce el numea brişcă. Un termen irlandez impropriu; cotiga aceea simplă n-avea nimic în comun cu o brişcă. Lib se instală pe singura banchetă aflată în mijloc, iar ghetele ei ajunseră mai aproape de roata din dreapta decât şi-ar fi dorit. Îşi deschise umbrela cu cadru de metal ca să se adăpostească de burniţă. Cel puţin aici era mai plăcut decât în aerul închis al trenului.

De cealaltă parte a banchetei, atât de cocârjat încât spatele lui aproape că-l atingea pe-al ei, birjarul şfichiui din bici.

— Dă-i drumul!

Poneiul miţos se urni din loc.

Cei câţiva oameni de pe drumul de macadam ce ducea spre Athlone păreau palizi, lucru pe care Lib îl atribui execrabilei diete formate din cartofi şi aproape nimic altceva. Poate că aşa se explicau şi dinţii lipsă ai birjarului.

Acesta a zis ceva legat de o inimă.

— Poftim?

— Inima ţinutului, doamnă.

Lib aşteptă, proptindu-se ca să amortizeze hurducăielile cotigii.

El arătă în jos.

— Aici suntem chiar în mijlocul ţării.

Câmpuri plate întrerupte de fâşii întunecate de pădure. Straturi de turbă brun-roşcată; nu se zice că în mlaştini sălăşluieşte boala? Din loc în loc, ruina cenuşie a câte unei case ţărăneşti acoperite aproape în totalitate de vegetaţie. Nimic din toate astea nu i se păru lui Lib ca fiind pitoresc. În mod clar, regiunea centrală a Irlandei era o depresiune în care băltea apa, ca cercul mic dintr-o farfurioară.

Brişca părăsi drumul, intrând pe un drumeag mai îngust de pietriş. Răpăitul de pe pânza umbrelei deveni un zgomot continuu. Cocioabe fără ferestre; Lib îşi imagină în fiecare dintre ele câte o familie laolaltă cu animalele din gospodărie, strângându-se unii în alţii ca să se ferească de ploaie.

Când şi când, un drum îngust ducea către un talmeş-balmeş de acoperişuri care probabil că formau un sat. Dar evident că niciodată acel sat anume. Lib ar fi trebuit să-l întrebe pe birjar cât estima că va dura călătoria. Acum nu-l mai întrebă, de teamă că răspunsul va fi: „Mai e cale lungă”.

Tot ce-i spusese infirmiera-şefă la spital a fost că e nevoie de o infirmieră cu experienţă într-o locuinţă privată, pe o perioadă de două săptămâni. Costurile privind cazarea şi transportul aveau să fie asigurate, precum şi o diurnă. Lib nu ştia nimic despre familia O’Donnell, cu excepţia faptului că trebuie să fi fost o familie înstărită dacă erau într-atât de cosmopoliţi încât să cheme tocmai din Anglia o infirmieră cu pregătire mai bună. Abia acum se pomeni întrebându-se cum de ştiau că pacientul va avea nevoie de serviciile ei timp de două săptămâni, nici mai mult, nici mai puţin. Poate că Lib înlocuia temporar o altă infirmieră.

Oricum ar fi stat lucrurile, avea să fie plătită destul de bine pentru eforturile ei, iar noutatea slujbei îi trezea întrucâtva curiozitatea. La spital, pregătirea lui Lib era detestată şi apreciată în aceeaşi măsură şi îi erau solicitate doar abilităţile mai simple: să hrănească pacienţii, să le schimbe hainele, să facă paturile.

A rezistat impulsului de a-şi băga mâna sub pelerină şi a-şi scoate ceasul; asta n-ar fi făcut ca timpul să treacă mai repede, iar ploaia ar fi putut să-i pătrundă în mecanism.

Urmă încă o cocioabă fără acoperiş, cu spatele la drum, zidurile ei laterale înălţându-se acuzator către cer. Buruienile nu reuşiseră încă să acopere această ruină. Lib întrezări prin deschizătura unde fusese uşa o harababură neagră; un incendiu recent, aşadar. (Dar cum de reuşise să ia foc ceva în regiunea asta îmbibată cu apă?) Nimeni nu se obosise să cureţe grinzile carbonizate, cu atât mai puţin să înalţe un acoperiş nou şi să-l acopere cu stuf. Era oare adevărat că irlandezii erau reticenţi la progres?

Pe marginea drumului stătea o femeie cu o bonetă murdară pe cap, iar o ceată de copii se căţărase pe gardul din spatele ei. Zdrăngănitul căruţei îi făcu să se apropie cu mâinile ridicate, cu palmele făcute căuş, ca şi cum ar fi vrut să prindă picăturile de ploaie. Lib îşi întoarse jenată privirea.

— Anotimpul foametei, bălmăji birjarul.

Dar era în plină vară. Cum să lipsească hrana tocmai acum?

Încălţările ei erau murdărite de noroiul şi de pietrişul azvârlit de roţi. De câteva ori, brişca a intrat hurducăindu-se în câte o băltoacă întunecată, atât de adânc încât Lib a fost nevoită să se ţină de banchetă ca să nu fie azvârlită peste margine.

Au urmat alte cocioabe, unele dintre ele având trei sau patru ferestre. Hambare, şoproane. O casă de fermier cu două etaje, apoi încă una. Doi oameni care încărcau o căruţă s-au oprit din lucru, iar unul dintre ei îi spuse celuilalt ceva. Lib se uită în jos la îmbrăcămintea ei: era ceva în neregulă cu hainele cu care călătorea? Sau poate că localnicii erau atât de leneşi, încât se opreau din lucru ca să se holbeze la fiecare străin.

În faţa lor, varul strălucea pe o clădire cu acoperiş ascuţit şi cu o cruce în vârf, adică pe capela romano-catolică. Lib îşi dădu seama că ajunseseră în sat abia atunci când birjarul trase de hăţuri, cu toate că, după standardele englezeşti, locul nu era mai mult decât o îngrămădire de clădiri cu înfăţişare mizerabilă.

Acum îşi verifică ceasul: era aproape nouă, iar soarele încă nu apusese. Poneiul îşi lăsă capul în pământ şi mestecă un smoc de iarbă. Asta părea să fie singura stradă.

— Veţi fi instalată în prăvălia de spirtoase.

— Pardon?

— La Ryan's.

Birjarul făcu un gest cu capul spre o clădire fără firmă, aflată în stânga.

Aşa ceva era imposibil. Înţepenită după călătorie, Lib îl lăsă pe bărbat s-o ajute să coboare. Îşi scutură umbrela ţinând-o departe de trup, înfăşură pânza cerată şi o închise bine. Îşi şterse mâinile de interiorul pelerinei înainte să păşească în prăvălia cu tavanul jos.

O izbi mirosul de turbă aprinsă. În afară de focul care ardea înăbuşit într-un şemineu masiv, încăperea era luminată doar de câteva lămpi. O fată împingea o canistră la locul ei pe un raft înalt.

— Bună seara, spuse Lib. Cred că e posibil să fi fost adusă la o adresă greşită.

— Dumneavoastră trebuie să fiţi englezoaica, spuse fata, ridicând un pic prea tare vocea, ca şi cum Lib ar fi fost surdă. Aţi vrea să veniţi în spate să luaţi gustarea de seară?

Lib se stăpâni. Dacă nu exista un han propriu-zis şi dacă familia O'Donnell nu putea sau nu voia s-o găzduiască pe infirmiera pe care o angajase, atunci nu i-ar fi folosit la nimic să se plângă.

Trecu dincolo de uşa de lângă şemineu şi dădu într-o mică încăpere fără ferestre, cu două mese. Una dintre ele era ocupată de o călugăriţă, a cărei faţă era aproape de nedesluşit în spatele straturilor apretate ale scufiei. Dacă Lib tresări, era pentru că nu mai văzuse de ani întregi oameni de soiul ei; în Anglia, slujitoarele Domnului nu se preumblau în astfel de veşminte, de frică să nu trezească sentimente anticatolice.

— Bună seara, spuse ea politicos.

Călugăriţa îi răspunse cu o plecăciune adâncă. Poate că membrele ordinului ei erau descurajate să vorbească cu cei de altă credinţă, sau e posibil să fi făcut chiar un jurământ al tăcerii?

Lib se aşeză la cealaltă masă, cu spatele la călugăriţă, şi aşteptă. Stomacul îi chiorăia – spera că nu într-atât de tare încât să se audă. Se distingea un ţăcănit slab, care pesemne că venea de sub faldurile negre ale veşmintelor femeii: faimoasele mărgele ale rozariului.

Când într-un târziu fata veni cu tava, călugăriţa se aplecă şi începu să murmure, spunând rugăciunea de mulţumire înainte

de masă. Avea în jur de patruzeci sau cincizeci de ani, aprecie Lib, şi avea ochii uşor bulbucaţi şi mâinile grăsuţe de ţărancă.

Ciudată combinaţie de mâncăruri: pâine de ovăz, varză, un fel de peşte.

— Mă aşteptam mai degrabă la cartofi, îi spuse Lib fetei.

— Mai tre' s-aşteptaţi o lună până se fac.

Lib înţelese acum de ce acesta era anotimpul foametei în Irlanda – cartofii aveau să fie recoltaţi abia la toamnă.

Totul avea gust de turbă, dar ea era hotărâtă să nu lase nimic în farfurie. Încă de pe vremea când era la Scutari, unde porţia infirmierelor era la fel de mică ca a bărbaţilor, Lib descoperise că nu putea să irosească nicio înghiţitură.

În faţa prăvăliei se auziră zgomote, apoi în sufragerie se înghesui un grup format din patru persoane.

— Domnul să vă aibă-n pază, spuse primul bărbat.

Neştiind ce să răspundă, Lib dădu din cap.

— Şi pe dumneata.

Cea care bâiguise era călugăriţa, atingându-şi fruntea, pieptul, umărul stâng şi pe cel drept pentru a face semnul crucii. Apoi părăsi încăperea – fie pentru că mâncase suficient din porţia ei săracă, fie ca să elibereze masa pentru nou-veniţi, Lib nu reuşi să-şi dea seama.

Erau nişte indivizi aspri ţăranii ăştia şi nevestele lor. Îşi petrecuseră oare toată după-amiaza de duminică bând altundeva? Prăvălie de spirtoase; înţelese acum vorbele birjarului. Nu o prăvălie bântuită[1], ci una care servea băutură.

Din pălăvrăgeala lor – vorbeau despre o minune extraordinară greu de crezut ochilor, cu toate c-o văzuseră ei înşişi –, Lib trase concluzia că vizitaseră pesemne vreun bâlci.

— Io aş zice că ăilalţi au pus-o la cale, spuse un bărbat cu barbă.

Nevasta îi dădu un cot, dar el continuă.

— Să-i facă toate hatârurile şi să se ploconească la picioarele ei!

— Domnişoară Wright?

A întors capul.

Străinul din uşă se bătu uşor peste jiletcă.

— Dr. McBrearty.

---

[1] În limba engleză, *spirits* înseamnă atât „alcool" cât şi „spirite".

Aşa-l chema pe medicul familiei O'Donnell, îşi aduse Lib aminte. Se ridică în picioare să-i strângă mâna. Favoriţi zbârliţi, câteva fire de păr pe cap. O jachetă ponosită, umerii ninşi cu mătreaţă şi un baston cu măciulie. Să fi avut în jur de şaptezeci de ani?

Ţăranii şi nevestele lor îi cercetau cu luare-aminte.

— Frumos din partea dumneavoastră că aţi bătut atâta drum, zise doctorul, ca şi cum Lib n-ar fi venit să-şi ia în primire slujba, ci ca să-i facă o vizită. A fost cumplit drumul? Sunteţi cam epuizată, nu-i aşa? continuă el, fără să-i dea posibilitatea să răspundă.

L-a urmat afară din cameră, în prăvălie. Luând în mână un felinar, fata le făcu semn s-o urmeze pe scările înguste.

Dormitorul era înghesuit. Cufărul lui Lib ocupa mare parte din podea. Urma oare să aibă o discuţie între patru ochi cu dr. McBrearty chiar aici? E posibil ca localul să nu aibă nicio altă cameră disponibilă sau fata era atât de necioplită, încât nu se gândise să aranjeze lucrurile într-o manieră mai cuviincioasă?

— Foarte bine, Maggie, îi spuse el fetei. Cum mai stă cu tusea tatăl tău?

— Mai bine, să zic.

— Bun, domnişoară Wright, spuse el imediat ce fata plecă şi-i făcu semn să se aşeze pe singurul scaun din încăpere, unul din stuf.

Lib ar fi apreciat foarte mult dacă mai întâi ar fi fost lăsată singură preţ de zece minute, ca să folosească oala de noapte şi lavaboul. Irlandezii aveau reputaţia de a trece peste formalităţi.

Doctorul se propti în baston.

— Ce vârstă aveţi dumneavoastră, daţi-mi voie să vă întreb?

Aşadar, trebuia să treacă pe loc printr-un interviu, cu toate că i se dăduse de înţeles că slujba îi aparţinea.

— Treizeci de ani neîmpliniţi, doctore.

— Sunteţi văduvă, aşa-i? Aţi început să lucraţi ca infirmieră pentru că aţi fost nevoită să vă întreţineţi singură?

Oare McBrearty verifica amănuntele prezentării pe care i-o făcuse infirmiera-şefă? Dădu din cap.

— La mai puţin de un an de la căsătorie.

Dăduse peste un articol despre miile de soldaţi care sufereau din cauza rănilor provocate de gloanţe şi de holeră şi despre faptul că n-avea cine să-i îngrijească. Ziarul *Times* anunţase că

fuseseră strânse şapte mii de lire pentru a trimite un grup de englezoaice în Crimeea în calitate de infirmiere. „La asta”, se gândise Lib cu groază, dar şi cu un sentiment de îndrăzneală.

„Cred că m-aş pricepe”. Pierduse deja atât de multe, încât devenise nechibzuită.

Tot ce-i spuse acum doctorului fu:

— Aveam douăzeci şi cinci de ani.

— O Privighetoare! se minună el.

A, aşadar infirmiera-şefă îi spusese măcar atâta lucru. Lui Lib îi era întotdeauna jenă să aducă în discuţie numele marii doamne şi detesta titlul excentric care ajunsese să fie atribuit tuturor celor care fuseseră instruite de domnişoara N., ca şi cum ar fi fost nişte păpuşi turnate în şablonul ei eroic.

— Da, am avut onoarea de a lucra sub conducerea ei la Scutari.

— Nobilă muncă.

Să răspundă „nu” ar fi părut o perversitate, să răspundă „da”, o aroganţă. Lib îşi dădu brusc seama că numele de Nightingale fusese motivul pentru care familia O’Donnell se obosise să aducă o infirmieră tocmai de pe celălalt ţărm al Mării Irlandeze. Îşi dădu seama că bătrânul irlandez ar dori să audă mai multe despre frumuseţea, severitatea şi îndreptăţita indignare a profesoarei ei.

— Am fost soră medicală, răspunse ea în schimb.

— Voluntară?

Voise să clarifice, însă bărbatul o înţelesese greşit, şi ea se îmbujorase. Serios acum, de ce ar trebui să se simtă jenată? Domnişoara N. le reamintea mereu că, deşi erau plătite pentru munca lor, asta nu le diminua altruismul.

— Nu, vreau să spun că am fost una dintre surorile medicale cu pregătire, nu una dintre surorile obişnuite. Tatăl meu a fost nobil, adăugă ea, uşor prostesc.

Nu unul înstărit, dar oricum.

— A, foarte bine. De cât timp lucraţi la spital?

— În septembrie se fac trei ani.

Un lucru remarcabil în sine, din moment ce majoritatea infirmierelor nu rămâneau mai mult de câteva luni; spălătorese iresponsabile, babe incompetente, care se plângeau în legătură cu raţiile lor de bere neagră. Asta nu înseamnă că Lib era apreciată acolo. O auzise pe infirmiera-şefă descriindu-le pe

veteranele campaniei domnişoarei N. din Crimeea ca fiind nişte „snoabe arogante”.

— După ce am plecat de la Scutari, am lucrat la mai multe familii, adăugă ea, şi-am avut grijă de propriii părinţi până când boala i-a răpus.

— Aţi îngrijit vreodată un copil, domnişoară Wright?

Lib fu luată prin surprindere, dar numai pentru o clipă.

— Mă aştept ca principiile să fie aceleaşi. Pacientul meu este un copil?

— Mda, Anna O’Donnell.

— Nu mi s-a adus la cunoştinţă boala ei.

El oftă.

Asta însemna că era ceva grav, deduse Lib. O boală lentă, care îi lungea fetiţei chinul. În climatul acela umed, pesemne că era oftică.

— Nu e tocmai bolnavă. Singura dumitale sarcină va fi să o ţii sub observaţie.

Ciudat fel de a spune. Sora aceea medicală îngrozitoare din *Jane Eyre,* însărcinată s-o ţină pe lunatică închisă în pod.

— Am fost adusă aici pentru a... sta de pază?

— Nu, nu, doar pentru a observa.

Însă observarea era doar prima piesă a puzzle-ului. Domnişoara N. îşi învăţase infirmierele să observe cu atenţie pentru a înţelege de ce anume au nevoie bolnavii şi să se asigure că primesc acest lucru. Nu medicamente – acestea erau de competenţa medicilor –, ci lucruri pe care ea le considera la fel de importante pentru vindecare: lumină, aer, căldură, curăţenie, odihnă, confort, hrană şi conversaţie.

— Dacă vă înţeleg bine...

— Mă îndoiesc că mă puteţi înţelege, dar vina e a mea.

McBrearty se sprijini de marginea lavaboului, de parcă ar fi început să-l lase puterile.

Lui Lib i-ar fi plăcut să-i ofere bătrânului scaunul, dacă ar fi reuşit să facă asta fără să-l insulte.

— Nu vreau să vă influenţez opinia în vreun fel, dar daţi-mi voie să vă spun că e un caz cât se poate de neobişnuit. Anna O’Donnell susţine – sau mai bine zis, părinţii ei susţin – că din ziua în care a împlinit unsprezece ani, n-a mai pus nimic de mâncare în gură.

Lib se încruntă.

— Înseamnă că trebuie să fie bolnavă.

— Nu are niciuna dintre bolile cunoscute. Cel puţin, dintre cele cunoscute de mine, spuse McBrearty, corectându-se. Pur şi simplu nu mănâncă.

— Vreţi să spuneţi că nimic solid?

Lib auzise de comportamentul nefiresc al modernelor domnişoare rafinate, care trăiau cu rădăcină de maranta fiartă sau supă chioară de vită zile la rând.

— Niciun fel de hrană, o corectă doctorul. Nu poate să înghită nimic altceva în afară de apă chioară.

„Nu poate înseamnă că nu vrea”, cum spune zicala infirmierelor. În afară de cazul în care…

— E posibil ca biata fată să aibă o obstrucţie gastrică?

— Din câte am putut să-mi dau seama, nu.

Lib era nedumerită.

— Greaţă severă?

Întâlnise femei însărcinate cărora le era atât de rău, încât nu mai puteau să înghită mâncarea.

Doctorul clătină din cap.

— Suferă de melancolie?

— N-aş spune asta. E o fată tăcută şi cucernică.

A, aşadar e posibil să fie vorba de zel religios, nicidecum de o problemă medicală.

— E romano-catolică?

Gestul lui părea să spună: „Ce altceva?”

Lib presupuse că la distanţa aceea de Dublin, cu toţii erau catolici. Posibil ca doctorul să fie şi el tot catolic.

— Sunt convinsă că aţi făcut-o să înţeleagă pericolele pe care le implică postul, spuse Lib.

— Sigur că da. La fel au făcut şi părinţii, la început. Însă Anna este impasibilă.

Era posibil ca Lib să fi bătut atâta cale, traversând marea doar pentru asta – capriciul unui copil? Probabil că familia O’Donnell se alarmase din prima zi în care fiica lor se strâmbase la micul dejun şi trimiseseră degrabă o telegramă la Londra, cerând nu o infirmieră oarecare, ci una din noua generaţie, una ireproşabilă: Trimiteţi o Privighetoare!

— Cât timp a trecut de la ziua ei de naştere? întrebă ea. McBrearty se trase de mustaţă.

— A fost în aprilie. Astăzi se fac patru luni!

Dacă n-ar fi oprit-o pregătirea ei, Lib ar fi izbucnit în râs.

— Doctore, copila ar fi fost moartă până acum.

Aşteptă un gest care să-i arate că şi el era de acord că e o absurditate: să facă cu ochiul, să-şi atingă nasul. Bărbatul nu făcu decât să dea din cap.

— E un mare mister.

Lib nu s-ar fi exprimat astfel.

— Cel puţin e... ţintuită la pat?

El scutură din cap.

— Anna merge pe picioarele ei ca oricare altă fată.

— A slăbit mult?

— A fost dintotdeauna mititică, dar nu, nu pare să se fi împuţinat deloc din aprilie până acum.

Bărbatul vorbea cu sinceritate, dar povestea era absurdă. Oare ochii lui urduroşi orbiseră pe jumătate?

— Şi este în deplinătatea facultăţilor mintale, adăugă McBrearty. De fapt, forţa vitală arde cu o asemenea intensitate în Anna, încât familia O'Donnell a ajuns să creadă că poate să trăiască fără mâncare.

— Incredibil.

Cuvântul îi ieşi pe gură mai caustic decât intenţionase.

— Faptul că sunteţi sceptică nu mă surprinde, domnişoară Wright. Şi eu am fost.

A fost?

— Îmi spuneţi, aşadar, cu toată seriozitatea, că...

El interveni, aruncându-şi mâinile uscate în aer.

— Interpretarea cea mai la îndemână este că-i vorba de o farsă.

— Da, spuse Lib, simţindu-se uşurată.

— Dar copila asta... nu e ca ceilalţi copii.

Aşteptă ca el să continue.

— Nu vă pot spune nimic, domnişoară Wright. Am doar întrebări. Ard de curiozitate de patru luni încoace, la fel ca şi dumneavoastră în acest moment, sunt convins.

Nu, ceea ce o ardea pe Lib era dorinţa de a pune capăt întrevederii şi de a-l da afară pe acest bărbat din camera ei.

— Doctore, ştiinţa ne spune că e imposibil să trăieşti fără mâncare.

— Dar nu este oare adevărat că cele mai multe descoperiri noi din istoria civilizaţiei au părut la început nefireşti, aproape

magice? zise bărbatul, iar de emoţie îi tremură puţin vocea. De la Arhimede şi până la Newton, cei mai însemnaţi oameni şi-au înfăptuit realizările prin examinarea fără idei preconcepute a dovezilor furnizate de simţurile lor. Aşadar, tot ce vă cer este ca mâine, când o veţi întâlni pe Anna O'Donnell, să vă păstraţi mintea deschisă.

Lib îşi coborî privirea, fiindu-i ruşine pentru McBrearty. Cum e posibil ca un medic să se lase atras în jocul unei fetiţe şi, ca urmare, să creadă despre el însuşi că face parte dintre „cei mai însemnaţi oameni"?

— Daţi-mi voie să vă întreb, copila e îngrijită doar de dumneavoastră?

Formulă politicos, dar ceea ce voia să întrebe era dacă nu cumva fusese cerută părerea unei autorităţi mai avizate.

— Aşa este, spuse McBrearty pe un ton liniştitor. De fapt, eu am fost cel care a avut neaşteptata idee de a pune cap la cap o relatare a cazului şi de a o trimite la *Irish Times.*

Lib nu auzise niciodată de acea publicaţie.

— Un ziar naţional?

— Mda, cel mai recent înfiinţat, aşa c-am sperat că proprietarii lui vor fi ceva mai puţin orbiţi de prejudecăţi dogmatice, adăugă el cu un aer visător. Mai deschişi faţă de ceea ce e nou şi ieşit din comun, indiferent de locul în care s-ar ivi. M-am gândit să împărtăşesc faptele unui public mai larg, vedeţi bine, în speranţa că cineva ar putea să le explice.

— Şi, a făcut-o cineva?

Un oftat înăbuşit.

— Au existat o serie de scrisori pline de fervoare care susţineau că acest caz este un miracol nemaivăzut. De asemenea, au fost şi câteva afirmaţii intrigante cum că fata ar recurge la calităţile nutritive nedescoperite încă ale magnetismului sau mirosului, de pildă.

„Mirosului"? Lib îşi supse obrajii ca să nu zâmbească.

— Un corespondent îndrăzneţ a propus să fie luată în considerare ideea că fata e posibil să convertească lumina soarelui în energie, aşa cum se întâmplă la regnul vegetal. Ba chiar că trăieşte cu aer, aşa cum fac anumite plante, adăugă el şi faţa plină de riduri i se lumină. Ţineţi minte acel echipaj de marinari naufragiaţi despre care se spune că au supravieţuit timp de mai multe luni doar cu tutun?

Lib îşi coborî privirea, astfel încât bărbatul să nu-i poată citi dispreţul din ochi.

McBrearty reluă firul discuţiei.

— Dar marea majoritate a răspunsurilor susţineau că e vorba de un abuz.

— Al copilei?

— Al copilei, al familiei şi al meu. Comentarii apărute nu doar în *Irish Times,* ci şi în diverse publicaţii britanice care păreau să acorde atenţie cazului doar pentru a-l lua în derâdere.

Lib înţelese acum. Bătuse cale lungă pentru a se angaja drept infirmieră-temnriceră, totul din pricina mândriei rănite a unui medic provincial. De ce nu insistase pe lângă infirmiera-şefă să primească mai multe informaţii înainte de a accepta slujba?

— Cei mai mulţi corespondenţi ai ziarelor presupun că membrii familiei O'Donnell sunt nişte impostori care conspiră să-şi hrănească fata în secret şi să-şi bată joc de toată lumea.

Vocea lui McBrearty devenise stridentă.

— Numele satului nostru a devenit o întruchipare a înapoierii credule. O parte dintre oamenii importanţi din aceste locuri sunt de părere că în joc se află onoarea comitatului, ba chiar a întregii naţiuni irlandeze.

Oare naivitatea doctorului se răspândise ca o molimă printre aceşti „oameni importanţi”?

— Aşadar, a fost formată o comisie şi s-a luat decizia de a aduce un observator.

Aşadar, nu familia O'Donnell a fost cea care a chemat-o.

— Care să demonstreze prin opinia sa faptul că fata subzistă prin cine ştie ce mijloace extraordinare?

Încercă să nu dea frâu liber tonului sardonic din voce.

— Nu, nu, o asigură McBrearty, pur şi simplu de a aduce adevărul la lumină, indiferent care ar fi acesta. Doi însoţitori scrupuloşi vor sta lângă Anna cu rândul, zi şi noapte, timp de două săptămâni.

Aşadar, în acest caz nu era necesară experienţa lui Lib în ceea ce priveşte cazurile chirurgicale sau infecţioase, doar rigoarea pregătirii ei. În mod clar, comisia spera ca prezenţa unei infirmiere din generaţia cea nouă să confere întrucâtva credibilitate poveştii nebuneşti a familiei O'Donnell. Această văgăună primitivă să devină o minune în ochii lumii. Maxilarul lui Lib zvâcnea din cauza furiei.

Un sentiment cunoscut pesemne şi celeilalte femei ademenite în această mocirlă.

— Presupun că pe cealaltă infirmieră nu o cunosc, aşa-i?

Doctorul se încruntă.

— Nu aţi făcut cunoştinţă cu sora Michael la cină?

Călugăriţa aceea aproape mută; Lib ar fi trebuit să-şi dea seama. Ciudat că-şi luau numele unor sfinţi de sex masculin, ca şi cum ar fi renunţat tocmai la condiţia lor de femei. Dar de ce nu se prezentase călugăriţa cum se cuvine? Oare asta ar fi vrut să însemne acea plecăciune adâncă – faptul că ea şi englezoaica luau parte la aceeaşi tărăşenie?

— Şi ea a fost instruită în Crimeea?

— Nu, nu, am cerut să ne fie trimisă de la Casa Milei din Tullamore, spuse McBrearty.

Una dintre călugăriţele itinerante. Lib lucrase la Scutari alături de unele dintre ele. Cel puţin erau angajate de încredere, îşi spuse ea.

— Părinţii au cerut ca cel puţin una dintre voi să aibă, ca şi ei, aceeaşi, ăă...

Aşadar, familia O'Donnell ceruse o romano-catolică.

— Confesiune.

— Şi naţionalitate, a adăugat el, ca şi cum ar fi vrut să netezească cele spuse.

— Sunt destul de conştientă de faptul că în ţara asta englezii nu sunt iubiţi, spuse Lib, arborând o jumătate de zâmbet.

McBrearty nu fu de acord:

— Sunteţi prea dură.

Dar cum rămâne cu cei care-şi întorseseră capetele după brişcă în timp ce Lib trecea pe strada principală? Acei oameni vorbiseră despre ea pentru că era aşteptată, îşi dădu ea seama acum. Nu era doar o englezoaică; era cea care fusese adusă de peste mare ca s-o păzească pe micuţa odraslă a moşierului.

— Sora Michael va asigura un anumit sentiment de familiaritate pentru copilă, asta-i tot, spuse McBrearty.

Ideea asta că familiaritatea era o calificare necesară sau chiar utilă pentru un supraveghetor!... Însă în ceea ce o priveşte pe cealaltă infirmieră, aleseseră una taman din celebra brigadă a domnişoarei N., se gândi ea, astfel încât această supraveghere să pară suficient de scrupuloasă, mai ales în ochii presei britanice.

Lib se gândi să spună, cu o voce foarte calmă: „Doctore, bag de seamă c-am fost adusă aici în speranţa ca asocierea mea cu o mare doamnă să confere puţină respectabilitate unei înşelătorii strigătoare la cer. Nu vreau să iau parte la aşa ceva”. Dacă ar pleca a doua zi dimineaţă, în două zile ar putea s-ajungă înapoi la spital.

Perspectiva o umplu de mâhnire. Se imagină încercând să explice că slujba din Irlanda s-a dovedit a fi moralmente îndoielnică. Ce-o să mai fornăie infirmiera-şefă a dezaprobare.

Aşa că Lib îşi reprimă deocamdată sentimentele şi se concentră asupra lucrurilor practice. „Doar să observi”, spusese McBrearty.

— Dacă la un moment dat pacienta noastră ar exprima până şi cea mai mică dorinţă, fie ea pierdută printre cuvinte, de a mânca ceva..., începu ea.

— Atunci aduceţi-i ce vă cere, zise doctorul şi păru şocat. Nu ne ocupăm cu înfometarea copiilor.

Dădu din cap.

— Aşadar, noi, infirmierele, vă raportăm după două săptămâni dumneavoastră?

El clătină din cap.

— În calitate de medic al Annei – şi fiind băgat până peste cap în această afacere neplăcută cu presa –, aş putea fi considerat o parte interesată. Aşa că va trebui să depuneţi un jurământ în faţa membrilor întruniţi ai comisiei.

Lib abia aştepta.

— Dumneavoastră şi sora Michael, separat, fără discuţii prealabile, adăugă el, ridicând un deget noduros. Vrem să auzim la ce concluzie ajunge fiecare dintre voi, pe cât posibil independent una de cealaltă.

— Foarte bine. Pot să vă întreb de ce această supraveghere nu este efectuată la spitalul local? Sau poate că nu există niciun spital în inima acestei insule.

— O, familia O’Donnell s-a împotrivit ideii ca micuţa lor să fie dusă la infirmeria comitatului.

Această afirmaţie lămuri definitiv lucrurile; moşierul şi doamna lui voiau s-o ţină pe fiica lor acasă, astfel încât să-i poată strecura în continuare mâncare. Nu vor fi necesare două săptămâni de supraveghere pentru a-i prinde cu mâţa în sac.

Îşi alese cu grijă cuvintele, pentru că era clar că doctorului îi era dragă tânăra prefăcută.

— Dacă s-ar întâmpla ca, înainte de trecerea celor două săptămâni, să găsesc probe care să indice faptul că Anna a primit hrană pe ascuns... ar trebui să raportez imediat comisiei?

Obrazul lui mustăcios se încreţi.

— Presupun că în acest caz ar fi o pierdere de timp şi de bani pentru toată lumea dacă am mai continua.

Asta însemna că, în doar câteva zile, Lib ar putea să se afle la bordul vasului care se întoarce în Anglia, având însă satisfacţia de a fi rezolvat acest caz excentric.

Ba mai mult, dacă ziarele din tot regatul i-ar acorda infirmierei Elizabeth Wright meritul de a fi demascat înşelăciunea, întregul personal al spitalului ar fi nevoit să-i acorde atenţia cuvenită. Cine ar mai spune atunci că e o „snoabă arogantă”? Poate că de-aici ar decurge lucruri şi mai favorabile; o poziţie mai pe măsura abilităţilor lui Lib, mai interesantă. O viaţă mai puţin limitată.

Îşi ridică mâna ca să ascundă un căscat brusc.

— Ar trebui să vă las acum, spuse McBrearty. Cred că este aproape ora zece.

Lib trase de la talie lanţul ceasului şi-l întoarse cu faţa în sus.

— Văd că e zece şi optsprezece minute.

— Aici suntem în urmă cu douăzeci şi cinci de minute. Dumneavoastră sunteţi încă pe ora englezească.

•

În ciuda a toate, Lib a dormit bine.

Soarele a răsărit cu puţin timp înainte de şase. La ora aceea, ea era deja îmbrăcată în uniforma de la spital: haină gri de tweed, jachetă din lână pieptănată, scufie albă. (Cel puţin îi venea bine. Una dintre multele umilinţe de la Scutari fusese uniforma de mărime universală; infirmierele scunde înotau în ele, pe când Lib arăta ca o sărăcană căreia hainele îi rămăseseră mici.)

Îşi luă micul dejun singură în camera din spatele prăvăliei. Ouăle erau proaspete, gălbenuşurile de un galben intens.

Fata de la prăvălie – Mary? sau Meg? – purta acelaşi şorţ pătat ca-n ajun. Când se întoarse ca să strângă masa, îi spuse că domnul Thaddeus o aşteaptă. Ieşi din încăpere înainte ca Lib să-i poată spune că nu cunoaşte pe nimeni cu acest nume.

Lib intră în prăvălie.

— Pe mine mă căutaţi? îl întrebă pe bărbatul care aştepta acolo.

Nu era prea sigură dacă să adauge sau nu apelativul domnule.

— Bună dimineaţa, domnişoară Wright, sper că aţi dormit bine.

Acest domn Thaddeus era mult mai priceput la vorbe decât se aşteptase ea văzându-i haina ponosită. Un chip rozaliu, cu nasul cârn, nu tocmai tânăr; imediat ce-şi ridică pălăria, o claie de păr negru ţâşni de sub ea.

— Vă voi conduce acum la familia O'Donnell, dacă sunteţi pregătită.

— Sunt întru totul pregătită.

Dar bărbatul trebuie să fi perceput îndoiala din vocea ei, pentru că adăugă:

— Bunul domn doctor s-a gândit că poate ar fi indicat ca prezentările să fie făcute de către un prieten de încredere al familiei.

Lib era confuză.

— Aveam impresia că dr. McBrearty este un astfel de prieten.

— Într-adevăr, dar presupun că familia O'Donnell nutreşte o încredere specială în preotul ei, spuse domnul Thaddeus.

Un preot? Omul acesta era îmbrăcat în haine civile.

— Îmi cer scuze. Ar trebui să vă spun părinte Thaddeus?

Bărbatul dădu din umeri.

— Ei bine, acesta-i noul rit, dar prin partea locului nu ne batem prea tare capul cu asta.

Era greu să ţi-l imaginezi pe acest individ afabil ca fiind confesorul satului, păstrătorul secretelor.

— Nu purtaţi cămaşă clericală sau…

Lib arătă către pieptul lui, neştiind cum i se spune robei negre.

— Îmi păstrez costumul în cufăr pentru zilele de sărbătoare, fireşte, spuse domnul Thaddeus cu un zâmbet.

Fata de la prăvălie se întoarse în grabă, ştergându-şi mâinile.

— V-am adus tutunul, îi spuse ea, răsucind capetele pachetului de hârtie şi împingându-l peste tejghea.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, Maggie. Dă-mi, te rog, şi o cutie de chibrituri. Aşadar, soră?

Se uita dincolo de ea. Lib se întoarse şi o descoperi pe călugăriţă zăbovind în spatele ei; când se strecurase înăuntru?

Sora Michael făcu un gest din cap către preot şi apoi către Lib, ţinându-şi buzele strânse într-un spasm care probabil că s-ar fi vrut a fi un zâmbet. Paralizată de timiditate, presupuse Lib.

Dacă McBrearty tot avea de gând să cheme două infirmiere, de ce n-a chemat două Privighetori? Îi trecu prin cap că poate niciuna dintre cele cincizeci şi ceva de infirmiere – laice sau religioase – nu fusese disponibilă într-un timp atât de scurt. E posibil ca Lib să fi fost singura infirmieră din Crimeea care în decurs de jumătate de deceniu nu reuşise să-şi găsească locul? Singura într-atât de nerăbdătoare încât să înhaţe momeala otrăvită a acestei slujbe?

Cei trei au apucat-o spre stânga pe stradă, prin lumina lichidă a soarelui. Simţindu-se stânjenită între preot şi călugăriţă, Lib îşi ţinea strâns geanta de piele.

Clădirile erau poziţionate în unghiuri diferite, tratându-se una pe cealaltă cu răceală. O femeie bătrână la o fereastră, aşezată la o masă plină cu coşuri – o negustoreasă de mărunţişuri, făcând comerţ cu produse în camera din faţă a casei sale? Nimic din agitaţia de luni dimineaţa cu care era obişnuită în Anglia. Trecură pe lângă un om care ducea în spate un sac; bărbatul le dădu bineţe domnului Thaddeus şi surorii Michael.

— Domnişoara Wright a lucrat împreună cu domnişoara Nightingale[2], i se adresă preotul călugăriţei.

— Aşa am auzit.

După o clipă, sora Michael îi zise lui Lib:

— Pesemne că aveţi o experienţă însemnată în privinţa cazurilor chirurgicale.

Lib dădu din cap cu modestie.

— Am avut de asemenea de-a face cu un număr considerabil de cazuri de holeră, dizenterie, malarie. Şi cu degerături în timpul iernii, desigur.

În realitate, infirmierele engleze petrecuseră mult timp umplând saltele, amestecând în terci şi stând pe lângă căzi, dar Lib nu voia ca sora să creadă despre ea că era o servitoare ignorantă. Asta nu înţelegea nimeni: să salvezi vieţi se reducea adeseori la desfundarea unor ţevi de latrină.

---

[2] Privighetoare (în engl., în orig.).

Nici urmă de piaţă sau de verdeaţă, aşa cum se întâmplă să găseşti în orice sat englezesc. Capela albă, ţipătoare, era singura clădire ce părea nouă. Domnul Thaddeus o luă la dreapta înainte să ajungă în dreptul ei, urmând o uliţă noroioasă care înconjura cimitirul. Pietrele funerare asimetrice, acoperite de muşchi, păreau să fi fost fixate în pământ nu pe rânduri, ci la întâmplare.

— Casa familiei O'Donnell se află în afara satului? întrebă Lib, curioasă să afle de ce familia nu se arătase suficient de prevenitoare pentru a trimite o birjă, ca să nu mai vorbim de ce nu găzduiau infirmierele la ei acasă.

— Oareşicum, spuse călugăriţa cu vocea ei şoptită.

— Malachy ţine vite, adăugă preotul.

Soarele acesta şovăitor avea mai multă forţă decât crezuse Lib; transpira pe sub pelerină.

— Câţi copii sunt acum acasă?

— Acum, de când Pat a plecat dincolo, Dumnezeu să-l binecuvânteze, e doar fata, spuse domnul Thaddeus.

Unde plecase? Lui Lib, locul cel mai plauzibil i se părea America, ori Anglia, ori coloniile. Irlanda, o mamă nechibzuită, părea să-şi trimită jumătate dintre puii slăbănogi peste mare. Asta înseamnă că familia O'Donnell avea doar doi copii. Lui Lib i se părea un număr meschin.

Au trecut pe lângă un bordei părăginit, cu un horn din care ieşea fum. O potecă se povârnea pornind din drumeag, în direcţia unui alt bordei. Privirea lui Lib cercetă ţinutul mlăştinos din faţa ei, în căutarea vreunui semn care să indice prezenţa domeniului familiei O'Donnell. Avea oare voie să-l chestioneze pe preot şi în legătură cu altceva decât cu faptele ca atare? Fiecare infirmieră fusese angajată pentru a-şi forma propriile impresii. Dar pe urmă lui Lib îi trecu prin minte că această plimbare ar putea fi singura ocazie de a vorbi cu acest „prieten de încredere al familiei".

— Domnule Thaddeus, dacă-mi permiteţi – puteţi să confirmaţi onestitatea familiei O'Donnell?

Trecu un moment.

— Cu siguranţă n-aş avea de ce s-o pun la îndoială.

Lib n-avusese niciodată până atunci o conversaţie cu un preot romano-catolic şi nu reuşi să citească atitudinea plină de tact a acestuia.

Privirea călugăriţei rămase aţintită asupra orizontului verde.

— Malachy e un om scump la vorbă, continuă domnul Thaddeus. Un abstinent.

Acest lucru o surprinse pe Lib.

— N-a băut nici măcar o picătură de când şi-a luat angajamentul, înainte să i se nască copiii. Soţia lui este lumina călăuzitoare a comunităţii, foarte activă în Reuniunea Mariană.

Aceste detalii nu însemnau mare lucru pentru Lib, dar profită de ocazie.

— Şi Anna O'Donnell?

— O fetiţă minunată.

În ce sens? Virtuoasă? Sau excepţională? Era clar că fetişcana îi fermecase pe toţi. Lib se uită cu luare-aminte la profilul încovoiat al preotului.

— Aţi sfătuit-o vreodată să refuze hrana, posibil ca un fel de exerciţiu spiritual?

Bărbatul desfăcu braţele în semn de protest.

— Domnişoară Wright. Presupun că nu aveţi aceeaşi credinţă ca noi.

Alegându-şi cuvintele, Lib spuse:

— Am fost botezată în spiritul Bisericii Anglicane.

Călugăriţa părea să urmărească un corb care zbura deasupra lor. Evita să se contamineze, neluând parte la conversaţie?

— Ei bine, spuse domnul Thaddeus, daţi-mi voie să vă asigur că adepţilor noştri li se cere să reziste fără să mănânce doar câteva ore, de exemplu de la miezul nopţii până la Sfânta Împărtăşanie de a doua zi dimineaţa. De asemenea, ne abţinem de la carne în zilele de miercuri şi vineri şi-n timpul Postului. Vedeţi dumneavoastră, postul moderat înăbuşă poftele trupului, adăugă el cu uşurinţa cu care ar fi vorbit despre vreme.

— Vreţi să spuneţi pofta de mâncare?

— Printre altele.

Lib îşi mută privirea la pământul noroios din faţa ghetelor ei.

— De asemenea, ne exprimăm mâhnirea în ceea ce priveşte agonia îndurată de Domnul nostru Iisus, împărtăşind-o măcar într-o mică măsură, aşadar, postul poate fi o penitenţă utilă.

— Însemnând că dacă cineva se pedepseşte pe sine, acestuia i se vor ierta păcatele? întrebă Lib.

— Păcatele lui sau ale altora, spuse călugăriţa în şoaptă.

— Aşa cum spune şi sora, dacă suntem generoşi în suferinţa noastră, aceasta poate trece în contul altcuiva, răspunse preotul.

Lib îşi imagină un registru uriaş cu debite şi credite, plin de pete de cerneală.

— Însă cheia este ca postul să nu fie dus la extrem sau până în punctul în care ne afectează sănătatea.

Greu de prins acest peşte alunecos.

— Atunci de ce credeţi că Anna O'Donnell acţionează împotriva regulilor propriei biserici?

Preotul ridică din umerii lui largi.

— În lunile ce-au trecut, multe au fost dăţile când am încercat s-o conving, am stăruit pe lângă ea să ia o îmbucătură de ceva. Însă nimic n-o poate face să se răzgândească.

Ce anume din felul de a fi al acestei domnişoare răsfăţate o făcea capabilă să-i atragă pe toţi adulţii din jurul ei în această şaradă?

— Am ajuns, murmură sora Michael, arătând spre capătul unei poteci abia vizibile.

Sigur asta era destinaţia lor? Bordeiul avea nevoie de un strat proaspăt de var; acoperişul cârpit stătea ca o cloşcă deasupra a trei dreptunghiuri mici de sticlă. În celălalt capăt al bordeiului, un grajd de vite se înghesuia sub acelaşi acoperiş.

Pe Lib o izbi dintr-odată stupiditatea presupunerilor ei. Faptul că infirmierele fuseseră angajate de către comisie nu însemna neapărat că Malachy era un om prosper. Se pare că singurul lucru care deosebea această familie de ceilalţi ţărani care scurmau pământul ca să-şi câştige o pâine era faptul că susţineau că fetiţa lor putea trăi doar cu aer.

Se holbă la acoperişul scund al casei O'Donnell. Îşi dădu acum seama că dacă doctorul McBrearty nu s-ar fi pripit să le scrie celor de la *Irish Times*, povestea nu s-ar fi răspândit dincolo de aceste pământuri îmbibate cu apă. Câţi dintre prietenii lui importanţi girau cu numele lor şi cu bani peşin pentru acest demers bizar? Pariau oare pe faptul că după trecerea celor două săptămâni, ambele infirmiere aveau să jure supuse că miracolul este adevărat şi să transforme acest sătuc într-o minune a Creştinătăţii? Aveau de gând să cumpere aprobarea şi reputaţia unei Surori a Milei şi a unei Privighetori?

Cei trei au luat-o pe potecă – chiar pe lângă un morman de bălegar, observă Lib cu un fior de dezaprobare. Zidurile groase ale bordeiului se înclinau spre exterior. Unul dintre ochiurile celei mai apropiate ferestre era astupat cu o cârpă. Uşa olandeză avea partea de sus căscată asemenea unei boxe pentru cai. Domnul Thaddeus împinse partea de jos a uşii, care se deschise cu un scârţâit înfundat, şi-i făcu semn lui Lib s-o ia înainte.

Păşi în întuneric. O femeie strigă într-o limbă pe care Lib nu o cunoştea.

Ochii începură să i se obişnuiască. Sub ghetele ei era o podea de pământ bătătorit. Două femei, purtând nişte bonete cu volănaşe dintre cele pe care femeile irlandeze păreau că le poartă mereu, luau rufele de pe culmea întinsă în faţa focului. După ce puse teancul de haine în braţele unei femei mai tinere, mai zvelte, cea mai în vârstă se grăbi să-i strângă mâna preotului.

Acesta îi răspunse în aceeaşi limbă – trebuie să fi fost gaelică – apoi trecu la engleză.

— Rosaleen O’Donnell, din câte ştiu, pe sora Michael aţi cunoscut-o deja ieri.

— Bună dimineaţa, soră.

Femeia îi strânse mâna călugăriţei.

— Iar aceasta este domnişoara Wright, una dintre faimoasele infirmiere din Crimeea.

— Măi să fie!

Doamna O’Donnell avea umeri largi şi osoşi, ochi cenuşii ca piatra şi un zâmbet întrerupt de spaţii negre.

— Cerul să vă binecuvânteze, doamnă, c-aţi binevoit să străbateţi atâta distanţă.

Oare era chiar atât de ignorantă încât să creadă că războiul continuă să facă ravagii în acea peninsulă şi că Lib tocmai ajunsese aici mânjită încă de sângele de pe front?

— V-aş fi primit chiar în clipa asta în camera a bună, de n-ar fi fost oaspeţii, zise Rosaleen O’Donnell făcând un gest către uşa de lângă sobă.

Lib îşi ciuli urechile, putând să distingă zvonul abia auzit al unui cântec.

— Stăm foarte bine aici, o asigură domnul Thaddeus.

— Staţi, rogu-vă, jos măcar pentru o ceaşcă cu ceai, insistă doamna O'Donnell. Scaunele sunt toate înăuntru, aşa că n-avem decât taburei pentru dumneavoastră. Domnu' e dus la săpat de turbă pentru Séamus O'Lalor.

Tabureii trebuie să fi fost scăunelele din butuci pe care femeia îi aşeză atât de aproape de flăcări. Lib alese unul şi încercă să-l tragă ceva mai departe de cămin. Însă mama păru ofensată; evident, locul de onoare se afla chiar lângă foc. Aşa că Lib se aşeză, punându-şi geanta pe partea mai răcoroasă, astfel încât unguentele ei să nu se topească.

În timp ce se aşeza, Rosaleen O'Donnell îşi făcu cruce şi la fel făcură şi preotul, şi călugăriţa. Lib se gândi să le urmeze exemplul. Dar nu, ar fi fost ridicol să-i imite pe localnici.

Cântecul din aşa-zisa cameră bună păru să se intensifice. Căminul dădea în ambele părţi ale bordeiului, îşi dădu Lib seama, aşa că sunetele se strecurau dintr-o parte în alta.

Pe când servitoarea ridica de pe foc ceainicul care şuiera, doamna O'Donnell şi preotul vorbeau despre ploaia slabă de ieri şi despre cât de neobişnuit de caldă se arăta a fi în general vara. Călugăriţa asculta şi murmura aprobator din când în când. Fiica n-a fost adusă deloc în discuţie.

Lui Lib, uniforma i se lipise de talie. Îşi reaminti faptul că o infirmieră atentă nu trebuie să piardă niciodată timpul. Observă o masă simplă, împinsă lângă peretele din spate, cel fără ferestre. Un bufet pictat, cu partea de jos zăbrelită, asemenea unei cuşti. Câteva uşiţe montate în pereţi; nişte dulapuri încastrate în zid? O draperie din saci vechi de faină, prinsă în cuie. Totul era destul de primitiv, dar măcar curat. Gura hornului era acoperită de o împletitură de nuiele înnegrită. Pe fiecare latură a căminului era câte o deschizătură dreptunghiulară; mai era şi ceea ce Lib bănuia c-ar fi o cutie cu sare – bătută în perete, la înălţime. Pe o policioară montată deasupra focului se aflau două sfeşnice de alamă, un crucifix şi ceea ce părea a fi un mic dagherotip într-o ramă neagră, lăcuită, acoperit de sticlă.

— Şi, cum se simte Anna astăzi? întrebă în cele din urmă domnul Thaddeus, în timp ce sorbeau cu toţii, inclusiv servitoarea, din ceaiul tare.

— Binişor, n-am ce zice, slavă Domnului.

Doamna O'Donnell aruncă încă o privire neliniştită către camera cea bună.

Oare fata cânta imnuri împreună cu oaspeţii ce tocmai fuseseră pomeniţi?

— Aţi putea să le spuneţi infirmierelor povestea ei, sugeră domnul Thaddeus.

Femeia rămase inexpresivă.

— Ce poveste să aibă o copilă?

Lib întâlni privirea surorii Michael şi preluă iniţiativa.

— Doamnă O'Donnell, până anul acesta, cum aţi fi descris sănătatea fiicei dumneavoastră?

Aceasta clipi.

— Ei bine, întotdeauna a fost mai gingaşă, dar n-aş zice o smiorcăită sau o ţâfnoasă. De câte ori s-a întâmplat să aibă o zgaibă sau un urcior, le-o închina cerurilor.

— Dar despre pofta ei de mâncare ce ne puteţi spune? întrebă Lib.

— A, n-a fost niciodată lacomă, n-a cerut bunătăţi. O fată de aur.

— Şi starea ei de spirit?

— N-am de ce să mă plâng, răspunse doamna O'Donnell.

Aceste răspunsuri ambigue n-o satisfăcură pe Lib.

— Anna merge la şcoală? întrebă ea.

— O, domnul O'Flaherty ţine foarte mult la ea.

— Păi n-a câştigat şi medalie?

Servitoarea se repezi să arate înspre poliţa de deasupra căminului, iar ceaiul i se revărsă din ceaşcă.

— Aşa este, Kitty, spuse mama, dând din cap ca o găină care ciuguleşte.

Lib căută medalia cu privirea şi o găsi – un mic disc de bronz lângă fotografie, într-o cutie ornată.

— Dar când s-a îmbolnăvit de tuse măgărească de-a luat-o de la şcoală anul trecut, ne-am gândit s-o ţinem pe fătuca noastră acasă; ne-am gândit şi la noroiul din părţile alea şi la ferestrele care se sparg mereu şi lasă să intre curentul.

„Fătuca”; aşa păreau să le spună irlandezii tuturor femeilor tinere.

— Nu buchiseşte oare la fel de mult şi acasă, înconjurată de toate cărţile alea? Pitulicii îi ajunge propriul cuib, cum se zice.

Lib nu cunoştea zicătoarea. Insistă, pentru că i se părea că minciuna ridicolă a Annei ar putea să aibă o fărâmă de adevăr.

— S-a întâmplat să aibă probleme cu stomacul de când s-a îmbolnăvit?

Se întreba dacă era posibil ca vreo tuse violentă să-i fi produs vreo ruptură internă copilei.

Dar doamna O'Donnell scutură din cap cu acelaşi zâmbet pe chip.

— Vomă, constipaţii, scaun moale?

— Doar rareori pe parcursul copilăriei.

— Aşadar, până la vârsta de unsprezece ani, aţi fi descris-o pe fiica dumneavoastră ca fiind gingaşă şi atât?

Femeia îşi ţinu strâns buzele uscate.

— Pe şapte aprilie, ieri s-au făcut patru luni. De pe o zi pe alta, Anna n-a mai vrut să îmbuce nimic, nimic în afară de apa lăsată de Dumnezeu.

Lib simţi un val de aversiune. Dacă chiar era adevărat, ce fel de mamă ar relata asta cu atâta entuziasm?

Dar bineînţeles că nu era adevărat, îşi reaminti ea. Fie Rosaleen O'Donnell era complice în şarlatanie, fie fiica reuşise să-şi prostească mama, dar indiferent cum ar fi stat lucrurile, indiferent dacă era cinică sau credulă, femeia nu avea de ce să se teamă pentru copilul ei.

— S-a întâmplat ca înainte de ziua ei să se fi înecat cu o înghiţitură de mâncare? Sau să fi mâncat ceva stricat?

Doamna O'Donnell se arici toată.

— În bucătăria asta nu-i nimic stricat.

— Aţi încercat s-o convingeţi să mănânce? zise Lib.

— Mi-am bătut gura degeaba.

— Şi Anna nu v-a dat nicio explicaţie privind refuzul ei?

Femeia se aplecă un pic mai mult spre ea, ca şi cum ar fi vrut să-i împărtăşească un secret.

— Nu e nevoie.

— Nu e nevoie să dea o explicaţie? întrebă Lib.

— N-are nevoie, spuse Rosaleen O'Donnell, zâmbind şi dezvăluindu-şi dinţii lipsă.

— Vreţi să ziceţi de mâncare? întrebă abia audibil călugăriţa.

— Nicio firimitură. E o minune vie.

Acesta trebuia să fie un spectacol îndelung exersat. Doar că lui Lib licărirea din ochii femeii i se păru că aduce incredibil de mult a convingere.

— Iar dumneavoastră susţineţi că în ultimele patru luni fiica dumneavoastră a continuat să aibă o stare bună de sănătate?

Rosaleen O'Donnell îşi îndreptă spatele, iar genele ei rare fluturară.

— Domnişoară Wright, în casa asta n-au ce să caute nici afirmaţiile mincinoase, nici impostura. I-o casă umilă, dar aşa era şi grajdul.

Lib era confuză, se gândi la cai, până când realiză ce voia să spună femeia: grajdul din Betleem.

— Suntem oameni simpli, el şi cu mine, spuse Rosaleen O'Donnell. Nu putem să explicăm, dar fetiţa noastră înfloreşte prin harul special al Atotputernicului. Nu-s oare toate lucrurile posibile cu ajutorul Lui?

Femeia se adresă acum călugăriţei.

Sora Michael dădu din cap abia perceptibil.

— Misterioase sunt căile Domnului, zise ea.

Acesta era motivul pentru care familia O'Donnell ceruse o călugăriţă, Lib era aproape convinsă de acest lucru. Şi motivul pentru care doctorul le făcuse pe plac. Presupuneau cu toţii că o fată bătrână care şi-a închinat viaţa lui Cristos e mai predispusă decât majoritatea oamenilor să creadă în miracole. E mai orbită de superstiţii, spuse Lib.

Ochii domnului Thaddeus erau vigilenţi.

— Dar dumneavoastră şi Malachy sunteţi dispuşi să le lăsaţi pe aceste infirmiere de ispravă să stea cu Anna timp de două săptămâni bune, astfel încât să poată depună mărturie în faţa comisiei, nu-i aşa, Rosaleen?

Doamna O'Donnell îşi desfăcu atât de larg braţele, încât şalul ecosez aproape că-i căzu.

— Dispuşi şi mai mult decât dispuşi, astfel ne vom mântui pe noi înşine, suntem la fel de buni ca oricare altul de la Cork şi până-n Belfast.

Lib aproape că izbucni în râs. Deşi trăiau într-un bordei sărăcăcios, oamenii ăştia erau la fel de preocupaţi de propria reputaţie de parcă ar fi locuit într-un conac.

— Ce-avem noi de ascuns? continuă femeia. Nu ne-am deschis noi deja larg uşile în faţa binevoitorilor veniţi din cele patru colţuri ale lumii?

Grandomania ei o enervă pe Lib.

— Că tot veni vorba, am impresia că oaspeţii dumneavoastră sunt pe picior de plecare, spuse preotul.

Cântatul se încheiase fără ca Lib să bage de seamă. Uşa dinspre cameră era întredeschisă, mişcată de curent. Se apropie şi se uită prin crăpătură.

Camera cea bună se deosebea de bucătărie mai ales prin goliciunea ei. În afară de un bufet cu câteva farfurii şi ulcioare puse în vitrină, alături de mai multe scaune împletite din sfori, în încăpere nu mai era nimic. Vreo şase oameni stăteau întorşi spre colţul camerei, pe care Lib nu putu să-l vadă. Ochii larg deschişi le străluceau de parcă ar fi urmărit un spectacol uluitor. Îşi ciuli urechile să le audă şoaptele.

— Mulţumesc, domnişoară.

— Câteva cărţi sfinte pentru colecţia dumitale.

— Daţi-mi voie să vă las această sticluţă cu ulei pe care verişorul nostru l-a dus la Roma să fie sfinţit de către Sanctitatea Sa.

— V-am adus doar câteva flori, tăiate din grădina mea în dimineaţa asta.

— O mie de mulţumiri, şi v-aş putea ruga ca înainte de plecare să-mi pupaţi pruncul?

Ultima femeie se grăbi spre colţ cu mogâldeaţa ei.

Pe Lib o intriga faptul că nu putea să zărească extraordinara minune – nu asta era expresia pe care o folosiseră cu o seară în urmă ţăranii de la prăvălia de spirtoase? Da, acesta trebuie să fi fost motivul entuziasmului lor: nu un viţel cu două capete, ci Anna O’Donnell, minunea vie. Hoarde întregi erau lăsate zilnic înăuntru pentru a se ploconi la picioarele copilei; câtă vulgaritate!

Unul dintre ţărani avusese un comentariu maliţios despre „ăilalţi”, despre cum „se ploconeau la picioarele ei”. Probabil că se referise la faptul că vizitatorii abia aşteptau s-o mângâie pe copilă. Oare ce era în capul lor? O transformau în sfântă pentru că-şi închipuiau că se ridicase deasupra nevoilor umane fireşti? Asta îi aduse aminte lui Lib de paradele de pe continent, de statuile îmbrăcate în haine frumoase, plimbate pe străduţele urât mirositoare.

După vorbă, lui Lib toţi îi păreau a fi irlandezi; doamna O’Donnell trebuie să fi exagerat în legătură cu „cele patru

colţuri ale lumii”. Uşa se deschise acum larg, aşa că Lib se dădu înapoi.

Vizitatorii ieşiră, târşâindu-şi picioarele.

— Pentru deranj, doamnă.

Un bărbat cu o pălărie rotundă îi oferi lui Rosaleen O’Donnell o monedă.

Aha. Rădăcina tuturor relelor. Asemenea acelor turişti prosperi care ofereau bani vreunui ţăran să pozeze lângă uşa bordeiului lui de chirpici, ţinând în mână o scripcă neacordată. Cei din familia O’Donnell erau cu siguranţă părtaşi la această înşelătorie, decise Lib, iar motivul era unul foarte previzibil: banii.

Însă mama îşi duse mâinile la spate.

— Ospitalitatea nu-i o osteneală pentru noi.

— Pentru scumpa fetiţă, spuse vizitatorul.

Rosaleen O’Donnell continuă să clatine din cap.

— Insist, spuse el.

— Puneţi-i în cutia pentru săraci, domnule, dacă ţineţi neapărat.

Făcu un semn spre o cutie de fier instalată pe un scăunel de lângă uşă.

Lib se dojeni pentru faptul că nu observase mai devreme cutia.

În drum spre ieşire, vizitatorii lăsară să alunece banii prin fanta cutiei. O parte dintre monede aterizară înăuntru cu un dangăt greoi – i se păru lui Lib. Era clar că obrăznicătura e o atracţie la fel de bănoasă ca oricare cruce sculptată sau menhir. Lib se îndoia foarte tare că familia O’Donnell ar fi donat fie şi un ban celor chiar şi mai puţin norocoşi decât ei.

Aşteptând ca mulţimea să se risipească, Lib se trezi suficient de aproape de policioară încât să poată studia dagherotipul. Avea nuanţe întunecate şi fusese făcut înainte ca fiul să emigreze. Rosaleen O’Donnell arăta ca un totem impunător. Adolescentul slăbănog din poala ei se lăsa pe spate, o poziţie mai degrabă nefirească. O fetiţă stând dreaptă în poala tatălui ei. Lib îşi miji ochii să vadă dincolo de luciul sticlei. Anna O’Donnell avea părul aproape la fel de întunecat ca al lui Lib, lung până la umeri. Nimic care s-o distingă de alţi copii.

— Intraţi în camera ei până mă duc s-o aduc, îi zise Rosaleen O’Donnell surorii Michael.

Lib se crispă. Cum avea de gând femeia s-o pregătească pe fiica ei pentru examinarea la care avea să fie supusă?

Dintr-odată, simţi că nu mai suportă fumul de turbă. Bâigui ceva despre faptul că are nevoie de o gură de aer şi păşi afară, în curtea gospodăriei.

Îndreptându-şi umerii, Lib trase aer în piept şi simţi miros de bălegar. Dacă rămânea, rămânea doar ca să accepte provocarea: să deconspire această pungăşie demnă de milă. Bordeiul nu putea să aibă mai mult de patru încăperi; se îndoia că va trebui să petreacă aici mai mult de o noapte pentru a o prinde pe fată mâncând pe furiş, indiferent dacă Anna făcea asta de una singură sau cu ajutor. (Doamna O'Donnell? Soţul ei? Fata în casă, care părea să fie singura lor servitoare? Sau împreună, bineînţeles). Asta ar fi însemnat ca Lib să fie răsplătită pentru călătoria ei doar cu salariul pe o singură zi. Bineînţeles că o infirmieră mai puţin onestă n-ar fi deschis gura până nu treceau cele două săptămâni, ca să fie sigură că este plătită pentru toate cele paisprezece zile. Pe când recompensa lui Lib va fi faptul că a reuşit să-şi ducă treaba la bun sfârşit, că s-a asigurat că sensul a învins nonsensul.

— Aş face bine să trec şi pe la alţi buni enoriaşi de-ai mei, spuse din spatele ei preotul cu obrajii roz. Sora Michael s-a oferit să stea prima de veghe, din moment ce dumneavoastră trebuie că vă resimţiţi după călătorie.

— Nu, spuse Lib. Sunt gata să încep.

De fapt, abia aştepta s-o vadă pe fată.

— Cum preferaţi, domnişoară Wright, spuse din spatele preotului călugăriţa cu vocea ei şoptită.

— Aşadar, o să vă întoarceţi peste opt ore, soră? întrebă domnul Thaddeus.

— Peste douăsprezece, îl corectă Lib.

— Din câte ştiu, McBrearty a propus schimburi de opt ore, pe motiv că sunt mai puţin obositoare, spuse el.

— Asta ar însemna ca sora şi cu mine să ne trezim şi să ne culcăm la ore diferite, observă Lib. Din experienţa mea de infirmieră de gardă, două schimburi sunt mai favorabile somnului decât trei.

— Însă pentru a îndeplini condiţiile schimbului, veţi fi obligate să staţi lângă Anna în fiecare minut din acest interval, spuse domnul Thaddeus. Opt ore înseamnă destul de mult.

Tocmai atunci, Lib îşi dădu seama de încă ceva: dacă ar fi lucrat în schimburi a câte douăsprezece ore şi ea l-ar fi luat pe primul, atunci sora Michael ar fi lucrat mereu în timpul nopţii, când fetei i-ar fi venit mai uşor să fure mâncare. Cum se putea Lib aştepta ca o călugăriţă, care-şi petrecuse mare parte din viaţă într-o mănăstire din provincie, să fie la fel de vigilentă ca ea?

— Foarte bine, atunci să fie opt ore. Calculă în minte. Am putea schimba tura ta, să zicem, nouă seara, cinci dimineaţa, unu după-amiaza, ce părere aveţi, soră? La orele acestea am deranja mai puţin treburile casei.

— Atunci schimbăm la ora unu? întrebă călugăriţa.

— O, din moment ce începem acum, dimineaţa târziu, aş sta bucuroasă cu fata până la nouă seara, îi spuse Lib.

O primă zi lungă i-ar permite să aranjeze camera şi să stabilească procedurile supravegherii după bunul plac.

Sora Michael dădu din cap şi pluti pe drumeag în direcţia satului. Cum învăţau călugăriţele acest mers caracteristic? se întrebă Lib. Poate era doar o iluzie creată de veşmintele negre ce atingeau uşor iarba.

— Mult noroc, domnişoară Wright, spuse domnul Thaddeus, ducându-şi mâna la borul pălăriei.

Noroc? De parcă ar fi plecat la curse.

Lib îşi adună forţele şi intră înapoi în casă, unde doamna O'Donnell şi servitoarea agăţau în cârlig ceea ce părea a fi un gnom cenuşiu, enorm. Ochii lui Lib reuşiră să dezlege misterul: un ceaun mare de fier.

Mama învârti ceaunul deasupra focului şi făcu un gest smucit cu capul înspre uşa pe jumătate deschisă aflată în stânga lui Lib.

— I-am vorbit Annei despre dumneavoastră.

Ce i-o fi spus, că domnişoara Wright e o spioană de peste mare? A instruit-o pe mucoasă cum s-o tragă pe sfoară pe englezoaică, aşa cum făcuse cu atâţia alţi adulţi?

Dormitorul era un pătrat auster. O fată mititică, îmbrăcată în gri stătea pe un scaun cu spătarul drept, aflat între fereastră şi pat, de parcă ar fi ascultat o muzică doar a ei. Părul îi era de un roşcat-închis, lucru care în fotografie nu se văzuse. La scârţâitul uşii ridică privirea şi un zâmbet i se lăţi pe faţă.

O şarlatanie, îşi reaminti Lib.

Fata se ridică şi-i întinse mâna.

Lib i-o strânse. Degete rotofeie, reci la atingere.

— Cum te simţi astăzi, Anna?

— Foarte bine, cuconiţă, spuse fata cu o voce şoptită şi clară.

— Soră sau domnişoară Wright, sau doamnă, dacă îţi place mai mult, o corectă Lib.

Îşi dădu seama că nu mai ştia ce să spună. Îşi băgă mâna în geantă după carnetul ei de notiţe şi după panglica de măsurat. Începu să scrie de zor, pentru a impune un anumit sistem acestei situaţii absurde.

Luni, 8 august, 1859, 10:*07*

Înălţimea: *116 cm.*

Deschiderea braţelor: *119 cm.*

Circumferinţa craniului măsurată deasupra sprâncenelor: *56 cm.*

Capul, din creştet până la bărbie: *20 cm.*

Anna O'Donnell era cuminţenia întruchipată. Stând foarte dreaptă, într-o rochie simplă şi ghete neobişnuit de mari, rămase nemişcată pentru ca Lib s-o poată măsura, de parcă ar fi învăţat paşii unui dans dintr-o ţară străină. Faţa ei aproape că putea fi descrisă ca fiind bucălată, aspect care punea imediat capăt poveştii cu postitul. Ochi mari, căprui, uşor bulbucaţi sub pleoapele umflate. Albul ochilor era ca porţelanul, pupilele dilatate – cu toate că asta se putea explica prin lumina slabă ce venea de afară. (Cel puţin micul oblon era deschis, lăsând să intre aerul de vară. La spital, indiferent ce-ar fi zis Lib, infirmiera-şefă ţinea cu dinţii de ideea învechită potrivit căreia ferestrele trebuiau să stea închise pentru a nu permite intrarea miasmelor nocive.)

Fata era foarte palidă, dar pielea irlandezilor era în general aşa, mai ales la roşcaţi, până când vremea o înăsprea. Prezenta şi o ciudăţenie: un puf foarte fin, incolor, pe obraji. Şi, în fond, minciuna fetei privind faptul că nu mănâncă nu excludea o dereglare reală. Lib îşi notă totul.

Domnişoara N. era de părere că unele infirmiere se bizuiau prea mult pe luarea notiţelor, slăbindu-şi astfel capacităţile de memorare. În orice caz, nu mersese într-atât de departe încât să interzică agendele. Lib avea încredere în memoria ei, dar cu

această ocazie fusese angajată mai mult în calitate de martor, ceea ce necesita nişte notiţe impecabile.

Încă ceva: lobii urechilor şi buzele Annei aveau o tentă albăstrie, la fel ca şi patul unghiilor. Era rece la atingere, de parcă tocmai ar fi intrat în casă după ce s-a plimbat printr-o furtună de zăpadă.

— Ţi-e frig? o întrebă Lib.

— Nu foarte.

Lăţimea pieptului la nivelul mamelelor: *25 cm.*
Circumferinţa coastelor: *61 cm.*

Fata o urmărea din priviri.

— Cum te cheamă?

— Aşa cum am zis, sunt domnişoara Wright, dar poţi să-mi spui soră.

— Numele de botez, vreau să zic.

Lib ignoră această mică necuviinţă şi continuă să scrie.

Circumferinţa şoldurilor: *63 cm.*
Circumferinţa taliei: *53 cm.*
Circumferinţa la mijlocul braţului: *13 cm.*

— La ce-ţi trebuie cifrele?

— Ca să... ne asigurăm că eşti sănătoasă, spuse Lib.

Un răspuns absurd, însă întrebarea o tulbură. Oare într-adevăr era o încălcare a protocolului să discuţi despre natura supravegherii cu obiectul acesteia?

Până acum, aşa cum se aşteptase Lib, datele din carneţelul ei indicau faptul că Anna O'Donnell era o mică prefăcută. Da, era slăbuţă, omoplaţii erau ca cioturile unor aripi lipsă. Dar nu era slabă în felul în care ar fi arătat un copil după o lună fără hrană, ca să nu mai vorbim de patru luni. Lib ştia cum arată cineva înfometat; la Scutari fuseseră cândva internaţi refugiaţi scheletici, oasele împungeau pielea asemenea unor ţăruşi de cort. Nu, pântecul fetei ăsteia era mai curând rotunjit. În zilele noastre, frumoasele rafinate purtau corsete în speranţa de a avea o talie de patruzeci de centimetri, iar talia Annei avea cu treisprezece mai mult.

Ce ar fi vrut Lib cu adevărat să ştie era greutatea copilei, pentru că dacă ar fi crescut fie şi cu o uncie în cursul celor două săptămâni, acest lucru ar fi constituit o dovadă că se hrănea pe ascuns. Făcu doi paşi în direcţia bucătăriei ca să aducă un cântar, însă îşi aduse aminte că era obligată s-o ţină permanent pe fată sub observaţie până la nouă seara.

Un ciudat sentiment de captivitate. Lib se gândi să o strige pe doamna O'Donnell din dormitor, dar nu voia să pară samavolnică, mai ales că schimbul ei abia începuse.

— Fiţi cu băgare de seamă la imitaţiile contrafăcute, murmură Anna.

— Poftim? spuse Lib.

Fata trasă cu vârful rotund al degetului cuvintele ştanţate pe coperta de piele cu striaţii a carnetului de notiţe.

Lib o privi cu atenţie. „Imitaţii contrafăcute”, într-adevăr.

— Producătorii susţin că hârtia lor velină e unică.

— Ce este hârtia velină?

— Are un strat protector pentru a putea face însemnări cu creionul metalic.

Fata mângâie pagina micuţă.

— Orice ai scrie pe ea va fi indelebil, asemenea cernelii, spuse Lib. Ştii ce înseamnă indelebil?

— O pată care nu se mai ia.

— Corect.

Lib luă carnetul de notiţe şi încercă să se gândească la ce alte informaţii ar fi trebuit să obţină de la fată.

— Te chinuie vreo durere, Anna?

— Nu.

— Ameţeli?

— Poate doar uneori, recunoscu Anna.

— Ţi se întâmplă să-ţi stea sau să-ţi crească pulsul?

— În unele zile se întâmplă să varieze un pic.

— Eşti neliniştită?

— De ce aş fi?

„Că vei fi descoperită, pungaşo”. Dar Lib spuse următoarele:

— Din cauza surorii Michael şi a mea, poate. Din cauza străinilor din casa ta.

Anna scutură din cap.

— Pari amabilă. Nu cred că mi-ai face vreun rău.

— Ai dreptate.

Însă Lib se simţi inconfortabil, ca şi cum ar fi promis mai mult decât ar fi fost cazul. Nu se afla aici ca să fie amabilă.

Copila îşi închise acum ochii şi murmura ceva. După câteva clipe, Lib îşi dădu seama că trebuie să fi fost o rugăciune. O demonstraţie de pietate, menită să facă mai plauzibil acest post al Annei?

Pata încheie rugăciunea şi îşi ridică privirea, expresia ei calmă rămânând neschimbată.

— Deschide gura, te rog, spuse Lib.

Majoritatea dinţilor erau de lapte; unul sau doi mari, de adult şi câteva goluri în care dinţii noi nu se iviseră încă. Ca gura unui copil mult mai mic de ani.

Câţiva, dinţi cariaţi? Respiraţia uşor acră.
Limba curată, mai degrabă roşie şi netedă.
Amigdalele uşor inflamate.

Părul roşcat al Annei nu era acoperit cu bonetă, avea cărare pe mijloc şi era strâns într-un mic coc la spate. Lib i-l desfăcu şi-şi trecu degetele prin şuviţele cârlionţate, uscate la atingere. Pipăi scalpul să vadă dacă nu are ceva ascuns, dar nu descoperi nimic în afară de un plasture jegos în spatele urechii.

— Poţi să ţi-l prinzi la loc.

Degetele Annei bâjbâiră cu acele de păr.

Lib se duse să o ajute – apoi şovăi. Nu era aici să se îngrijească de fată sau să-i fie slujnică. Era plătită doar ca să se uite.

Cam neîndemânatică.
Reflexe normale, chiar dacă un pic încete.
Unghiile oarecum vălurite, cu noiţe.
Palmele şi degetele vizibil umflate.

— Scoate-ţi ghetele, te rog.

— Au fost ale fratelui meu, spuse Anna şi se supuse.

Picioarele, gleznele şi pulpele foarte umflate, îşi notă Lib; nu e de mirare că Anna fusese nevoită să preia încălţările lepădate de cel emigrat. Era posibil să aibă dropică, ca apa să se adune în ţesuturi?

— De când ai picioarele aşa?

Fata dădu din umeri.

În locul în care ciorapii fuseseră legaţi, mai jos de genunchi, semnele lăsate rămâneau concave. La fel şi partea din spate a călcâielor. Lib văzuse astfel de umflături la femeile însărcinate şi la câte un soldat în vârstă. Împunse gamba fetei cu degetul, asemenea unui sculptor care dă formă unui copil din lut. Când îşi retrase degetul, adâncitura rămase.

— Te doare?

Anna scutură din cap.

Lib se uită atent la adâncitura din picior. Poate că nu era ceva serios, dar ceva era în neregulă cu fata.

Continuă să îndepărteze rând pe rând câte un strat de haine. Chiar dacă Anna era o impostoare, nu avea niciun rost să o umilească. Fata se înfioră, dar nu de ruşine, ci ca şi cum ar fi fost ianuarie, nu august. Puţine semne de maturitate, îşi notă Lib; Anna părea să aibă mai degrabă opt sau nouă ani, nu unsprezece. Vaccin împotriva variolei pe braţ. Pielea albă ca laptele era uscată la atingere, maronie şi aspră pe alocuri. Vânătăi pe genunchi, tipice copiilor. Însă acele mici pete pe tibiile fetei, roş-albăstrui – Lib nu mai întâlnise aşa ceva. Observă acelaşi puf fin pe antebraţele, spatele, pântecul şi picioarele copilei; arăta ca un pui de maimuţă. Era oare posibil ca această pilozitate să fie un lucru larg răspândit printre irlandezi? Lib îşi aduse aminte de caricaturile din presa de mare tiraj, care îi descria ca fiind nişte pigmei neghiobi.

Îşi aduse aminte să-i verifice din nou gambele, de data aceasta pe cea stângă. Acum era la fel de plată ca cealaltă.

Lib aruncă o privire asupra notiţelor. Da, existau câteva anomalii îngrijorătoare, dar nimic care să confere greutate afirmaţiilor grandioase ale familiei O'Donnell privind un post negru de patru luni.

Întrebarea era unde putea să ascundă copila mâncarea. Lib presă fiecare cusătură a rochiei şi a jupei Annei, în căutarea unor buzunare. Hainele fuseseră cârpite de multe ori, dar cu pricepere; o sărăcie decentă. Cercetă fiecare parte a trupului fetei care ar fi putut să ascundă până şi cel mai mic loc de depozitare, de la subsuori până la spaţiile dintre degetele umflate de la picioare (cu pielea crăpată pe alocuri). Nicio firimitură.

Anna nu protestă. Acum murmura din nou ca pentru sine, cu pleoapele lăsate în jos. Lib nu reuşea să înţeleagă niciun cuvânt, cu excepţia unuia care se repeta iar şi iar şi care părea a fi... „Dorothy”, era oare posibil? Catolicii se rugau la tot felul de intermediari, să-i ajute cu problemele lor meschine în faţa lui Dumnezeu. Exista oare o sfântă Dorothy?

— Ce anume reciti? întrebă Lib atunci când fata părea că a terminat.

Drept răspuns, ea scutură din cap.

— Haide, Anna, nu-i aşa că vom fi prietene?

Lib regretă imediat cuvintele pe care alesese să le folosească, pentru că faţa rotundă a fetei se aprinse.

— Mi-ar plăcea.

— Atunci spune-mi despre rugăciunea asta pe care te aud murmurând-o din când în când.

— Nu pot să vorbesc despre... asta, spuse Anna.

— A. O rugăciune secretă.

— Personală, o corectă ea pe Lib.

Fetiţelor – chiar şi celor oneste – le plăcea să aibă secrete. Lib îşi amintea că sora ei ţinea un jurnal ascuns sub salteaua patului lor. (Deşi asta nu o împiedicase să citească fiecare cuvânt banal din el.)

Lib montă piesele stetoscopului. Apăsă capul plat al acestuia pe partea stângă a pieptului copilei, între cea de-a cincea şi a şasea coastă, iar celălalt capăt şi-l duse la urechea dreaptă. *Ba-bum, Ba-bum –,* ascultă pentru a surprinde până şi cele mai mici variaţii ale sunetului inimii. Apoi stătu un minut întreg cu ochii pe ceasul care-i atârna la talie şi numără. Puls clar, scrise ea, 89 de bătăi pe minut. Se încadra în limitele normale. Lib mută stetoscopul în diferite locuri de pe spatele copilei. Plămâni sănătoşi, 17 respiraţii pe minut, înregistra ea. Niciun hârâit sau gâjâit; în ciuda simptomelor ei ciudate, Anna părea mai sănătoasă decât jumătate dintre compatrioţii ei.

Aşezându-se pe scaun – domnişoara N. îşi începea întotdeauna instrucţia prin a le dezvăţa pe stagiarele ei să se cocoaţe pe patul pacientului –, Lib lipi instrumentul de pântecul fetei. Încercă să distingă până şi cel mai mic gâlgâit care ar fi putut să dea de gol prezenţa mâncării. Încercă alt loc. Tăcere. Cavitatea digestivă tare, timpanică, asemenea bătăilor de tobă, scrise ea. Lovi uşor cu degetul burta.

— Cum îţi simţi stomacul?
— Plin, spuse Anna.
Lib era uimită. Cum adică plin, dacă stomacul îi suna atât de gol? Oare o sfida?
— Neplăcut de plin?
— Nu.
— Poţi să te îmbraci acum.
Anna se conformă, încet şi uşor stângace.

Susţine că doarme bine în timpul nopţii, între şapte şi nouă ore.
Facultăţile intelectuale par nealterate.

— Ţi-e dor să mergi la şcoală, copilă?
Fata scutură din cap.
Lib observă că familia O'Donnell nu se aştepta ca micuţa să ajute la treburile gospodăriei.
— Vrei să spui că preferi să n-ai nicio ocupaţie?
— Citesc şi cos, cânt şi mă rog.
Vocea fetei nu avea nimic defensiv.
Confruntarea nu cădea în competenţa lui Lib. Dar putea să fie măcar onestă, decise ea. Domnişoara N. le recomandase mereu asta, din moment ce nimic altceva nu rodea mai tare sănătatea pacientului decât nesiguranţa. Lib îi putea face un mare bine acestei mici prefăcute dându-i un exemplu de candoare, luminând drumul înaintea fetei, pentru ca ea s-o urmeze spre ieşirea din sălbăticia în care se rătăcise. Închizându-şi carnetul de notiţe, Lib întrebă:
— Ştii de ce mă aflu aici?
— Ca să te asiguri că nu mănânc.
Dintre toate modurile strâmbe de a pune problema...
— Nicidecum, Anna. Sarcina mea este să descopăr dacă e adevărat că nu mănânci. Ar fi însă o mare uşurare pentru mine dac-ai mânca asemenea altor copii şi a altor adulţi.
Fata dădu din cap.
— Există ceva ce ţi-ar plăcea să mănânci? Supă, budincă de sagu, ceva dulce?
Nu făcea decât să-i pună fetei o întrebare neutră, îşi spuse ea, nu o obliga să mănânce şi prin asta să afecteze rezultatul observării.

— Nu, mulţumesc.
— De ce nu, carevasăzică?
O urmă de zâmbet.
— Nu pot spune, domnişoară... doamnă, se corectă Anna.
— De ce? Şi asta e ceva personal?
Fata o privi cu blândeţe. Are mintea brici, decise Lib. Anna trebuie să-şi fi dat seama că dacă dă explicaţii o să aibă probleme. Dacă susţinea că Dumnezeu îi ordonase să nu mănânce, asta ar însemna să se compare cu o sfântă. Iar dacă se fălea că trăieşte prin cine ştie ce mijloace naturale, atunci ar fi obligată să demonstreze asta, spre satisfacţia ştiinţei. „Am eu ac de cojocul tău, domnişoară.”
Lib se uită în jur. Până astăzi, pentru Anna trebuie să fi fost floare la ureche să strecoare în timpul nopţii mâncare din bucătăria aflată vizavi, sau, la fel de uşor, mâncarea îi putea fi adusă de unul dintre adulţi fără ca ceilalţi să bage de seamă.
— Slujnica ta...
— Kitty? E verişoara noastră.
Anna scoase un şal cadrilat din dulap; nuanţele lui bogate de roşu şi maroniu împrumutară un pic de culoare chipului ei.
Aşadar, o fată în casă care pe deasupra era o rudă săracă; ar fi fost dificil pentru o persoană aflată în poziţia ei să refuze să ia parte la un complot.
— Unde doarme?
— Pe laviţă.
Anna făcu un semn cu capul înspre bucătărie.
Desigur; de cele mai multe ori, familiile celor din clasele de jos aveau mai mulţi membri decât paturi, aşa că erau nevoiţi să improvizeze.
— Şi părinţii tăi?
— Ei dorm în măietoare.
Lib nu cunoştea acest cuvânt.
— Patul construit în afara bordeiului, dincolo de perdea, explică fata.
Lib observase în bucătărie draperia făcută din saci pentru făină, dar presupusese că acoperea un soi de cămară. Ce prostie din partea familiei O’Donnell să-şi lase goală camera cea bună şi să doarmă într-o cameră improvizată. Dar Lib credea că aveau suficientă demnitate pentru a aspira la un pic mai mult de-atât.

Primul lucru pe care-l avea de făcut era să se asigure că în dormitorul acela îngust nu era loc de şiretlicuri. Lib puse mâna pe perete şi bucăţi de var i se lipiră de degete. Un fel de ipsos umed; nu era făcut din lemn, cărămidă sau piatră, asemenea unei case englezeşti. Ei bine, asta măcar însemna că orice nişă în care mâncarea ar putea fi ascunsă ar fi fost uşor de descoperit.

De asemenea, trebuia să se asigure că nu exista niciun loc în care copila ar fi putut să se ascundă de privirea lui Lib. Pentru început, paravanul acela şubred de lemn trebuia să dispară; Lib îi îndoi cele trei laturi şi îl cără până la uşă.

Se uită dincolo fără să părăsească dormitorul. Doamna O'Donnell amesteca într-o oală cu trei picioare, pusă deasupra focului, iar servitoarea zdrobea ceva, stând la masa cea lungă.

— Nu vom mai avea nevoie de asta. De asemenea, aş avea nevoie de un lighean cu apă fierbinte şi de o cârpă.

— Kitty, i se adresă doamna O'Donnell servitoarei, făcându-i un semn din cap.

Privirea lui Lib se întoarse imediat spre copilă, care îşi murmura din nou rugăciunile.

Se duse înapoi în dreptul patului îngust proptit de perete şi începu să-l desfacă. Scheletul patului era din lemn, iar salteaua era din paie, acoperită cu o pânză pătată. Ei bine, cel puţin nu era un pat umplut cu pene; domnişoara N. ura penele. O saltea nouă, umplută cu păr de cal ar fi fost mai igienică, dar Lib nu şi-ar fi permis să le ceară celor din familia O'Donnell să strângă bani ca să cumpere una. (Se gândi la cutia plină cu monede, destinată oficial săracilor.) În plus, îşi reaminti faptul că nu era aici pentru a ameliora sănătatea fetei, ci doar pentru a o studia. Pipăi salteaua de sus până jos în căutarea unor umflături sau găuri în cusătură, care ar fi putut să dea de gol ascunzătorile.

Dinspre bucătărie se auzi un clinchet ciudat. Un clopoţel? Sună o dată, de două ori, de trei ori. Probabil că aşa erau chemaţi membrii familiei la masa de prânz. Dar bineînţeles că Lib trebuia să aştepte să fie servită în dormitorul îngust.

Anna O'Donnell stătea în picioare, nehotărâtă.

— Pot să mă duc să zic Îngerul Domnului?

— Trebuie să stai într-un loc de unde să te pot vedea, îi reaminti Lib, verificând cu degetele perna umplută cu pene.

Se auzi o voce din bucătărie. Să fi fost a mamei? Copila căzu în genunchi, ascultând concentrată.

— Şi ea a zămislit de la Duhul Sfânt, răspunse ea. Bucură-te, Marie, cea plină de har, Domnul este cu tine...

Lui Lib i se păru că recunoaşte acea rugăciune. În mod clar, aceasta nu era o rugăciune „personală”; Anna rostea cu voce tare cuvintele, astfel că acestea pătrunseră şi-n cealaltă încăpere.

Dincolo de perete, vocile înăbuşite ale femeilor se armonizau cu cele ale fetei. Apoi linişte. Din nou doar vocea lui Rosaleen O’Donnell.

— Iată roaba Domnului.

— Fie mie după cuvântul tău! cântă Anna.

Lib trase patul de lângă perete, în aşa fel încât de acum încolo să se poată apropia de el din trei direcţii. Întinse salteaua peste cadrul patului pentru a o aerisi şi făcu acelaşi lucru şi cu perna. Ritualul continua, cu chemările şi răspunsurile lui, părţile sale corale şi ocazionalul sunet al clopoţelului.

— Şi a sălăşluit printre noi, intonă fata.

Îngenunchind lângă fiecare colţ al patului, Lib îşi trecu mâna pe sub fiecare stinghie, pipăi fiecare nod şi denivelare a lemnului în căutare de resturi de mâncare. Pipăi cu ambele mâini podeaua în căutarea unui petic de pământ bătătorit care să fi fost scobit pentru a ascunde ceva.

În cele din urmă rugăciunile părură să se încheie, iar Anna se ridică în picioare.

— Domnişoară Wright, tu nu spui Îngerul Domnului? întrebă ea, cu respiraţia uşor întretăiată.

— Aşa se numeşte ceea ce tocmai aţi recitat? întrebă Lib în loc să răspundă.

Fata dădu din cap, de parcă toată lumea ar fi ştiut acest lucru.

Lib îşi scutură praful de pe fustă şi-şi frecă mâinile de şorţ. Unde era apa caldă? Oare Kitty era leneşă sau doar o sfida pe infirmiera engleză?

Anna scoase ceva mare şi alb din săculeţul ei de lucru şi începu să-l tivească, rămânând în picioare lângă fereastră.

— Stai jos, copilă, îi spuse Lib, făcându-i semn cu mâna spre scaun.

— Stau foarte bine aici, doamnă.

Ce paradox: Anna O'Donnell era o farsoare de cea mai abjectă speţă, însă era manierată. Lib descoperi că nu o putea trata cu asprimea pe care o merita.

— Kitty, strigă ea, ai putea să mai aduci şi un scaun pe lângă apa caldă?

Din bucătărie nu veni niciun răspuns.

— Ia-l pe ăsta deocamdată, o îndemnă pe fată. Nu am nevoie de el.

Anna îşi făcu cruce, se aşeză pe scaun şi continuă să coasă.

Lib trase un pic dulapul cu haine de lângă perete ca să se asigure că în spatele lui nu era scobită nicio gaură. Trăgând afară fiecare sertar – lemnul era vălurit din cauza umezelii –, cercetă puţinele haine ale fetei, trecându-şi degetele peste fiecare cusătură şi tiv.

Pe dulap, într-un borcan era o păpădie veştejită. Domnişoara N. era de acord ca în camerele bolnavilor să fie flori, dispreţuind poveştile nevestelor bătrâne cum că acestea ar otrăvi aerul; spunea că intensitatea culorii şi varietatea formelor înnobilau nu doar mintea, ci şi trupul. (În prima săptămână a lui Lib la spital, încercase să-i explice asta infirmierei-şefe, care-i spusese că-şi dă aere.)

Lui Lib îi trecu prin cap că floarea ar putea fi o sursă nebănuită de hrană, aflată în plină vedere. Dar lichidul – oare chiar era apă, sau un fel de supă clară ori sirop? Lib adulmecă borcanul, dar tot ce percepu nasul ei era mirosul păpădiei. Îşi înmuie degetul în lichid, apoi şi-l duse la buze. Era la fel de lipsită de gust ca şi de culoare. Dar putea oare să existe vreun element nutritiv care să aibă aceste calităţi?

Lib ştia fără să întoarcă privirea că fata se uita la ea. Era pe punctul de a cădea în capcana delirurilor bătrânului doctor. Asta era doar apă. Îşi şterse mâna pe şorţ.

Lângă borcan nu mai era nimic în afară de un mic cufăr de lemn. Nici măcar o oglindă, realiză ea acum; oare Anna nu voia să se privească niciodată? Deschise cutia.

— Acelea sunt comorile mele, spuse fata, sărind în picioare.

— Minunat. Pot să le văd?

Mâinile lui Lib cotrobăiau deja prin cufăr, în caz că Anna avea să susţină că acestea erau tot „personale”.

— Desigur.

Nişte mărunţişuri bisericeşti: un şirag de mărgele de rozariu făcute din... seminţe, parcă, având o cruce simplă în capăt, şi un sfeşnic pictat, întruchipând-o pe Fecioara cu Pruncul.

— Nu-i aşa că-i frumos? zise Anna întinzându-se către sfeşnic. Mămica şi tăticul mi l-au dat când am avut prima împărtăşanie.

— O zi importantă, murmură Lib.

Statueta era prea de prost gust ca să-i placă. O pipăi pe toate părţile ca să se asigure că e din porţelan, nu din ceva comestibil. Abia după aceea o lăsă pe fată s-o ia.

Anna o strânse la piept.

— Prima împărtăşanie e cea mai importantă zi.

— Cum aşa?

— Este sfârşitul copilăriei.

Lui Lib i se păru grotesc faptul că mogâldeaţa aceea de fată se considera femeie în toată firea. Apoi cercetă scrisul de pe un mic obiect oval, nu mai mare decât vârful degetului.

— Aceea e Medalia mea Miraculoasă, spuse Anna, luând-o din mâna lui Lib.

— Ce miracole a făcut?

Întrebarea fusese spusă pe un ton cam zeflemitor, dar fata nu se supără.

— Nenumărate, o asigură ea pe Lib, frecând medalia. Adică nu asta anume, ci toate Medaliile Miraculoase ale Creştinătăţii la un loc.

Lib nu comentă. Pe fundul cutiei, într-o casetă de sticlă, găsi un mic disc. Acesta nu era din metal, ci dintr-un material alb, pe care era imprimat un miel care purta un steag şi un blazon. N-avea cum să fie cuminecătura de la Sfânta Împărtăşanie, nu-i aşa? Fără îndoială că ar fi fost un sacrilegiu să păstrezi azima într-o cutie de jucărie.

— Ce-i asta, Anna?

— *Agnus dei*-ul meu.

Mielul Domnului; atâta latină ştia şi Lib. Închise capacul casetei şi râcâi discul cu unghia.

— Să nu-l rupi!

— Nu-l voi rupe.

Îşi dădu seama că nu era pâine, ci ceară. Aşeză cutia în palma făcută căuş a Annei.

— Fiecare obiect a fost binecuvântat de Sanctitatea Sa, o asigură copila, închizând mai bine capacul. Mielul Domnului ajută la oprirea potopurilor şi la stingerea incendiilor.

Lib încercă să înţeleagă originea acestei legende. Ţinând cont de cât de repede se topea ceara, cine-şi putea imagina că e de vreun folos împotriva focului?

În cufăraş nu mai rămăsese nimic cu excepţia câtorva cărţi. Cercetă titlurile: toate erau religioase. O carte de Rugăciuni pentru Uzul Mirenilor; Imitatoarea lui Cristos. Scoase un dreptunghi ornamentat de mărimea unei cărţi de joc din cartea de psalmi cu coperte negre.

— Pune-o înapoi acolo unde era, spuse Anna agitată.

A, oare ar putea fi mâncare ascunsă în carte?

— O clipă.

Lib frunzări paginile. Nu găsi nimic altceva decât alte dreptunghiuri mici.

— Acelea sunt cartonaşele mele sfinte. Fiecare dintre ele are un loc al lui.

Cel pe care-l ţinea Lib în mână era o rugăciune tipărită, cu marginea tăiată elegant, asemenea dantelei, iar de el era legată cu o panglică o altă mică medalie. Pe spate, reprezentată în culori pastelate insuportabil de dulci, o femeie alinta o oaie. Sus scria Divine Bergère. Divinul ceva?

— Vezi, aceasta corespunde psalmului o sută optsprezece: Rătăcit-am ca o oaie pierdută, recită Anna, lovind uşor pagina fără să fie nevoită să verifice.

Seamănă mult cu *Maria avea un mieluşel* se gândi Lib. Observă acum că toate cărţile din cufăraş erau pline cu aceste dreptunghiuri.

— Cine ţi-a dat cartonaşele astea?

— Pe unele dintre ele le-am primit ca premiu la şcoală sau la misiune. Pe celelalte le-am primit cadou de la vizitatori.

— Unde este misiunea asta?

— Acum nu mai e. Fratele meu mi le-a lăsat pe unele dintre cele mai frumoase, spuse Anna, sărutând cartonaşul cu oaia înainte de a-l vârî înapoi la locul lui şi de a închide cartea.

Ce copil ciudat.

— Ai vreun sfânt preferat?

Anna clătină din cap.

— Fiecare dintre ei ne învaţă lucruri diferite. Unii s-au născut buni, însă alţii erau foarte răi, până când Dumnezeu le-a curăţat inimile.

— A, da?

— El poate să aleagă pe oricine pentru a-l face sfânt, o asigură Anna.

Când uşa se deschise brusc, Lib sări în picioare.

Era Kitty – aducea ligheanul cu apă caldă.

— Îmi cer scuze că v-am făcut să aşteptaţi. Abia ce i-am dus lui de-ale gurii, spuse femeia tânără, gâfâind.

Lui Malachy O'Donnell, probabil. Plecase parcă să taie turbă pentru un vecin – să-i facă o favoare? se întrebă Lib. Sau muncea în plus ca să rotunjească veniturile modeste ale fermei? Îi trecu prin minte că era posibil ca aici doar bărbaţii să primească mâncare la prânz.

— Ce trebuie să curăţ pentru dumneavoastră? întrebă slujnica.

— Mă ocup eu de asta, îi spuse Lib, luând ligheanul.

Nu putea să permită accesul în cameră niciunui membru al familiei. Cine ştie, Kitty ar putea să aibă tocmai acum mâncare ascunsă în şorţ pentru copilă.

Servitoarea se încruntă; era confuzie sau indignare?

— Pesemne că eşti ocupată, spuse Lib. O, şi aş putea să te rog să-mi mai aduci un scaun şi nişte aşternuturi curate?

— Un cearşaf? întrebă Kitty.

— Două. Şi o pătură curată, zise Lib.

— N-avem de niciunele, spuse servitoarea, clătinând din cap.

Faţa ei lătăreaţă avea o expresie atât de absentă; Lib se întrebă dacă Kitty nu era cumva cu mintea în altă parte.

— Vrea să spună că încă nu sunt cearşafuri curate, interveni Anna. Ziua de spălat e lunea ce vine, dacă nu cumva e prea umed afară.

— Înţeleg, spuse Lib, înăbuşindu-şi iritarea. Atunci doar scaunul, Kitty.

Dintr-un recipient scos din geantă, adăugă hipoclorit de sodiu în apa din lighean şi şterse fiecare suprafaţă; mirosul era înţepător, dar curat. Făcu din nou patul fetei, folosind aceleaşi aşternuturi uzate şi aceeaşi pătură cenuşie. Îndreptându-şi spatele, se întrebă unde altundeva ar fi fost posibil să ascunzi o îmbucătură de mâncare.

Această încăpere nu amintea deloc de dezordinea camerelor bolnavilor din clasele avute. În afară de pat, un scaun şi dulapul cu haine, pe podea mai era doar un covoraş împletit, cu un model compus din linii întunecate. Lib îl ridică; nu era nimic dedesubt. Camera ar fi devenit foarte posomorâtă dacă ar fi scos covoraşul şi-ar fi fost şi rece pentru picioare. De altfel, locul cel mai bun pentru a ascunde o coajă de pâine sau un măr era patul şi, mai mult ca sigur, comisia nu avea de gând să o oblige pe fată să doarmă pe scânduri goale, asemenea unui prizonier. Nu, Lib nu avea decât să inspecteze camera des şi pe neaşteptate, ca să se asigure că nu a fost strecurată mâncare înăuntru.

În cele din urmă, Kitty aduse scaunul şi-l trânti pe podea.

— Ai putea să iei covoraşul şi să-l scuturi de praf când ai un moment liber? zise Lib. Spune-mi, unde-aş putea găsi un cântar ca s-o cântăresc pe Anna?

Kitty scutură din cap.

— În sat, poate?

— Noi folosim pumni, spuse Kitty.

Lib se încruntă.

— Pumni de făină, ştiţi, şi vârfuri de cuţit de sare.

Slujnica îi arătă prin gesturi.

— Nu mă refer la cântare de bucătărie, îi spuse Lib. Ci la un cântar suficient de mare încât să se poată cântări un om sau un animal. Poate există la una dintre fermele vecine?

Kitty dădu obosită din umeri.

Anna, care se uita la păpădia pleoştită, nu păru să audă nimic din toate astea, de parcă ar fi fost vorba despre cântărirea altei fete.

Lib oftă.

— Atunci adu-mi, te rog, o cană cu apă rece şi-o linguriţă.

— Voiaţi şi dumneavoastră un pic de ceva? întrebă Kitty în drum spre uşă.

Fraza o dezorientă pe Lib.

— Sau puteţi să aşteptaţi până la cină?

— Pot să aştept.

Lib îşi regretă cuvintele imediat ce servitoarea ieşi, pentru că-i era foame. Dar într-un fel, în faţa Annei nu-i venea să declare că voia cu disperare ceva de mâncare. Ceea ce era absurd, se gândi ea, din moment ce fata nu era decât o impostoare.

Anna îşi murmura din nou rugăciunea cu Dorothy. Lib făcu tot posibilul s-o ignore. Fusese nevoită să se obişnuiască cu obiceiuri mult mai enervante – băiatul acela bolnav de scarlatină pe care-l îngrijise şi care scuipa ditamai flegmele direct pe podea şi bătrâna aceea cu demenţă care era convinsă că medicamentul ei e otravă, aşa că-l arunca cât colo, vărsându-l pe Lib.

Fata cânta acum încetişor, cu mâinile împreunate pe lucrul ei de mână, pe care-l încheiase. Acest imn nu avea nimic tainic; rugăciunea cu Dorothy era singurul secret pe care Anna părea să-l păstreze. Notele înalte erau un pic ascuţite, dar încântătoare.

Ascultă! *Celestul răsunător imn,*
În ceruri, coruri de îngeri suind,
Heruvimi şi serafimi,
În cântec neîntrerupt preamărind.

Când Kitty aduse cana cu apă, Lib zise:

— Pot să întreb ce-i asta?

Lovi uşor peretele unde se vedea varul cojit.

— Un perete, spuse Kitty.

Copilei îi scăpă un mic chicotit.

— Din ce e făcut, vreau să spun.

Chipul slujnicei se însenină.

— Din noroi.

— Doar noroi? Serios?

— E piatră la bază, mă rog, pentru a ţine şobolanii afară.

După ce Kitty plecă, Lib folosi lingura micuţă de os pentru a gusta apa din cană. Nici urmă de gust.

— Ţi-e sete, copilă?

Anna dădu din cap că nu.

— N-ar fi mai bine să iei o înghiţitură?

A întrecut limita; obiceiurile de infirmieră dispăreau greu. Lib îşi spuse din nou că n-ar trebui să-i pese dacă mica impostoare bea sau nu.

Însă Anna deschise gura pentru a primi linguriţa şi înghiţi fără efort.

— O, iartă-mă că m-aş putea împrospăta.

Bineînţeles că nu i se adresa lui Lib, ci lui Dumnezeu.

— Mai vrei?

— Nu, mulţumesc, domnişoară Wright.

Lib îşi notă: *1:13 după-amiaza, o linguriţa de apă.* Nu era ca şi cum cantitatea ar fi contat, presupuse ea, doar că voia să dea o relatare detaliată a celor ingerate de copilă în timpul schimbului ei.

Acum chiar că nu mai rămăsese nimic de făcut. Lib luă cel de-al doilea scaun. Era atât de aproape de al Annei, încât fustele lor aproape că se atingeau, dar nu avea unde să-l pună altundeva. Se gândi la orele lungi pe care le avea în faţă cu un sentiment de jenă. Petrecuse luni în şir cu alţi pacienţi privaţi, dar situaţia de acum era diferită, pentru că o urmărea pe copila asta asemenea unei păsări de pradă, iar Anna era conştientă de acest lucru.

O uşoară bătaie în uşă o făcu să sară în picioare.

— Malachy O'Donnell, doamnă.

Ţăranul îşi lovi uşor jiletca decolorată, în dreptul nasturilor.

— Domnule O'Donnell, spuse Lib, punându-şi mâna în mâna lui aspră.

În mod normal i-ar fi mulţumit pentru ospitalitate, doar că rolul ei aici era aproape unul de spion, aşa că n-ar fi fost prea potrivit.

El era scund şi vânos, la fel de slab ca nevastă-sa, dar avea un trup mult mai îngust. Anna îl moştenise pe tatăl ei. Dar niciunul dintre membrii familiei nu avea grăsime pe el; o trupă de marionete.

Se aplecă să-şi sărute fiica undeva în zona urechii.

— Cum eşti, micuţo?

— Foarte bine, tăticule.

Îi zâmbea radioasă.

Malachy O'Donnell rămase locului, dând din cap.

Dezamăgirea apăsa asupra lui Lib. S-ar fi aşteptat la ceva mai mult din partea unui tată. Marele saltimbanc din spatele scenei – sau cel puţin un părtaş la conspiraţie, la fel de colţuros ca nevastă-sa. Dar ţărănoiul ăsta...

— Ţineţi, ăă, vaci, domnule O'Donnell?

— Păi, acum am câteva, spuse el. Am luat în arendă câteva pajişti inundate unde să le pasc. Vând... ştii dumneata... drept fertilizator.

Lib înţelese că se referea la bălegar.

— Vacile, mă înţelegeţi, câteodată...
Vocea lui Malachy se stinse.
— Ele atâta se rătăcesc şi-şi rup picioarele şi rămân blocate la fătare, c-aţi putea spune că aduc mai multe belele decât prinosuri.
Ce mai văzuse Lib pe lângă fermă?
— Aveţi şi păsări de curte, nu-i aşa?
— A, ele-s ale lui Rosaleen acum. Doamna O'Donnell.
Bărbatul mai dădu o dată din cap, ca şi cum s-ar fi ajuns la o înţelegere şi o mângâie pe fiică-sa pe frunte. Se îndreptă spre uşă, apoi făcu cale întoarsă.
— Voiam să vă spun. Băiatul acela de la ziar e aici.
— Poftim?
El făcu un gest către fereastră. Prin sticla soioasă.
Lib văzu o căruţă cu coviltir.
— Ca s-o ia pe Anna.
— S-o ducă unde? sări ea.
Serios acum, ce credeau oamenii aceia din comisie că fac? Aranjau ca supravegherea să aibă loc în bordeiul ăla înghesuit şi neigienic, apoi se răzgândeau şi o trimiteau pe copilă în altă parte?
— Doar ca să-i ia faţa, spuse tatăl. Imaginea.
REILLY & FIII, FOTOGRAF, scria cu litere înflorate pe caravană. Lib auzi vocea unui străin în bucătărie. O, dar asta era prea mult. Făcu câţiva paşi apoi îşi aduse aminte că n-avea voie s-o lase pe fată singură. În loc de asta, îşi petrecu braţele în jurul trupului.
Rosaleen O'Donnell năvăli înăuntru.
— Domnul O'Reilly e gata să-ţi facă dagherotipul, Anna.
— Chiar e necesar? întrebă Lib.
— Este pentru a fi gravată şi pusă în ziar.
Gravarea portretului micii oportuniste, de parcă ea ar fi regina. Sau mai degrabă un viţel cu două capete.
— Cât de departe este studioul lui?
— Cred că-l face chiar acolo în căruţă, zise doamna O'Donnell arătând cu degetul înspre fereastră.
Lib o lăsă pe copilă să o ia înainte, dar o trase la o parte când se apropie de o găleată neacoperită, care răspândea un miros înţepător de chimicale. Recunoscu alcoolul, dar mai era ceva... eter sau cloroform? Acele duhori fructate au purtat-o pe Lib

înapoi la Scutari, unde sedativele păreau întotdeauna pe punctul de a se termina în mijlocul unei amputări.

În timp ce o ajută pe Anna să urce scara ce fusese coborâtă din căruţa acoperită, Lib strâmbă din nas când simţi o duhoare şi mai neaşteptată. Ceva ce semăna a oţet şi-a cuie.

— Scriitoraşul a venit şi-aplecat, aşa-i? întrebă bărbatul cu părul lins şi haine boţite din căruţă.

Lib îşi îngustă ochii.

— Jurnalistul care scrie despre fată.

— Nu ştiu nimic despre niciun jurnalist, domnule Reilly.

Redingota lui era pătată.

— Şi acum, stai lângă florile alea frumoase, te rog, îi spuse el Annei.

— N-ar fi mai bine să se aşeze, în caz că va trebui să stea nemişcată vreme îndelungată? întrebă Lib.

Cu singura ocazie când pozase pentru un dagherotip – pe când se număra printre infirmierele domnişoarei N. –, i se păruse a fi o treabă obositoare. După câteva minute, una dintre tinerele mai capricioase se mişcase, făcând ca imaginea să devină ceţoasă, aşa că fuseseră nevoite să ia totul de la capăt.

Reilly chicoti şi mută aparatul câţiva centimetri mai încolo, pe picioarele cu roţi ale trepiedului.

— Aveţi de-a face cu un maestru al tehnicii moderne a colodiului umed. Trei secunde, atâta tot. Toată treaba, de la declanşare la placă, nu-mi ia mai mult de zece minute.

Anna stătea acolo unde o pusese Reilly, lângă o masă şubredă, cu mâna dreaptă odihnindu-se lângă o vază cu trandafiri din mătase.

Bărbatul înclină o oglindă aflată pe un suport, astfel încât un dreptunghi de lumină încadră chipul fetei, apoi fotograful se băgă sub draperia neagră care-i acoperea aparatul.

— Ochii la mine acum, fetiţo. La mine, la mine.

Privirea Annei rătăci prin încăpere.

— Uită-te la publicul tău.

Asta avea şi mai puţin sens pentru copilă. Ochii ei o găsiră în schimb pe Lib şi aproape că zâmbi, cu toate că Lib nu zâmbea.

Reilly reapăru şi băgă în fanta aparatului un dreptunghi de lemn.

— Rămâi aşa. Nemişcată ca o piatră.

Dădu jos capacul de alamă al obiectivului.

— Unu, doi, trei...

Apoi îl închise repede şi-şi dădu la o parte din ochi părul unsuros.

— Puteţi pleca, doamnelor.

Împinse uşa şi sări din căruţă, apoi urcă înapoi cu găleata lui plină de chimicale puturoase.

— De ce ţineţi găleata afară? întrebă Lib, luând-o pe Anna de mână.

Reilly trăgea de nişte sfori ca să lase una după alta storurile de la ferestre şi să facă întuneric în interiorul căruţei.

— Fiindcă poate să explodeze.

Lib o smuci pe Anna spre uşă.

Odată ieşite din căruţă, copila trase adânc aer în piept, privind în direcţia câmpurilor verzi. În lumina soarelui, Anna O'Donnell părea aproape transparentă; o venă albastră îi ieşea în relief pe tâmplă.

A urmat o după-amiază lungă, petrecută în dormitor. Fata şi-a murmurat rugăciunile şi a citit din cărţi. Lib s-a angajat în lectura unui articol despre ciuperci, destul de interesant, din revista *All the Year Round.* La un moment dat, Anna mai acceptă două linguriţe de apă. Stăteau la doar câţiva metri una de cealaltă, iar Lib îi mai arunca fetei câte o privire, ridicând ochii din pagină. E ciudat să te simţi atât de legat de o altă persoană.

Lib nu se putea duce nici măcar până la latrină; trebuia să se mulţumească doar cu oala de noapte.

— Anna, ai nevoie de asta?

— Nu, mulţumesc, doamnă.

Lib lăsă oala de noapte, acoperită cu o cârpă, lângă uşă. Îşi reprimă un căscat.

— Ai vrea să facem o plimbare?

Anna se lumină.

— Chiar putem?

— Atâta timp cât sunt cu tine.

Voia să testeze rezistenţa fetei; oare membrele umflate o stânjeneau la mers? În plus, Lib nu mai suporta să stea închisă în cameră.

În bucătărie, stând una lângă cealaltă, Rosaleen O'Donnell şi Kitty luau smântână din tingiri cu două strecurători ca nişte farfurioare. Servitoarea părea să fie pe jumătate cât stăpâna.

— Ai nevoie de ceva, iubito? o întrebă Rosaleen.

— Nu, mămico, mulţumesc.

„De cină”, îşi spuse Lib în gând, „de asta au nevoie toţi copiii”. Oare nu asigurarea hranei era ceea ce definea o mamă încă din prima zi? Cel mai mare chin pentru o femeie era să nu-i poată da nimic bebeluşului ei. Sau să vadă cum guriţa lui refuză ceea ce ea-i oferă.

— Ieşim să facem o plimbare, îi spuse Lib.

Rosaleen O’Donnell zdrobi o muscă de carne grasă şi se întoarse la ale ei.

Lib decise că nu există decât două posibile explicaţii pentru seninătatea femeii irlandeze: fie Rosaleen credea atât de tare în intervenţia divină, încât nu-şi făcea deloc griji în privinţa fiicei sale, fie, cel mai probabil, avea motive să creadă că fata primea suficientă mâncare pe furiş.

Anna lipăia şi tropăia alături de ea cu ghetele acelea bărbăteşti, clătinându-se abia perceptibil în timp ce-şi muta greutatea de pe un picior pe altul.

— Îndreaptă picioarele mele spre cărările Tale, ca să nu şovăie paşii mei, murmură ea.

— Te dor genunchii? o întrebă Lib pe când îşi urmau drumul, trecând pe lângă nişte găini brune, arţăgoase.

— Doar un pic, spuse Anna, înclinându-şi chipul pentru a se scălda în razele soarelui.

— Toate pământurile astea sunt ale tatălui tău?

— Păi, el le ia în arendă, spuse fata. Noi nu avem deloc pământ.

Lib nu văzuse niciun zilier.

— Face toată treaba de unul singur?

— Când încă mai era lângă noi, îl ajuta Pat. Asta e pentru ovăz, spuse Anna arătând cu degetul.

O sperietoare de ciori udă leoarcă, căzută într-o rână. Oare acelea erau hainele vechi ale lui Malachy O’Donnell? se întrebă Lib.

— Iar acolo e fân. De obicei ploile îl strică, dar nu şi anul ăsta, a fost un an atât de bun, spuse Anna.

Lui Lib i se păru că recunoaşte acele plante mici, verzi, ce creşteau pe o parcelă vastă: mult aşteptaţii cartofi.

Când au ajuns la drumeag, o luă în direcţia în care nu mai fusese, cea opusă satului. Un bărbat bronzat repara fără entuziasm un gard de piatră.

— Domnul să vă binecuvânteze munca, strigă Anna.

— Şi ţie sufletul, răspunse omul.

— Dânsul e vecinul nostru, domnul Corcoran, îi şopti ea lui Lib.

Se aplecă şi smulse o tulpină maronie cu multe floricele în vârf. Apoi o iarbă înaltă, cu vârful de un purpuriu stins.

— Îţi plac florile, Anna?

— O, foarte mult. Cel mai mult îmi plac crinii, bineînţeles.

— De ce bineînţeles?

— Pentru că sunt preferaţii Fecioarei.

Anna vorbea despre Sfânta Familie de parcă ar fi fost rudele ei.

— Unde ai văzut tu crini?

— În imagini, de multe ori. Sau nuferi pe lac, cu toate că nu sunt la fel.

Anna se aşeză pe vine şi mângâie o floare albă micuţă.

— Ce floare e asta?

— Roua cerului, îi spuse Anna. Uite.

Lib se uită la frunzele rotunde crescute pe tulpini. Erau acoperite cu ceea ce păreau a fi nişte perişori lipicioşi, cu câte o pată neagră ici, colo.

— Prinde insecte şi le suge înăuntru, spuse Anna în şoaptă, de parcă i-ar fi fost teamă să nu deranjeze planta.

Avea oare dreptate? Cât de interesant era, într-un mod înfiorător. Se părea că fata avea o oarecare aplecare spre ştiinţă.

Când se ridică, Anna se împletici şi trase adânc aer în piept.

A ameţit? Neobişnuită cu efortul, se întrebă Lib, ori slăbită din cauza malnutriţiei? Chiar dacă postul era o păcăleală, asta nu însemna că Anna primea toţi nutrienţii de care avea nevoie o fată aflată în creştere; acei omoplaţi ieşiţi în afară sugerau contrariul.

— Poate c-ar fi bine să ne întoarcem.

Anna nu obiectă. Era oare obosită sau doar obedientă?

Când au ajuns acasă, Kitty era în dormitor. Lib avea de gând s-o ia la întrebări, dar slujnica se aplecă după oala de noapte – poate ca să-şi găsească o scuză pentru faptul că se afla acolo.

— Aţi dori acum un bol de coleaşă?

— În regulă, spuse Lib.

Când Kitty îi aduse mâncarea, Lib înţelese ce e coleaşa: terci. Îşi dădu seama că probabil asta era cina ei. Patru şi un sfert – ora cinei la ţară.

— Luaţi nişte sare, spuse Kitty.

Lib scutură din cap în semn că nu doreşte.

— Haideţi, îi ţine pe ăia mici la distanţă, spuse Kitty.

Lib îi aruncă servitoarei o privire strâmbă. Se referea oare la muşte?

Imediat ce slujnica părăsi camera, Anna îi spuse în şoaptă:

— Se referă la pitici.

Lib nu înţelegea.

Anna gesticulă cu mâinile ei rotofeie.

— Spiriduşi?

Era sceptică.

Copila făcu o grimasă.

— Nu le place să li se zică aşa.

Apoi zâmbi din nou, ca şi cum ea şi Lib ar fi ştiut că nu există vietăţi care se bălăcesc în terci.

Terciul de ovăz nu era deloc rău; fusese cel mai probabil fiert în lapte, nu în apă. Lui Lib îi era greu să-l mănânce în faţa fetei; se simţea ca un ţăran necioplit care se îmbuibă în prezenţa unei distinse doamne. „Asta e fată de ţăran”, îşi reaminti Lib, „şi o farsoare pe deasupra”.

Anna îşi făcu de lucru peticind o jachetă ruptă. Nu i se scurgeau ochii după mâncarea lui Lib, dar nici nu-şi ferea privirea ca un om încercat de ispită. Continuă doar să facă acele simple şi îngrijite ochiuri. Chiar dacă fata mâncase ceva cu o seară înainte, mai mult ca sigur că acum îi era foame, se gândea Lib; se afla de cel puţin şapte ore sub observaţia infirmierei, timp în care Anna nu înghiţise nimic în afară de trei linguriţe de apă. Cum putea să reziste într-o cameră în care mirosea a terci cald?

Lib nu lăsă nimic pe fundul bolului, unul dintre motive fiind acela de a nu lăsa resturile să stea acolo, între ele două. Deja îi era dor de pâinea de la brutărie.

Ceva mai târziu, în încăpere intră Rosaleen O’Donnell ca să-i arate proaspăta fotografie.

— Domnul Reilly a fost atât de drăguţ, că ne-a făcut cadou copia asta.

Imaginea era uimitor de clară, cu toate că tonurile erau toate greşite; rochia gri se decolorase, ajungând să fie albă ca o cămaşă de noapte, pe când şalul cadrilat era negru ca smoala. Fata din imagine se uita într-o parte, înspre infirmiera nevăzută, având un zâmbet fantomatic.

Anna aruncă o privire fotografiei parcă numai din politeţe.

— Şi-ntr-o ramă frumoasă, pe deasupra, spuse doamna O'Donnell, atingând-o cu degetele.

Rosaleen O'Donnell nu era o femeie educată, se gândi Lib. Putea oare această femeie simplă, care se extazia în faţa unei rame ieftine să pună la cale o conspiraţie complicată? Poate că – Lib se uită cu colţul ochiului la Anna – singura persoană care se făcea vinovată era mica odraslă studioasă. Până la urmă, s-ar putea foarte bine ca până în dimineaţa aceea, fetei să-i fi fost uşor să fure mâncare după pofta inimii, fără ca familia ei să ştie.

— O s-o punem pe poliţă, lângă bietul Pat, adăugă Rosaleen O'Donnell, ţinând imaginea cu braţul întins şi admirând-o.

Oare tânărul O'Donnell se afla acum într-o situaţie nefericită de cealaltă parte a oceanului? Ori poate că părinţii habar n-aveau cum îi merge; uneori nu se mai auzea nimic despre cei care emigrau.

Când mama se întoarse în bucătărie, Lib se uită la iarba culcată la pământ de roţile căruţei acoperite a lui Reilly. Apoi se întoarse şi privirea îi căzu asupra ghetelor oribile ale Annei. Îi trecu prin minte că e posibil ca Rosaleen O'Donnell să fi spus bietul Pat pentru că băiatul era un idiot; un smintit. Asta ar fi putut să explice felul ciudat în care stătea tolănit în fotografie. Dar în acest caz, cum de s-au îndurat cei doi O'Donnell să-l trimită pe nefericit peste ocean? Oricum ar fi stat lucrurile, era un subiect de evitat în prezenţa surorii lui mai mici.

Ore în şir, Anna îşi aranjă cartonaşele. De fapt, se jucă cu ele; mişcările ei delicate, aerul visător şi murmurele ocazionale îi aduseră aminte lui Lib de alte fete şi de păpuşile lor.

Citi despre efectele umezelii din micul volum pe care-l lua pretutindeni în geantă. (*Însemnări privind îngrijirea bolnavilor,* un cadou de la autor.) La opt şi jumătate îi sugeră Annei că ar cam fi timpul să se culce.

Fata se închină şi se schimbă în cămaşa de noapte, privind în pământ în timp ce-şi încheia nasturii din faţă şi de la mâneci. Îşi împături hainele şi le lăsă pe măsuţa de toaletă. Nu folosi oala

de noapte, aşa că deocamdată Lib nu avea ce să măsoare. O fată plămădită mai degrabă din ceară decât din carne.

Când Anna şi-a desfăcut cocul şi s-a pieptănat, între dinţii pieptenului au rămas smocuri întregi de fire. Asta o tulbură pe Lib. O fată să-şi piardă părul ca o femeie trecută de prima tinereţe... „Îşi face asta cu mâna ei”, îşi reaminti Lib. „Totul face parte dintr-o farsă elaborată pe care i-o joacă lumii”.

În timp ce se băga în pat, Anna îşi făcu din nou semnul crucii. Îşi sprijini spatele de tăblia patului şi-şi citi psalmii.

Lib rămase lângă fereastră, privind dârele oranj care brăzdau cerul la apus. Era posibil să-i fi scăpat vreun mic ascunziş pentru firimituri? Însemna că fata avea să-şi încerce norocul diseară. Era oare privirea surorii Michael suficient de ascuţită? Dar inteligenţa?

Kitty aduse în cameră un sfeşnic de alamă cu o lumânare conică.

— Sora Michael va avea nevoie de mai mult decât atât, spuse Lib.

— Atunci mai aduc una.

— Nici şase lumânări nu vor fi suficiente.

Gura servitoarei rămase uşor deschisă.

Lib îşi luă un ton conciliant.

— Ştiu că-ţi dau bătăi de cap, dar mă întreb dacă ai putea să faci rost de nişte felinare.

— Uleiul de balenă costă de te usucă în ziua de azi.

— Atunci altfel de ulei.

— Să văd ce găsesc mâine, spuse Kitty căscând.

Se întoarse în câteva minute cu nişte lapte şi biscuiţi de ovăz pentru gustarea de seară a lui Lib.

În timp ce Lib îşi ungea biscuiţii cu unt, privirea îi alunecă spre Anna, absorbită în continuare de cartea ei. O adevărată ispravă, să stai toată ziua cu stomacul gol şi să dai impresia nu că nu-ţi pasă de mâncare, ci că nici măcar n-o observi. Atâta control la o fată atât de tânără; dăruire, ambiţie chiar. Dacă aceste puteri ar putea fi folosite într-un scop nobil, cât de departe ar putea oare s-o propulseze pe Anna O’Donnell? Exercitându-şi meseria alături de multe infirmiere, Lib aflase că autocontrolul cântărea mai mult decât aproape oricare alt talent.

Îşi ciuli urechea la clinchetele şi murmurul vocilor din jurul mesei aflate de cealaltă parte a uşii rămase pe jumătate

deschisă. Chiar dacă se dovedea că mama nu avea nicio implicare în înşelătorie, era clar că toată tevatura îi era pe plac, asta ca să nu spunem mai mult.

Şi mai era şi cutia cu bani de la intrare. Cum suna vechiul proverb? „Copiii sunt bogăţia săracilor”. Bogăţie metaforică – dar uneori şi în sensul literal.

Anna dădu paginile, gura ei forma cuvinte şoptite.

Agitaţie în bucătărie. Lib scoase capul pe uşă şi o văzu pe sora Michael scoţându-şi pelerina neagră. Se înclină respectuos în direcţia maicii.

— Te vei ruga alături de noi, nu-i aşa, soră? întrebă doamna O’Donnell.

Măicuţa murmură ceva despre faptul că n-ar vrea s-o lase pe domnişoara Wright să aştepte.

— E-n regulă, se simţi Lib îndatorată să spună.

Se întoarse către Anna. Stătea atât de aproape în spatele ei – spectrală în cămaşa ei de noapte –, încât Lib tresări. Copila ţinea pregătit în mână şiragul din boabe maronii.

Anna se strecură pe lângă Lib pentru a îngenunchea pe podeaua de pământ, între părinţii ei. Măicuţa şi servitoarea erau deja în genunchi, atingând amândouă cu degetele cruciuliţa de la capătul rozariului.

— Cred într-unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, Făcătorul Cerului şi al pământului. Cuvintele răsunară pe cele cinci voci.

Lib nu putea să plece acum, pentru că sora Michael îşi ţinea ochii închişi, iar fata ei, încadrată de acel acoperământ ce ascunde privirea, era aplecată deasupra mâinilor împreunate; nimeni nu o ţinea pe Anna sub observaţie. Aşa că Lib se duse şi se aşeză lângă perete, de unde putea s-o vadă bine.

Mormăiala se preschimbă în Tatăl Nostru, iar Lib îşi aduse aminte că învăţase rugăciunea când era tânără. Cât de puţine lucruri reţinuse din toate astea. Poate că credinţa nu exercitase cine ştie ce influenţă asupra ei; rămăseseră în urmă de-a lungul anilor, asemenea altor lucruri copilăreşti.

— Şi ne iartă nouă greşelile noastre – în acest moment, îşi loviră cu toţii pieptul la unison, uimind-o pe Lib – precum şi noi iertăm greşiţilor noştri.

Speră că acum se vor ridica în picioare ca să-şi spună noapte bună. Dar nu, grupul se lansă într-o Ave Maria, apoi urmă încă una şi încă una. Era ridicol; oare avea să rămână blocată aici

toată seara? Clipi pentru a-şi umezi ochii obosiţi, dar nu-şi luă privirea de la Anna şi de la părinţii ei, trupurile lor solide încadrându-l pe cel al fiicei lor. Ar fi fost suficientă şi cea mai scurtă întâlnire a mâinilor pentru ca fata să primească o fărâmă de mâncare. Lib îşi miji ochii, asigurându-se că nimic nu ajunge între buzele roşii ale Annei.

Trecu un sfert de oră până să-şi verifice ceasul care-i atârna de mijloc. În timpul acestor vociferări obositoare, copila nu se legănă, nu se înmuie nici măcar o clipă: Lib îşi lăsă privirea să rătăcească prin încăpere pentru o clipă, pentru a-şi odihni ochii. Între două scaune era legat un sac de tifon burduşit, care picura într-o căldare. Ce putea fi?

Cuvintele rugăciunii se schimbaseră.

— Către tine strigăm surghiuniţii fii ai Evei...

În cele din urmă, murmurele ajunseră la final. Catolicii se ridicară, frecându-şi picioarele ca să se dezmorţească, iar Lib putea să plece.

— Noapte bună, mămico, spuse Anna.

— Vin într-un minut să-ţi spun noapte bună, îi spuse Rosaleen.

Lib îşi luă pelerina şi geanta. Pierduse ocazia de a avea o întrevedere în privat cu măicuţa; într-un fel, nu-i venea să-i spună deschis, de faţă cu fata: „Nu-ţi lua ochii de la ea nici măcar o clipă”.

— Ne vedem mâine-dimineaţă, Anna.

— Noapte bună, domnişoară Wright.

Anna o conduse pe sora Michael în dormitor.

Ciudată fiinţă; nu părea ofensată în vreun fel de faptul că e ţinută sub observaţie. Probabil că în spatele acelei siguranţe calme, mintea ei alerga de colo colo ca un şoarece.

Lib făcu stânga în locul în care poteca spre ferma O’Donnell întâlnea drumul, îndreptându-se înapoi spre sat. Nu se întunecase complet, iar orizontul, aflat în spatele ei, era încă pătat de roşu. Aerul blând era încărcat de mirosul vitelor şi de fumul focurilor de turbă. O dureau picioarele de la atâta stat. Simţea nevoia să-i vorbească doctorului McBrearty despre condiţiile nesatisfăcătoare din bordei, dar acum era deja prea târziu să-l caute.

Ce aflase până acum? Nimic sau aproape nimic.

În faţa ei, pe drum, trecea o siluetă ce ducea o armă lungă pe umăr. Lib se crispă. Nu era obişnuită ca la căderea nopţii să umble pe uliţe, sub cerul liber.

Primul a apărut câinele, amuşinând fustele lui Lib. Apoi trecu stăpânul acestuia, dând abia perceptibil din cap.

Un cocoş cânta cu disperare în voce. Vaci ieşeau dintr-un staul, mergând în rând, urmate de ţăran. Lib îşi închipuise că oamenii îşi ţineau animalele afară în timpul zilei şi închise pe timpul nopţii (pentru a fi în siguranţă), nicidecum invers. Nu înţelegea nimic despre acest loc.

DOI

Veghea

a veghea:
a observa
a păzi pe cineva, în calitate de gardian
a fi treaz ca o santinelă
veghe; priveghi

În visul ei, ca întotdeauna, bărbaţii strigau după tutun, înfometaţi, nespălaţi, cu părul colcăind de păduchi, cu membrele distruse, cu puroi supurând prin bandaje, picurând pe nişte perne tari, dar tot ce cereau era ceva cu care să-şi umple pipele. Bărbaţii îşi întindeau braţele către Lib în timp ce ea mătura salonul. Prin ferestrele crăpate pătrundea zăpada Crimeii, iar o uşă se izbea neîncetat...

— Domnişoară Wright!

— Aici, a bombănit Lib.

— E patru şi un sfert, aţi cerut să fiţi trezită.

Aceasta era camera de deasupra prăvăliei de spirtoase, chiar în inima Irlandei. Aşadar, vocea care se auzea prin uşa crăpată era cea a lui Maggie Ryan. Lib îşi drese vocea.

— Da.

Odată ce termină cu îmbrăcatul, scoase *Însemnări privind îngrijirea bolnavilor* şi o lăsă să se deschidă la întâmplare; degetul ei se opri asupra unui pasaj oarecare. (Ca acel joc de prezicere a viitorului cu ajutorul Bibliei pe care obişnuise să-l joace împreună cu sora ei în duminicile posomorâte.) Femeile, citi ea, erau adesea mai riguroase şi mai atente decât reprezentanţii sexului tare, ceea ce le permitea să evite greşelile de inadvertenţă.

Dar cu toată grija de care Lib dăduse dovadă ieri, tot nu reuşise să descopere încă mecanismul înşelătoriei, nu-i aşa? Sora Michael stătuse toată noaptea acolo; rezolvase ea oare enigma? Lib se cam îndoia de asta. Probabil că măicuţa stătuse acolo cu ochii pe jumătate închişi, jucându-se cu rozariul.

Ei bine, Lib refuza să se lase înşelată de o copilă de unsprezece ani. Astăzi va trebui să fie şi mai riguroasă şi atentă decât ieri, pentru a se arăta demnă de cele scrise în carte. Reciti acum frumoasele cuvinte ale domnişoarei N.: Domnişoarei Wright, care are cu adevărat chemarea de a fi infirmieră.

Cât de mult se temuse Lib de ea, şi nu doar la prima întâlnire. Fiecare cuvânt rostit de domnişoara N. răsuna ca de la un măreţ amvon. „N-aveţi nicio scuz”, le spusese ea proaspetelor ei recrute. „Munciţi din greu şi nu-i refuzaţi nimic Domnului. Faceţi-vă treaba în timp ce lumea clocoteşte. Nu vă plângeţi, nu disperaţi. Mai bine să te îneci în valuri decât să aştepţi degeaba la mal”.

În timpul unei întrevederi private, domnişoara N. făcuse o remarcă neobişnuită. „Ai un mare avantaj asupra multora dintre colegele dumitale infirmiere, domnişoară Wright: nu ai parte de dragoste. Eşti liberă.

Lib îşi privise atunci mâinile. Nelegată la cap. Suflet pustiu.

„Spune-mi, aşadar, eşti pregătită pentru această mare luptă? Eşti dispusă să te dedici trup şi suflet unei meserii pe care nimeni altcineva nu e în stare s-o facă?”

„Da”, spusese ea, „sunt dispusă”.

Încă mai era întuneric. Doar o lună în primul pătrar lumina drumul lui Lib de-a lungul singurei străzi a satului. O luă la dreapta pe uliţă, trecând pe lângă pietrele funerare căzute într-o rână şi acoperite de muşchi. Noroc că nu credea nici măcar un pic în superstiţii. Dacă n-ar fi fost lumina lunii, n-ar fi nimerit în veci poteca abia vizibilă care ducea spre gospodăria O’Donnell, pentru că toate aceste bordeie arătau cam toate la fel. Era deja cinci fără un sfert când a bătut la uşă.

Niciun răspuns.

Lib n-ar fi vrut să bată mai tare ca să nu-i deranjeze pe membrii familiei. Din dreapta ei, dinspre uşa grajdului se strecura lumină. A, probabil că femeile mulgeau vitele. Câteva acorduri ale unui cântec; oare una dintre ele le cânta vacilor? De data aceasta nu era vorba de un imn, ci de un fel de baladă tânguitoare care lui Lib nu-i plăcuse niciodată.

Dar lumina Raiului îţi strălucea în ochi,
Mie mireasă să-mi fii,
Şi-un înger pretindea că eşti al lui

Şi te luă din Lough Ree.

Lib împinse uşa de la intrarea în bordei, iar partea de sus a acesteia se deschise.

În bucătăria pustie ardea focul. Ceva se agita într-un colţ – să fie un şobolan? Anul petrecut în detestabilele saloane de la Scutari o căliseră pe Lib în privinţa dăunătorilor. Orbecăi după încuietoare ca să deschidă partea de jos a uşii. Trecu pragul şi se aplecă ca să inspecteze partea de jos, cea zăbrelită, a bufetului.

Zări ochiul ca mărgeaua al unei găini. Din spatele primei, vreo zece alte păsări începură să dea glas unei nemulţumiri subţiri. Lib presupuse că fuseseră închise în casă pentru a le apăra de vulpi.

Descoperi un ou proaspăt făcut. Îi trecu prin cap că s-ar putea ca Anna O'Donnell să le soarbă în timpul nopţii şi să le mănânce cojile, fără să lase vreo urmă.

Făcând un pas în spate, Lib aproape că se împiedică de ceva alb. O farfurioară a cărei margine ieşea de sub bufet. Cum era posibil ca slujnica să fie atât de neglijentă? Când Lib o ridică, pe mâini i se vărsă un lichid, udându-i mâneca. Scoase un şuierat şi duse farfuria până la masă.

Abia atunci băgă de seamă. Îşi atinse mâna udă cu limba: gust de lapte. Aşadar, într-atât de simplă era marea înşelătorie? Copila n-avea de ce să caute ouăle, din moment ce îi era pregătită o farfurioară cu lapte din care să lipăie în întuneric asemenea unui câine.

Lib simţi mai mult dezamăgire decât triumf. Ca să dai aşa ceva în vileag nu era nevoie de o infirmieră cu pregătire. Părea că treaba ei aici se încheiase deja şi că până la răsăritul soarelui avea să se afle deja în brişcă, în drum spre gară.

Uşa se deschise, iar Lib se răsuci ca şi cum ea ar fi fost cea care avea ceva de ascuns.

— Doamnă O'Donnell.

Femeia irlandeză confundă tonul acuzator cu cel obişnuit pentru salut.

— Bună dimineaţa, domnişoară Wright, sper c-aţi apucat să trageţi un pui de somn.

În spatele ei se afla Kitty, cu umerii ei înguşti traşi în jos de două găleţi.

Lib ridică în aer farfurioara şi observă că era ciobită în două locuri.

— Cineva din casa asta ascunde lapte sub bufet.

Rosaleen O'Donnell îşi desfăcu buzele într-un început de râs mut.

— Nu pot decât să presupun că fiica dumneavoastră iese pe furiş ca să-l bea.

— Păi atunci, presupuneţi prea mult. În ce gospodărie din ţinutul ăsta aţi văzut dumneavoastră să nu fie o farfurie de lapte lăsată afară pe timpul nopţii?

— Pentru ăia mici, spuse Kitty cu o jumătate de zâmbet, ca şi cum s-ar fi minunat de ignoranţa englezoaicei. Altfel, s-ar supăra şi-ar isca ceartă.

— Vă aşteptaţi să cred că laptele ăsta e pentru spiriduşi?

Rosaleen O'Donnell îşi încrucişă braţele osoase pe piept.

— Puteţi să credeţi ce vreţi sau puteţi să nu credeţi nimic, doamnă. Să laşi o ţâră de lapte afară nu face rău nimănui.

Mintea lui Lib lucra cu fervoare. Atât servitoarea, cât şi stăpâna casei puteau fi într-adevăr suficient de credule încât să fie convinse că acela era motivul pentru care laptele se afla sub bufet, dar asta nu însemna că Anna O'Donnell nu sorbea din farfuria spiriduşilor de patru luni încoace.

Kitty se aplecă să deschidă bufetul.

— Afară cu voi. N-are iarba destui melci?

Uşui găinile spre uşă scuturându-şi fustele.

Uşa dormitorului se deschise şi măicuţa aruncă o privire în bucătărie. În felul ei şoptit, zise:

— S-a întâmplat ceva?

— Nici vorbă, spuse Lib, care nu avea de gând să-i explice suspiciunile pe care le avea. Cum aţi petrecut noaptea?

— Paşnic, slavă Domnului.

Ceea ce probabil însemna că sora Michael nu o prinsese încă pe copilă mâncând. Dar cât de mult a încercat oare, dată fiind încrederea ei în căile misterioase ale Domnului? Oare măicuţa avea să-i fie de vreun ajutor lui Lib, sau avea să fie doar o piedică?

Doamna O'Donnell dădu acum la o parte ceaunul de fier de pe foc. Cu mătura în mână, Kitty curăţă bufetul de găinaţul verzui al orătăniilor.

Măicuţa dispăru la loc în dormitor, lăsând uşa întredeschisă.

Lib tocmai îşi desfăcea pelerina, când, din curtea gospodăriei, Malachy O'Donnell apăru cu un braţ de turbă.

— Domnişoară Wright.

Aruncă bucăţile lângă şemineu şi apoi se întoarse din nou spre ieşire.

Lib îşi aduse aminte să întrebe:

— Aveţi cumva pe aici un cântar cu platformă cu care s-o cântăresc pe Anna?

— Ă, îmi pare rău, dar n-avem.

— Atunci cum vă cântăriţi animalele?

Bărbatul îşi scărpină nasul ce bătea în purpuriu.

— Din ochi, presupun.

Din cameră se auzi o voce de copil.

— S-a şi trezit? întrebă tatăl cu faţa îndreptată către lumină.

Doamna O'Donnell trecu prin spatele lui şi se duse în camera fiicei ei, tocmai când sora Michael ieşea, cu geanta în mână.

Lib intenţionă s-o urmeze pe mamă, dar tatăl îşi ridică mâna.

— Mai aveaţi o, ă, întrebare.

— Da?

Ar fi trebuit deja să fie lângă copilă ca să nu existe niciun moment liber între cele două schimburi. Dar consideră că era imposibil să plece în mijlocul unei conversaţii.

— Legat de pereţi, mi-a zis Kitty c-aţi vrut să întrebaţi ceva.

— Pereţii, da.

— E şi ceva bălegar amestecat cu noroiul. Şi buruieni şi păr, să-i ţină împreună, spuse Malachy O'Donnell.

— Păr, chiar aşa?

Privirea lui Lib alunecă spre dormitor. E posibil ca acest ins aparent candid să fie o momeală? E posibil ca nevasta lui să fi ascuns în palmă ceva din oala de pe foc înainte să intre în grabă să-şi salute fiica?

— Şi sânge şi un strop de zer, adăugă el.

Lib se holbă la el. Sânge şi zer – turnate parcă pe un altar primitiv.

Când ajunse în sfârşit în dormitor, o găsi pe Rosaleen O'Donnell stând pe acel pat mic, iar pe Anna în genunchi lângă mama ei. Trecuse suficient de mult timp ca fata să fi avut ocazia să înfulece câteva clătite. Lib se blestemă pentru politeţea care o făcuse să stea la sporovăieli cu ţăranul. Şi o blestemă şi pe măicuţă pentru c-o ştersese atât de repede; ţinând cont că Lib

stătuse la toate rugăciunile cu o seară înainte, oare sora Michael n-ar fi putut să mai întârzie un minut în dimineaţa aceea? Cu toate că nu aveau voie să facă schimb de impresii despre fată, măicuţa ar fi trebuit, fără doar şi poate, să-i furnizeze lui Lib – infirmiera mai experimentată dintre cele două – un raport privind întâmplările relevante petrecute în timpul schimbului de noapte.

Vocea Annei era joasă, dar limpede, nu părea să fi înfulecat mâncare cu o clipă în urmă.

— Dragostea-i a mea, iar eu sunt a Lui, în mine sălăşluieşte El, întru El trăiesc.

Asta suna a poezie, dar ştiind-o pe copilă, trebuie să fi fost din Biblie.

Mama nu se ruga, doar dădea din cap, asemenea unui admirator ce stă în balcon.

— Doamnă O'Donnell, spuse Lib.

Rosaleen O'Donnell îşi duse un deget în dreptul buzelor uscate.

— N-ar trebui să fiţi aici, spuse Lib.

Rosaleen O'Donnell îşi lăsă capul într-o parte.

— Oare n-am voie să-i spun bună dimineaţa Annei?

Chipul fetei era opac ca un boboc de floare închis, nu părea să audă nimic.

— Nu în felul acesta, îi explică Lib. Nu fără ca una dintre infirmiere să fie prezentă. N-ar trebui să vă grăbiţi să intraţi în cameră sau să aveţi acces la cele trebuincioase ei înaintea noastră.

Irlandeza se ridică în picioare.

— Oare nu aşteaptă orice mamă să spună o mică rugăciune împreună cu copilaşul ei?

— Bineînţeles că puteţi să o salutaţi seara şi dimineaţa. Dar asta e spre binele dumneavoastră, al dumneavoastră şi al domnului O'Donnell, adăugă Lib, pentru a îndulci cele spuse. Vreţi să demonstraţi că nu puteţi fi învinuită de niciun truc, nu-i aşa?

Drept răspuns, Rosaleen O'Donnell pufni.

— Micul dejun va fi la nouă, zise ea peste umăr în timp ce ieşea.

Asta însemna încă aproape patru ore. Lib îşi simţea stomacul destul de gol. Presupuse că aşa se obişnuieşte la fermă. Dar ar fi

trebuit s-o roage în dimineaţa asta pe fata de la prăvălia de spirtoase să-i aducă ceva, măcar o coajă de pâine.

La şcoală, Lib şi sora ei erau în permanenţă flămânde. (Îşi aduse aminte că aceea a fost perioada în care s-au înţeles cel mai bine; trebuie să fi fost sentimentul împărtăşit al captivităţii, se gândi ea acum.) O dietă sărăcăcioasă era considerată a fi benefică mai ales în cazul fetelor, pentru că păstra digestia sănătoasă şi întărea caracterul. Lib nu credea că duce lipsă de autocontrol, însă considera foamea ca fiind o distragere fără noimă; te făcea să te gândeşti doar la mâncare. Astfel că acum, adultă fiind, dacă acest lucru ţinea de ea, nu sărea peste nicio masă.

Anna îşi făcu semnul crucii şi se ridică în picioare.

— Bună dimineaţa, domnişoară Wright.

Lib o cântări din ochi pe fată cu un respect ranchiunos.

— Bună dimineaţa, Anna.

Chiar dacă fata reuşise să înhaţe ceva de mâncat sau de băut cât timp o supraveghease măicuţa, sau acum, cât stătuse cu mama ei, nu putea fi vorba de ceva consistent; cel mult o gură, de ieri-dimineaţă până acum.

— Cum ai dormit?

Lib îşi scoase caietul de notiţe.

— „Eu m-am culcat şi am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini”, cită Anna, făcându-şi încă o dată cruce înainte să-şi dea jos cămaşa de noapte.

— Excelent, spuse Lib, pentru că nu ştia ce altceva să spună.

Observă că pe interior, cămaşa de noapte era plină de fire de păr căzut.

Fata îşi desfăcu nasturii de la cămaşa de noapte, o lăsă să-i alunece în jos şi-şi legă mânecile în jurul mijlocului. Exista o stranie disproporţie între umerii ei descărnaţi şi încheieturile şi mâinile groase, între pieptul îngust şi burta umflată. Se stropi cu apă din lighean.

— „Fă să lumineze Faţa Ta peste robul Tău”, spuse ea mai mult ca pentru sine, apoi se şterse tremurând cu ştergarul.

Lib trase de sub pat oala de noapte, care era curată.

— Ai folosit asta cumva, copilă?

Anna încuviinţă.

— Sora i-a dat-o lui Kitty s-o golească.

„Ce era în ea?” ar fi trebuit Lib să întrebe, dar realiză că nu era în stare.

Anna îşi trase din nou cămaşa de noapte pe umeri. Udă mica bucată de cârpă, apoi întinse mâna sub pânză ca să-şi spele cu modestie unul dintre picioare, ţinându-şi între timp echilibrul pe celălalt şi sprijinindu-se de dulap. Combinezonul, chiloţii, rochia şi ciorapii pe care îi îmbrăcă erau toate aceleaşi de ieri.

Lib insista de obicei ca hainele să fie schimbate în fiecare zi, dar simţea că, într-o familie atât de săracă precum asta, n-ar fi putut s-o facă. Întinse cearşaful şi pătura peste tăblia patului ca să le aerisească, înainte să înceapă s-o examineze pe fată.

Marţi, 9 august, 5:*23 dimineaţa.*
Apă băută: *1 linguriţă.*
Puls: *95 de bătăi pe minut.*
Plămâni: *16 respiraţii pe minut.*
Temperatura: *rece.*

Cu toate că, în cazul temperaturii, se mergea mai mult pe ghicite, de fapt, în funcţie de cât de caldă sau cât de rece era mâna infirmierei faţă de subraţul pacientului.

— Scoate limba, te rog.

Pentru că aşa fusese instruită, Lib examina şi limba pacientului, cu toate că-i era greu să spună ce indicii îi dădea aceasta asupra sănătăţii lui. Limba Annei era roşie, ciudat de plată în partea din spate, fără acele mici protuberanţe.

Când îşi lipi stetoscopul de buricul Annei, auzi un gâlgâit slab, cu toate că acesta putea fi pus pe seama apei amestecate cu aer; nu dovedea că mâncase. Sunete de origine incertă în cavitatea digestivă, scrise ea.

Astăzi va trebui să discute cu doctorul McBrearty despre braţele şi picioarele fetei. Lib socoti că s-ar putea argumenta că orice fel de simptome care apar ca urmare a dietei restrictive erau de fapt îmbucurătoare, pentru că mai devreme sau mai târziu o vor face pe fată să renunţe la această şaradă grotescă. Făcu din nou patul, întinzând bine aşternuturile.

În această a doua zi, coabitarea dintre infirmieră şi fată căpătă un anume ritm. Au citit – Lib s-a pus la curent cu ruşinoasele fapte ale lui Madame Defarge din *All the Year Round* – şi au pălăvrăgit un pic. În felul ei nepământean, fata era

fermecătoare. Lib realiză că-i era greu să nu uite că Anna era o impostoare, o mare mincinoasă într-o ţară renumită pentru şarlatanii ei.

De mai multe ori pe parcursul unei ore, copila şopti ceea ce Lib luă drept rugăciunea cu Dorothy. Era menită oare să-i întărească hotărârea, ori de câte ori se întâmpla ca foamea să-i strângă stomacul?

Mai târziu în acea dimineaţă, Lib o scoase pe Anna la o nouă plimbare – doar în jurul gospodăriei, pentru că cerul era ameninţător. Când Lib comentă faptul că Anna se opreşte des din mers, copila spuse că aşa merge ea. În timpul plimbării cântă imnuri, asemenea unui soldat stoic.

— Îţi plac ghicitorile? o întrebă Lib atunci când fata făcu o pauză de la cântat.

— Nu ştiu niciuna.

— Vai de mine.

Lib ţinea minte ghicitorile din copilărie cu mai multă claritate decât orice lucru pe care trebuise să-l memoreze în clasă.

— Ce zici de asta: „Nu există regat pe pământ prin care să nu fi călătorit iar şi iar; că-i zi sau că-i noapte, nu sunt şi nu pot fi văzut. Cine sunt eu?”

Anna era mută de uimire, aşa că Lib îi zise din nou ghicitoarea.

— Nu sunt şi nu pot fi văzut, repetă fata. Asta înseamnă că nu-s... nu exist, sau nu-s de văzut?

— Ultima variantă, spuse Lib.

— Cineva invizibil, care călătoreşte pe tot cuprinsul pământului... spuse Anna.

— Sau ceva, interveni Lib.

Fruntea copilei se netezi.

— Vântul?

— Foarte bine. Înveţi repede.

— Încă una. Te rog.

— Hmm, ia să vedem. „Pământul era alb”, începu Lib, „sămânţa neagră. Trebuie să fii un elev bun ca pe-asta s-o dezlegi”.

— Hârtie cu cerneală pe ea!

— Eşti o fetiţă isteaţă.

— Am ghicit datorită „elevului”.

— Ar trebui să te întorci la şcoală, îi spuse Lib.

Anna se uită în altă parte, spre o vacă ce rumega nişte iarbă.

— Mă simt bine acasă.

— Eşti o fată inteligentă.

Complimentul sună mai degrabă a acuzaţie.

Pe cer se adunau acum nori joşi, aşa că Lib se grăbi să ajungă împreună cu Anna înapoi în bordeiul neaerisit. Dar ploaia întârzie să cadă, iar ea îşi dori să fi stat mai mult pe afară.

În cele din urmă, Kitty îi aduse lui Lib micul dejun: două ouă şi o cană cu lapte. De data asta, lăcomia o făcu pe Lib să mănânce atât de repede, încât înghiţi şi mici bucăţele de coajă, care îi crănţăniră între dinţi. Ouăle erau nisipoase şi miroseau a turbă; fără îndoială că fuseseră coapte în cenuşă.

Cum putea oare copila să reziste nu numai senzaţiei de foame, dar în primul rând plictiselii? Restul omenirii recurgea la mâncare pentru a-şi diviza ziua, îşi dădu seama Lib – a mânca era o răsplată, o distracţie, dangătul unui ceas interior. Pentru Anna, fiecare zi a acestei supravegheri era un continuum.

Copila acceptă o lingură de apă de parcă ar fi fost vorba de un vin scump.

— Ce-i atât de special la apa asta?

Anna părea confuză.

Lib îşi ridică propria cană.

— Care e diferenţa dintre laptele ăsta şi apă?

Anna ezită, ca şi cum aceasta ar fi fost o altă ghicitoare.

— Nu e nimic în apă.

— În lapte nu e nimic în afară de apă şi de bunătatea ierbii mâncate de vacă.

Anna scutură din cap, aproape zâmbind.

Lib abandonă subiectul pentru că tocmai intra Kitty ca să ia tava.

O urmări pe fată, care broda o floare în colţul unei batiste: cu capul aplecat deasupra lucrului, cu vârful limbii scos afară, aşa cum fac fetiţele care-şi dau toată silinţa.

Puţin după ora zece, se auzi un ciocănit în uşa de la intrare. Lib auzi câteva cuvinte înăbuşite. Apoi Rosaleen O’Donnell bătu la uşa dormitorului şi privirea ei trecu dincolo de infirmieră.

— Te aşteaptă noi oaspeţi, scumpo. Şase, şi unii vin tocmai din America.

Însufleţirea irlandezei celei voinice o îngreţoşa pe Lib; era asemenea unei însoţitoare la primul bal al unei domnişoare.

— M-am gândit că e limpede că astfel de vizite trebuie suspendate, doamnă O'Donnell.

— De ce? Par a fi oameni cumsecade, zice mama făcând un semn cu capul înspre camera cea bună.

— Supravegherea necesită anumite condiţii ce ţin de ordine şi calm. Fără nicio posibilitate să verific ce au vizitatorii asupra lor...

Femeia o întrerupse.

— Adică ce?

— Ei bine, mâncare, spuse Lib.

— În casa asta e suficientă mâncare fără să trebuiască să ne-o trimită cineva tocmai de dincolo de Atlantic.

Rosaleen O'Donnell scăpă un hohot de râs.

— În afară de asta, Anna nu are nevoie de mâncare. Nu aveţi încă dovada acestui lucru?

— Sarcina mea este nu numai aceea de a mă asigura că nimeni nu-i dă fetei nimic, dar şi că nimic n-a fost ascuns în locuri de unde Anna să ia mâncarea mai târziu.

— De ce-ar face asta când ei au venit de departe ca s-o vadă pe fata asta uimitoare care nu mănâncă?

— Chiar şi aşa.

Doamna O'Donnell strânse din buze.

— Oaspeţii noştri sunt deja în casă şi-i prea târziu acuma să le fac vânt fără să-i jignesc de-a binelea.

În acest moment, lui Lib îi trecu prin minte să trântească uşa de la dormitor şi să se proptească cu spatele în ea.

Femeia cu ochi cenuşii îi susţinu privirea.

Lib decise să cedeze până când va putea să vorbească cu doctorul McBrearty. „Pierzi o bătălie, dar câştigi războiul.” O conduse pe Anna în camera cea bună şi se aşeză chiar în spatele scaunului copilei.

Vizitatorii, erau un domn din portul Limerick, de pe coasta de vest, împreună cu soţia şi rudele prin alianţă, precum şi o mamă cu fiica ei, cunoştinţe de-ale lor care veniseră în vizită din Statele Unite. Femeia americană mai în vârstă îi informă că ea şi fiica ei sunt spiritişti.

— Noi credem că morţii ne vorbesc.

Anna dădu serioasă din cap.

— Draga mea, considerăm că acest caz al tău e dovada sublimă a puterii minţii.

Doamna se apleacă să strângă degetele fetei.

— Vă rog să n-o atingeţi, spuse Lib, iar vizitatoarea se dădu înapoi.

Rosaleen O'Donnell îşi iţi capul în cadrul uşii ca să le ofere o ceaşcă de ceai.

Lib era convinsă că femeia o provoacă. Fără mâncare, îi spuse ea fără să articuleze cuvintele.

Unul dintre domni o interoga pe Anna în legătură cu data în care a mâncat ultima oară.

— Şapte aprilie, îi spuse ea.

— Atunci ai împlinit unsprezece ani?

— Da, domnule.

— Şi de ce crezi că ai supravieţuit atâta timp?

Lib se aştepta ca Anna să dea din umeri sau să spună că nu ştie. În schimb, ea murmură ceva ce suna ca „mamă".

— Vorbeşte, fetiţo, spuse femeia irlandeză mai în vârstă.

— Trăiesc cu mană cerească, spuse Anna.

O spusese la fel de simplu ca şi cum ar fi zis „trăiesc la casa tatălui meu".

Lib îşi închise pentru câteva clipe ochii ca să nu şi-i dea peste cap a neîncredere.

— Mană cerească, îi repetă spiritista mai tânără celei mai în vârstă. Imaginează-ţi.

Vizitatorii au început să scoată cadourile. Din Boston, o jucărie care se numea taumatrop; avea oare Anna aşa ceva?

— Nu am nicio jucărie, le spuse ea.

Lor le plăcu acest lucru; gravitatea fermecătoare a vocii ei. Domnul din Limerick îi arătă cum să rotească cele două sfori ale discului şi apoi să-l răsucească, astfel încât imaginile de pe cele două părţi ale acesteia să devină una.

— Acum pasărea e în colivie, se minună Anna.

— Da, e doar o iluzie, zise bărbatul.

Discul încetini şi se opri, astfel încât colivia goală rămase pe partea din spate, iar pasărea din faţă era din nou liberă.

După ce Kitty aduse ceaiul, soţia domnului din Limerick scoase ceva şi mai neobişnuit: o nucă ce se deschise brusc în mâinile Annei, pentru ca din ea să se rostogolească o minge mototolită care se desfăcu, devenind o pereche de mănuşi extrem de subţiri.

— Piele de găină, spuse doamna, dezmierdându-le. Erau ultimul răcnet când eram eu copilă. Nu se fabrică nicăieri altundeva în lume decât în Limerick. Am păstrat perechea asta o jumătate de secol fără să le rup.

Anna îşi trase mănuşile pe fiecare dintre degetele ei grase; îi erau mari, însă nu cu mult.

— Fii binecuvântată, copila mea, fii binecuvântată.

După ce au băut ceaiul, Lib a făcut o remarcă înţepătoare în legătură cu nevoia Annei de a se odihni.

— N-ai vrea să spui mai întâi o rugăciune împreună cu noi? întrebă doamna care-i dăduse mănuşile.

Anna se uită la Lib, care simţi nevoia de a încuviinţa din cap.

— Pruncule Iisus, blajin şi blând, începu fata.

Priveşte asupră-mi, un mic copil.
Fie-ţi milă de ai mei şi de mine,
Pătimeşte şi primeşte-mă.

— Minunat!

Doamna mai în vârstă vru să-i lase nişte pilule tonice homeopatice.

Anna scutură din cap.

— Dar te rog să le păstrezi.

— Nu le poate lua, mamă, îi reaminti fiica ei printre dinţi.

— N-aş zice că dacă laşi o pilulă să ţi se topească sub limbă se poate numi că mănânci.

— Nu, mulţumesc, spuse Anna.

Lib ascultă zornăitul monedelor care cădeau în cutia cu bani în timp ce vizitatorii treceau pragul casei.

Rosaleen O'Donnell scoase o oală din focul aproape stins şi scutură cenuşa de pe capac. Cu mâinile înfăşurate în cârpe, ridică capacul şi scoase o pâine rotundă marcată cu o cruce.

Totul e religie aici, îşi zise Lib. Începuse să înţeleagă, de asemenea, de ce toate mesele ei aveau gust de turbă. Dacă va sta până la sfârşitul celor două săptămâni, asta însemna că va consuma un pumn de pământ mocirlos; gândul îi făcu gura pungă.

— Aceştia vor fi ultimii vizitatori pe care-i primiţi, îi spuse ea mamei pe cel mai ferm ton de care era în stare.

Anna stătea sprijinită de uşa olandeză, privind cum grupul se urcă în căruţă.

Rosaleen O'Donnell se îndreptă de spate, scuturându-şi fustele.

— Ospitalitatea e lege sfântă printre irlandezi, domnişoară Wright. Dacă cineva bate la uşă, trebuie să le deschidem, să-i hrănim şi să le oferim adăpost, chiar dacă podeaua din bucătărie e plină deja de oameni care dorm. Gestul larg al braţului ei cuprindea o hoardă de oaspeţi invizibili.

„Ospitalitate, pe naiba".

— N-aş zice că aici e vorba de a oferi adăpost unor săraci, îi spuse Lib.

— Bogaţi sau săraci, în ochii Domnului suntem cu toţii la fel.

Tonul pios a fost cel care a scos-o pe Lib din sărite.

— Oamenii ăştia sunt nişte gură-cască. Sunt atât de nerăbdători s-o vadă pe fiica dumneavoastră trăind aparent fără mâncare, încât sunt dispuşi să plătească pentru acest privilegiu!

Anna se juca acum cu taumatropul scăldat în lumină.

Doamna O'Donnell îşi muşca buzele.

— Vederea ei îi emoţionează atât de tare, încât dau de pomană, ce poate fi rău în asta?

În acea clipă, copila veni lângă mama ei şi-i dădu cadourile. Pentru a le face să înceteze să se mai certe? se întrebă Lib.

— A, dar astea sunt ale tale, scumpo, spuse Rosaleen.

Anna dădu din cap.

— N-a spus domnul Thaddeus că acea cruce de aur pe care ne-a lăsat-o alaltăieri doamna aceea o să aducă o sumă frumoasă pentru nevoiaşi?

— Dar astea-s doar nişte jucării, spuse mama ei. Bine, poate că mănuşile din coaja de nucă da, poate că astea ar putea fi vândute...

Roti nuca în palmă.

— Păstrează totuşi năstruşnicia asta de se învârte. Ce rău ar putea să facă. Doar dacă domnişoara Wright nu vede vreunul.

Lib se abţinu să comenteze.

O urmă pe fată în dormitor şi examină din nou fiecare suprafaţă, la fel cum făcuse şi ieri – podeaua, cufăraşul cu comorile fetei, dulapul, aşternuturile.

— Eşti supărată? întrebă Anna, învârtind taumatropul între degete.

— Din cauza jucăriei tale? Nu, nu.

Cât de copilăroasă era încă Anna, în ciuda tuturor complicaţiilor obscure ale situaţiei ei.

— Atunci din cauza vizitatorilor?

— Ei bine, lor nu le pasă de bunăstarea ta.

În bucătărie sună clopoţelul şi Anna căzu în genunchi. (Nu era de mirare că avea fluierele picioarelor pline de vânătăi.) Minutele treceau în timp ce rugăciunea *Îngerul Domnului* umplea tăcerea. „E ca şi cum aş fi închisă într-o mănăstire”, îi trecu lui Lib prin cap.

— Prin acelaşi Cristos, Domnul nostru. Amin.

Anna se ridică în picioare şi se ţinu de spătarul scaunului.

— Ai ameţit? întrebă Lib.

Anna dădu din cap că nu şi-şi aranjă şalul.

— Cât de des trebuie să faci asta?

— Doar la prânz, spuse copila. Ar fi mai bine dacă aş rosti-o la şase dimineaţa şi seara de asemenea, dar mămica, tăticul şi Kitty sunt prea ocupaţi.

Ieri, Lib făcuse greşeala de a-i spune servitoarei că putea să aştepte cu cina. De data asta se duse la uşă şi strigă c-ar dori să mănânce ceva.

Kitty aduse nişte brânză dulce proaspătă; asta trebuie să fi fost chestia aia albă care picura din tifonul ce atârnase între două scaune cu o noapte în urmă. Pâinea, caldă încă, avea prea multe tărâţe pentru gustul lui Lib. În aşteptarea cartofilor noi de toamnă, familia probabil că ajunsese la fundul lăzii cu făină.

Cu toate că de-acum se obişnuise să mănânce de faţă cu Anna, continua să se simtă ca o scroafă cu râtul în troacă.

După ce termină de mâncat, începu să citească primul capitol al unui roman cu titlul *Adam Bede.* Tresări surprinsă când măicuţa bătu la uşă la ora nouă; aproape că uitase că lucrau în schimburi.

— Uite, soră, spuse Anna, punând taumatropul în mişcare.

— Ce găselniţă!

Lib prevăzu că nici de data aceasta nu va avea parte de un moment de intimitate cu cealaltă infirmieră. Se apropie, până când faţa ei atinse marginea acoperământului maicii şi-i şopti:

— Până acum n-am observat nimic nelalocul lui. Dumneata?

O ezitare.

— N-ar trebui să ne consultăm.

— Da, dar…

— Doctorul McBrearty a fost foarte ferm când a zis că nu trebuie să facem schimb de opinii.

— Nu sunt curioasă să aflu opiniile dumitale, soră, i-o trânti Lib. Mă interesează doar aspectele de bază. Poţi să mă asiguri că ţii evidenţa amănunţită a tuturor exerciţiilor, de exemplu? Mă refer la cele solide.

Cu voce stinsă:

— N-a fost cazul.

Lib dădu din cap.

— I-am explicat doamnei O'Donnell că nu va avea niciun contact cu fata fără supraveghere, continuă ea. O îmbrăţişare la sculare şi una la culcare. De asemenea, niciun membru al familiei nu are voie să intre în camera Annei atâta timp cât supraveghetorul nu se află acolo.

Măicuţa era mută ca peştele.

Lib îşi urmă cu atenţie drumul de-a lungul uliţei noroioase, care era plină de hârtoape cu ochiuri de cer albastru; ploaia de noaptea trecută. Începea să ajungă la concluzia că fără o colegă infirmieră care să lucreze la aceleaşi standarde – la standardele domnişoarei N. –, întreaga supraveghere era deficitară. Din cauza lipsei vigilenţei necesare faţă de un copil şiret, tot efortul şi toată agitaţia ar putea fi în zadar.

Cu toate acestea, Lib nu văzuse încă o dovadă palpabilă a şireteniei copilei. Cu excepţia singurei mari minciuni, desigur: faptul că pretindea că trăieşte fără mâncare.

„Mană cerească” – despre asta uitase s-o întrebe pe sora Michael. E adevărat că Lib nu avea multă încredere în perspicacitatea măicuţei, dar cu siguranţă femeia îşi cunoştea Biblia.

Era aproape cald în acea după-amiază; Lib îşi scoase pelerina şi şi-o puse pe braţ. Îşi trase de guler, dorindu-şi ca uniforma să nu fie atât de groasă şi de aspră.

În camera de deasupra prăvăliei de spirtoase s-a schimbat într-un costum verde simplu. Nu putea suporta să stea înăuntru, nici măcar pentru o clipă; petrecuse deja jumătate de zi închisă în casă.

La baza scărilor, doi bărbaţi cărau ceva inconfundabil, scoţându-l din hol. Lib se trase înapoi.

— Ne scuzaţi, doamnă Wright, spuse Maggie Ryan. O să elibereze drumul imediat.

Lib îi privi pe bărbaţi întorcând coşciugul nelăcuit peste tejghea.

— Tata e şi antreprenor de pompe funebre, explică fata, dacă tot are două căruţe vechi de închiriat.

Aşadar, căruţa de afară era folosită ca dric la nevoie. Combinaţia aceasta de ocupaţii practicate de Ryan i se păru lui Lib de prost gust.

— Ăsta e un loc liniştit.

Maggie dădu din cap în timp ce uşa se închise în urma coşciugului.

— Înaintea vremurilor de năpastă, eram de două ori mai mulţi.

Eram, adică oamenii din sat sau cei din comitat? Sau poate din întreaga Irlandă? Lib presupuse că „vremurile de năpastă însemnau dezastrul care lovise culturile de cartofi acum zece, cincisprezece ani. Încercă să-şi aducă aminte detaliile. Tot ce reuşea să-şi amintească în legătură cu asta era o succesiune de imagini cu titlurile unor articole de pe prima pagină a ziarelor, scrise cu litere macabre. Când era tânără, nu citea niciodată temeinic ziarele, doar le frunzărea. Împăturea ziarul *Times* şi-l lăsa lângă farfuria lui Wright în fiecare dimineaţă din anul cât a fost soţia lui.

Se gândi la cerşetori.

— Pe drum încoace am văzut multe femei singure cu copii, îi spuse ea lui Maggie Ryan.

— A, mulţi bărbaţi sunt plecaţi la muncă sezonieră, la strâns recolta acolo, la voi, spuse Maggie.

Lib deduse că se referea la Anglia.

— Dar cei mai mulţi tineri vor cu tot dinadinsul să ajungă în America şi apoi nu se mai întorc.

Îşi împinse bărbia înainte, ca şi cum le-ar fi urat drum lung şi cale bătută acelor „oameni tineri” care nu rămăseseră legaţi de acest loc.

Judecând după faţa ei, Lib se gândi că nici Maggie nu avea cum să aibă mai mult de douăzeci de ani.

— Tu nu te-ai gândit să pleci?

— Nu-i patrie mai frumoasă ca a ta, cum se spune.

Vocea ei era mai degrabă resemnată decât afectuoasă.

Lib o întrebă cum să ajungă la casa doctorului McBrearty.

Avea o casă trainică în capătul unei uliţe, undeva departe pe strada Athlone. O servitoare la fel de decrepită precum stăpânul ei o conduse în cabinet. În timp ce se ridica, McBrearty îşi scoase cu o mişcare bruscă ochelarii octogonali.

Să fie vanitate? se întrebă ea. Îşi închipuia oare că arată mai tânăr fără ei?

— Bună ziua, domnişoară Wright. Cum vă simţiţi?

„Iritată”, îi trecu lui Lib prin minte să răspundă.

„Frustrată. Simt că toată lumea îmi pune beţe în roate”.

— Aveţi ceva urgent de raportat? o întrebă el imediat ce se aşezară.

— Urgent? Nu tocmai.

— Niciun indiciu al înşelătoriei?

— Nicio dovadă directă, îl corectă ea. Dar mă gândeam că poate aţi vizitat-o pe pacientă ca să vă convingeţi şi singur.

Obrajii lui supţi se înroşiră.

— O, vă asigur că micuţa Anna îmi ocupă gândurile în permanenţă. De fapt, sunt atât de preocupat de supraveghere, încât m-am gândit că ar fi mai bine să mă ţin deoparte ca mai apoi să nu poată fi insinuat c-am exercitat vreo influenţă asupra constatărilor voastre.

Lib scoase un mic suspin. McBrearty părea să creadă în continuare că supravegherea avea să demonstreze că fata e un miracol al zilelor noastre.

— Sunt îngrijorată de faptul că Anna pare să aibă temperatura scăzută, mai ales la extremităţi.

— Interesant.

McBrearty îşi frecă barba.

— Pielea ei nu arată bine, continuă Lib, nici unghiile, nici părul.

Afirmaţiile ei semănau cu frivolităţile din revistele de frumuseţe.

— Şi tot corpul îi e acoperit de perişori ca puful. Dar ceea ce mă îngrijorează cel mai mult sunt picioarele umflate. E nevoită să poarte ghetele vechi ale fratelui ei.

— Mm, da, Anna are de ceva vreme hidropizie. Cu toate astea, nu se plânge de durere.

— Păi ea nu se plânge deloc.

Doctorul dădu din cap ca şi cum spusele ei ar fi fost o confirmare.

— Digitalis e un remediu dovedit împotriva retenţiei de fluide, dar bineînţeles că ea nu vrea să înghită nimic. S-ar putea trece la o dietă uscată...

— Să limităm şi mai mult cantitatea de lichide? Vocea lui Lib ţâşni să spargă tavanul. Şi aşa bea doar câteva linguri de apă pe zi.

Dr. McBrearty se trase de favoriţi.

— Presupun c-aş putea să-i dezumflu picioarele în mod mecanic.

Oare se referea la sângerare? Aplicarea de lipitori? Lib îşi dorea să nu-i fi spus nimic acestui om antediluvian.

— Dar asta implică alte riscuri. Nu, nu, una peste alta, e mai prudent să o ţinem sub observaţie şi să aşteptăm.

Lib era în continuare tulburată. Pe de altă parte, dacă Anna îşi punea în pericol sănătatea, a cui era vina dacă nu a ei? Sau a celui care a încurajat-o să facă asta, îşi spuse Lib.

— Nu arată ca un copil care n-a mai mâncat de patru luni, nu-i aşa? o întrebă doctorul.

— Nici pe departe.

— Aşa percep şi eu lucrurile. Ce anomalie minunată.

Bătrânul o înţelesese greşit. Era cu bună ştiinţă orb la evidenta concluzie: într-un fel sau altul, fata era hrănită.

— Doctore, nu credeţi că dacă Anna n-ar fi mâncat deloc, până acum ar fi fost într-o stare de emaciere? Sigur aţi văzut mulţi pacienţi înfometaţi atunci când cartofii au fost loviţi de mană, mult mai mulţi decât mine, adăugă Lib, măgulindu-l pentru experienţa lui.

McBrearty dădu din cap.

— Întâmplarea face ca eu să fi fost în vremea aceea în Gloucestershire. Am moştenit această proprietate abia în urmă cu cinci ani şi nu puteam s-o închiriez, aşa că m-am gândit să mă întorc şi să-mi practic meseria aici.

Se ridică în picioare ca şi cum ar fi vrut să-i dea de înţeles că întrevederea lor se încheiase.

— Încă ceva, continuă ea în mare grabă. N-aş putea spune că sunt extrem de încrezătoare în privinţa colegei mele infirmiere. Mai ales în timpul schimbului de noapte, menţinerea vigilenţei nu va fi deloc o sarcină uşoară.

— Dar sora Michael ar trebui să se priceapă bine la asta, spuse McBrearty. A fost soră timp de doisprezece ani pentru Spitalul Filantropic din Dublin.

Vai, dar cum de nu s-a gândit nimeni să-i spună asta lui Lib?

— Iar din câte ştiu, la Casa de Binefacere, infirmierele se trezesc la miezul nopţii pentru rugăciunea de noapte şi încă o dată în zori, pentru laude.

— Înţeleg, spuse Lib umilită. Ei bine. Adevărata problemă sunt condiţiile din bordei, complet improprii. N-am cum să măsor greutatea copilei şi nu sunt lămpi care să ofere o iluminare adecvată. Camera Annei poate fi accesată cu uşurinţă dinspre bucătărie, aşa că oricine ar putea să intre atunci când ies cu ea la plimbare. Fără autoritatea dumneavoastră, doamna O'Donnell nici măcar nu mă lasă să le închid uşa în nas curioşilor, ceea ce mă împiedică să o ţin sub o observaţie suficient de strictă. Aţi putea să aranjaţi astfel încât să nu mai fie primiţi vizitatori?

— Desigur.

McBrearty îşi şterse stiloul de o bucată de pânză şi luă o coală curată de hârtie. Se căută în buzunarul de la piept.

— S-ar putea ca mama să se împotrivească măsurii de a ţine la distanţă mulţimea, deoarece ar pierde bani.

Bătrânul clipi din ochii lui urduroşi, continuând să se caute în buzunare.

— O, dar toate donaţiile sunt strânse în cutia milei pe care domnul Thaddeus i-a dat-o familiei O'Donnell. Dacă credeţi că aceşti oameni îşi opresc vreun bănuţ, înseamnă că nu-i înţelegeţi.

Lib îşi încleştă gura.

— Nu cumva vă căutaţi ochelarii?

Arătă spre locul în care zăceau, printre hârtii.

— A, ce bine.

Bărbatul îndesă după urechi braţele ochelarilor şi începu să scrie.

— Pot să vă întreb cum vi se pare Anna în alte privinţe?

„În alte privinţe?”

— Vă referiţi la starea ei de spirit?

— Păi, mă refer la trăsăturile ei de caracter.

Lib era nedumerită. „O fată plăcută. Dar o trişoare de cea mai abjectă speţă”. Cu siguranţă aşa era. Nu?

— În general calmă, spuse ea în schimb. Ceea ce domnişoara Nightingale obişnuia să descrie ca fiind un temperament acumulativ, care nu se dezvăluie cu uşurinţă.

McBrearty se însenină atât de tare la auzul numelui, încât Lib îşi dori să nu-l fi rostit. Bărbatul semnă coala, o împături şi i-o întinse.

— Aţi putea, vă rog, să o trimiteţi familiei O'Donnell ca să punem capăt acestor vizite începând chiar cu această după-amiază?

— O, sigur că da, zise el şi îşi scoase din nou ochelarii, pe care îi strânse între degetele lui tremurătoare. Apropo, fascinantă scrisoarea apărută în cel mai recent număr din *Telegraph,* continuă doctorul.

Răscoli hârtiile de pe biroul său fără să găsească ceea ce căuta. Menţionează diverse cazuri ale unor „fete care au ţinut post negru” – sau cel puţin aşa se presupune, se corectă el – în Marea Britanie şi-n străinătate de-a lungul secolelor.

Chiar aşa? Lib nu auzise niciodată de acest fenomen.

— Autorul sugerează că e posibil să... ei bine, ce mai încoace şi încolo... să fi reabsorbit, să fi supravieţuit din propria menstruaţie.

Ce teorie revoltătoare. În plus, fata asta avea doar unsprezece ani.

— Din punctul meu de vedere, Anna mai are mult până la pubertate.

— Mm, e adevărat.

McBrearty păru zdrobit. Apoi colţul gurii îi fugi în sus.

— Când mă gândesc că aş fi putut să rămân în Anglia şi să nu am niciodată norocul să întâlnesc un astfel de caz.

După ce plecă din casa doctorului, Lib lungi pasul, încercând să-şi relaxeze picioarele înţepenite şi să se elibereze de atmosfera acelui cabinet mucegăit.

O potecă ducea spre o pădurice. Observă că frunzele copacilor erau lobate ca cele ale stejarului, însă crengile erau mai drepte decât ale stejarului comun. Gardurile vii erau ţepoase din cauza grozamei; inhală parfumul micuţelor flori galbene. Erau flori ofilite roz, al căror nume Anna cu siguranţă l-ar fi ştiut. Lib încercă să identifice păsările care ciripeau prin tufe, însă recunoscu fără urmă de ezitare doar tonul jos al buhaiului de baltă – ca o sirenă de ceaţă a unui vapor nevăzut.

Un copac se făcea remarcat la marginea unui câmp; era ceva ciudat la crengile lui atârnătoare. Lib îşi croi drum pe lângă brazda din marginea câmpului – cu toate că ghetele îi erau deja pline de noroi şi nu prea ştia de ce-şi bătea capul să păşească atent. Copacul era mai departe decât părea, o bucată bună de drum dincolo de locul în care se terminau fâşiile de pământ cultivate, dincolo de un afloriment cenuşiu de calcar, crăpat de soare şi de ploi. Apropiindu-se, Lib văzu că era un păducel, rămurele noi, roşii se iţeau pe fundalul frunzelor lucioase. Dar ce atârna în fâşii de crengile rozalii? Muşchi?

Nu, nu erau muşchi. Lână?

Lib aproape că intră într-o baltă formată în crăpătura unei stânci. Două libelule zburau agăţate una de alta la câţiva centimetri deasupra apei. Să fie un izvor? Ceva ce semăna a otrăţel de baltă tivea marginea băltoacei. Dintr-odată i se făcu teribil de sete, dar când se lăsă pe vine, libelulele dispărură, iar apa arăta la fel de neagră ca solul bogat în turbă. Luă apă în căuşul palmei. Mirosea a creozot, aşa că-şi ignoră setea şi lăsă apa să i se scurgă printre degete.

Ceea ce atârna de crengile păducelului nu era lână; ceva făcut de om, sub formă de fâşii. Cât de ciudat. Panglici, şaluri? Stăteau înnodate de crengi de atâta amar de vreme încât deveniseră gri, cu aspect vegetal.

•

Ajunsă înapoi la prăvălie, în mica sală de mese, dădu peste un om cu păr roşcat care mânca cu poftă un cotlet şi scria în grabă într-un carnet de notiţe foarte asemănător cu al ei. Omul sări în picioare.

— Dumneata nu eşti de pe aici, doamnă.

Cum putea să-şi dea seama? După rochia ei verde, simplă, după înfăţişare?

Bărbatul era cam de aceeaşi înălţime ca ea, mai tânăr cu câţiva ani, cu acel ten lăptos inconfundabil al irlandezilor, ascuns de buclele de un roşcat ţipător, şi cu accent, însă unul educat.

— William Bryne, de la *Irish Times.*

A, „scriitoraşul” de care-i spusese fotograful. Lib îi întinse mâna.

— Domnişoara Wright.

— Aţi venit să vedeţi punctele de atracţie din regiunea centrală?

Înseamnă că nu ghicise de ce se afla aici; o lua drept o vilegiaturistă.

— Există puncte de atracţie?

Tonul ei fu prea sardonic. Bryne chicoti.

— Ei bine, depinde cât de tulburat îţi e sufletul de atmosfera enigmatică a inelelor de piatră, a fortăreţelor circulare sau a tumulilor.

— Nu sunt familiarizată cu a doua şi a treia categorie.

El făcu o grimasă.

— Presupun că sunt variaţii ale inelelor de piatră.

— Aşadar, toate punctele de atracţie de aici sunt circulare şi făcute din stâncă?

— Cu excepţia ultimei, spuse William Bryne, o copilă magică ce trăieşte doar cu aer.

Lib se crispă.

— N-aş zice că e o ştire importantă, dar editorul meu s-a gândit că până în august o să-i dau de cap. În orice caz, mi-am schilodit iapa într-o hârtoapă la ieşirea din Mullingar, a trebuit s-o îngrijesc două nopţi până când şi-a revenit şi acum, că mă aflu aici, am fost întors din drum de la umila căsuţă a fetei!

Simţi un fior de jenă; trebuie să fi ajuns după biletul pe care McBrearty, la cererea ei, îl trimisese familiei O'Donnell. Însă realitatea era că mai multă publicitate în acest caz n-ar fi făcut decât să alimenteze flăcările iluziei, iar curiozitatea unui reporter n-ar fi putut decât să îngreuneze supravegherea.

Lib ar fi vrut să se scuze şi să urce la etaj înainte ca Bryne să apuce să mai spună ceva despre Anna O'Donnell, dar voia să mănânce.

— Nu aţi fi putut să lăsaţi calul acolo şi să tocmiţi altul?

— I-am suspectat c-ar fi împuşcat-o pe Polly în loc să-i dea terci cald, cum am făcut eu.

Ea zâmbi imaginându-şi-l pe jurnalist dormind încovrigat în grajdul cailor.

— Adevărata catastrofă e primirea rece de care am avut parte la bordeiul copilului fenomen, se plânse Bryne. Am trimis un paragraf caustic ziarului prin telegraf, dar acum trebuie să pregătesc o expunere pe larg pe care s-o trimit cu poştalionul din seara asta.

Oare întotdeauna vorbea atât de deschis cu străinii? Lib nu ştia ce să spună, cu excepţia întrebării:

— De ce caustic?

— Păi, pune într-o lumină rea onestitatea familiei, nu-i aşa, dacă ei nu mă lasă să le trec pragul de frică să nu cumva să văd adevărul gol-goluţ doar aruncând o privire la copilul lor minune.

Nu era cinstit faţă de familia O'Donnell, dar Lib nu putea să-i spună jurnalistului că vorbea tocmai cu persoana care insistase să fie interzişi vizitatorii. Privirea ei alunecă în jos, spre notiţele lui.

> *Cât de nemărginită e naivitatea speciei umane, trebuie s-o spunem, mai ales atunci când se combină cu ignoranţa provincială. Dar* Mundus vult decipi, ergo decipiatur, *ceea ce înseamnă „Lumea vrea să fie păcălită, deci hai s-o păcălim*”. *Aşa grăit-a Petroniu în vremurile Domnului nostru, un aforism la fel de pertinent şi-n zilele noastre.*

Maggie Ryan îi mai aduse lui Bryne o bere.

— Cotletul a fost delicios, îi spuse el.

— Ei, aş, spuse Maggie pe un ton uşor zeflemitor, foamea e cel mai bun sos.

— Aş dori şi eu un cotlet, spuse Lib.

— S-au mâncat toate, doamnă. Mai avem carne de oaie.

Neavând de ales, Lib acceptă carnea de oaie. Apoi îşi ascunse capul între coperţile romanului *Adam Bede,* astfel încât să-l descurajeze pe William Bryne să mai zăbovească pe lângă ea.

•

La ora nouă, când ajunse la bordei, recunoscu corul plângăreţ al celor care intonau Rozariul: „Sfântă Marie, Maica lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi, păcătoşii, acum şi în ceasul morţii noastre. Amin.”

Intră în casă fără să bată la uşă şi aşteptă pe unul dintre scaunele cu trei picioare cărora irlandezii le spuneau taburete. Catolicii gângureau ca nişte bebeluşi în timp ce-şi strângeau rozariile. Cel puţin sora Michael stătea cu capul ridicat, cu ochii pe fetiţă, dar oare se concentra la ea sau la rugăciuni?

Anna era deja în cămaşă de noapte. Lib îi urmări buzele care formau cuvintele, iarăşi şi iarăşi: „Acum şi în ceasul morţii

noastre. Amin.” Îşi mută din când în când privirea asupra mamei, a tatălui, a verişoarei sărace, întrebându-se care dintre ei plănuia să se sustragă atenţiei ei în seara aceea.

— Soră, doriţi să staţi la o ceaşcă de ceai cu noi? întrebă după aceea Rosaleen O'Donnell.

— Nu doresc, dar vă mulţumesc din inimă, doamnă O'Donnell.

„Mama Annei lasă să i se vadă preferinţa pentru măicuţă”, se gândi Lib. Era normal să o placă pe inofensiva şi familiara soră Michael.

Rosaleen O'Donnell folosi un mic vătrai ca să strângă jarul într-un cerc. Aşeză trei bucăţi de turbă asemenea spiţelor unei roţi şi se îndreptă de spate, făcându-şi cruce. Odată ce turba luă foc, luă cenuşă dintr-o ladă şi o presără peste flăcări, înăbuşindu-le.

Lib avu senzaţia ameţitoare că timpul ar putea să se prăbuşească în el însuşi, ca nişte tăciuni. Că în aceste bordeie întunecate nu se schimbase nimic de pe vremea druizilor şi că nici n-o să se schimbe vreodată. Cum era versul acela din imnul pe care-l cântau la şcoala lui Lib? „Noaptea-i întunecată, sunt departe de casă”.

În timp ce călugăriţa îşi îmbrăca rasa în dormitor, Lib o întrebă cum i-a fost ziua.

Potrivit surorii Michael, fata înghiţise trei linguri de apă şi făcuse o scurtă plimbare. Niciun simptom care să se fi înrăutăţit sau ameliorat.

— Iar dacă aţi vedea-o pe fată făcând ceva necinstit, spuse Lib în şoaptă, sper că aţi considera că este un fapt relevant şi mi l-aţi aduce la cunoştinţă.

Măicuţa dădu precaut din cap.

Era o situaţie înnebunitoare: ce anume le scăpa oare? Cu toate astea, fata n-avea cum să mai reziste multă vreme. Lib era aproape convinsă că în seara aceea avea s-o prindă.

Se hazardă să mai adauge ceva.

— Iată un fapt. Mană cerească, îi şopti la ureche surorii Michael. Asta am auzit-o pe Anna spunându-i unui vizitator azi-dimineaţă, că trăieşte cu mană cerească.

Măicuţa dădu din nou din cap, abia perceptibil. Era acesta un semn că luase la cunoştinţă ceea ce-i spusese Lib, sau un mod de a spune că un asemenea lucru era posibil?

— Mă gândeam că ştiţi referinţa biblică.

Sora Michael îşi încreţi fruntea.

— Cartea Exodului, dacă nu mă înşel.

— Mulţumesc.

Lib încercă să găsească un ton mai colocvial pe care să încheie conversaţia.

— M-a intrigat întotdeauna, spuse ea ridicând vocea, de ce sunteţi voi, Surorile Milei, numite călugăriţe itinerante.

— Vedeţi dumneavoastră, domnişoară Wright, e pentru că ieşim în lume. Depunem aceleaşi jurăminte pe care le depun şi celelalte ordine – cel al sărăciei, al castităţii, al obedienţei –, dar şi un al patrulea jurământ, cel al întrajutorării.

Lib n-o mai auzise niciodată pe măicuţă vorbind atât de mult.

— Ce fel de întrajutorare?

— A bolnavilor, a săracilor şi a ignoranţilor, interveni Anna.

— Ai reţinut corect, fata mea, spuse măicuţa. Jurământul de a fi de folos.

Imediat ce sora Michael ieşi, în cameră intră Rosaleen O’Donnell, dar nu spuse nimic. Refuza oare să vorbească cu englezoaica după ciorovăiala de dimineaţă privind vizitatorii? Îi întoarse spatele lui Lib, aplecându-se să-şi încolăcească braţele în jurul micuţei fete. Lib ascultă cuvintele drăgăstoase pe care i le şopti şi privi mâinile umflate ale Annei bălăngănindu-i-se pe lângă corp, goale.

Apoi femeia se îndreptă de spate şi spuse:

— Să dormi bine la noapte, scumpa mea, şi să visezi doar vise frumoase. Îngere al lui Dumnezeu, care eşti păzitorul meu.

Îşi aplecă din nou capul, iar fruntea aproape că o atingea pe cea a copilei.

— Luminează-mă, păzeşte-mă, povăţuieşte-mă şi îndrumă-mă pe mine.

— Amin, rosti fata la final. Noapte bună, mămico.

— Noapte bună, scumpo.

— Noapte bună, doamnă O’Donnell, interveni Lib, în mod vădit politicoasă.

După câteva minute, slujitoarea veni cu o lampă fără abajur şi o puse jos. Scăpără un chibrit, îl apropie de fitil şi-l ţinu până când acesta se aprinse, apoi îşi făcu cruce.

— Poftim, doamnă.

— Îmi e de mare ajutor, Kitty, spuse Lib.

Lampa era o chestie învechită cu un arzător ca un băţ bifurcat, aflat în interiorul unui cos conic de sticlă, însă lumina ei era albă ca zăpada. Lib adulmecă aerul.

— Nu e ulei de balenă?

— E lichid de ardere.

— Ce-i aia?

— N-aş şti să vă zic.

Acest misterios lichid de ardere nu mirosea deloc a terpentină; era posibil să aibă alcool în compoziţie.

„În vremuri de năpastă trebuie să fim şi căutători prin gunoaie”, îi reveni acum în minte această frază a domnişoarei N. La Scutari, infirmierele fuseseră nevoite să cotrobăie prin depozit după hipoclorit de calciu, tinctură de opiu, pături, şosete, lemne de foc, făină, piepteni pentru păduchi... Ce nu reuşeau să găsească – sau nu reuşeau să obţină de la furnizor – trebuiau să improvizeze. Cearşafurile rupte deveneau funii, sacii erau umpluţi pentru a face din ei mici saltele; disperarea era mama improvizaţiei.

— Aici e garniţa şi foarfeca de tăiat fitilul, spuse Kitty. După şase ore o stingeţi şi tăiaţi partea arsă, completaţi şi aprindeţi din nou fitilul. Şi a zis omul să aveţi grijă la curent, că funinginea se poate împrăştia prin cameră ca o ploaie neagră!

Copila stătea în genunchi lângă pat, împreunându-şi mâinile în rugăciune.

— Noapte bună, scumpo, îi spuse Kitty cu un căscat larg şi îşi târî picioarele înapoi în bucătărie.

Lib începu o nouă pagină şi luă creionul metalic în mână.

Marţi, 9 august, 9:*27 seara.*
Puls: *93 de bătăi pe minut.*
Plămânii: *14 respiraţii pe minut.*
Limba: *nicio schimbare.*

Primul ei schimb de noapte. N-a avut niciodată nimic împotrivă să lucreze la astfel de ore; liniştea răspândea un anumit calm. Îşi mai trecu o dată palma peste aşternuturi. Căutarea firimiturilor ascunse devenise o rutină.

Ochii lui Lib se opriră asupra peretelui văruit şi se gândi la bălegarul, părul, sângele şi zerul amestecate în compoziţia lui. Cum ar putea o astfel de suprafaţă să fie vreodată curată? Şi-o

imagină pe Anna sugând peretele pentru o urmă de hrană, ca acei ţânci năbădăioşi care mâncau câte un pumn de ţărână. Dar nu, dacă ar fi făcut asta, s-ar fi murdărit cu siguranţă la gură. În plus, Anna nu mai era niciodată singură, cel puţin de când începuse supravegherea. Lumânări, propriile haine, pagini ale cărţilor pe care le deţinea, bucăţi din propria piele – n-avea cum să mănânce nimic din toate astea fără să fie observată.

La final, Anna rosti rugăciunea cu Dorothy. Apoi îşi făcu semnul crucii şi se băgă în aşternuturi, sub pătura cenuşie. Capul ei se cuibări în perna subţire.

— Alte perne nu mai aveţi? întrebă Lib.

Un mic zâmbet.

— Până să am tuse măgărească, n-am avut deloc.

Era un paradox: Lib avea de gând să dezvăluie lumii stratagemele fetei, dar în acelaşi timp voia ca aceasta să doarmă bine. Vechile obiceiuri de infirmieră se uită greu.

— Kitty, strigă ea din uşă.

Membrii familiei O’Donnell dispăruseră deja, dar servitoarea îşi aranja un dos de pernă în capul laviţei.

— Aş putea să-ţi cer încă o pernă pentru Anna?

— Sigur, luaţi-o pe-a mea, spuse servitoarea, întinzându-i o chestie diformă într-o învelitoare de bumbac.

— Nu, nu...

— Haideţi, eu nici n-o să-mi dau seama, pic de somn imediat.

— Care-i problema, Kitty? se auzi vocea lui Rosaleen O’Donnell din alcov; ei îi ziceau măietoare.

— Mai vrea o pernă pentru copilă.

Mama trase la o parte draperia improvizată din sacul pentru făină.

— Anna nu se simte bine?

— Mă întrebam doar dacă e posibil să aveţi o pernă în plus, spuse Lib stingherită.

— Luaţi-le pe amândouă, îi spuse Rosaleen O’Donnell trăgându-şi perna de-a lungul podelei şi punând-o peste a servitoarei. Scumpa mea, eşti bine? întrebă ea cu glas insistent, băgându-şi capul pe uşa dormitorului.

— Sunt cum nu se poate mai bine, zise Anna.

— Ajunge una, spuse Lib, luând perna lui Kitty.

Doamna O’Donnell pufni.

— Sper că mirosul lămpii ăleia nu-ţi face greaţă, nu-i aşa? Sau să-ţi pişte ochii.

— Nu, mămico.

Femeia făcea paradă de îngrijorarea ei, ăsta era adevărul, vrând să pară că neînduplecata infirmieră îi face rău copilei cu insistenţele ei că e nevoie de o lumină suficient de puternică.

În cele din urmă uşa se închise, iar copila şi infirmiera rămaseră singure.

— Probabil că eşti obosită, îi spuse Lib Annei.

Un moment lung de tăcere.

— Nu ştiu.

— S-ar putea să-ţi fie greu să adormi, din moment ce nu eşti obişnuită cu lampa. Ai vrea să citeşti? Sau vrei să-ţi citesc ceva?

Niciun răspuns.

Lib se apropie de pat şi descoperi că fata dormea deja. Obrajii ei albi ca laptele erau asemenea unor piersici.

Trăieşte din mană cerească. Ce prostie. Ce era mana până la urmă, un fel de pâine?

Cartea Exodului, asta era în Vechiul Testament. Dar singura carte din Biblie pe care Lib reuşi s-o găsească în cutia cu comori a Annei erau Psalmii. Frunzări paginile, având grijă să nu deranjeze cartonaşele. Nicio menţionare a manei. Privirea ei se opri asupra unui pasaj. „Fiii străini m-au minţit pe mine. Fiii străini au îmbătrânit şi au şchiopătat din cărările lor”. Ce dumnezeu ar putea să însemne asta? Fără doar şi poate, Anna era un copil ciudat. Când hotărâse să mintă întreaga lume, se oprise din drumul firesc al tinereţii unei fete.

Lib îşi dădu seama atunci că întrebarea care trebuia pusă nu era cum ar putea o copilă să comită o asemenea înşelătorie, ci de ce? Copiii turnau gogoşi, e adevărat, dar cu siguranţă doar unul cu o natură perversă ar fi putut inventa această poveste. Anna nu arăta niciun fel de interes în privinţa posibilităţii de a se îmbogăţi. Tinerii tânjeau după atenţie, poate chiar şi după faimă – dar să faci asta cu preţul unui stomac gol, al unui corp suferind, al constantei nelinişti să nu te dai de gol?

Asta, desigur, dacă nu cumva monstruoasa schemă fusese născocită de familia O’Donnell, ei fiind cei care o forţaseră pe Anna să facă asta, astfel încât să profite de pe urma vizitatorilor care se înghesuiau la uşa lor. Dar nu părea să fie un copil supus

unei constrângeri. Radia o siguranţă calmă, un aer de stăpânire de sine neobişnuit pentru o persoană de vârsta ei.

Bineînţeles că şi adulţii puteau fi nişte mincinoşi neruşinaţi, iar subiectul predilect era propriul lor corp. Din experienţa lui Lib, cei care n-ar înşela un negustor nici măcar cu un bănuţ ar minţi în legătură cu cantitatea de brandy băută sau referitor la a cui era camera în care au intrat şi ce-au făcut acolo. Fetele care nu-şi mai încăpeau în corset negau starea de fapt până când le apucau junghiurile. Soţii jurau pe viaţa lor că feţele zdrobite ale soţiilor lor nu aveau nimic de-a face cu ei.

Toată lumea deţinea secrete.

Cartonaşele sfinte îi distrăgeau atenţia cu detaliile lor excentrice – unele aveau marginile ca un filigran – şi cu numele exotice. Sfântul Alois de Gonzaga, Sfânta Ecaterina de Siena, Sfântul Filip Neri, Sfânta Margareta a Scoţiei, Sfânta Elisabeta a Ungariei; ca un set de păpuşi în port naţional. „El poate să aleagă pe oricine”, îi spusese Anna, orice păcătos sau necredincios. Un întreg şir al suferinţelor finale ale lui Cristos, Domnul Nostru dezbrăcat de haine. Cine s-ar putea gândi că e o idee bună să lase asemenea imagini înfiorătoare la îndemâna unui copil şi încă a unuia sensibil?

Unul dintre cartonaşe înfăţişa o fetiţă stând într-o barcă şi având un porumbel deasupra capului: *Le Divin Pilote.* Titlul însemna oare că Cristos e cârmaciul nevăzut al bărcii? Sau cârmaciul era porumbelul, cine ştie? De multe ori, Sfântul Duh era înfăţişat în chip de pasăre. Sau era posibil ca personajul pe care Lib îl luase drept o fetiţă să fie de fapt un Iisus, cu părul lung şi proporţiile unui copil?

Următorul cartonaş înfăţişa o femeie în purpuriu – Fecioara Maria, ghici Lib – mânând o turmă de oi către o adăpătoare cu marginile din marmură. Ce amestec curios de eleganţă şi rusticitate. Pe cartonaşul următor, aceeaşi femeie bandaja o oaie cu un pântec rotund. În opinia lui Lib, acel pansament nu avea cum să reziste. *Mes brebis ne périssent jamais et personne ne les ravira de ma main.* Se chinui să înţeleagă ceva din cuvintele în franceză. Nu ştiu-ce-urile ei nu piereau niciodată şi nicio persoană nu putea să le răpească din mâinile ei?

Anna se foi, capul îi alunecă de pe cele două perne şi i se propti de umăr, într-o poziţie strâmbă. Lib închise repede cartonaşele între paginile cărţii.

Însă Anna continuă să doarmă. Cu un chip îngeresc, aşa cum arătau toţi copiii cufundaţi astfel în somn. Trăsăturile moi ale feţei nu trădau nimic, se gândi Lib; somnul îi putea face să pară inocenţi până şi pe adulţi. Mormânt văruit.

Ceea ce-i aduse aminte de ceva: Madona şi Pruncul. Băgă mâna în micul cufăr, dincolo de cărţi, şi scoase sfeşnicul. Ce-ar fi putut să ascundă Anna în această figurină în culori pastelate? Lib o scutură; nimic. Era un tub gol pe interior, deschis în partea de jos. Aruncă o privire în capul întunecat al fecioarei în căutarea unui mic depozit de mâncare foarte săţioasă. Când duse sfeşnicul la nas, nu detectă niciun miros. Degetul ei cercetător simţi... ceva ce abia reuşea să atingă cu unghia ei scurtă. Un mic pacheţel?

Foarfeca din geantă. Lib vârî lamele prin interiorul neregulat al statuii, scormonind. De fapt, avea nevoie de un cârlig, dar unde să găsească unul în toiul nopţii? Scobi cu mai multă forţă...

Şi scoase un sâsâit când statuia crăpă în două. Pruncul de porţelan se rupse de mama de porţelan din mâna ei.

Pachetul – unul mic, în definitiv – se dezlipi din ascunzătoarea lui. Când Lib desfăcu hârtia, tot ce găsi fu o şuviţă de păr închisă la culoare, nu ca cel al Annei. Hârtia îngălbenită fusese ruptă, aparent la întâmplare, dintr-o publicaţie cu titlul *Freeman's Journal* spre sfârşitul anului trecut.

Spărsese una dintre comorile copilei degeaba, ca o novice neîndemânatică în primul ei schimb. Lib aşeză bucăţile înapoi în cutie, punând pachetul cu şuviţa de păr între ele.

Anna continua să doarmă. Lib nu avea unde altundeva să se uite, nimic altceva de făcut decât să se holbeze la fată ca o adoratoare care venerează o icoană. Chiar dacă fetiţa reuşea cumva să fure întâmplător un pic de mâncare, cum putea fi asta suficient pentru a potoli chinurile foamei? De ce n-o torturau atât de tare încât să se trezească?

Lib întoarse scaunul din sfori cu spătar tare astfel încât acesta să stea cu faţa spre pat. Se aşeză şi-şi îndreptă umerii. Se uită la ceas: 10:49. Nu trebuia să apese butonul ca să ştie cât e ceasul, dar o făcu oricum, doar de dragul senzaţiei – zece lovituri surde în degetul mare, rapide şi puternice la început, devenind apoi mai încete şi mai slabe.

Lib îşi frecă ochii şi-şi fixă privirea asupra fetei. „Aşadar, n-aţi putut veghea împreună cu Mine nici măcar o oră?” Îşi aduse

aminte de acest verset din Evanghelie. Dar ea nu veghea împreună cu Anna. Nu veghea asupra ei pentru a o ţine departe de cele rele. Doar o veghea.

Din când în când, Anna părea neliniştită. Se încolăci în pătură ca o frunză de ferigă. Îi era frig? În cameră nu mai era nicio pătură; încă un lucru despre care Lib ar fi trebuit să o întrebe pe Kitty înainte ca servitoarea să se culce. Acoperi fata cu un şal cadrilat. Anna murmură ceva, ca şi cum şi-ar fi spus rugăciunile, dar asta nu însemna că era trează. Pentru orice eventualitate, Lib nu făcu niciun zgomot. (Domnişoara N. nu le lăsa niciodată pe infirmiere să trezească un pacient, pentru că efectul scuturării putea să facă mult rău.)

Fitilul lămpii a trebuit tăiat de două ori, iar lampa umplută o singură dată. Era o chestie greoaie, urât mirositoare. După miezul nopţii, pentru un timp, păru că cei doi O'Donnell stau de vorbă în camera cealaltă, lângă foc. Îşi cizelau planurile? Sau doar mai schimbau sporadic câte o vorbă aşa cum făceau adesea oamenii între prima şi a doua repriză de somn? Lib nu reuşi să distingă vocea lui Kitty; poate că servitoarea era atât de epuizată, încât nici nu se trezi.

La cinci dimineaţa, când măicuţa bătu la uşă, Anna respira adânc şi regulat, ceea ce însemna că era cufundată în somnul cel mai profund.

— Soră Michael.

Lib sări în sus, cu picioarele înţepenite.

Măicuţa dădu din cap politicoasă.

Anna se agită şi se întoarse pe partea cealaltă. Lib îşi ţinu respiraţia şi aşteptă, asigurându-se că fata doarme în continuare.

— N-am reuşit să găsesc o Biblie, şopti ea. Ce este mana asta, mai precis?

O mică ezitare; era clar că măicuţa tocmai decidea dacă aveau voie sau nu să poarte astfel de conversaţii.

— Dacă-mi aduc bine aminte, cădea în fiecare zi pentru a-i hrăni pe copiii Israelului când aceştia străbăteau deşertul ca să scape de urmăritori.

În timp ce vorbea, sora Michael scoase o carte neagră din geantă şi frunzări foile subţiri şi lucioase. Cercetă o pagină, apoi pe cea din urmă, apoi mai dădu o pagină. Puse un vârf de deget lat pe hârtie.

Lib citi peste umărul ei.

> Şi dimineaţa s-a aşezat un strat gros de rouă în jurul taberei. Când s-a luat rouă aceasta, pe faţa pustiei era ceva mărunt ca nişte grăunţe, mărunt ca bobiţele de gheaţă albă pe pământ. Copiii lui Israel s-au uitat la ea şi au zis unul către altul: „Ce este aceasta?” căci nu ştiau ce este. Moise le-a zis: „Este pâinea pe care v-o dă Domnul ca hrană”.

— Aşadar, e vorba de boabe de cereale? întrebă Lib. Cu toate că sunt descrise ca fiind asemănătoare boabelor de gheaţă?

Degetul măicuţei alunecă pe pagină şi se opri asupra unui alt verset:

> Ea semăna cu bobul de coriandru; era albă şi avea un gust de turtă cu miere.

Ceea ce o uimi pe Lib era simplitatea, naivitatea: visul unui copil de a culege chestii dulci de pe jos. Ca şi cum ai găsi o casă din turtă dulce în pădure.

— Asta-i tot?

— „Copiii lui Israel au mâncat mană patruzeci de ani”, citi măicuţa, apoi închise cartea.

Aşadar, Anna O’Donnell credea că trăieşte din făina unor seminţe cereşti. Manhu, care însemna „Ce este aceasta?” Lib simţi o tentaţie puternică să se aplece mai aproape de cealaltă femeie şi să-i spună: „Soră Michael, n-aţi putea să renunţaţi măcar pentru o clipă la prejudecăţi şi să recunoaşteţi că toată povestea asta e o bazaconie?”

Dar acesta ar fi exact genul de discuţii pe care McBrearty îl interzisese. (De teamă că englezoaica s-ar putea dovedi prea iscusită în îndepărtarea vechilor pânze de păianjen ale superstiţiei cu mătura logicii?) În afară de asta, poate că era mai bine să nu întrebe. După mintea lui Lib, situaţia era şi aşa suficient de nefericită din cauză că erau amândouă nevoite să lucreze sub supravegherea unui vraci bătrân. Dacă avea să i se adeverească suspiciunea potrivit căreia colega ei infirmieră credea că un copil ar putea trăi cu pâine căzută din cer, cum ar putea să mai continue să lucreze cu această femeie?

Rosaleen O'Donnell stătea în pragul uşii.

— Fiica dumneavoastră nu s-a trezit încă, spuse Lib.

Capul mamei dispăru după uşă.

— De acum încolo, lampa va trebui să ardă pe tot parcursul nopţii, îi spuse ea măicuţei.

— Foarte bine.

Iar la urmă, o mică umilire: Lib deschise micul cufăr şi arătă spre sfeşnicul spart.

— Mi-e teamă că ăsta a căzut. Ai putea să-i transmiţi scuzele mele Annei?

Sora Michael îşi încreţi buzele în timp ce potrivea cele două bucăţi împreună.

Lib îşi luă pelerina şi geanta.

Pe drumul spre sat tremură de frig. Simţea că ceva i se răsucise la coloană. Îi era foame; nu mai mâncase nimic de la cina servită la han cu o seară în urmă, înainte să-şi înceapă schimbul. Avea mintea înceţoşată. Era miercuri dimineaţa, iar ea nu mai dormise de luni. Dar lucrul cel mai rău era faptul că o copilă reuşea să o tragă pe sfoară.

•

La zece, Lib era din nou în picioare. I-ar fi fost greu să doarmă cu tot zăngănitul din prăvălia de la parter.

Domnul Ryan, gazda ei cu obrajii roşii, le dădea indicaţii unor băieţi care rostogoleau nişte butoaie în pivniţă. Bărbatul tuşi peste umăr producând un sunet care semăna cu cel provocat de sfâşierea unui carton şi spuse că era prea târziu pentru micul dejun, pentru că fiica lui, Maggie, trebuia, nu-i aşa, să pună lenjeria la fiert, aşa că domnişoara Wright va trebui să aştepte până la prânz.

Lib avusese de gând să întrebe dacă ghetele ei ar putea fi curăţate, dar în loc de asta ceru cârpe, cremă de ghete şi o perie ca să facă asta singură. Dacă ei credeau că englezoaica e prea înfumurată ca să-şi murdărească mâinile, se înşelau amarnic.

Când ghetele străluceau din nou, se instală în camera ei să citească *Adam Bede,* dar tonul moralizator al doamnei Eliot începea să devină supărător, iar stomacul ei continua să chiorăie. Clopotele ce chemau la rugăciune răsunară pe toată strada. Lib îşi verifică ceasul, care arăta că era deja ora douăsprezece şi două minute.

Când coborî în sala de mese, nu mai găsi pe nimeni acolo; ziaristul trebuie să fi plecat înapoi la Dublin. Îşi mestecă şunca în tăcere.

•

— Bună ziua, domnişoară Wright, spuse Anna când Lib intră în după-amiaza aceea.

În cameră aerul era înăbuşitor. Copila era vioaie ca întotdeauna şi croşeta o pereche de şosete din lână bej.

Lib ridică întrebător din sprâncene în direcţia surorii Michael.

— Nimic nou, murmură măicuţa. A înghiţit două linguri de apă.

Când plecă, închise uşa în urma ei.

Anna nu suflă o vorbă în legătură cu sfeşnicul spart.

— Poate azi o să-mi spuneţi numele dumneavoastră de botez, spuse fata.

— Mai bine îţi zic o ghicitoare, se oferi Lib.

— Vă rog.

— „N-am picioare, şi cu toate astea dansez”, zise ea.

Sunt ca o frunză, şi totuşi nu cresc în copaci.
Sunt ca un peşte, însă apa mă omoară.
Sunt prietenul tău, dar nu te apropia prea mult!

— Nu te apropia prea mult, murmură Anna. De ce, ce s-ar putea întâmpla dacă m-aş apropia prea mult?

Lib aşteptă.

— Fără apă. Fără atingere. Nu poate decât să danseze…

Apoi faţa îi fu luminată de un zâmbet.

— E o flacără!

— Foarte bine, spuse Lib.

După-amiaza aceasta păru să treacă greu. Nu în felul tăcut şi dilatat al schimbului de noapte; era plictiseala spartă de întreruperi discordante. În două rânduri se auziră bătăi la uşa de la intrare, iar Lib se înarmă cu curaj. O conversaţie zgomotoasă în prag, care fu urmată de intrarea vijelioasă a lui Rosaleen O’Donnell în camera Annei pentru a anunţa că, din cauza ordinelor doctorului McBrearty, fusese nevoită să refuze vizitatorii. Prima oară fusese vorba de vreo şase persoane importante din Franţa, apoi venise un grup din Cape; măi să fie! Oamenii ăştia de treabă auziseră de Anna pe când treceau prin

Cork sau prin Belfast şi au străbătut atâta drum cu trenul sau cu căruţa pentru că nu-şi închipuiau c-ar putea pleca din ţară fără s-o cunoască. Insistară ca doamna O'Donnell să-i dea fetei acest buchet, aceste cărţi edificatoare, cât şi să-i transmită arzătorul lor regret privind faptul că li s-a interzis să-i arunce măcar o privire minunatei fetiţe.

Cu a treia ocazie, Lib pregăti un bileţel şi-i sugeră mamei să-l lipească pe uşa de la intrare.

VĂ ROG SĂ NU BATEŢI LA UŞĂ.
FAMILIA O'DONNELL DOREŞTE
SĂ NU FIE DER ANJATĂ.
VĂ E RECUNOSCĂTOARE
CĂ-I PĂSTRAŢI GÂNDURI BUNE.

Rosaleen luă bileţelul cu un pufăit abia audibil.

În timp ce croşeta, Anna păru să nu dea nicio atenţie acestor lucruri. Îşi vedea de treburile ei ca orice fată, se gândi Lib – citea, cosea, aranja florile primite de la vizitatori într-un ulcior înalt, doar că nu mânca.

Nu părea să mănânce, se corectă Lib, enervată de faptul că a putut să accepte impostura fie şi pentru o clipă. Dar un lucru era adevărat: fata nu primea nici măcar o firimitură în timpul schimbului lui Lib. Chiar dacă e posibil ca luni noapte măicuţa să fi aţipit şi Anna să fi înşfăcat câteva guri de mâncare, acum era deja miercuri după-amiaza, a treia zi întreagă fără mâncare pentru Anna.

Pulsul lui Lib se acceleră, întrucât realiză că, dacă supravegherea strictă o împiedica pe Anna să facă rost de mâncare prin metodele ei de dinainte, s-ar putea ca fata să înceapă să sufere cu adevărat. Era posibil ca supravegherea să aibă ca efect tocmai transformarea minciunii familiei O'Donnell în adevăr?

Când şi când, din bucătărie se auzeau foşnete şi izbituri – era Kitty, care bătea laptele în putinei. Tânăra cânta cu voce joasă.

— E un imn? o întrebă Lib pe Anna.

Fata dădu din cap.

— Kitty trebuie să-i cânte untului ca să iasă.

Cântă jumătate de cântec.

Vino, untule, vino,
Vino, untule, vino,
Petru la poartă stând,
Aşteaptă prăjitura cu unt.

Oare ce-i trecea fetei prin minte când se gândea la unt sau la prăjituri? se întrebă Lib.

Se uită atent la o venă albastră de pe dosul palmei lui Anna şi se gândi la ciudata teorie privind reabsorbţia sângelui pe care i-o menţionase McBrearty.

— Bănuiesc că nu ţi-a venit încă menstruaţia, nu-i aşa? întrebă ea coborându-şi vocea.

Anna rămase inexpresivă.

Cum îi spun irlandezele?

— Ciclul? Ai sângerat vreodată?

— De câteva ori, spuse Anna, înseninându-se.

— Serios?

Lib era uluită.

— În gură.

— Oh.

Putea oare o fetiţă de unsprezece ani de la ţară să fie atât de inocentă încât să nu ştie ce înseamnă să devii femeie?

Îndatoritoare, Anna îşi vârî un deget în gură; îl scoase cu vârful înroşit.

Lib se ruşină că nu examinase în prima zi gingiile fetei cu suficientă atenţie.

— Fă puţin gura mare.

Da, ţesutul era spongios, cu pete mov. Apucă un incisiv şi-l mişcă dintr-o parte în alta; era oare uşor slăbit?

— Hai să-ţi mai zic o ghicitoare, spuse ea, pentru a destinde atmosfera.

O turmă de oi albe
Pe un deal roşu.
Se duc când încolo, când încoace.
Acum stau nemişcate.

— Dinţii! exclamă Anna fără prea mult entuziasm.

— Aşa e.

Lib îşi şterse mâna pe şorţ.

Dintr-odată îşi dădu seama că va trebui să o prevină pe fată, cu toate că nu pentru asta fusese angajată.

— Anna, cred că suferi de o boală tipică pentru cei care călătoresc timp îndelungat pe ocean, cauzată de o dietă precară.

Fata ascultă cu capul lăsat într-o parte, ca şi cum ar fi auzit o poveste.

— Sunt bine.

Lib îşi împleti braţele pe piept.

— Opinia mea calificată e că nu eşti bine deloc.

Anna nu făcu decât să zâmbească.

Lib fu scuturată de un val de furie. O fată binecuvântată cu sănătate să se angajeze în acest joc cumplit...

Tocmai atunci, Kitty aduse pe o tavă cina infirmierei, lăsând să intre un val de aer fumegos din bucătărie.

— Chiar şi într-o zi atât de caldă cum e cea de azi, focul trebuie să ardă cu atâta putere? întrebă Lib.

— Fumul usucă acoperişul de paie şi ocroteşte căpriorii, spuse servitoarea, arătând spre tavanul jos. Dacă am lăsa vreodată focul să se stingă, casa s-ar prăbuşi.

Lib nu se obosi s-o corecteze. Exista oare un singur aspect al vieţii pe care această fiinţă să nu-l privească prin lentila groasă a superstiţiei?

Cina din seara aceea a constat din trei peştişori minusculi numiţi babuşcă, pe care stăpânul casei îi scosese cu plasa din lac. Nu aveau cine ştie ce gust, dar erau totuşi o schimbare faţă de terci. Lib îşi scoase oasele delicate din gură şi le aşeză pe marginea farfuriei.

Orele treceau. Îşi citi mai departe romanul, dar gândurile îi fugeau aiurea. Anna bău două linguri de apă şi produse un pic de urină. Nimic care să poată constitui deocamdată o dovadă. Plouă câteva minute, picăturile se prelingeau pe geam. Când se însenină, Lib ar fi vrut să iasă la plimbare, dar îi trecu prin minte: dacă admiratorii zeloşi aşteptau pe uliţă în speranţa c-o vor zări pe Anna?

Copila scoase cartonaşele sfinte din Biblie şi le şopti nimicuri dulci.

— Îmi pare foarte rău pentru sfeşnicul tău, se trezi Lib că-i spune. N-ar fi trebuit să fiu atât de neîndemânatică, era mai bine să nu-l scot deloc din cufăraş.

— Vă iert, spuse Anna.

Lib încercă să-şi aducă aminte dacă-i mai spusese cineva asta într-un mod atât de formal.

— Ştiu că ţineai la el. A fost un dar pe care l-ai primit la prima împărtăşanie?

Fata scoase bucăţile din cufăraş şi mângâie locul în care obiectul se spărsese.

— E mai bine să nu te ataşezi prea tare de lucruri.

Abnegaţia din vocea ei o făcu pe Lib să îngheţe. Nu era oare în natura copiilor să fie nişte hrăpăreţi, lacomi în privinţa tuturor plăcerilor vieţii? Îşi aduse aminte cuvintele rugăciunii: „Către tine strigăm surghiuniţii fii ai Evei”. Copiii înfulecau orice fruct căzut din copac.

Anna luă micul pachet care conţinea şuviţa de păr şi o împinse înapoi în statuia Fecioarei.

Prea închis la culoare pentru a fi al ei. Era al unei prietene? Al fratelui ei? Da, era foarte posibil ca Anna să-l fi rugat pe Pat înainte de plecarea vaporului să-i dea o şuviţă din părul lui.

— Protestanţii ce rugăciuni spun? întrebă copila.

Întrebarea o uimi pe Lib. Îşi strânse toate puterile pentru a-i putea da un răspuns afabil privind similarităţile dintre cele două tradiţii. În loc de asta, se trezi spunându-i:

— Eu nu mă rog.

Anna făcu ochii mari.

— Şi nici la biserică nu mă duc, de mulţi ani deja, adăugă Lib.

Ai intrat în horă, trebuie să joci.

— „Aduce mai multă fericire decât postul”, cită fata.

— Poftim?

— „Rugăciunea aduce mai multă fericire decât postul”.

— Niciodată nu mi s-a părut că aduce mare lucru. Lib se simţi ruşinată în mod absurd de cele mărturisite. N-am simţit niciodată c-aş primi vreun răspuns.

— Biata domnişoară Wright, murmură Anna. De ce nu-mi spuneţi prenumele dumneavoastră?

— De ce biata? întrebă Lib.

— Pentru că probabil aveţi sufletul însingurat. Acea tăcere pe care aţi auzit-o când aţi încercat să vă rugaţi este ceea ce se aude atunci când Dumnezeu te ascultă.

Faţa fetei radia.

Agitaţia din faţa uşii de la intrare o salvă pe Lib de la discuţie. Vocea unui bărbat, bubuind peste vocea lui Rosaleen O'Donnell; nu reuşi să înţeleagă decât câteva cuvinte, dar putea să-şi dea seama că e un domn englez, şi pe deasupra furios. Apoi se auzi uşa închizându-se.

Anna nici măcar nu ridică ochii din cartea pe care o alesese, *Grădina sufletului.*

Kitty veni să verifice dacă lampa era pregătită.

— Am auzit de la cineva că vaporii au luat foc şi peste noapte familia s-a făcut cenuşă! o preveni pe Lib.

— În cazul ăsta, probabil că sticla lămpii era acoperită de funingine, aşa c-ar fi înţelept să o ştergi bine.

— Imediat, zise Kitty, căscând straşnic.

O jumătate de oră mai târziu, acelaşi admirator furios se întoarse.

Un minut mai târziu, intra în camera Annei, păşind apăsat în urma lui Rosaleen O'Donnell. O frunte mare, boltită, sub nişte şuviţe lungi, argintii. I se prezentă lui Lib ca fiind dr. Standish, medicul-şef al unui spital din Dublin.

— Ne-a adus un bilet de la dr. McBrearty, spuse Rosaleen O'Donnell gesticulând puternic, în care ne întreabă dacă am putea să facem o excepţie şi să-l lăsăm să intre, căci e un foarte distins vizitator.

— Dat fiind faptul că sunt aici datorită unei probleme ce ţine de eticheta profesională, spuse Standish lătrându-şi cuvintele, cu un accent bine controlat, englezesc, nu-mi place să-mi pierd timpul, obligat să alerg încolo şi încoace pe drumurile astea desfundate pentru a obţine permisiunea să examinez o copilă.

Ochii lui de un albastru-deschis stăteau fixaţi asupra Annei.

Aceasta părea agitată. Speriată poate de faptul că medicul acesta ar putea descoperi ceva ce McBrearty şi infirmierele n-au reuşit? se întrebă Lib. Sau pur şi simplu din cauza severităţii bărbatului?

— Pot să vă ofer o ceaşcă de ceai, domnule doctor? îl întrebă doamna O'Donnell.

— Nimic, mulţumesc.

Îi răspunse atât de tăios, încât femeia se dădu înapoi, lăsând uşa întredeschisă.

Dr. Standish adulmecă aerul.

— Infirmieră, când a fost făcută fumigaţie în camera asta ultima dată?

— Domnule, aerul curat care intră pe fereastră…

— Ocupaţi-vă de asta. Hipoclorit de calciu sau zinc. Dar v-aş ruga mai întâi s-o dezbrăcaţi pe copilă.

— I-am luat deja toate măsurătorile, dacă doriţi să le vedeţi, se oferi Lib.

El refuză carnetul cu notiţe şi insistă ca Anna să fie dezbrăcată la pielea goală.

Copila tremura pe rogojina împletită, cu braţele atârnându-i pe lângă corp. Unghiul omoplaţilor şi al coatelor, protuberanţele gambelor şi a pântecului; Anna avea carne pe ea, dar totul alunecase în jos, ca şi cum ar fi fost într-un proces lent de topire. Lib privi în altă parte. Ce domn e acela care dezbracă o fată de unsprezece ani ca şi cum ar fi vorba de o gâscă jumulită atârnată de un cârlig?

Standish continuă s-o palpeze şi să-şi apese degetele pe trupul fetei, atingând-o cu instrumentele lui reci, turuind încontinuu.

— Scoate limba mai mult.

Îi băgă atât de adânc degetele pe gât Annei, încât aceasta icni.

— Te doare? întrebă el, apăsând-o între coaste. Dar aici? Şi aici?

Anna continuă să scuture din cap, dar Lib nu o credea.

— Poţi să te apleci mai mult? Trage aer în piept şi ţine-l acolo, spuse medicul. Tuşeşte. Din nou. Mai tare. Când ai avut ultima dată scaun?

— Nu-mi aduc aminte, şopti Anna.

Doctorul îşi înfipse mâna în piciorul ei diform.

— Te doare?

Anna dădu uşor din umeri.

— Răspunde-mi.

— Durere nu e cuvântul potrivit.

— Bun, ce cuvânt ai folosi?

— Zumzet.

— Zumzet?

— Mi se pare că zumzăie.

Standish pufni şi ridică unul dintre picioarele umflate ale fetei pentru a-i atinge talpa.

Zumzet? Lib încercă să-şi imagineze cum e să fii umflat, fiecare celulă fiind gata parcă să explodeze. Oare ar fi o senzaţie asemănătoare unei vibraţii înalte, corpul comportându-se ca un arc întins?

În cele din urmă, Standish îi spuse fetei să se îmbrace şi-şi vârî instrumentele înapoi în geantă.

— Suspiciunea mi s-a adeverit, nu este vorba decât de un simplu caz de isterie, i-o aruncă într-o doară lui Lib.

Era năucită. Anna nu se comporta ca niciuna dintre femeile isterice pe care le întâlnise la spital: fără ticuri, leşinături, paralizii, convulsii; fără ţipete sau priviri fixe.

— Am mai avut în salonul meu cazuri de pacienţi care mănâncă doar noaptea, pacienţi care nu vor să mănânce decât atunci când nu-i vede nimeni, adăugă el. Acest pacient nu e cu nimic mai special, cu excepţia faptului că a fost neglijată într-atât, încât a ajuns într-o stare avansată de înfometare.

Înfometare. Aşadar, Standish credea că Anna fură mâncare, însă mult mai puţină decât ar fi avut nevoie? Sau poate că i se dăduse aproape suficientă înainte de începerea supravegherii, luni dimineaţă, dar de atunci nu mai mâncase absolut nimic? Lui Lib îi era teribil de teamă că doctorul ar putea să aibă dreptate în această privinţă. Dar oare Anna era mai aproape de starea de înfometare sau de starea de sănătate? Cum să măsori calitatea de a fi în viaţă?

Legându-şi chiloţii în jurul taliei, Anna nu părea să fi auzit vreun cuvânt din cele discutate.

— Recomandarea mea este una foarte simplă, spuse Standish. Rădăcină de maranta la un litru de lapte, de trei ori pe zi.

Lib se holbă la el, apoi spuse ceea ce era de la sine înţeles.

— Nu va mânca nimic.

— Atunci administrează-i cu forţa, femeie! Ca unei oi.

Anna se înfioră puţin.

— Domnule Standish, protestă Lib.

Ştia că personalul ospiciilor şi închisorilor recurgeau adesea la forţă, dar...

— Dacă un pacient de-al meu refuză prânzul, infirmierele mele au ordin ferm să folosească un tub de cauciuc, sus sau jos.

Lui Lib îi luă un moment să înţeleagă ce vrea să spună doctorul prin jos. Se trezi păşind în faţă, între el şi Anna.

— Doar doctorul McBrearty ar putea da un astfel de ordin, cu permisiunea părinţilor.

— Lucrurile stau exact aşa cum am presupus atunci când am citit despre caz în ziare.

Standish îşi însoţi cuvintele cu stropi de salivă.

— Acceptând cazul obrăznicăturii ăsteia şi dând un aer de distincţie acestei şarade, prin impunerea unei supravegheri formale, McBrearty s-a făcut de râsul lumii. Nu, şi-a făcut de râs întreaga nefericită de naţiune!

Lib nu putea să nu fie de acord cu el în această privinţă. Privirea ei se opri asupra capului plecat al Annei.

— Dar atâta asprime inutilă, doctore…

— Inutilă? zise el pe un ton zeflemitor. Uitaţi-vă la starea în care se află: buboasă, păroasă şi atinsă în mod clar de hidropizie.

Standish ieşi, trântind uşa în urma lui. În cameră se lăsă o tăcere încordată. Lib îl auzi certându-i pe părinţi în bucătărie, apoi ieşind cu pas apăsat din casă.

Rosaleen O'Donnell băgă capul pe uşă.

— Ce s-a întâmplat, pentru numele lui Dumnezeu?

— Nimic, spuse Lib şi susţinu privirea femeii, până când aceasta se retrase.

Lib se gândi că s-ar putea ca Anna să plângă, dar nu, copila părea mai contemplativă ca niciodată, aranjându-şi manşetele micuţe.

Standish avea ani, ba nu, decenii de studiu şi experienţă care lui Lib îi lipseau, pe care nicio femeie nu avea cum să le obţină. Pielea solzoasă şi acoperită de puf a Annei, carnea ei umflată – lucruri nesemnificative în esenţă, dar oare doctorul avea dreptate atunci când spunea că fata se afla într-un real pericol din pricină că mânca atât de puţin? Lib simţi impulsul să o ia pe copilă în braţe.

Bineînţeles că se abţinu.

Îşi aduse aminte de o infirmieră cu pistrui de la Scutari, care se plânsese că nu erau lăsate să-şi urmeze „îndemnul inimii” – să-şi aloce, de exemplu, un sfert de oră pentru a sta alături de un muribund, oferindu-i câteva cuvinte de alinare.

Domnişoarei N. i se lărgiseră nările. „Ştii ce i-ar aduce alinare acelui om, dacă acest lucru ar fi într-adevăr posibil? Un ciot de

pernă pe care să-şi odihnească genunchiul mutilat. Aşa că nu-ţi da ascultare inimii, ascultă-mă pe mine şi vezi-ţi de treabă”.

— Ce înseamnă fumigaţie? întrebă Anna.

Lib clipi.

— Aerul poate fi purificat prin arderea anumitor substanţe dezinfectante. Profesoara mea nu credea în metoda asta.

Făcu doi paşi în direcţia patului Annei şi începu să netezească cearşaful, îndreptând fiecare cută.

— De ce nu?

— Pentru că din cameră trebuie îndepărtat lucrul dăunător, nu doar mirosul lui, spuse Lib. Profesoara mea avea chiar şi o glumă în legătură cu asta.

— Îmi plac glumele, spuse Anna.

— Păi, spunea că fumigaţiile sunt esenţiale pentru medicină pentru că produc un miros atât de respingător, încât te îndeamnă să deschizi fereastra.

Anna emise un mic râs.

— Făcea multe glume?

— Asta-i singura pe care mi-o amintesc.

— Care e lucrul dăunător din această cameră?

Copila îşi muta privirea de la un perete la altul, ca şi cum ar fi putut fi atacată dintr-o clipă în alta de un căpcăun.

— Singurul lucru care-ţi face rău e acest post.

Cuvintele lui Lib erau asemenea unor pietre azvârlite pe podeaua camerei tăcute.

— Corpul tău are nevoie de hrană.

Fata scutură din cap.

— Nu de hrană pământească.

— Toate corpurile...

— Nu şi al meu.

— Anna O’Donnell! Ai auzit ce ţi-a spus doctorul: înfometată. Ţi-ai putea provoca un rău regretabil.

— El vede lucrurile greşit.

— Nu, tu le vezi greşit. Când vezi de pildă o bucată de costiţă – nu simţi nimic? întrebă Lib.

Micuţa frunte se încreţi.

— Nu simţi îndemnul de a o băga în gură şi de a mesteca, aşa cum ai făcut timp de unsprezece ani?

— Nu mai simt asta.

— De ce, ce-ar fi putut să se schimbe?

Urmă o pauză lungă. Apoi Anna spuse:

— E ca o potcoavă.

— O potcoavă?

— Ca şi cum costiţa ar fi o potcoavă sau un buştean sau o piatră, îi explică ea. Nu e nimic în neregulă cu piatra, dar n-ai mesteca-o, nu-i aşa?

Lib o privi cu ochii holbaţi.

— Cina dumneavoastră, doamnă, spuse Kitty, intrând cu o tavă, pe care o aşeză pe pat.

•

În acea seară, când deschise uşa prăvăliei de spirtoase, mâinile lui Lib tremurară. Avusese de gând să schimbe pe furiş câteva cuvinte cu sora Michael în timp ce-i ceda locul, însă nervii ei erau încă prea întinşi după întâlnirea cu dr. Standish.

În seara asta, în bar nu se afla niciun fermier chefliu. Lib aproape că reuşise să ajungă până la scări, când o siluetă apăru în pragul uşii.

— Nu mi-aţi spus cine sunteţi cu adevărat, domnişoară infirmieră Wright.

Ziaristul. Lib oftă în sinea ei.

— Tot aici sunteţi, domnule... Burke, parcă?

— Bryne, o corectă el. William Bryne.

Să te prefaci că nu-ţi aduci aminte corect numele cuiva e un mod atât de sigur de a enerva persoana respectivă.

— Noapte bună, domnule Bryne.

Începu să urce scările.

— Aţi putea fi atât de amabilă să mai staţi un minut? Am aflat de la Maggie Ryan că dumneavoastră aţi fost cea care mi-a îngrădit accesul în bordei.

Lib se întoarse spre el.

— Nu cred că v-am spus nimic care să vă inducă în eroare în privinţa prezenţei mele aici. Dacă aţi tras nişte concluzii pripite...

— N-am mai întâlnit până acum nicio infirmieră care să vorbească sau să arate ca dumneavoastră, protestă el.

Lib îşi înfrână un zâmbet.

— Atunci probabil că experienţa dumneavoastră s-a limitat la infirmierele din vechea şcoală.

— De acord, spuse Bryne. Deci când voi putea vorbi cu cineva din noua generaţie?

— Eu nu fac decât s-o protejez pe Anna O'Donnell de intruziunile lumii exterioare, adică şi de – poate chiar înainte de toate – scribii care scriu la comandă.

Bryne făcu un pas în faţă.

— N-aţi zice că le cerşeşte atenţia tocmai acestora atunci când susţine că fata e o ciudăţenie a naturii, la fel ca oricare sirenă din Fiji la un spectacol de circ?

Imaginea o făcu pe Lib să tresară.

— E doar o fetiţă.

Licărul lumânării din mâna lui William Bryne juca în şuviţele lui arămii.

— Doamnă, vă avertizez că voi campa în faţa ferestrei ei, voi face giumbuşlucuri ca o maimuţă, îmi voi apăsa nasul de geam şi mă voi scălâmbăia până când copila va implora să fiu lăsat înăuntru.

— Nu veţi face asta.

— Cum aveţi de gând să mă opriţi?

Lib oftă. Cât de mult îşi dorea să ajungă în pat.

— Vă voi răspunde chiar eu la întrebări, sunteţi de acord?

Omul strânse din buze.

— La toate?

— Bineînţeles că nu.

El rânji.

— Atunci răspunsul meu este nu.

— Maimuţăriţi-vă cât doriţi, îi spuse Lib. Voi trage draperia.

Mai urcă două scări, apoi adăugă:

— Faptul că vă transformaţi într-o pacoste pentru a vă amesteca în bunul mers al acestei supravegheri nu vă va aduce dumneavoastră şi ziarului dumneavoastră decât o reputaţie proastă. Şi, fără îndoială, mânia întregii comisii.

Râsul bărbatului umplu încăperea joasă.

— N-aţi avut ocazia să vă întâlniţi angajatorii? Nu sunt zei înarmaţi cu fulgere. Şarlatanul, preotul, gazda noastră, cârciumarul, şi câţiva dintre prietenii lor – ei sunt întreaga comisie.

Lib se simţi descumpănită. McBrearty insinuase că era plin de oameni importanţi.

— Îmi susţin poziţia, veţi obţine mai mult apelând la mine decât dacă îi necăjiţi pe cei din familia O'Donnell.

Bryne o măsură cu ochii lui deschişi la culoare.

— Foarte bine.
— Mâine după-amiază, poate?
— Chiar acum, infirmieră Wright.
Îi făcu semn cu mâna lui mare să coboare.
— E aproape zece seara, spuse Lib.
— Editorul meu o să-mi pună pielea pe băţ dacă nu-i trimit ceva consistent cu următoarea poştă. Vă rog!
Vocea lui aducea acum cu a unui băiat.
Ca să termine cât mai repede, Lib coborî înapoi la parter şi se aşeză la masă. Făcu un semn către carneţelul lui mânjit cu pete de cerneală.
— Ce aveţi până acum? Homer şi Platon?
Bryne zâmbi strâmb.
— Diversele opinii ale călătorilor cărora li s-a interzis astăzi accesul în casă. Un vindecător prin credinţă din Manchester, care vrea să-i restituie fetei pofta de mâncare atingând-o cu mâinile. Şi un ştab al medicinei, de două ori mai indignat de faptul că a fost refuzat.
Lib se înfioră. Ultimul lucru despre care avea chef să discute erau Standish şi recomandările lui. Îi trecu prin cap că dacă jurnalistul nu-l mai întâlnise pe medic la Ryan în seara aceea, acest lucru trebuia să însemne că Standish probabil se hurducăise imediat înapoi în capitală după ce o examinase pe Anna.
— O femeie a sugerat că e posibil ca fata să se îmbăieze în ulei şi că în felul acesta o parte din el se absoarbe prin pori şi cuticule, iar alt cetăţean m-a asigurat că vărul lui din Philadelphia a obţinut efecte remarcabile cu ajutorul magneţilor, spuse Bryne.
Lib râse în barbă.
— Păi, din cauza dumneavoastră am ajuns la fundul sacului, spuse Bryne, desfăcând capacul stiloului. Aşadar, de ce această secretomanie? Ce anume ascund cei din familia O'Donnell cu ajutorul dumneavoastră?
— Din contră, această supraveghere e condusă într-un mod cât se poate de scrupulos, pentru a dezvălui orice fel de înşelăciune. Nu ne putem permite să fim distraşi de la observarea fiecărei mişcări a fetei, pentru a ne asigura că nu mănâncă nimic.

Bărbatul se oprise din scris şi acum stătea cu spatele sprijinit de spătar.

— E mai degrabă un experiment barbar, nu?

Lib îşi muscă buza.

— Am putea presupune că mica obrăznicătură a reuşit cumva să facă rost de mâncare pe ascuns încă de la începutul primăverii?

În acest sat plin de zeloţi, atitudinea realistă a lui Bryne era o uşurare.

— Însă dacă supravegherea dumneavoastră e atât de perfectă, asta înseamnă că de trei zile încoace, Anna O'Donnell nu a mai mâncat nimic.

Lib înghiţi dureros. Tocmai de acest lucru începuse să se teamă astăzi, doar că nu voia s-o recunoască faţă de acest ins.

— Supravegherea nu e încă neapărat perfectă. Suspectez faptul că în timpul schimbului măicuţei...

Chiar avea de gând s-o acuze pe colega ei infirmieră fără să aibă nicio dovadă? Schimbă macazul.

— Această supraveghere e spre binele Annei, pentru a o elibera din iţele propriei amăgiri.

Oare Anna îşi dorea cu adevărat să redevină un copil oarecare?

— Prin înfometarea ei?

Ca şi Lib, bărbatul avea o minte analitică.

— „Pot fi chiar crud, dar nu neomenos", cită Lib.

El recunoscu citatul.

— Hamlet a omorât trei oameni sau cinci, dacă-i pui la socoteală pe Rosencrantz şi pe Guildenstern.

E imposibil să-ţi pui mintea cu un jurnalist.

— Dacă va începe să cedeze, cei din familie vor vorbi, unul dintre părinţi sau amândoi, servitoarea sau oricine ar fi în spatele acestei imposturi. Mai ales de când am pus capăt mulgerii de bani a vizitatorilor.

Bryne ridică din sprâncene.

— Vor vorbi, îşi vor recunoaşte vina şi se vor lăsa târâţi în faţa unui judecător spre a fi judecaţi pentru înşelăciune?

Lib îşi dădu seama că nu a studiat în ansamblu latura infracţională a situaţiei.

— Ei bine, mai devreme sau mai târziu, un copil înfometat va ceda şi va mărturisi.

Dar imediat ce o spuse, îşi dădu seama, străbătută de un fior, că n-o credea nici ea. Nu se ştie cum, pentru Anna O'Donnell foamea încetase să mai existe.

Lib se ridică anevoie în picioare.

— Acum trebuie să dorm, domnule Bryne.

Jurnalistul îşi netezi părul.

— Domnişoară, dacă într-adevăr nu aveţi nimic de ascuns, atunci lăsaţi-mă să stau cu fata preţ de zece minute şi am să vă ridic în slăvi în următoarea mea depeşă.

— Nu-mi plac negocierile dumneavoastră.

De data asta o lăsă să plece.

Ajunsă înapoi în camera ei, Lib încercă să doarmă. Aceste schimburi de opt ore îi dădeau peste cap ritmurile corpului. Se săltă cu mare efort din scobitura saltelei şi-şi aranjă perna.

Stând aşa în capul oaselor în întuneric, se întâmplă să-i treacă prin minte pentru prima oară: Dacă Anna nu minte?

Preţ de o lungă clipă, făcu abstracţie de fapte. Domnişoara N. o învăţase că înţelegerea bolii era începutul îngrijirii adevărate; trebuie să înţelegem atât starea mentală, cât şi starea fizică a suferindului. Aşadar, întrebarea era: oare fata credea în propria ei poveste?

Răspunsul era clar. Anna O'Donnell radia de convingere. Ar putea fi „un caz de isterie”, însă unul întru totul sincer.

Lib simţi cum i se lasă umerii. Asta înseamnă că acest copil cu trăsături blânde nu e un duşman; niciun prizonier înăsprit. Doar o fată prinsă într-un fel de visare cu ochii deschişi, care se apropie de marginea unei stânci fără s-o ştie. Doar un pacient care are nevoie de ajutorul infirmierei lui, şi încă repede.

TREI

Postul

a posti:
a te abţine de la mâncare
a răbda de foame
a te abţine de la ceva

Când Lib intră în dormitor, era joi, cinci dimineaţa. La lumina lămpii care scotea un miros greu, o văzu pe Anna O'Donnell dormind.

— Nicio schimbare? îi şopti ea măicuţei.

Aceasta scutură din capul acoperit de bonetă.

Cum ar putea să aducă Lib în discuţie vizita doctorului Standish fără să-şi dea glas propriilor opinii? Şi ce-ar înţelege o măicuţă care crede că fetiţa poate să trăiască cu mană cerească din teoria potrivit căreia Anna era o isterică care se înfometează.

Sora Michael îşi luă rasa şi geanta şi plecă.

Chipul copilei pe pernă era un fruct căzut. Lib observă că era mai umflat în jurul ochilor în dimineaţa aceasta, poate din cauză că fata stătuse lungită toată noaptea. Unul dintre obraji avea o urmă roşie lăsată de o cută a pernei. Corpul Annei era o pagină albă care înregistra tot ceea ce i se întâmpla.

Luă unul dintre scaune şi se aşeză să se uite la Anna de la o distanţă de jumătate de metru. Obrazul rotunjit; înălţarea şi coborârea cutiei toracice şi a pântecului.

Aşadar, fata susţinea cu tărie că nu mai mâncase de patru luni. Însă corpul ei spunea altă poveste. Ceea ce trebuia să însemne că până duminică seara, cineva trebuie s-o fi hrănit şi că, într-un fel sau altul… Anna uitase de acest fapt. Sau poate că nici nu băgase de seamă. Era posibil ca hrănirea Annei să fi fost făcută în timp ce ea era într-un fel de transă? Era posibil ca un copil cufundat în somn adânc să poată înghiţi mâncare fără să se înece, asemenea unui somnambul care orbecăie prin casă cu

ochii închişi? Poate că atunci când se trezea, Anna nu simţea decât că e sătulă, ca şi cum ar fi fost hrănită cu rouă celestă.

Însă acest lucru nu explica de ce în timpul zilei, de patru zile de când începuse supravegherea, copila nu arătase niciun interes faţă de mâncare. Mai mult: în ciuda tuturor simptomelor stranii care o supărau, Anna stăruia în convingerea c-ar putea trăi fără hrană.

Lib presupuse c-ar putea fi vorba de o obsesie, o manie. O boală mintală. Să fie isterie, aşa cum o definise acel medic groaznic? Anna îi aducea aminte lui Lib de o prinţesă fermecată din basme. Ce-ar putea s-o readucă pe fată la o viaţă normală? În niciun caz un prinţ. O plantă magică de la capătul lumii? Un şoc care s-o facă să scuipe muşcătura din mărul otrăvit? Nu, ceva simplu asemenea unei guri de aer: raţiunea. Ce-ar fi dacă Lib ar scutura-o chiar acum pe fată pentru a o trezi la realitate şi i-ar spune să-şi vină în fire?

Însă refuzul de a accepta faptul că eşti nebun făcea parte din definiţia nebuniei, presupuse Lib. Saloanele lui Standish erau pline de astfel de oameni.

Pe lângă asta, oare copiii chiar puteau fi consideraţi ca fiind cu totul întregi la minte? Vârsta de şapte ani era considerată vârsta apariţiei raţiunii, dar Lib avea impresia că la vârsta aceasta copiii continuau să aibă o imaginaţie debordantă. Raţiunea de a fi a copiilor era joaca. Bineînţeles că puteau fi puşi la muncă, dar în momentele lor libere, îşi luau jocurile în serios tot aşa cum lunaticii îşi iau în serios halucinaţiile. Asemenea unor mici zeităţi, copiii îşi construiau lumile în miniatură din lut sau uneori doar din cuvinte. Pentru ei, adevărul nu era niciodată simplu.

Însă Anna avea unsprezece ani, ceea ce însemna o diferenţă considerabilă faţă de acea vârstă de şapte ani, îşi spunea Lib, încercând să-şi aducă argumente singură. Alţi copii la vârsta ei ştiau când mâncaseră şi când nu; erau suficient de mari pentru a face diferenţa dintre un fapt real şi o închipuire. Ceva legat de Anna O’Donnell era foarte diferit, foarte greşit.

Anna O’Donnell, care dormea adânc. Încadrat de mica fereastră din spatele ei, orizontul revărsa aur lichid. Simpla idee de a teroriza cu tuburi o fetiţă delicată, de a pompa mâncare în corpul ei, sus sau jos...

Pentru a-şi alunga aceste gânduri, Lib luă cartea *Însemnări privind îngrijirea bolnavilor.* Observă o frază pe care o subliniase la prima lectură: „Ea nu trebuie să bârfească niciodată, să nu vorbească nicicând în van; ea n-ar trebui să răspundă niciodată la întrebările privind bolnavul pe care îl are în grijă, decât celor care au dreptul de a i le adresa”.

Oare William Bryne avea un astfel de drept? Lib n-ar fi trebuit să-i vorbească atât de deschis cu o seară înainte, în sala de mese – sau poate că n-ar fi trebuit să-i vorbească deloc.

Îşi ridică privirea şi tresări, pentru că fata se uita direct la ea.

— Bună dimineaţa, Anna.

Cuvintele îi ieşiră prea repede pe gură, ca şi cum şi-ar fi recunoscut o vină.

— Bună dimineaţa, domnişoară Care-Ţi-o-Fi-Numele.

Fu o nechibzuinţă din partea ei, dar Lib se trezi că râde.

— Elizabeth, dacă chiar vrei să ştii.

Suna ciudat. Ultimul care folosise acest nume era soţul cu care Lib fusese căsătorită timp de unsprezece luni, iar la spital i se spunea „domnişoara Wright”.

— Bună dimineaţa, domnişoară Elizabeth, spuse Anna, încercându-i numele.

Suna ca şi cum ar fi fost vorba de o cu totul altă femeie.

— Nimeni nu-mi spune aşa.

— Atunci cum ţi se spune? întrebă Anna, ridicându-se în coate şi frecându-se la ochi.

Lib regreta deja faptul că îşi divulgase prenumele, dar pe de altă parte nu urma să rămână aici pentru mult timp, aşa că, de fapt, ce conta?

— „Domnişoară Wright” sau „soră” sau „doamnă”. Ai dormit bine?

Fata făcu un efort să se ridice în capul oaselor.

— Eu m-am culcat şi am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini, murmură ea. Şi familia ta cum îţi spune?

Lib era zăpăcită de trecerea rapidă de la Scripturi la conversaţia banală.

— Nu mai am pe nimeni.

Practic, aşa stăteau lucrurile; sora ei, dacă mai era în viaţă, alesese să plece într-un loc inaccesibil.

Anna făcu ochii mari.

Lib îşi aduse aminte că în copilărie, familia i se păruse necesară şi îngrăditoare asemenea unui lanţ muntos. Nu şi-ar fi putut imagina că, pe măsură ce deceniile treceau, va fi aruncată într-un tărâm fără limite. Lib îşi dădu seama acum cât de singură era pe lume.

— Dar când erai mică, spuse Anna, ţi se spunea Eliza? Elsie? Effie?

Lib alese să facă o glumă.

— Ce-i asta, povestea lui Rumpelstiltskin?

— Cine-i ăsta?

— Un mic spiriduş care...

Însă în acel moment, Rosaleen O'Donnell intră valvârtej, mai degrabă pentru a-şi saluta fiica, nu pentru a-i acorda atenţie infirmierei. Acel spate lat ca un scut, aruncat în faţa fetei, acel cap întunecat aplecat asupra capului mai mic. Silabe adoratoare; în gaelică, fără îndoială. Întregul spectacol o irită pe Lib.

Presupuse că atunci când o mamă rămâne cu un singur copil acasă, toată dragostea e canalizată asupra acestuia. Oare Pat şi Anna mai aveau şi alţi fraţi sau surori? se întrebă ea.

Anna stătea acum în genunchi lângă mama ei, cu mâinile împreunate şi ochii închişi.

— Am păcătuit prea mult, în gând, în vorbe şi în fapte prin greşeala mea, prin greşeala mea, prin cea mai mare greşeală a mea.

La fiecare greşeală, fata îşi lovea pieptul cu pumnii strânşi.

— Amin, intonă doamna O'Donnell.

Anna începu o altă rugăciune:

— Fecioară blajină şi blândă, lasă-mă, o, lasă-mă să fiu copilul tău.

Lib se gândi la dimineaţa lungă pe care o avea în faţă. Mai târziu va trebui s-o ţină pe fată ascunsă, în caz c-ar fi apărut cei dornici s-o viziteze.

— Anna, îi spuse ea imediat ce mama ei se întoarse în bucătărie, ce-ar fi să facem o plimbare de dimineaţă?

— Abia s-a luminat de ziuă.

Lib nici măcar nu-i luase încă pulsul, dar asta putea să mai aştepte.

— De ce nu? Îmbracă-te şi pune-ţi pelerina.

Fata îşi făcu cruce şi, în timp ce-şi trăgea cămaşa de noapte peste cap, şopti rugăciunea cu Dorothy. Aceea de pe omoplat, verzui-maronie, era o vânătaie nouă? Lib îşi însemnă în carneţel.

În bucătărie, Rosaleen O'Donnell le spuse că afară era încă întuneric şi c-ar putea să cadă într-o grămadă de bălegar sau să-şi scrântească glezna.

— Voi avea mare grijă de fiica dumneavoastră, spuse Lib şi întredeschise uşa.

Păşi afară, urmată de Anna. Găinile cloncăniră şi se risipiră. Briza umedă era încântătoare.

De data aceasta porniră prin spatele bordeiului, pe poteca abia vizibilă dintre două câmpuri. Anna mergea încet şi cu paşi inegali, făcând observaţii în legătură cu tot ce vedea. Nu-i aşa că era amuzant faptul că ciocârliile nu puteau fi niciodată zărite pe pământ, ci doar atunci când ţâşneau pe cer ca să cânte? O, ia uite, acel munte de colo, din spatele căruia se iţeşte soarele, e cel pe care ea îl numeşte balena ei.

Lib nu văzu niciun munte în acest peisaj plat. Anna arăta către o movilă joasă; nu încăpea îndoială că pentru locuitorii din inima ţinutului fiecare val de pământ era o culme muntoasă.

Uneori, Anna îşi imagina că poate să zărească vântul; domnişoarei nu-tocmai-Elizabeth i-a trecut vreodată asta prin minte?

— Spune-mi domnişoară Wright...

— Ori soră, ori doamnă, spuse Anna chicotind.

Plină de vitalitate, se gândi Lib; cum era posibil ca această copilă să fie înfometată? Cineva continua s-o ajute pe Anna.

Gardurile vii sclipeau acum în soare.

— Care-i cea mai întinsă apă pe care-i cel mai puţin primejdios să o treci? întrebă Lib.

— Asta-i o ghicitoare?

— Bineînţeles, una pe care am învăţat-o când eram mică.

— Hm, cea mai întinsă apă, repetă Anna.

— Ţi-o imaginezi ca pe o mare, nu-i aşa? N-o mai face.

— Am văzut marea în imagini.

Să creşti pe această mică insulă şi cu toate astea să nu-i fi văzut niciodată nici măcar marginea...

— Dar am văzut râuri mari cu ochii mei, spuse Anna, lăudându-se.

— Serios? spuse Lib.

— Am văzut Tullamore şi Brosna, atunci când ne-am dus la târg la Mullingar.

Lib recunoscu numele oraşului în care se accidentase calul lui William Bryne. Oare rămăsese şi astăzi la Ryan’s, în camera aflată de partea cealaltă a coridorului, în speranţa de a afla mai multe despre cazul Annei? Sau depeşele lui satirice trimise de la faţa locului fuseseră suficiente pentru cei de la *Irish Times*?

— Apa din ghicitoarea mea nu arată nici ca cel mai lat râu. Imaginează-ţi că se întinde asupra întregului pământ, dar traversarea lui nu reprezintă niciun pericol.

Anna se frământă să găsească un răspuns, însă în cele din urmă scutură din cap.

— Roua, spuse Lib.

— Of, ar fi trebuit să ştiu.

— E atât de mică, încât nimeni nu se gândeşte la ea.

Lib se gândi la mana din povestea biblică: s-a aşezat un strat gros de rouă în jurul taberei.

— Mai zi-mi una, o imploră Lib.

— Nu-mi mai vine niciuna în cap acum, spuse Lib.

Fata merse o vreme în tăcere, aproape şchiopătând. O durea oare?

Lib se simţi tentată s-o apuce de braţ ca s-o ajute să treacă peste o porţiune accidentată, dar se răzgândi. „Trebuie doar să observi”, îşi reaminti ea.

În faţa lor era o siluetă pe care o luă drept Malachy O’Donnell, dar pe măsură ce se apropiară, se dovedi a fi un om mai în vârstă, adus de spate. Bărbatul tăia dreptunghiuri negre de pământ şi le stivuia; presupuse că e turbă ce urma să fie folosită drept combustibil.

— Domnul să-ţi binecuvânteze munca, îi strigă Anna.

Bărbatul dădu din cap. Cazmaua lui avea o formă cum Lib nu mai văzuse niciodată – lama era îndoită, formând un fel de aripi.

— Asta-i o altă rugăciune pe care trebuie s-o spui? o întrebă pe copilă când se îndepărtară.

— Binecuvântarea muncii? Da, altfel, ar putea să fie rănit.

— Cum, s-ar putea simţi rănit de faptul că nu te-ai gândit la el? întrebă Lib cu o undă de batjocură.

Anna păru nedumerită.

— Nu, ar putea să-şi reteze un deget cu hârleţul.

A, aşadar era un fel de magie protectoare.

Fata începu să cânte – murmurul ei obişnuit.

În rănile tale ascunde-mă.
Nu lăsa să mă despart de tine.

Lib era de părere că acordurile acelea vioaie nu se potriveau cu versurile morbide. Însăşi ideea de a te ascunde în adâncul unei răni, asemenea unei larve...

— Uite-l pe doctorul McBrearty, spuse Anna.

Bătrânul venea în fugă spre ele din direcţia bordeiului, cu haina descheiată. Îşi scoase pălăria în faţa lui Lib, apoi se întoarse către fată.

— Anna, mama ta mi-a spus c-o să te găsesc afară, la plimbare. Sunt încântat să te văd cu bujori în obraji.

Avea faţa mai degrabă roşie, însă din cauza epuizării provocate de mers, se gândi Lib; să spui că are bujori în obraji era o exagerare.

— E sănătoasă în general? şopti McBrearty către Lib.

Domnişoara N. era foarte severă în ceea ce priveşte discuţiile legate de bolnavi în prezenţa acestora.

— Ia-o înainte, îi sugeră Lib Annei. Ce-ar fi să culegi nişte flori cu care să-ţi împodobeşti camera?

Copila se supuse. Lib continuă totuşi să o ţină sub observaţie. Îi trecu prin minte că era posibil ca prin preajmă să se găsească fructe de pădure, ba chiar şi nuci necoapte... Era posibil ca o isterică – dacă într-adevăr Anna era isterică – să hăpăie mai multe îmbucături de mâncare fără să fie conştientă de ceea ce face?

— Nu prea ştiu ce să vă răspund la întrebare, îi spuse ea medicului.

Se gândi la expresia lui Standish: înfometată.

McBrearty împunse pământul moale cu bastonul.

Lib ezită, apoi se sili să-i pronunţe numele.

— A avut doctorul Standish ocazia să vorbească cu dumneavoastră seara trecută după ce a plecat de la Anna?

Se pregătise cu cele mai bune argumente împotriva hrănirii cu forţa.

Faţa bătrânului se încreţi ca şi cum ar fi muşcat din ceva acru.

— Tonul lui a fost extrem de nepoliticos. După ce am avut amabilitatea de a-l lăsa tocmai pe el, dintre toţi doritorii, să o vadă pe fată!

Lib aşteptă.

Dar era evident că McBrearty nu avea de gând să-i vorbească despre săpuneala pe care o primise.

— Respiraţia ei e în continuare normală? întrebă el în schimb.

Lib dădu din cap.

— Sunetele cardiace, pulsul?

— Da, încuviinţă ea.

— Doarme bine?

Lib încuviinţă din nou din cap.

— Pare bine dispusă, iar vocea ei e în continuare puternică, observă el. N-a vomitat, n-a avut diaree?

— Păi, nu prea mă aştept la aşa ceva de la cineva care nu mănâncă.

Ochii apoşi ai bătrânului se aprinseră.

— Aşadar, crezi că trăieşte într-adevăr fără…

Lib îl întrerupse:

— Vreau să spun că nu mănâncă suficient cât să expulzeze ceva. Anna nu produce excremente şi doar foarte puţină urină, preciză ea. Asta îmi sugerează că mănâncă totuşi ceva – sau mai degrabă că până în momentul începerii supravegherii a mâncat însă nu suficient pentru a produce reziduuri.

Oare ar trebui să menţioneze c-ar putea să fie hrănită pe timpul nopţii, fapt de care Anna n-a fost conştientă în toate aceste luni? Se panică; dintr-odată, teoria îi suna la fel de implauzibilă ca oricare dintre teoriile bătrânului.

— Nu credeţi că ochii ei au devenit şi mai bulbucaţi? întrebă ea. Pielea ei e acoperită de vânătăi şi de cruste uscate, iar gingiile îi sângerează. Mă gândeam c-ar putea fi vorba de scorbut. Sau chiar de pelagră. Pare fără îndoială anemică.

— Bine, domnişoară Wright, zise McBrearty împungând iarba moale cu bastonul. Începem să ne hazardăm dincolo de competenţele noastre?

Un tată indulgent criticându-şi copilul.

— Să-mi fie cu iertare, doctore, spuse ea cu asprime.

— Lasă astfel de mistere pe seama celor care au fost instruiţi să le rezolve.

Lib ar fi dat orice să afle unde fusese instruit McBrearty şi cât de riguros, şi dacă asta se întâmplase în acest secol sau în cel trecut.

— Sarcina dumitale este doar să observi, pur şi simplu.

Dar nimic nu era simplu la această sarcină; Lib ştia acum acest lucru, dar când sosise, habar nu avusese.

— Ea e!

Un ţipăt în depărtare. Venea dinspre o căruţă plină ochi, oprită în faţa casei familiei O'Donnell. O parte dintre pasageri îşi fluturau mâinile.

Erau deja asaltaţi, chiar dacă era încă atât de devreme. În ce direcţie se abătuse Anna? Lib îşi roti capul până o zări pe fată, inspirând parfumul unei flori. Nu putea să îndure perspectiva oamenilor care se gudură, a linguşirii, a întrebărilor intruzive.

— Trebuie s-o duc înăuntru, doctore.

Alergă la Anna şi o apucă de braţ.

— Te rog...

— Nu, Anna, nu vei sta de vorbă cu ei. Avem o regulă şi trebuie să ne ţinem de ea.

O grăbi pe fată în direcţia bordeiului, tăind marginea unui câmp, cu medicul pe urmele lor. Anna se împiedică şi una dintre ghetele ei mari alunecă într-o parte.

— Te doare? o întrebă Lib.

Fata scutură din cap.

Aşa că Lib continuă să o tragă după ea, de-a lungul unei laturi a casei – de ce nu aveau o uşă şi-n spate? – şi-şi făcu loc prin ghemul de vizitatori care se certau cu Rosaleen O'Donnell, plină de făină până la coate.

— Uite-o că vine, mica minune, strigă un bărbat.

Îmbulzindu-se, o femeie veni mai aproape.

— Scumpa mea, de m-ai lăsa să-ţi ating marginea hainei...

Lib îşi împinse umărul în faţă, ocrotind-o pe fată.

— Chiar şi o picătură din saliva ta sau puţin din uleiul degetelor tale spre a-mi vindeca rana asta de pe gât!

Lib îşi dădu seama abia când ajunseră cu toţii înăuntru, iar ea trânti uşa în urma doctorului McBrearty, că Anna gâfâie, şi nu doar de teama mâinilor ce se întindeau după ea. Fata era fragilă, îşi reaminti Lib. Ce fel de infirmieră necugetată ar forţa-o peste puteri? Ce săpuneală i-ar fi tras domnişoara N. acum.

— Te simţi bine, dragoste? vru să ştie Rosaleen O'Donnell.

Anna se prăbuşi pe cel mai apropiat scaun.

— Cred că trebuie să-şi tragă sufletul, spuse McBrearty.

— Îţi încălzesc o flanelă.

Mama îşi şterse mâinile, apoi agăţă un postav deasupra focului.

— A intrat puţin frigul în tine de la plimbarea asta, îi spuse McBrearty fetei.

— Întotdeauna îi e frig, bâigui Lib.

Mâinile copilei erau albastre. Lib o conduse lângă un scaun cu spătar înalt, aflat lângă cămin, şi-i frecă degetele groase – delicat, de teamă să nu-i facă rău.

Când postavul se încălzi, Rosaleen îl înfăşură cu grijă în jurul gâtului Annei.

Lib ar fi vrut să verifice mai întâi postavul ca să se asigure că nimic comestibil nu fusese ascuns în el, însă îşi pierdu sângele-rece.

— Şi, cum te înţelegi cu domnişoara Wright, draga mea? întrebă doctorul.

— Foarte bine, îi răspunse Anna.

Oare încerca să fie politicoasă? Lib nu reuşea să-şi aducă aminte decât de momentele în care fusese severă sau aspră cu fata.

— Mă învaţă ghicitori, adăugă Anna.

— Încântător!

Doctorul cuprinse încheietura umflată a copilei între degete, verificându-i pulsul.

Doamna O'Donnell, ocupată împreună cu Kitty să dea formă prăjiturilor cu ovăz pe masa de lângă fereastra din spate, se opri din muncă.

— Ce fel de ghicitori?

— Isteţe, îi spuse Anna mamei ei.

— Te simţi ceva mai bine acum? întrebă McBrearty.

Ea dădu din cap zâmbind.

— Ei bine, atunci o să plec. Îţi doresc o zi bună, Rosaleen, spuse el, şi se înclină.

— Zi bună şi dumitale, doctore. Domnul să te binecuvânteze c-ai trecut pe aici.

Când uşa se închise după McBrearty, Lib se simţi dezumflată, descurajată. Abia dacă o ascultase; ignora avertismentele lui

Standish. Era prizonierul propriei fascinaţii faţă de mititica minune.

Observă scaunul gol de lângă uşă.

— Văd c-a dispărut cutia de lângă uşă.

— I-am trimis-o domnului Thaddeus cu unul din băieţii Corcoran, laolaltă cu mănuşile alea micuţe din coaja de nucă, spuse Kitty.

— Fiecare bănuţ a fost trimis pentru a-i ajuta şi a le oferi alinare celor nevoiaşi, i-o aruncă Rosaleen O'Donnell. Ia gândeşte-te la asta, Anna. Aduni bogăţii în rai.

Ce-i mai plăcea lui Rosaleen să se scalde în gloria altora. Mama era geniul din umbră, nu doar o simplă conspiratoare; Lib era aproape convinsă de asta. Îşi feri privirea, astfel încât să nu-şi arate ostilitatea.

Pe poliţa de deasupra căminului, la câţiva centimetri de faţa lui Lib, noua fotografie stătea lângă vechea poză de familie. Fetiţa arăta la fel în ambele – aceleaşi membre netede, aceeaşi expresie ce nu prea aparţine acestei lumi. Ca şi cum timpul n-ar fi trecut peste ea; ca şi cum ar fi fost conservată în spatele sticlei.

Dar cel cu adevărat ciudat era fratele, realiză Lib. Faţa de adolescent a lui Pat era asemănătoare cu faţa surorii lui, atunci când arăta mai puţin fermă, diferenţa fiind că băieţii îşi pieptănau părul pe dreapta. Ochii lui însă; era ceva ciudat în legătură cu scânteierea lor. Buzele erau întunecate, de parcă ar fi fost date cu ruj. Se sprijinea de mama lui neînduplecată, ca un copil mult mai mic, ori ca un filfizon beat. Cum era acel vers din psalmi? „Fiii străini au îmbătrânit".

Anna îşi întinse mâinile pentru a se încălzi la foc; arătau ca un evantai elegant.

Cum să afle mai multe despre el?

— Pesemne că vă e dor de fiul dumneavoastră, doamnă O'Donnell.

O pauză. Şi apoi:

— Mi-e dor, cum nu, spuse Rosaleen O'Donnell.

Acum tăia nişte păstârnaci bătrâni, mânuind satârul cu o mână mare şi osoasă.

— Ce să facem? Dumnezeu ne dă cât putem duce, cum se zice.

„Ne exploatează mai degrabă", se gândi Lib.

— A trecut multă vreme de când n-aţi mai primit veşti de la el?

Mâna cu satârul se opri, iar Rosaleen O'Donnell o privi fix.

— Ne priveşte de sus.

Ce, asta însemna că Pat O'Donnell se descurcase bine în Lumea Nouă? Atât de bine încât nu se mai deranja să-i scrie familiei lui nevoiaşe?

— Din ceruri.

Era vocea lui Kitty.

Lib clipi.

Slujnica arătă în sus, ca să se asigure că englezoaica înţelesese.

— S-a prăpădit în noiembrie trecut.

Lib îşi duse mâna la gură.

— N-avea nici cinşpe ani, adăugă slujnica.

— O, doamnă O'Donnell, vă rog să-mi scuzaţi lipsa de tact. Nu ştiam..., se lamentă Lib, gesticulând în direcţia dagherotipului, de unde băiatul părea să-i arunce o privire dispreţuitoare – sau era oare una plină de voioşie?

Dagherotipul nu fusese realizat înainte de moartea acestuia, ci după, îşi dădu Lib seama.

Anna, sprijinită de spătarul scaunului ei, vrăjită de flăcări, părea să nu bage de seamă nimic din toate astea.

În loc să se simtă ofensată, Rosaleen O'Donnell zâmbea satisfăcută.

— Dumneavoastră vi se pare viu, doamnă? Măi să fie.

Proptit în poala mamei lui. Buzele înnegrite, primul semn al descompunerii; ar fi trebuit să-şi dea seama. Oare băiatul soţilor O'Donnell stătuse mort o zi întreagă sau chiar două, trei, în timp ce familia îl aştepta pe fotograf?

Rosaleen O'Donnell se apropiase atât de mult, încât Lib tresări. Femeia pipăi sticla.

— Ce lucrătură de penel la ochi, nu-i aşa?

Cineva pictase în fotografie albul ochilor şi pupilele peste pleoapele închise ale cadavrului; de asta avea o privire atât de reptiliană.

Tocmai atunci, în casă intră domnul O'Donnell, scuturându-şi noroiul de pe cizme. Soţia lui îl salută în gaelică, apoi o dăduse pe engleză.

— Stai s-auzi ceva, Malachy. Domnişoara Wright credea că Pat mai e încă pe lumea asta!

Femeia avea un anumit talent în a se desfăta cu lucruri macabre.

— Sărmanul Pat, spuse Malachy dând din cap, fără să pară jignit.

— Din pricina ochilor s-a păcălit, zise Rosaleen O'Donnell bătând cu degetul în sticlă. A meritat toţi banii.

Braţele Annei se odihneau acum fără vlagă în poala ei, iar ochii reflectau flăcările. Lui Lib îi venea s-o scoată din camera aceea.

— S-a prăpădit de la stomac, spuse Malachy O'Donnell.

Kitty se smiorcăi şi-şi şterse unul dintre ochi cu mâneca jerpelită.

— I-am adus cina. Nu putea să se atingă de nimic.

Bărbatul i se adresa lui Lib, aşa că fu nevoită să dea din cap.

— Durerea s-a dus aici şi apoi aici, vedeţi? Malachy se împunse în zona buricului, apoi mai jos, în dreapta. S-a umflat ca un ou.

Vorbea mai fluent decât îl auzise vorbind vreodată.

— Dimineaţa s-a simţit mai bine, aşa că ne-am gândit că până la urmă e mai bine să nu-l deranjăm pe doctorul McBrearty.

Lib încuviinţă din nou. Oare tatăl i se adresa ei pentru că voia să afle părerea unui specialist? Voia să primească un soi de iertare?

— Însă Pat tot se simţea slăbit şi avea friguri, spuse Rosaleen O'Donnell, aşa c-am stivuit toate păturile din casă pe patul lui şi am băgat-o pe sora lui lângă el ca să-l încălzim.

Lib se înfioră. Nu doar din cauza celor auzite, ci şi pentru că lucrurile acestea erau repovestite în prezenţa unei fete sensibile.

— Gâfâia un pic şi aiura, ca şi cum ar fi visat, murmură mama.

— Şi înainte de micul dejun, dus a fost, bietul băiat, spuse Malachy O'Donnell. N-am avut timp nici măcar să trimitem după preot.

Scutură din cap ca şi cum ar fi vrut să scape de o muscă.

— Prea bun pentru lumea asta, exclamă Rosaleen.

— Îmi pare nespus de rău, spuse Lib.

Se întoarse spre dagherotip, astfel încât să nu fie nevoită să se uite la părinţi. Dar descoperi că nu putea să suporte

strălucirea acelor ochi, aşa că o luă pe Anna de mâna rece ca gheaţa şi se întoarse cu ea în dormitor.

Privirea ei se opri asupra cufăraşului cu comori. Părul castaniu-închis din statueta pe care o spărsese era pesemne al fratelui ei. Tăcerea Annei o îngrijora pe Lib. Cum era posibil să pui o copilă lângă un muribund, ca pe o cărămidă caldă?

— Îmi închipui c-ai suferit din cauza pierderii fratelui tău.

Faţa fetei se schimonosi.

— Nu-i vorba de asta. Adică... da, bineînţeles, domnişoară Elizabeth, dar nu despre asta-i vorba. Se apropie de Lib şi îi şopti: Mămica şi tăticul cred că el e în rai. Doar că, vedeţi dumneavoastră, nu putem fi siguri de asta. Niciodată să nu disperi, dar nici să nu presupui, acestea-s cele două păcate de neiertat împotriva Sfântului Duh. Dacă Pat e în purgatoriu, atunci el arde...

— O, Anna, o întrerupse Lib. Inutil să te frămânţi atât. Era doar un băiat.

— Dar cu toţii suntem păcătoşi. Şi s-a îmbolnăvit atât de repede, că nu i-a fost acordată iertarea la timp.

Lacrimi cădeau pe gulerul fetei.

Spovedania – da, catolicii se agăţau de noţiunea potrivit căreia aceasta avea puterea de a şterge toate păcatele.

Anna plângea atât de tare, încât Lib abia reuşi să-i distingă cuvintele:

— Trebuie să fim curăţaţi înainte de a fi lăsaţi să intrăm.

— Prea bine, aşadar, fratele tău va fi curăţat.

Tonul adoptat de Lib era absurd de practic, ca a unei dădace care umple cu apă o cadă.

— Prin foc, doar prin foc.

— O, copilă...

Asta era o limbă care-i era străină şi, sincer, una pe care nu voia s-o înveţe. O bătu stângaci pe umăr. Simţi nodul osului.

•

— Nu trece asta în ziarul dumitale, spuse Lib, aplecată asupra unui fel de tocăniţă. (Îl găsise pe William Bryne luând prânzul într-o mică încăpere de la Ryan's, la unu şi jumătate, după ce i se terminase schimbul.)

— Continuaţi.

Lib decise să ia asta drept o promisiune. Continuă cu voce joasă:

— Anna O'Donnell îl jeleşte pe singurul ei frate, care a murit din cauza unei boli la stomac, în urmă cu nouă luni.

Bryne nu făcu decât să dea din cap şi-şi şterse farfuria cu o coajă de pâine.

Lib era iritată.

— Vă îndoiţi că asta ar putea să provoace colapsul mental al unui copil?

El dădu din umeri.

— Am putea spune că întreaga mea ţară e în doliu, domnişoară Wright. Credeţi că vreo familie a rămas neafectată după şapte ani de foamete şi epidemii?

Nu ştia ce să spună.

— Şapte ani, serios?

— Cartoful n-a mai ieşit în '45 şi a revenit complet abia în '52, îi spuse el.

Lib scoase cu discreţie un os din gură – de iepure, probabil.

— Totuşi, ce-ar putea şti Anna despre problemele care frământă naţia? Ar putea să aibă impresia că e singura fată care a pierdut vreodată un frate.

Imnul îi sună în cap: „Nu lăsa să mă despart de tine".

— Poate că se frământă întrebându-se de ce l-a luat Domnul pe el şi nu pe ea.

— Să înţeleg că e deprimată?

— Uneori, spuse Lib fără convingere. Însă alteori e exact opusul: fiinţa ei e aprinsă de o bucurie secretă.

— Apropo de secrete, n-aţi reuşit încă să o surprindeţi cum încearcă să pună mâna pe mâncare?

Lib scutură din cap. Şi spuse încet:

— Am ajuns să fiu de părere că Anna chiar crede că trăieşte din nimic.

Ezită, dar trebuia să-şi testeze ideea pe cineva.

— Mi-am dat seama că e posibil ca unul dintre cei din casă, profitând de starea ei de auto-amăgire, să-i dea să mănânce în timp ce doarme.

— Ei, acum.

William Bryne îşi dădu la o parte şuviţele roşcate de pe frunte.

— Un asemenea subterfugiu ar explica convingerea Annei potrivit căreia n-a mai mâncat de patru luni. Dacă era oarecum inconştientă în timp ce cineva îi turna vreo zeamă lungă pe gât...

— Posibil. Dar e oare verosimil? Bryne îşi luă creionul. Aş putea să expun acest lucru în următoarea mea depeşă?

— Nici vorbă! E o speculaţie, nu un fapt.

— Aş numi-o opinia de specialist a infirmierei ei.

Prin panica simţită de Lib răzbi o împunsătură de plăcere – Bryne o lua în serios.

— În plus, mi s-a impus cu stricteţe să nu-mi expun opiniile până când nu-i dau comitetului raportul în duminica fiecărei săptămâni.

Bărbatul aruncă creionul pe masă.

— Şi atunci de ce mă amăgiţi, dacă nu pot să folosesc niciun cuvânt din ce mi-aţi spus?

— Îmi cer iertare, spuse Lib tăios. Ce-ar fi să considerăm subiectul ca şi încheiat.

Bărbatul zâmbi plin de mâhnire.

— Aşadar, sunt nevoit să mă întorc la relatarea bârfelor. Şi nu toate sunt binevoitoare. Ştiţi, fata e departe de a fi preferata tuturor oamenilor din aceste locuri.

— Vreţi să spuneţi că unii presupun c-ar fi o mincinoasă?

— Bineînţeles, sau chiar mai rău de-atât. Noaptea trecută am cinstit un muncitor furios cu un pahar, iar acesta mi-a împărtăşit convingerea lui: în spatele afacerii se află spiriduşii.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Motivul pentru care Anna nu mănâncă este acela că ea e de fapt un monstruos prunc schimbat la naştere, deghizat în fetiţă.

„Ăilalţi... Se ploconeau pe lângă ea”. Aşa îl auzise Lib pe un fermier bărbos zicând în noaptea în care ajunsese. Probabil că voise să spună că Anna era însoţită de o întreagă hoardă invizibilă de spiriduşi.

— Individul voia chiar să propună un remediu. „Dacă-i bătut sau pus pe foc” – pronunţia lui Bryne era de o precizie brutală – „apăi atuncea are să se întoarcă de unde a venit!”

Lib se înfioră. Găsea că tocmai acest gen de ignoranţă alimentată de alcool este monstruoasă.

— Aţi avut vreodată un alt caz care să semene întrucâtva cu cel al Annei O’Donnell?

Lib scutură din cap.

— Cât am lucrat ca infirmieră privată, am întâlnit cazuri înşelătoare – oameni sănătoşi care pretindeau că suferă de vreo

boală curioasă. Însă Anna e exact opusul. O copilă subnutrită care susţine că e sănătoasă tun.

— Hm. Dar oare pe ipohondri trebuie să-i considerăm nişte prefăcuţi? întrebă Bryne.

Lib se simţi stânjenită, ca şi cum şi-ar fi batjocorit angajatorii.

— Mintea poate să zăpăcească trupul, sublinie el. Dacă te gândeşti la scărpinat, îţi vine să te scarpini. Sau la căscat...

Şi dintr-odată îl apucă un căscat.

— Bine, dar...

Lib fu nevoită să se oprească, căci căsca şi ea.

Bryne izbucni într-un hohot de râs homeric, apoi tăcu şi se uită în gol.

— Presupun că e în limita posibilului ca o minte antrenată să-i poată comanda corpului să continue să funcţioneze fără mâncare, cel puţin pentru o vreme.

Dar ia stai un pic. La prima întâlnire a lui Lib cu Bryne, el o numise pe Anna o impostoare; la următoarea, o acuzase pe Lib c-o împiedică pe Anna să mănânce. Iar acum, desconsiderând ideea hrănirii în somn, sugera că cei care susţineau c-ar fi un miracol ar putea avea dreptate?

— Să nu-mi spuneţi că aveţi de gând să treceţi în tabăra familiei O'Donnell.

Bryne strâmbă din gură.

— E de datoria mea să fiu destupat la minte. În India – unde am fost trimis pentru a relata despre răscoala sipailor – nu e ceva neobişnuit ca fachirii să susţină că au atins anabioza.

— Făcături?

— Fachiri, oameni sfinţi, o corectă el. Colonelul Wade, fost agent al guvernatorului general al Punjabului, mi-a spus că a fost martor la dezgroparea unui anumit personaj cunoscut drept Fachirul din Lahore. A stat patruzeci de zile sub pământ – fără hrană, băutură, lumină, doar cu puţin aer –, iar individul a ieşit din pământ sănătos, voios.

Lib pufni.

Bryne dădu din umeri.

— Tot ce vă pot spune e că acest bătrân soldat călit în bătălii mi-a turuit cu atâta convingere, încât aproape c-am fost înclinat să-l cred.

— Iar dumneavoastră sunteţi un cinic reprezentant al presei.

— Chiar aşa? Recunosc falsitatea de la o poştă, spuse Bryne. Asta mă face să fiu un cinic?

— Îmi cer iertare, spuse Lib zăpăcită. M-a luat gura pe dinainte.

— Un cusur larg răspândit printre oamenii din presă.

Zâmbetul lui se ivi ca un peşte ţâşnind din ape.

Oare Bryne pretindea că i-au fost rănite sentimentele doar pentru a o face pe ea să se simtă prost? se întrebă Lib ameţită.

— Aşadar, e posibil ca Anna O'Donnell să fie o mică yoghină irlandeză?

Cuvintele izbucniră din Lib:

— Dacă aţi cunoaşte-o, n-aţi face glume pe seama ei.

Bărbatul era deja în picioare.

— Accept fără întârziere invitaţia.

— Nu, nu. Regula privind vizitatorii e strictă.

— Pot atunci să vă întreb cum a reuşit doctorul Standish din Dublin s-o încalce?

Vocea lui continua să aibă un ton jucăuş, dar în ea se făcea simţit resentimentul.

— Aseară nu mi-aţi spus asta – că pe el o să-l lăsaţi să intre la a doua încercare.

— Ticălosul!

William Bryne se lăsă pe spate în scaun.

— Un ticălos l-a lăsat să intre?

— Standish e ticălosul, spuse Lib. Rămâne între noi?

El îşi trânti carnetul de notiţe cu faţa în jos.

— Mi-a recomandat să o intubez cu forţa.

Bryne se înfioră.

— A primit permisiunea să intre datorită insistenţelor doctorului McBrearty, în pofida opiniei mele avizate, adăugă Lib, însă asta n-o să se mai repete.

— Cum aşa, Elizabeth Wright, aţi fost promovată din postul de temnicer la cel de gardă de corp? Veţi ţine piept atacului, ţinând la distanţă toţi dragonii?

Ea nu răspunse. De unde ştia Bryne prenumele ei?

— Aş greşi dacă aş spune că v-a devenit dragă fata?

— Asta e datoria mea, i-o trânti Lib. Întrebarea dumneavoastră este irelevantă.

— Este de datoria mea să pun întrebări, tot felul de întrebări.

Lib îi aruncă o privire dură.

— De ce vă mai aflaţi aici, domnule Bryne?

— Trebuie să recunosc, cunoaşteţi arta de a-l face pe un tovarăş de drum să se simtă bine-venit.

Se lăsă atât de mult pe spate în scaun, încât acesta scârţâi.

— Vă rog să mă iertaţi. Dar cum ar putea un caz ca acesta să merite atenţia dumneavoastră exclusivă atât de multe zile?

— O întrebare rezonabilă, spuse William Bryne. Luni, înainte să plec, i-am spus editorului meu c-aş putea să adun un număr frumuşel de copii înfometaţi şi de pe străzile Dublinului. De ce să mai bat atâta drum până în mlaştini?

— Şi ce v-a răspuns? întrebă Lib.

— Ceea ce mă aşteptam să răspundă: „Oaia rătăcită, William”.

Îi luă un moment să prindă referinţa biblică: păstorul care a pus turma de nouăzeci şi nouă de oi pe drum în căutarea celei rătăcite.

— Investigaţiile jurnalistice trebuie să meargă pe un făgaş îngust, îi spuse el dând din umeri. Dacă împărţi atenţia cititorului între prea multe lucruri demne de interes, atunci acestuia nu-i mai rămâne loc să verse o lacrimă pentru vreunul dintre ele.

Ea dădu din cap.

— Tot aşa şi cu infirmierele. Pare că le vine mult mai natural să aibă grijă de un singur individ decât de o mulţime.

Bryne ridică o sprânceană, de un castaniu palid.

— Acesta-i motivul pentru care domnişoara… cea care m-a instruit, se corectă Lib, nu ne permitea să ne aşezăm lângă pacient ca să-i citim şi aşa mai departe. Spunea că asta ar putea conduce la ataşament.

— La flirt, la giugiuleli şi aşa mai departe?

Ea refuză să roşească.

— N-aveam timp de pierdut. Ne spunea: „faceţi ce trebuie făcut şi mergeţi mai departe.”

— Domnişoara Nightingale fiind şi ea invalidă acum, desigur, spuse Bryne.

Lib îl fixă cu privirea. În ultimii ani nu auzise ca îndrumătoarea ei spirituală să fi avut vreo apariţie publică, dar presupuse că domnişoara N. îşi continua în linişte măsurile de reformare a spitalelor.

— Îmi pare rău, spuse el, aplecându-se peste masă. N-aţi ştiut.
Lib făcu un efort să-şi vină în fire.
— Să înţeleg că într-adevăr a fost o doamnă atât de deosebită cum se spune?
— Ba chiar mai mult, zise Lib, gâtuită de emoţie. Şi rămâne în continuare, indiferent că-i invalidă sau nu.
Împinse la o parte resturile de tocană – nici de data asta nu putuse să termine de mâncat – şi se ridică-n picioare.
— Ardeţi de nerăbdare să părăsiţi locul ăsta, aşa-i? întrebă William Bryne.
Lib alese să răspundă ca şi cum jurnalistul s-ar fi referit la ţinuturile centrale ale Irlandei, şi nu la această înghesuită sală de mese.
— Ei, bine, câteodată mi se pare că secolul al XIX-lea nu a ajuns încă în această parte a lumii.
El zâmbi.
— Lapte pentru spiriduşi, discuri de ceară pentru a ţine departe incendiile şi inundaţiile, fete care trăiesc doar cu aer... Există oare vreo basnă pe care irlandezii să n-o înghită?
— Lăsând spiriduşii deoparte, spuse Bryne, cei din ţinutul meu înghit orice basnă pe care le-o serveşte preotul nostru.
Aşadar, şi el era catolic; acest lucru o surprinse într-o oarecare măsură pe Lib.
Bryne îi făcu semn să se apropie. Ea se aplecă spre el, doar un pic.
— De asta am pariat toţi banii pe domnul Thaddeus, murmură el. E posibil ca fata soţilor O'Donnell să fie nevinovată – e posibil chiar să fi dormit neîntoarsă în timpul lunilor când era hrănită noaptea, asta dacă aveţi dreptate –, dar cum rămâne cu maestrul păpuşar?
Ca o lovitură în coaste. Oare Lib de ce nu se gândise la asta? Într-adevăr, preotul era prea mieros, prea zâmbitor.
Dar ia stai. Îşi îndreptă spatele. Să acţionăm în mod logic şi imparţial.
— Domnul Thaddeus susţine că a îndemnat-o pe Anna să mănânce încă de la început.
— Doar a îndemnat-o? E enoriaşa lui, şi încă una de o pioşenie fervent. El i-ar putea porunci să urce în genunchi un munte.

Nu, eu spun că părintele a fost de la bun început în spatele înşelătoriei.

— Dar din ce motiv?

Bryne îşi frecă degetul mare de celelalte degete.

— Donaţiile vizitatorilor au fost date nevoiaşilor, spuse Lib.

— Ceea ce înseamnă că au fost date Bisericii.

Simţea că i se învârte capul. Era groaznic de plauzibil.

— Dacă domnul Thaddeus reuşeşte să obţină transformarea cazului Annei într-un miracol, iar cătunul jalnic într-un loc de pelerinaj, spuse Bryne, atunci banii vor curge gârlă. Fata care posteşte e un capital care înalţă altare!

— Dar oare cum a reuşit s-o hrănească în secret în timpul nopţii?

— Habar n-am, recunoscu Bryne. Probabil că e în cârdăşie cu servitoarea sau cu familia O'Donnell. Pe cine suspectaţi?

Lib ezită, apoi spuse cu o voce foarte joasă:

— Pe Rosaleen O'Donnell.

Bryne dădu din cap.

— Oare cine a spus că mamă e un cuvânt folosit de copii pentru Dumnezeu?

Era prima oară când Lib auzea asta.

Jurnalistul bălăbăni creionul între degete.

— Să nu pierdem din vedere faptul că nu pot să tipăresc nici măcar un cuvânt fără să am dovezi, altfel, o să mă aducă în faţa instanţei pentru calomnie.

— Bineînţeles că nu!

— Dacă mă lăsaţi cinci minute cu fata, pun pariu c-o să pot scoate adevărul la iveală.

— Imposibil.

— Bun, spuse Bryne şi vocea lui adoptă din nou tonul obişnuit. Atunci descoaseţi-o dumneavoastră.

Lui Lib nu-i plăcea ideea de a fi copoiul lui.

— În orice caz, vă mulţumesc că mi-aţi ţinut companie, domnişoară Wright.

Era aproape trei după-amiaza, iar următorul schimb al lui Lib începea la nouă. Voia să ia aer, dar afară burniţa fin şi, în plus, se gândi că are mai multă nevoie de un pui de somn. Aşa că urcă la etaj şi-şi dădu jos ghetele.

Dacă mana care a afectat cartofii durase atât de mult, iar catastrofa se încheiase cu doar şapte ani în urmă, înseamnă că

o copilă care acum avea unsprezece ani trebuie să se fi născut în plină foamete, se gândi Lib. Foamea a înţărcat-o, foamea a şi crescut-o; acest lucru probabil că poate să modeleze o persoană. Fiecare părticică a corpului ei a învăţat să se descurce cu mai puţin. „N-a fost niciodată lacomă, n-a cerut bunătăţi” – aşa o lăudase Rosaleen O'Donnell pe fiica ei. Probabil că Anna a fost lăudată ori de câte ori spunea că s-a săturat. A câştigat un zâmbet pentru fiecare firimitură pe care i-a cedat-o fratelui ei sau servitoarei.

Dar acest lucru nu explica nici pe departe de ce toţi ceilalţi copii din Irlanda mâncau, iar Anna nu.

Lib se gândi că la mijloc trebuia să fie mama. Asemenea lăudărosului din vechiul basm, care-şi etala fata în faţă lumii ca pe o suveică de aur. Oare Rosaleen O'Donnell observase talentul pentru abstinenţă al celui mai mic copil al ei şi născocise o modalitate de a-l transforma în bani, faimă şi glorie?

Lib stătea întinsă absolut nemişcată, cu ochii închişi, însă lumina o furnica pe sub pleoape. Faptul că eşti obosit nu înseamnă că eşti în stare să dormi, la fel cum nevoia de a mânca nu e acelaşi lucru cu pofta de mâncare. Ceea ce o aduse înapoi cu gândul la Anna, aşa cum se întâmpla de fiecare dată.

•

Pe când ultimele raze de lumină ale serii se scurgeau încet-încet de pe strada satului, Lib o luă la dreapta pe uliţă. Deasupra cimitirului se ridica o lună în creştere, ca de ceară. Se gândi la băiatul soţilor O'Donnell în coşciugul lui. Nouă luni; a putrezit, dar încă n-a devenit un schelet. Oare ai lui erau pantalonii aceia maronii pe care-i purta sperietoarea?

Biletul pe care Lib îl scrisese pentru a fi atârnat de uşa bordeiului era brăzdat de ploaie.

Sora Michael aştepta în dormitor.

— Doarme buştean, şopti ea.

La prânz avuseseră doar un moment în care Lib putu să-i raporteze ce se întâmplase în schimbul ei. Era unul dintre rarele momente în care puteau vorbi între patru ochi.

— Soră Michael..., începu Lib, dar realiză că nu putea să aducă în discuţie speculaţiile ei privind hrănirea în somn, pentru că măicuţa s-ar închide din nou în ea ca o cutie.

Nu, ar face bine să se limiteze la terenul comun al preocupărilor lor în ceea ce o priveşte pe fata aceasta care dormea în patul îngust.

— Ştiai că fratele copilei e mort?

— Dumnezeu să-l odihnească, spuse măicuţa dând din cap şi făcându-şi semnul crucii.

De ce lui Lib nu-i spusese nimeni? Sau, mai bine zis, cum reuşea ea să înţeleagă mereu lucrurile de-a-ndoaselea?

— Anna pare să se macine din pricina lui, spuse ea.

— Fireşte.

— Nu, vreau să spun – în mod excesiv.

Ezită. Poate că femeia asta era plină de superstiţii, vedea îngeri dansând deasupra fiecărei mlaştini, însă nu mai era nimeni care să fi stat atât de aproape de fată şi cu care Lib să poată vorbi.

— Cred că e ceva în neregulă cu mintea Annei, şopti ea dintr-o suflare.

Albul ochilor surorii Michael reflectară lumina lămpii.

— Nu ni s-a cerut să-i cercetăm mintea.

— Am luat notă de anumite simptome, insistă Lib. Aceste griji excesive privitoare la fratele ei reprezintă unul dintre ele.

— Dumneavoastră trageţi concluzii, domnişoară Wright, zise măicuţa ridicând un deget rigid în aer. N-ar trebui să purtăm o astfel de discuţie.

— Nu se poate. Tot ce vorbim are legătură cu Anna şi nici nu s-ar putea altfel.

Măicuţa scutură violent din cap.

— Mănâncă sau nu? Asta e singura întrebare.

— Nu e singura mea întrebare. Iar dacă te consideri infirmieră, nici pentru dumneata nu poate fi singura întrebare.

Trăsăturile măicuţei deveniră rigide.

— Superiorii mei m-au trimis aici pentru a servi sub conducerea doctorului McBrearty. Noapte bună.

Îşi puse rasa pe braţ şi plecă.

Câteva ore mai târziu, în timp ce urmărea tremurul pleoapelor Annei, Lib realiză că tânjea după somnul de care ar fi trebuit să aibă parte în după-amiaza aceea. Dar aceasta era o bătălie pe care o purta de multă vreme şi, ca orice soră medicală, ştia că putea s-o câştige dacă îşi vorbea cu suficientă asprime.

Trupului trebuia să i se acorde ceva; dacă nu un pui de somn, atunci mâncare, iar dacă mâncarea nu era disponibilă, atunci un alt stimul de vreun fel sau altul. Lib dădu la o parte şalul şi cărămida caldă pe care-şi ţinuse picioarele şi umblă de colo-colo prin încăpere, câte trei paşi în fiecare direcţie.

Îşi dădu seama că William Bryne trebuie să fi făcut cercetări în privinţa ei, pentru că-i ştia numele întreg şi cine-o instruise. Ce ştia Lib despre el? Doar că scria pentru un ziar pe care ea nu-l citise niciodată, că fusese detaşat în India şi că era catolic, chiar dacă unul destul de sceptic. Atât de franc şi de direct; cu toate acestea, nu-i împărtăşise prea multe în afară de teoria lui în legătură cu domnul Thaddeus – o deducţie insolentă care lui Lib i se păru acum, dintr-odată, ca fiind complet neconvingătoare. Preotul nici măcar nu se apropiase de bordei de luni dimineaţa. Cum ar putea s-o întrebe pe Anna: Domnul Thaddeus e cel care te împiedică să mănânci?

Se trezi că numără respiraţiile fetei adormite. Nouăsprezece într-un minut, dar dacă Anna ar fi trează, numărătoarea ar avea alte rezultate, iar ritmul respiraţiei ar fi mai neregulat.

Ceva se gătea în vasul de lut. Napi? Se găteau încet, toată noaptea, umplând bordeiul cu mirosul lor dulceag. Era suficient pentru ca lui Lib să-i chiorăie maţele, cu toate că mâncase o cină copioasă la Ryan’s.

Ce-o îndemnase să se uite în direcţia patului? Ochii ei întâlniră nişte ochi întunecaţi şi strălucitori.

— De câtă vreme eşti trează?

Anna dădu uşor din umeri.

— Ai nevoie de ceva? De oala de noapte? De apă?

— Nu, mulţumesc, domnişoară Elizabeth.

Era ceva legat de felul în care Anna forma cuvintele, într-un mod atât de politicos, aproape rigid.

— Te doare ceva?

— Nu cred.

— Ce e?

Lib se apropie, zăbovind deasupra patului.

— Nimic, spuse Anna fără glas.

Lib se avântă:

— Nu ţi-e foame deloc? Nu cumva te-ai trezit din cauza mirosului de napi?

Un zâmbet slab, aproape compătimitor.

Stomacul lui Lib chiorăi. Toată lumea se trezea cu senzaţia de foame. Trupul oricărui copil, care se trezeşte cu un miorlăit: Dă-mi să mănânc. Însă despre trupul Annei O'Donnell nu se mai putea spune acelaşi lucru. Isterică, lunatică, maniacă; aceste cuvinte nu i se potriveau. Nu era nimic mai mult decât o fată care nu simţea nevoia să mănânce.

„Ei, revino-ţi”, se certă Lib. Dacă Anna ar fi crezut că e una dintre cele cinci fiice ale reginei, asta nu însemna că era adevărat. Poate că fata nu simţea foame, dar continua să-şi consume propria carne, părul şi pielea.

După o perioadă de tăcere, care dură atât de mult, încât Lib se gândi că poate fata dormea cu ochii deschişi, Anna spuse:

— Spune-mi despre omuleţ.

— Ce omuleţ? întrebă Lib.

— Cel ciufulit.

— A, Rumpelstiltskin.

Îi istorisi vechea poveste doar ca să facă timpul să treacă, fiind nevoită să-şi reamintească detaliile, îşi dădu seama cât de bizar era acest basm. Fata căreia i se dăduse imposibila sarcină de a ţese aur din paie din cauza lăudăroşeniei mamei ei. Spiriduşul care a ajutat-o. Posibilitatea de a-şi păstra până la urmă primul născut numai dacă ghicea numele straniu al spiriduşului...

După ce-a terminat de spus povestea, Anna a rămas nemişcată o vreme. Lui Lib îi trecu prin minte că e posibil ca fata să creadă că legenda e adevărată. Oare toate manifestările supranaturalului i se păreau reale în aceeaşi măsură?

— Bet.

— Pe ce pariezi? întrebă Lib.

— Aşa-ţi spuneau ai tăi, Bet?

Lib chicoti.

— Iarăşi aiureala asta?

— N-aveau cum să-ţi zică Elizabeth de la bun început. Betsy? Betty? Bessie?

— Nu, nu şi nu.

— Dar e ceva ce vine de la Elizabeth, nu-i aşa? întrebă Anna. Nu poate fi un alt nume, cum ar fi Jane.

— Nu, asta ar însemna să trişez, recunoscu Lib.

Pe vremea când fusese odorul cuiva, numele ei de alint fusese Lib; sora ei mai mică i-l dăduse pentru că „Elizabeth” era prea

lung şi nu-l putea pronunţa. Pe vremea când încă mai avea o familie, toţi cei din familie îi spuneau Lib; pe vremea când părinţii ei erau încă în viaţă, înainte ca sora ei să-i fi spus că o consideră moartă.

Îşi puse mâna peste a Annei pe pătura cenuşie. Degetele umflate erau reci ca gheaţa, aşa că i le strânse în ale ei.

— Te bucuri să ai pe cineva alături de tine pe timpul nopţii?

Fata păru confuză.

— Vreau să zic, te bucuri că nu eşti singură?

— Dar nu sunt singură, spuse Anna.

— Ei, nu acum.

De când începuse supravegherea, nu era singură.

— Niciodată nu sunt singură.

— Nu eşti, îi dădu dreptate Lib. Doi paznici îţi ţin companie fără încetare. Când unul, când altul.

— El intră în mine imediat ce adorm.

Pleoapele albăstrui se închideau deja, aşa că Lib nu întrebă cine era el. Răspunsul era de la sine înţeles.

Respiraţia Annei redeveni adâncă. Lib se întrebă dacă fata îl visa în fiecare noapte pe Salvatorul ei. Apărea sub forma unui bărbat cu părul lung, a unui băiat cu aureolă, a unui bebeluş? Ce consolări îi aducea, ce fel de ospăţuri, mult mai ambroziace decât cele lumeşti?

Să priveşti pe cineva care doarme e un soporific puternic; Lib simţi din nou cum i se îngreunează pleoapele. Se ridică în picioare, rotindu-şi capul dintr-o parte în alta ca să nu-i înţepenească gâtul.

„El intră în mine imediat ce adorm”. Ce construcţie ciudată a frazei. La urma urmei, s-ar putea ca Anna să nu se fi referit la Cristos, ci la un el oarecare, la un bărbat – la Malachy O’Donnell? Poate chiar la domnul Thaddeus? – care-i turna lichid pe gură când ea se cufunda în uitarea de sine, între vis şi trezie. Oare Anna încerca să-i spună adevărul pe care abia îl înţelegea ea însăşi?

Pentru a-şi ocupa timpul cu ceva, Lib se uită prin cufăraşul cu comori al fetei. Deschise cu grijă *Imitaţiunea lui Cristos*, astfel încât să nu mişte din loc cartonaşele sfinte. „Dacă am fi cu desăvârşire morţi pentru noi înşine şi nu încurcaţi întru propriile noastre fiinţe”, citi ea în capul uneia dintre pagini, „atunci am fi vrednici să cunoaştem lucrurile divine”.

Cuvintele o făcură să se înfioare. Cine ar vrea să înveţe un copil să fie mort pentru el însuşi? Câte dintre cele mai preţioase, nebuneşti idei ale Annei proveneau oare din aceste cărţi?

Sau din imaginile luminoase, în culori pastelate, înfăţişate pe cartonaşe? Erau atât de multe plante: floarea-soarelui cu feţele întoarse spre lumină; Iisus cocoţat în coroana unui copac, sub care lumea se înghesuia să-l asculte. Mottouri sentenţioase cu litere gotice, descriindu-l ca fiind un frate sau un mire. Unul dintre cartonaşe înfăţişa o scară abruptă tăiată într-o stâncă, cu o cruce în vârf şi o inimă care se contura ca un soare la scăpătat. Următorul cartonaş era şi mai ciudat: Căsătoria Mistică a Sfintei Ecaterina. O tânără frumoasă care părea să accepte un inel de nuntă de la copilul Iisus, cocoţat în poala mamei lui.

Însă cartonaşul care o tulbura cel mai mult pe Lib înfăţişa o fetiţă plutind pe o plută ce avea forma unei cruci late; fetiţa era lungită şi dormea, oarbă la valurile sălbatice care se ridicau în jurul ei. Pe cartonaş scria: *Je voguerai en paix sous la garde de Marie.* Eu voi nu ştiu ce în nu ştiu ce sub oblăduirea Mariei? Abia atunci observă Lib între nori chipul îndurerat al unei femei, cu privirea îndreptată spre fetiţă.

Închise cartea şi o puse la loc. Apoi se gândi să se mai uite o dată la cartonaş, să vadă la ce pasaj era pus ca semn de carte. Nu găsi nimic despre Maria sau despre mare. „Căci Domnul îşi revarsă binecuvântarea acolo unde găseşte vasele goale”. Goale de ce anume, mai exact? se întrebă Lib. De mâncare? De gânduri? De individualitate? Pe pagina următoare, lângă imaginea unui înger ce părea irascibil stătea scris: „Tu bucuros îmi dai hrana cerească şi pâinea îngerilor ca să o mănânc”. Câteva pagini mai încolo, însoţită de o imagine a Cinei celei de Taină: „Cât de dulce şi plăcut e banchetul, când tu ni te-ai dat pentru a ne fi hrană!” Sau poate că acest cartonaş se potrivea mai degrabă cu „tu singur eşti carnea şi băutura mea, iubirea mea”.

Lib îşi putea închipui cum ar putea o copilă să interpreteze greşit asemenea fraze înflorate. Dacă acestea erau singurele cărţi ale Annei şi dacă a fost ţinută acasă încă de când s-a îmbolnăvit, să cugete asupra lor fără o îndrumare adecvată…

Bineînţeles că unii copii puteau să priceapă ce este o metaforă. Îşi aduse aminte de o fată de la şcoală, cu o personalitate rece, deloc înclinată spre conversaţii mărunte

care, în ciuda erudiţiei sale, era nătângă în privinţa lucrurilor de zi cu zi ale vieţii. Anna nu părea să fie genul. Dar cum altfel ai putea să defineşti faptul că cineva ia de bun limbajul poetic? Lui Lib îi venea să o trezească din nou pe copilă: „Iisus nu este carne concretă, neroado!”

Nu, nu e neroadă. Anna era foarte isteaţă; doar că isteţimea fusese canalizată pe un drum greşit.

Una dintre infirmierele de la spital avea un văr, îşi aduse Lib aminte, care era convins de faptul că virgulele şi punctele din ziarul *Daily Telegraph* conţineau mesaje codate destinate lui.

Era aproape cinci dimineaţa când Kitty băgă capul pe uşă şi se uită îndelung la fata adormită.

Poate că Anna era ultima verişoară a lui Kitty rămasă în viaţă, îi trecu prin cap lui Lib. Cei din familia O’Donnell nu menţionaseră nimic despre vreo altă rudă. Oare Anna îi încredinţa vreodată verişoarei secretele ei?

— A venit sora Michael, spuse slujnica.

— Mulţumesc, Kitty.

Dar cea care intră în cameră fu Rosaleen O’Donnell.

„Las-o în pace”, vru Lib să spună. Dar îşi ţinu gura, în timp ce Rosaleen se aplecă pentru a-şi deştepta fiica cu o lungă îmbrăţişare şi cu rugăciuni şoptite. Felul în care dădea buzna de două ori pe zi pentru a face un spectacol din sentimentele ei materne semăna cu o scenă dintr-o mare operă.

Măicuţa intră şi dădu din cap în semn de salut, fără să scoată o vorbă. Lib îşi luă lucrurile şi plecă.

În faţa bordeiului, slujnica turna apa dintr-o găleată de fier într-o albie imensă aşezată deasupra focului.

— Ce faci, Kitty?

— E zi de spălat.

Lui Lib îi displăcu faptul că albia pentru spălat rufe era amplasată mult prea aproape de muntele de bălegar.

— De obicei e lunea, nu vinerea, spuse Kitty, doar că lunea asta e Lá Fhéile Muire Mór.

— Poftim?

— E sărbătoarea Sfintei Fecioare Maria.

— A, serios?

Kitty îşi puse mâinile în şold şi se holba la Lib.

— Pe cinşpe august, Doamna Noastră a fost dusă sus.

Lui Lib nu-i venea să întrebe ce însemna asta.

— Trupul ei a fost ridicat în ceruri, mimă tânăra cu găleata.

— A murit?

— N-a murit, râse ea batjocoritor. N-o cruţase iubitul ei fiu de asta?

Cu fiinţa asta nu se putea vorbi omeneşte. Lib dădu din cap în semn de bun-rămas şi se îndreptă spre sat.

•

Se întoarse la prăvălia de spirtoase printre ultimele rămăşiţe ale întunericului, sub o lună joasă, care părea roasă de şoareci. Înainte de a urca scările cu paşi şovăielnici spre patul ei aflat deasupra prăvăliei, îşi aduse aminte să o implore pe Maggie Ryan să-i păstreze şi ei ceva pentru micul dejun.

Se trezi la nouă, dormind doar atât cât să se trezească buimacă, însă nu suficient cât să i se limpezească mintea. Ploaia bătea darabana în acoperiş ca degetele unui orb.

Nici urmă de William Bryne în sala de mese. Era oare posibil să se fi întors deja la Dublin, chiar dacă o îndemnase pe Lib să afle mai multe despre posibila implicare a preotului în înşelătorie?

Fata îi servi clătite reci. Făcute direct pe jar – deduse Lib din faptul că-i crănţăneau puţin între dinţi. Oare irlandezii urau mâncarea? Era pe punctul de a întreba de ziarist, apoi îşi dădu seama cum ar fi sunat o astfel de întrebare.

Lib se gândi la Anna O'Donnell: era a cincea zi în care se trezea cu stomacul şi mai gol. Dintr-odată i se făcu rău, împinse farfuria la o parte şi urcă în cameră.

Citi vreme de mai multe ore – o carte cu diverse eseuri –, dar îşi dădu seama că nu reţinea nimic din ele.

În ciuda ploii care-i bătea în umbrelă, Lib porni pe o uliţă din spatele prăvăliei de spirtoase; orice, numai să fie afară. Pe un câmp erau câteva vaci nefericite. Pământul părea să devină mai sterp pe măsură ce se apropia de singura ridicătură de pământ, balena Annei, o movilă lungă, având un capăt lat şi unul îngust. Urmă o potecă până când aceasta dispăru în mlaştină. Încercă să rămână în zonele mai înalte, care păreau mai uscate şi erau mov din pricina ierbii negre. Cu colţul ochiului, prinse o mişcare; poate un iepure? Erau gropi pline cu ceea ce părea a fi cacao fierbinte, pe când în altele licărea o apă murdară.

Pentru a nu-şi uda ghetele, Lib sări de pe o ridicătură de pământ în formă de ciupercă pe altă ridicătură. Din când în când

îşi întorcea umbrela cu vârful în jos şi împungea pământul pentru a-i verifica soliditatea. Înaintă cu atenţie de-a lungul unei fâşii late de rogoz, cu toate că o nelinişte a târâitul care se auzea de dedesubt, provocat poate de un curent de apă subteran; oare întregul peisaj era la fel de ciuruit?

O pasăre cu cioc încovoiat zbură pe lângă ea şi scoase un plânset ascuţit. Câte un smoc, două de iarbă albă se legănau pe întinderea de pământ mlăştinos. Când Lib se aplecă să se uite la un lichen ciudat, descoperi că acesta are coarne, ca cele ale unui cerb minuscul.

Dintr-o mare scobitură în pământ se auzea un sunet ca de daltă. Când Lib se apropie şi se uită înăuntru, văzu că groapa era plină de o apă maronie şi un om stătea în ea până la piept, agăţându-se cu un cot trecut ca un cârlig peste un fel de scară rudimentară.

— Staţi! strigă ea.

Acesta se uită prosteşte la Lib.

— Mă voi întoarce cu ajutoare cât pot de repede, îi spuse ea.

— Sunt cât se poate de bine, doamnă.

— Dar...

Făcu un gest către apa care-l împresura.

— Doar îmi trag sufletul.

Lib înţelesese din nou greşit. Obrajii îi luară foc.

Bărbatul îşi balansă greutatea şi prinse scara cu celălalt braţ.

— Dumneavoastră trebuie să fiţi infirmiera engleză.

— Exact.

— Pe acolo nu se scoate turbă?

Abia atunci recunoscu cazmaua specială, atârnată de scară.

— În acea parte a ţării în care locuiesc eu, nu. Îmi daţi voie să vă întreb de ce coborâţi atât de jos?

— A, stratul de deasupra nu e bun, zise el arătând înspre marginea gropii. E doar muşchi, bun pentru culcuşul animalelor sau de pus pe rană, cum ar veni.

Lib nu putea să-şi imagineze cum ar putea fi introdusă materia asta putredă într-o rană, fie şi pe un câmp de bătălie.

— Pentru turba bună de ars trebuie să sapi cam un stat sau două de om.

— Cât de interesant.

Lib voia să pară o persoană cu simţ practic, dar vocea ei răsună mai degrabă ca a unei domnişoare prostuţe la o petrecere.

— V-aţi rătăcit, doamnă?

— Nici vorbă. Doar îmi fac promenada. Ca să mă menţin în formă, adăugă ea, în caz că tăietorul de turbă nu cunoştea cuvântul.

Acesta dădu din cap.

— Aveţi vreo felie de pâine în buzunar?

Lib făcu un pas în spate, simţindu-se pusă în încurcătură. Oare insul era un cerşetor?

— Nu am. Şi nici bani.

— A, banii nu-s buni. Ai nevoie de un pic de pâine dacă vrei să ţii la distanţă cealaltă mulţime când ieşi la plimbare.

— Cealaltă mulţime?

— Omuleţii, spuse el.

Iarăşi nişte bazaconii despre spiriduşi, evident. Lib se întoarse să plece.

— Aţi fost vreodată pe drumul verde?

O altă referinţă supranaturală? Se întoarse.

— Mi-e teamă că nu ştiu la ce vă referiţi.

— Aproape că sunteţi pe el.

Uitându-se în direcţia arătată de tăietorul de turbă, Lib fu surprinsă să descopere o potecă.

— Mulţumesc.

— Cum o duce fetişcana?

Aproape că-i răspunse în mod automat cu „binişor”, dar se abţinu la timp.

— Nu sunt în măsură să discut despre caz. O zi bună.

Văzut de aproape, „drumul verde” era un drum în toată regula pentru căruţe, pavat cu piatră spartă, care răsărea ca de nicăieri în mijlocul mlaştinii. Poate că ajungea aici din satul vecin, iar celălalt capăt al lui – cel care ar fi dus până la familia O’Donnell – încă nu fusese construit. Nu avea nimic verde, însă numele părea să promită ceva. Lib iuţi pasul pe marginea moale a drumului, unde din loc în loc creşteau flori.

Jumătate de oră mai târziu, drumul urca în zigzag pe povârnişul ridicăturii de pământ ca să coboare mai apoi din nou, fără niciun motiv aparent. Lib pocni iritată din limbă. Oare avea pretenţii prea mari dacă se aştepta să existe un drum drept pe

care să se poată merge? În cele din urmă, drumul păru că se întoarce mâhnit în direcţia din care venise, iar suprafaţa lui începu să se sfărâme. Aşa-zisul drum dispăru încetul cu încetul într-un mod la fel de arbitrar cum apăruse, pietrele lui fiind înghiţite de ierburi.

Ce gloată, irlandezii ăştia. Blegi, cheltuitori, lipsiţi de speranţă, nefericiţi, rumegând neîncetat greşelile trecutului. Drumurile lor nu duc nicăieri, copacii lor sunt plini de cârpe putrezite.

Lib făcu cale întoarsă cu paşi furioşi. Umezeala îi pătrunse sub umbrelă şi-i uda pelerina. Era hotărâtă să-l ia la rost pe insul care o îndemnase să meargă pe această cale care nu ducea nicăieri, dar când ajunse la gaură, nu mai găsi decât apă. Sau poate că o confundase cu alta? Lângă zona excavată, bucăţi de turbă zăceau în ploaie pe grătare de uscare.

În drum spre Ryan's, observă ceea ce părea să fie o mică orhidee. Ce-ar fi să i-o ducă Annei? Păşi pe un petic de pământ de culoarea smaraldului ca să ajungă la floare şi băgă de seamă prea târziu că muşchiul de sub ea cedă.

Aruncată pe burtă, Lib se trezi târându-se cu faţa în jos în noroi. Cu toate că se ridică în genunchi aproape imediat, era udă din cap până-n picioare. Când îşi trase fusta în sus şi puse un picior jos, acesta se scufundă în turbă. Asemenea unei creaturi prinse în cursă, se luptă gâfâind să se elibereze.

Întorcându-se cu paşi ezitanţi pe uliţă, Lib se simţi uşurată la gândul că prăvălia de spirtoase era aproape şi că nu va trebui să traverseze tot satul în starea aceea.

Gazda ei, care stătea în pragul uşii, ridică din sprâncenele stufoase.

— Înşelătoare mlaştinile dumneavoastră, domnule Ryan.

Fusta îi picura.

— Se îneacă mulţi în ele?

Acesta pufni, ceea ce-i provocă un acces de tuse.

— Doar dacă-s slabi de minte, spuse când reuşi din nou să vorbească, sau umblă chercheliţi bine într-o noapte fără lună.

Până se uscă şi-şi puse uniforma de rezervă, se făcu unu şi cinci minute. Lungi pasul cât putu de tare până la bordeiul familiei O'Donnell. Ar fi alergat, dacă acest lucru nu ar fi fost sub demnitatea unei infirmiere. Să întârzie douăzeci de minute, după ce a insistat atât asupra standardelor înalte...

•

În locul în care de dimineaţă stătuse albia de spălat rufe, acum se găsea o băltoacă plină de funingine şi un cărucior cu patru roţi. Cearşafuri şi haine erau atârnate de tufe şi prinse de frânghii atârnate între casă şi un copac strâmb.

În camera cea bună, sorbind ceai şi având în faţa lui pe farfurie un biscuit cu unt, stătea domnul Thaddeus. Indignarea clocoti în Lib.

Dar, la urma urmei, el, fiind preotul parohiei şi membru al comitetului, nu trecea drept oaspete, îşi spuse ea. Şi cel puţin sora Michael stătea chiar lângă Anna. Desfăcându-şi pelerina, Lib prinse privirea măicuţei şi bâigui o scuză pentru întârziere.

— Scumpa mea copilă, spuse preotul, pentru a-ţi răspunde la întrebare – nu se află nici sus, nici jos.

— Atunci unde? întrebă Anna. Pluteşte undeva între?

— Purgatoriul n-ar trebui să fie considerat un loc anume, ci mai degrabă un timp alocat curăţării sufletului.

— Totuşi, cât timp, domnule Thaddeus?

Anna se ridică în capul oaselor. Era albă la faţă ca laptele.

— Ştiu că fiecare păcat comis înseamnă şapte ani, pentru că acestea sunt o insultă la adresa celor şapte daruri ale Duhului Sfânt, dar nu ştiu câte a comis Pat, aşa că nu pot să fac socoteala.

Preotul oftă, dar nu o contrazise pe copilă.

Lib era revoltată de acele scorneli matematice. Oare cea care suferea de manie religioasă era Anna sau întreaga ei naţiune?

Domnul Thaddeus puse jos ceaşca.

Lib îi urmări farfuria să vadă dacă nu-i cade vreo firimitură. Nu că şi-ar fi putut-o imagina cu adevărat pe Anna şterpelind firimitura şi înghiţind-o.

— Este mai degrabă un proces decât o perioadă fixă de timp, îi spuse el Annei. În eternitatea iubirii celui Atotputernic nu există timp.

— Dar eu nu cred că Pat e deja în rai cu Dumnezeu.

Degetele surorii Michael alunecară peste ale Annei.

Privind-o, Lib se simţea mâhnită din pricina fetei. Cum nu erau decât ei doi, Anna şi fratele ei trebuie să fi fost foarte uniţi de-a lungul celor mai grele vremuri.

— Desigur, sufletelor din purgatoriu nu le este permis să se roage, spuse preotul, însă noi ne putem ruga pentru ei. Ca să-şi

ispăşească păcatele, ca să se izbăvească – e ca şi cum ai arunca apă peste flăcările lor.

— O, dar am făcut asta, domnule Thaddeus, îl asigură Anna cu ochii măriţi. Am făcut o novenă pentru Sfântul Duh, nouă zile pe lună, timp de nouă luni. Am rostit rugăciunea sfintei Gertrude în cimitir şi am citit din Sfânta Scriptură şi am adorat Sfânta Taină şi m-am rugat pentru mijlocirea tuturor sfinţilor...

Preotul ridică o mână ca să o liniştească.

— Bine, atunci. Asta înseamnă deja o jumătate de duzină de acte de reparaţie.

— Dar s-ar putea să nu fie suficientă apă pentru a stinge flăcările lui Pat.

Lui Lib aproape că i se făcu milă de preotul care se foia pe scaun.

— Nu trebuie să-l vezi ca pe un foc în adevăratul sens al cuvântului, o îndemnă el pe Anna, ci mai degrabă drept senzaţia dureroasă a sufletului de a fi nevrednic să apară în faţa Domnului, drept autopedepsirea lui, înţelegi?

Copila suspină zgomotos.

Sora Michael prinse mâna stângă a copilei în mâinile ei ţinute căuş.

— Haide, murmură ea. Nu a spus oare Domnul Nostru: „Nu vă fie frică?”

— Aşa este, spuse domnul Thaddeus. Să-l lăsăm pe Pat în grija Tatălui Divin.

Pe faţa umflată a Annei se prelinse o lacrimă, dar fata şi-o şterse.

— Ah, Domnul o iubeşte, şopti Rosaleen O’Donnell, aflată în spatele lui Lib, în pragul uşii.

Kitty zăbovea lângă ea.

Faptul că făcea parte din acest public, o făcu dintr-odată pe Lib să se simtă stingheră. Era posibil ca întreaga scenă să fi fost pusă la cale de mamă şi de preot? Dar sora Michael ce făcea – o consola pe fată sau o ademenea şi mai mult în adâncul labirintului?

Domnul Thaddeus îşi împreună mâinile.

— Ce-ar fi să ne rugăm, Anna?

— Da, zise fata şi îşi uni mâinile. Te ador, o, Cruce Sfântă, care ai fost împodobită cu preasfântul Trup al Domnului meu, acoperită şi îmbibată de preapreţiosul Său Sânge. Te ador, o,

Dumnezeul meu, răstignit pe cruce pentru mine. Te ador, o, Sfântă Cruce, din iubire faţă de Acela care este Domnul meu.

Era rugăciunea Dorothy! „Te ador” şi „împodobită cu” – nu Dorothy –, asta auzise Lib în ultimele cinci zile.

După scurta satisfacţie pricinuită de rezolvarea enigmei, se simţi lipsită de energie. Era vorba doar de o altă rugăciune; ce era atât de special în legătură cu asta?

— Şi acum, Anna, să trecem la motivul care m-a adus aici, spuse domnul Thaddeus. Refuzul tău de a mânca.

Oare preotul încerca să se absolve de orice vină în prezenţa englezoaicei? „Atunci fă-o să mănânce chiar acum acel biscuit dolofan”, îl îndemnă Lib în gând.

Anna spuse ceva cu o voce foarte slabă.

— Vorbeşte mai tare, scumpa mea.

— Nu refuz, domnule Thaddeus, spuse ea. Pur şi simplu nu mănânc.

Lib se uită la ochii ei serioşi, umflaţi.

— Domnul vede în inima ta, spuse domnul Thaddeus, şi e mişcat de bunele tale intenţii. Să ne rugăm ca tu să primeşti harul de a lua mâncare asupra ta!

Măicuţa dădea din cap.

Harul de a primi mâncare! Ca şi cum ar fi fost o putere miraculoasă, când orice câine, orice omidă se năştea cu el.

Preţ de câteva minute, cei trei s-au rugat împreună în tăcere. Apoi, domnul Thaddeus îşi mâncă biscuitul, binecuvântă familia O’Donnell şi pe sora Michael şi-şi luă rămas-bun.

Lib o conduse pe Anna înapoi în dormitorul ei. Nu ştia ce să-i spună, nu găsea nicio modalitate de a se referi la acea conversaţie fără să ofenseze credinţa copilei. Pe tot cuprinsul lumii, îşi spuse ea, oamenii îşi investeau încrederea în amulete, în idoli ori în cuvinte magice. Din partea ei, Anna putea să creadă în ce voia, atâta timp cât mânca.

Deschise *All the Year Round* şi încercă să găsească un articol cât de cât interesant.

Malachy intră în cameră să schimbe câteva vorbe cu fiica lui.

— Astea de care sunt?

Anna îi prezentă florile din ulcior: liliac galben de mlaştină, trifoişte, clopotniţă, iarbă-albastră, foaie grasă.

Mâna lui urma neatentă linia urechii ei.

A observat oare părul care se rărea? se întrebă Lib. Petele solzoase, puful de pe faţa ei, membrele umflate? Sau Anna era mereu aceeaşi în ochii tatălui ei?

În după-amiaza aceea nimeni nu bătu la uşa bordeiului; poate că ploaia continuă ţinuse curioşii la distanţă. După întâlnirea cu preotul, Anna părea să fi amuţit. Se aşeză cu o carte de imnuri deschisă în poală.

Cinci zile, se gândi Lib, zgâindu-se atât de tare, încât o usturau ochii. Era posibil ca un copil încăpăţânat să reziste cinci zile doar cu câteva înghiţituri de apă?

Kitty îi aduse tava lui Lib la patru fără un sfert. Varză, napi şi inevitabilii biscuiţi de ovăz – dar lui Lib îi era foame, aşa că se apucă să mănânce ca şi cum ar fi fost vorba de cele mai de soi bucate. Biscuiţii erau uşor arşi de data asta şi nefăcuţi la mijloc. Dar se forţă să-i înghită. Isprăvise deja jumătate de farfurie până să-şi aducă aminte de Anna, care era la niciun metru distanţă, murmurând rugăciunea pe care Lib încă o considera rugăciunea cu Dorothy. Iată ce putea să facă foamea: să te facă orb la orice. Cocoloşul de ovăz îi rămăsese în gât.

O infirmieră pe care o cunoscuse la Scutari petrecuse o perioadă de timp pe o plantaţie din Mississippi şi-i spusese că cel mai oribil lucru era cât de repede încetai să observi zgărzile şi lanţurile. Omul se poate obişnui cu orice.

Lib se holba la farfuria ei şi încerca să perceapă mâncarea aşa cum susţinea Anna că o percepe: ca pe o potcoavă, un buştean sau o piatră. Imposibil. Încercă din nou, străduindu-se să privească legumele într-un mod detaşat, ca şi cum acestea ar fi fost într-o ramă. Acum vedea doar fotografia unei farfurii unsuroase şi, în fond, nu-ţi vine să atingi cu limba o imagine sau să muşti dintr-o pagină. Lib adăugă imaginii un strat de sticlă, apoi încă o ramă şi încă un strat de sticlă, împachetând-o. A nu se mânca.

Dar varza era un prieten vechi; mirosul ei fierbinte, apetisant îi vorbea. Luă o îmbucătură.

Anna se uita la ploaie, cu faţa aproape lipită de fereastra soioasă.

Lib îşi aduse aminte că domnişoara N. avea opinii înflăcărate privind importanţa pe care lumina soarelui o are pentru bolnavi. Asemenea plantelor, aceştia se ofileau în absenţa ei. Ceea ce o

făcu să se gândească la McBrearty şi la teoria lui mistică cum că se poate trăi doar cu lumină.

În cele din urmă, în jur de şase, cerul se însenină şi Lib decise că la ora aceea riscul apariţiei unor vizitatori era redus, aşa că porni împreună cu Anna, înfofolită bine în două şaluri, la plimbare în jurul gospodăriei.

Fata îşi întinse mâna umflată spre un fluture maro care zbura spasmodic şi nu avea de gând să se aşeze pe ea.

— Nu ţi se pare că norul acela de acolo arată exact ca o focă?

Lib se uită cu ochii mijiţi într-acolo.

— Anna, cred că n-ai văzut niciodată de-adevăratelea o focă.

— Am văzut de-adevăratelea într-o poză.

Bineînţeles că celor mici le plăceau norii: fără formă sau mai degrabă mereu schimbători, caleidoscopici. Mintea nedezvoltată a acestei fetiţe n-a fost niciodată rânduită. Nu-i de mirare că se lăsase pradă unei ambiţii fantastice precum aceea de a trăi o viaţă eliberată de orice poftă de mâncare.

Când se întoarseră, pe cel mai bun scăunel din casă stătea un bărbat înalt şi bărbos care fuma. Se răsuci înspre Anna.

— Imediat ce-mi întorc spatele, laşi un străin în casă? o întrebă Lib pe Rosaleen O’Donnell, şoptind cu asprime cuvintele.

— Dar John Flynn nu-i un străin, zise fără să-şi coboare vocea. Are o fermă mare şi frumoasă în susul drumului şi se opreşte adesea seara pe la noi să-i aducă lui Malachy ziarul.

— Fără vizitatori, îi reaminti Lib.

Vocea care răzbătu prin barbă era gravă.

— Sunt un membru al comitetului care vă plăteşte leafa, domnişoară Wright.

Iarăşi călcase în străchini.

— Îmi cer iertare, domnule. Nu mi-am dat seama.

— Bei un strop de whisky, John?

Doamna O’Donnell se duse după sticluţa păstrată pentru vizitatori în ungherul de lângă cămin.

— Nu, mulţumesc, nu acum. Anna, cum te simţi în seara asta? întrebă Flynn cu o voce moale, făcându-i semn fetei să se apropie.

— Foarte bine, îl asigură Anna.

— Nu-i aşa că eşti o fetiţă uimitoare?

Ochii fermierului păreau sticloşi, ca şi cum ar fi avut o viziune. Îşi întinse mâna masivă de parcă ar fi vrut să mângâie capul copilei.

— Ne umpli pe toţi de speranţă. Exact lucrul de care avem nevoie în aceste vremuri triste, îi spuse el. Un far călăuzitor care-şi împrăştie lumina peste aceste pământuri. Peste întreaga insulă!

Anna stătea într-un picior, foindu-se.

— Vrei să spui o rugăciune împreună cu mine? întrebă el.

— Trebuie să-şi dea jos hainele astea umede, spuse Lib.

— Atunci şopteşte una pentru mine când te duci la culcare, strigă el, în timp ce Lib zori copila înspre dormitor.

— Sigur că da, domnule Flynn, îi spuse Anna peste umăr.

— Să fii binecuvântată!

Încăperea părea atât de mizerabilă şi de ştearsă fără lumina lămpii.

— În curând se va întuneca, spuse Lib.

— „Cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric”, cită Anna, desfăcându-şi nasturii de la mânecă.

— Poţi să-ţi pui cămaşa de noapte acum.

— Bine, domnişoară Elizabeth. Sau poate Eliza?

Din pricina oboselii, zâmbetul fetei păru pieziş.

Lib se concentră asupra nasturilor micuţi ai Annei.

— Sau Lizzy? Îmi place Lizzy.

— Nu e Lizzy, spuse Lib.

— Izzy? Ibby?

— Iddly-diddly!

Anna izbucni în râs.

— Atunci aşa am să vă spun, domnişoară Iddly-Diddly.

— Nu, nu vei face asta, năstruşnico, spuse Lib.

Oare soţii O’Donnell şi prietenul lor Flynn se întrebau ce-i cu toată acea veselie care se insinua prin pereţi?

— Ba aşa voi face, spuse Anna.

— Lib.

Cuvântul fu rostit de la sine, ca o tuse.

— Mi se spunea Lib.

Regreta deja un pic că-i spusese.

— Lib, spuse Anna dând satisfăcută din cap.

Îi făcea plăcere să audă acest nume. Ca în copilărie, când sora ei încă o mai admira, când credea că nu se vor despărţi niciodată.

Impuse o anumită distanţă între ea şi amintirile ei.

— Dar tu, ai avut vreodată o poreclă?

Anna scutură din cap.

— Ar putea fi Annie. Hanna, Nancy, Nan...

— Nan, spuse fata, articulând silaba.

— Nan îţi place cel mai mult?

— Dar n-aş mai fi eu.

Lib ridică din umeri.

— O femeie poate să-şi schimbe numele. De pildă, atunci când se mărită.

— Tu ai fost căsătorită, domnişoară Lib.

Lib dădu precaută din cap.

— Sunt văduvă.

— Eşti tristă tot timpul?

Lib era zăpăcită.

— Am fost împreună cu soţul meu mai puţin de un an.

Sunase oare prea rece?

— Pesemne că l-ai iubit, spuse Anna.

La asta nu putea să răspundă. Îl evocă pe Wright în amintire; faţa lui era neclară.

— Uneori, când se întâmplă dezastrul, n-ai ce să faci decât să iei totul de la capăt.

— Ce să iei de la capăt?

— Totul. O viaţă complet nouă.

Fata absorbi această noţiune în tăcere.

Când Kitty aduse lampa cu flacăra arzând puternic, aproape că fură orbite.

Mai târziu, Rosaleen O'Donnell aduse exemplarul din *Irish Times* pe care li-l lăsase Flynn. În paginile ziarului se regăsea fotografia pe care Reilly i-o făcuse luni după-amiază Annei, care însă se transformase într-o gravură în lemn, cu linii şi nuanţe mai crude. Efectul o descumpăni pe Lib, ca şi cum zilele şi nopţile petrecute de ea în acest bordei înghesuit ar fi fost traduse într-o poveste moralizatoare. Confiscă pagina împăturită înainte ca Anna s-o poată vedea.

— Mai jos e un articol lung, fremătă de mulţumire mama.

În timp ce Anna îşi pieptăna părul, Lib se duse în dreptul lămpii şi aruncă o privire peste articol. Aceasta era prima depeşă a lui William Bryne, îşi dădu ea seama, cea în care-l cita pe Petronius, cea compilată în dimineaţa zilei de miercuri, când încă nu avea niciun fel de informaţie solidă în ceea ce priveşte cazul. Lib nu putea să nu fie de acord cu „ignoranţa provincială”.

Paragraful al doilea era ceva nou pentru ea.

> Desigur, abstinenţa e de multă vreme o artă specific irlandeză. Aşa cum spune vechea maximă din Hibernia, *Ridică-te din pat somnoros, ridică-te de la masă flămând.*

Acestea nu erau ştiri, se gândi Lib, doar vorbărie; tonul obraznic îi lăsă un gust amar.

> S-ar putea ca acelor inşi sofisticaţi din marile oraşe care s-au dezbărat de limba lor gaelică să fie necesar să li se reamintească faptul că denumirea zilei de miercuri vine din „primul post”, iar a celei de vineri din „al doilea post”. (În ambele zile, tradiţia spune că bebeluşii înfometaţi trebuie lăsaţi să plângă de trei ori înainte de a li se da sticla.) Cuvântul joi, printr-un contrast încântător, înseamnă „ziua dintre posturi”.

Să fie oare adevărat? Nu avea încredere în păcăliciul ăsta; Bryne avea suficientă erudiţie, dar făcea pe bufonul.

> Strămoşii noştri aveau un obicei (în idiomul irlandez) de a posti împotriva unui vinovat sau al unui datornic, ceea ce însemna să flămânzeşti în mod deliberat în faţa uşii acestuia. Se spune că sfântul Patrick însuşi a postit împotriva Creatorului său pe muntele din Mayo ce-i poartă numele, repurtând un succes de seamă: l-a făcut de ruşine pe cel Atotputernic, obligându-l să-i dea dreptul de a-i judeca chiar el pe irlandezi în Ziua de Apoi. În India, de asemenea, protestul prin postire în pragul uşii a devenit atât de răspândit, încât Viceregele propune ca acesta să fie interzis. Dacă

> micuţa domnişoară O'Donnell exprimă o doleanţă juvenilă prin renunţarea sa la micul dejun, prânz şi cină, acest corespondent nu a putut încă să afle.

Lib vru să arunce ziarul în foc. Omul ăsta nu avea deloc inimă? Anna era o copilă cu probleme, nu o glumă pentru distracţia pe timp de vară a cititorilor unui ziar.

— Ce scrie despre mine, domnişoară Lib?

Ea scutură din cap.

— Nu e despre tine, Anna.

Pentru a-şi distrage atenţia, Lib aruncă o privire titlurilor cu litere groase şi negre, despre subiecte de importanţă mondială. Alegeri generale; unirea Moldovei cu Valahia; Veracruzul asediat; o erupţie vulcanică în curs de desfăşurare în Hawaii.

Degeaba. Lui Lib nu-i păsa de nimic din toate astea. Meseria de infirmieră privată te restrângea întotdeauna, iar specificul acestei slujbe pe care o presta acum intensificase efectul, reducând lumea la o mică încăpere.

Împături ziarul şi îl lăsă pe tava pentru ceai de lângă uşă. Apoi verifică din nou toate suprafeţele, nu pentru că ar fi crezut în continuare că exista o ascunzătoare tainică care-i permitea Annei să iasă pe furiş ca să mănânce în timpul schimbului măicuţei, ci doar ca să-şi ocupe timpul cu ceva.

În cămaşă de noapte, copila stătea şi croşeta ciorapi de lână. Era posibil ca până la urmă Anna să aibă vreo doleanţă nerostită? se întrebă Lib.

— E timpul să te culci.

Aranjă pernele, astfel încât acestea să sprijine capul fetei la unghiul corect. Îşi scrise observaţiile.

> *Dropica nu s-a ameliorat.*
> *Gingiile idem.*
> *Pulsul*: *98 de bătăi pe minut.*
> *Plămânii*: *17 respiraţii pe minut.*

Când măicuţa veni să preia schimbul, Anna dormea deja.

Lib simţi că trebuie să vorbească, chiar dacă femeia se împotrivea tuturor încercărilor ei de a deschide o conversaţie.

— Au trecut cinci zile şi patru nopţi, soră, şi n-am observat nimic. Te rog să-mi spui, de dragul pacientului, dumneata ai observat ceva?

O ezitare, apoi măicuţa clătină din cap. Apoi adăugă foarte încet:

— Poate din pricină că n-a fost nimic de văzut.

Ce să însemne asta – că n-a avut loc niciun fel de hrănire pe furiş deoarece Anna era într-adevăr o minune care supravieţuia cu o dietă formată doar din rugăciuni? Aerul îmbâcsit al inefabilului umplea acest bordei – întreaga ţară – şi-i întorcea lui Lib stomacul pe dos.

Se strădui să folosească tot tactul de care putea da dovadă.

— Am ceva de zis. Nu e despre Anna, ci mai degrabă despre noi.

Asta trezi interesul măicuţei. După un moment lung de tăcere, spuse:

— Despre noi?

— Suntem aici pentru a observa, nu-i aşa?

Sora Michael dădu din cap.

— Cu toate astea, a studia ceva poate să însemne a interfera cu acel ceva. Dacă punem un peşte într-un acvariu sau o plantă într-un ghiveci cu scopul de a le observa, înseamnă că le schimbăm condiţiile. Indiferent cum o fi trăit Anna în ultimele patru luni – acum totul e diferit, nu eşti de acord?

Măicuţa nu făcu decât să-şi încline capul într-o parte.

— Din pricina noastră, spuse Lib, supravegherea a alterat situaţia care este supravegheată.

Sprâncenele surorii Michael se ridicară, dispărând în spatele benzii de pânză albă.

Lib insistă:

— Dacă din întâmplare în această casă în ultimele luni s-a petrecut vreun tertip, începând de luni, supravegherea noastră trebuie să-i fi pus capăt. Aşadar, există posibilitatea reală ca dumneata şi cu mine să fim cele care o împiedică acum pe Anna să se hrănească.

— Nu facem nimic!

— O ţinem sub observaţie în fiecare clipă. Nu am prins-o oare ca pe un fluture în insectar?

Proastă imagine; prea morbidă.

Măicuţa scutură din cap; nu o dată, ci în repetate rânduri.

— Sper să mă înşel, spuse Lib. Dar dacă am dreptate, dacă fata n-a mai mâncat nimic de cinci zile...

Sora Michael nu spuse „Imposibil” sau „Anna nu are nevoie de mâncare”. Singurul ei răspuns fu:

— Aţi observat vreo schimbare majoră în ceea ce priveşte starea ei?

— Nu, recunoscu Lib. Nimic special.

— Ei, bine.

— Ei, bine ce, soră?

Toate bune şi frumoase?

— Ce facem?

— Ceea ce am fost angajate să facem, domnişoară Wright. Nici mai mult, nici mai puţin.

Şi, acestea fiind spuse, măicuţa se aşeză şi deschise Biblia ca pe un zid.

Femeia asta de la ţară care ajunsese să facă parte din Casa de Binefacere era fără îndoială un suflet bun, gândi exasperată Lib. Şi probabil că era şi inteligentă în felul ei, măcar de şi-ar lăsa mintea să străbată hotarul trasat de către superiorii şi de către stăpânul ei de la Roma. Jurăm să fim de folos, se fălise sora Michael, dar ce folos real avea ea aici? Lib se gândi la ceea ce îi spusese domnişoara N. unei infirmiere pe care o trimisese înapoi la Londra după doar două săptămâni petrecute la Scutari: Pe front, toţi cei care nu sunt de folos sunt o piedică.

În bucătărie, se recita deja Rozariul. În timp ce Lib traversa încăperea, soţii O’Donnell, John Flynn şi servitoarea lor stăteau deja în genunchi şi cântau cu toţii: „Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi”.

Oare oamenii ăştia auzeau ce spun? Cum rămânea cu pâinea cea de toate zilele a Annei O’Donnell?

Lib împinse uşa şi ieşi în noapte.

•

Somnul o conduse, iarăşi şi iarăşi, la baza acelei stânci reprezentate pe cartonaşul sfânt, cea cu crucea conturându-se în vârful ei şi cu inima roşie, gigantică sub ea, pulsând. Lib trebuia să urce scara cioplită în stâncă. Picioarele se încordau şi tremurau sub ea şi, indiferent câte scări ar fi urcat, vârful rămânea la fel de departe.

Era duminică dimineaţa, realiză ea când deschise ochii în întuneric.

Când ajunse la bordei, văzu rufăria întinsă pe boschete, arătând mai udă ca niciodată după ploaia de ieri.

Sora Michael stătea lângă pat, urmărind cum urcă şi coboară micul piept sub pătura încâlcită. Lib puse o întrebare mută ridicând din sprâncene.

Măicuţa dădu din cap.

— Câtă apă a băut?

— Trei linguri, şopti sora Michael.

Nu c-ar fi contat; era doar apă.

Măicuţa îşi strânse lucrurile şi ieşi fără o vorbă.

Un pătrat de lumină trecea încet peste Anna: mâna dreaptă, pieptul, mâna stângă. Copiii de unsprezece ani dormeau de obicei atât de mult? se întrebă Lib. Sau acest lucru se întâmpla din cauza faptului că organismul Annei funcţiona fără combustibil?

Chiar în acel moment, din bucătărie intră Rosaleen O'Donnell şi Anna făcu ochi. Lib se mută lângă dulap, ca să-i dea voie mamei să-şi salute fiica.

Femeia stătea între fata ei şi soarele palid ca lămâia. În timp ce Rosaleen se aplecă să-şi cuprindă fiica în obişnuita îmbrăţişare, Anna puse mâna direct în pieptul osos al mamei ei.

Rosaleen O'Donnell îngheţă.

Anna clătină din cap fără o vorbă.

Rosaleen O'Donnell îşi îndreptă spatele şi-şi puse degetele pe obrazul fetei. În drum spre uşă, îi aruncă lui Lib o privire plină de venin.

Lib se cutremură; nu făcuse nimic. Era vina ei dacă fata se săturase ca mama ei ipocrită să se tot gudure pe lângă ea? Indiferent dacă Rosaleen O'Donnell era autoarea imposturii sau doar închidea ochii la ea, cel puţin acum stătea deoparte, în timp ce fiica ei îşi începea cea de-a şasea zi de post.

A refuzat îmbrăţişarea mamei, îşi notă Lib în carneţelul ei. Apoi îşi dori să n-o fi făcut, pentru că acest raport ar fi trebuit să se limiteze la date medicale.

•

În acea după-amiază, pe drumul de întoarcere în sat, Lib deschise poarta ruginită a cimitirului. Era curioasă să vadă mormântul lui Pat O'Donnell.

Pietrele funerare nu erau chiar atât de vechi pe cât se aşteptase; nu găsi nicio inscripţie mai veche de 1850. Presupuse

că multe dintre pietre stăteau înclinate din cauza pământului moale şi că erau îmbrăcate în muşchi din pricina aerului umed.

Ai milă de... *În amintirea lui*... *Întru afectuoasa memorie*... *Aici odihneşte*... *Închinat*... *În amintirea primei lui soţii, care a părăsit această viaţă*... *Ridicată pentru posteritatea*... *De asemenea, a celei de-a doua soţii*... *Ne rugăm pentru sufletul lui*... *Care a murit exultând întru Salvatorul ei în speranţa neîndoioasă şi sigură a Învierii.* („Serios”, se gândi Lib, „cine a murit vreodată exultând? Indiferent care ar fi fost nesăbuitul care a compus această frază, acesta cu siguranţă n-a stat lângă un pat cu urechea pregătită pentru ultima suflare”)

În vârstă de cincizeci şi şase de ani... Douăzeci şi trei de ani... Nouăzeci şi doi de ani... Treizeci şi nouă de ani. Slavă ţie, Doamne, care i-ai dăruit această izbândă. Lib observă o mică inscripţie pe aproape toate mormintele: IHS, într-un fel de explozie de raze. Îşi aminti vag că asta trebuie să însemne *I have Suffered.* Exista şi o parcelă distonantă, fără nicio piatră funerară, suficient de lată pentru a adăposti douăzeci de coşciuge unul lângă altul; cine era îngropat acolo? Apoi îşi dădu seama că trebuie să fie o groapă comună, plină de anonimi.

Lib se înfioră. Datorită profesiei sale, era în relaţii strânse cu moartea, dar acum se simţea ca şi cum ar fi intrat în casa duşmanului ei.

Ori de câte ori observa vreo referinţă la un copil, îşi ferea privirea. *De asemenea, un fiu şi două fiice*... *De asemenea, trei copii*... *De asemenea, copiii lor care au murit de tineri*... *În vârstă de opt ani*... *În vârstă de doi ani şi zece luni.* (Acei părinţi îndureraţi care socoteau fiecare lună.)

Îngerii au zărit floarea ce se deschidea,
Şi grăbiţi de iubire, pe aripi domneşti,
Au purtat-o spre o casă mai frumoasă,
Spre câmpul ce raiul împodobea.

Lib se pomeni că-şi înfige unghiile în palmă. Dacă Pământul era un sol într-atât de nedemn pentru cele mai bune exemplare ale Domnului, atunci de ce le mai planta acolo în mod pervers? Care ar putea fi rostul acestor vieţi scurte, năpăstuite?

Tocmai când era pe punctul de a renunţa la căutări, îl găsi pe băiat.

PATRICK MARY O'DONNELL
3 DECEMBRIE 1843 – 21 NOIEMBRIE 1858
ADORMIT ÎNTRU DOMNUL

Se holbă la cuvintele îngrijit dăltuite, încercând să simtă ce însemnau ele pentru Anna. Îşi închipui un băiat cu trupul cald, lung şi subţire în ghete crăpate şi pantaloni plini de noroi, toată energia fără astâmpăr de la paisprezece ani.

Mormântul lui Pat era singurul mormânt al familiei O'Donnell, ceea ce sugera faptul că în el îşi puseseră speranţele de a transmite mai departe numele de familie al lui Malachy, cel puţin în acest sat. Şi că dacă doamna O'Donnell mai avusese şi alte sarcini după naşterea Annei, acestea nu au ajuns la termen. Lib lăsă deoparte pentru o clipă antipatia faţă de femeie şi se gândi la toate cele prin care trecuse Rosaleen O'Donnell; la lucrurile care o înăspriseră. „Şapte ani de foamete şi epidemii", aşa cum zisese Bryne pe un ton biblic. Un băiat şi mica lui surioară şi nimic sau aproape nimic de mâncare în timpul „vremurilor de restrişte". Apoi, după ce Rosaleen O'Donnell reuşise să treacă peste acei ani teribili, îl pierde de pe o zi pe alta pe fiul ei ajuns aproape bărbat... Un asemenea eveniment traumatic s-ar putea să fi avut efecte ciudate. În loc să se agaţe şi mai mult de ultimul ei copil rămas în viaţă, poate că Rosaleen descoperise că inima ei fusese lovită de ger. Lib putea să înţeleagă asta, sentimentul că nu mai ai nimic de oferit. Acesta să fi fost motivul pentru care femeia dezvoltase un cult straniu în privinţa Annei, preferând în aparenţă ca fiica ei să fie mai degrabă o sfântă decât o fiinţă umană?

Curtea bisericii fu străbătută de o briză, iar Lib îşi strânse mai bine pelerina în jurul trupului. Închizând poarta cu un scârţâit, făcu dreapta pe lângă capelă. În afară de crucea mică de piatră de pe acoperişul de ardezie, capela nu i se păru cu mult diferită de casele din vecinătate; şi totuşi, ce putere exercita domnul Thaddeus de la altarul acesteia.

Când ajunse în sat, soarele ieşise din nou şi totul strălucea. Când intră pe stradă, o femeie cu chipul rumen o prinse de mânecă.

Lib se dădu înapoi.

— Mă iertaţi, domnişoară. Dar mă întrebam, cum e fetiţa?

— Nu pot să vă spun.

În caz că nu s-ar fi făcut bine înţeleasă, adăugă:

— Este o chestiune ce ţine de confidenţialitate.

Oare femeia cunoştea cuvântul? Judecând după privirea ei, nu era prea clar.

De data asta Lib o luă la dreapta, în direcţia satului Mullingar, doar pentru că nu fusese niciodată în acea direcţie. Nu avea poftă de mâncare şi nu putea încă să suporte gândul de a sta închisă în camera ei de la Ryan's.

În spatele ei se auzi zăngănitul metalic al unor potcoave de cal. Lib recunoscu umerii laţi şi şuviţele arămii abia când călăreţul ajunse în dreptul ei. Dădu din cap, aşteptându-se ca William Bryne să-şi ducă mâna la pălărie şi să-şi continue drumul.

— Domnişoară Wright. Ce plăcere să vă întâlnesc.

Bryne alunecă din şa.

— Trebuie să-mi fac plimbarea zilnică, a zis Lib, acesta fiind singurul lucru la care se putuse gândi.

— La fel şi eu cu Polly.

— Şi-a revenit, aşadar?

— Aşa se pare, şi se bucură de viaţa la ţară, îi răspunse el şi lovi cu palma crupa lucioasă a calului. Dar dumneavoastră, s-a întâmplat să daţi peste vreun punct de atracţie?

— Încă nu, nici măcar peste vreun cerc din pietre. Tocmai mă întorc din cimitir, menţionă Lib, dar n-am găsit nimic care să aibă o importanţă istorică.

— Ei bine, pe vremuri ne era interzis să-i îngropăm pe ai noştri, aşa că mormintele catolice mai vechi se găsesc toate în cimitirul protestant din oraşul vecin, îi spuse el.

— A, scuzaţi-mi ignoranţa.

— Cu dragă inimă, spuse Bryne. Mai greu e să vă iert rezistenţa în faţa farmecului acestui minunat peisaj, spuse el fluturându-şi mâna.

Lib strânse din buze.

— O mlaştină nesfârşită, plină cu apă. Am căzut ieri pe burtă în ea şi am crezut că n-o să mai ies niciodată de acolo.

El zâmbi.

— Singurul lucru de care trebuie să vă temeţi sunt smârcurile mişcătoare. Arată ca nişte terenuri solide, dar de fapt sunt ca

nişte bureţi plutitori. Dacă se întâmplă să calci în aşa ceva, te scufunzi imediat în apa întunecată aflată dedesubt.

Ea se strâmbă. Nu-i displăcea să vorbească despre orice altceva decât despre slujbă.

— Apoi mai există şi smârcurile migratoare, continuă el, care seamănă cu o avalanşă...

— Asta-i pură născocire.

— Jur, spuse Bryne, după o ploaie puternică, toată partea de sus a pământului se poate disloca. Sute de acri de turbă încep să alunece mai repede decât poate să alerge un om.

Lib scutură din cap.

— Pe onoarea mea de jurnalist! spuse el cu mâna pe inimă. Puteţi să întrebaţi orice localnic.

Lib aruncă o privire piezişă, închipuindu-şi cum un val maroniu se rostogolea spre ei.

— Turba e o chestie extraordinară, spuse Bryne. Pielea fină a Irlandei.

— Bună de pus pe foc, presupun.

— Ce anume, Irlanda?

Asta o făcu să izbucnească în râs.

— Bănuiesc că aţi da foc întregului ţinut, dacă ar putea fi secat mai întâi.

— Îmi puneţi cuvinte în gură.

William Bryne zâmbi afectat.

— Ştiaţi că turba posedă misterioasa putere de a păstra lucrurile în starea în care se aflau în momentul imersiei? Din mlaştinile astea au fost scoase comori întregi – săbii, cazane, anluminuri – ca să nu mai vorbim de ocazionalele cadavre aflate într-o stare remarcabilă de prezervare.

Lib se înfioră.

— Probabil că duceţi dorul plăcerilor urbane ale Dublinului, spuse ea pentru a schimba subiectul. Familia dumneavoastră locuieşte acolo?

— Părinţii şi cei trei fraţi, spuse Bryne.

Nu asta voise Lib să spună, dar admise că primise un răspuns: omul era burlac. Era încă tânăr, desigur.

— Domnişoară Wright, de fapt, muncesc ca un câine. Sunt corespondentul irlandez al unui număr de ziare englezeşti şi în afară de asta storc din mine un sindicalism sever pentru *Dublin*

Daily Express, fervoare de fenian pentru *Nation,* pietăţi catolice pentru *Freeman's Journal*...

— Înseamnă că sunteţi un câine ventriloc, spuse Lib.

Asta îl făcu să chicotească. Lib se gândi la scrisoarea doctorului McBrearty care o avusese ca subiect pe Anna, de unde începuse întreaga controversă.

— Iar pentru *Irish Times* stoarceţi comentarii satirice?

— Nu, nu. Vederi moderate privind chestiuni naţionale şi aspecte de interes general, spuse Bryne cu vocea tremurată a unei doamne distinse. Şi apoi, în momentele mele libere, studiez pentru barou.

Inteligenţa lui făcea ca lăudăroşenia-i să fie suportabilă. Lib se gândi la articolul pe care voise să-l arunce în foc cu o seară în urmă. Probabil că omul doar îşi făcea treaba cu mijloacele pe care le avea la îndemână, aşa cum făcea şi ea. Dacă nu i se dădea voie nici măcar s-o vadă pe Anna, ce altceva ar fi putut să scrie decât frivolităţi erudite?

Acum îi era prea cald; îşi desfăcu pelerina şi şi-o puse pe braţ, lăsând aerul să-i străbată rochia din tweed.

— Spuneţi-mi, o scoateţi vreodată pe tânăra dumneavoastră protejată la plimbare? întrebă Bryne.

Lib îi aruncă o privire autoritară.

— Ciudate încreţituri mai au câmpurile astea.

— Acolo s-a folosit însămânţarea leneşă, îi spuse el. Cartofii de sământă au fost aşezaţi în linie, apoi au fost acoperiţi cu turbă.

— Dar a crescut iarbă peste brazde.

El dădu din umeri.

— Ei bine, de la foamete încoace, sunt mai puţine guri de hrănit.

Se gândi la acea groapă comună din curtea bisericii.

— Nu cumva s-a întâmplat din cauza unei ciuperci?

— N-a fost doar asta, spuse Bryne cu atâta vehemenţă, încât Lib făcu un pas în spate. N-ar fi murit jumătate din populaţia ţării dacă moşierii n-ar fi continuat să exporte porumbul, să confişte vitele, să perceapă arende exorbitante, să evacueze şi să dea foc la bordeie... Sau dacă guvernul de la Westminster nu s-ar fi gândit că cel mai înţelept mod de a acţiona este să stea pe fundurile lor şi să-i lase pe irlandezi să moară de foame.

Bărbatul îşi şterse fruntea care lucea de transpiraţie.

— Dar dumneavoastră personal nu aţi suferit de foame, nu-i aşa? întrebă ea, pedepsindu-l pentru asprime.

El reacţionă bine, cu un zâmbet strâmb.

— Rar i se întâmplă fiului unui prăvălier să sufere de foame.

— Eraţi în Dublin în acei ani?

— Am stat acolo până când am împlinit şaisprezece ani şi m-am angajat în calitate de corespondent special, spuse el, pronunţând termenul cu o uşoară ironie în glas. Asta însemnând că un editor consimţea să fiu trimis în mijlocul furtunii, pe cheltuiala tatălui meu, pentru a descrie efectele recoltei de cartofi compromise. Am încercat să păstrez un ton neutru şi să nu fac acuzaţii. Însă începând cu al patrulea raport, mi s-a părut că dacă nu fac nimic, săvârşesc un păcat de moarte.

Lib privi chipul încordat al lui Bryne.

Acesta privea în depărtare de-a lungul drumului îngust.

— Aşa c-am scris că s-ar putea ca Dumnezeu să fi trimis mana, însă foametea e opera englezilor.

Lib rămase perplexă.

— Editorul a tipărit asta?

Bryne adoptă un ton amuzant, holbându-şi ochii.

— Răzvrătire! strigă el. Atunci am fugit la Londra.

— Ca să lucraţi pentru aceiaşi ticăloşi de englezi?

El mimă o lovitură de pumnal în inimă.

— Ce vă mai pricepeţi să găsiţi punctul sensibil, domnişoară Wright. Da, în decurs de o lună am ajuns să-mi dedic talentele primite de la Dumnezeu domnişoarelor care-şi făceau intrarea în înalta societate şi curselor de cai.

Ea renunţă la tonul batjocoritor.

— Aţi făcut ce-aţi putut.

— Pentru scurtă vreme, da. La şaişpe ani. Apoi mi-am ţinut gura şi am acceptat arginţii.

Între cei doi se lăsă tăcerea; îşi continuau plimbarea. Polly se opri să mestece o frunză.

— Aţi rămas în continuare un om credincios? întrebă Lib.

O întrebare extrem de personală, însă simţea c-au trecut deja dincolo de banalităţi.

Bryne dădu din cap în semn că da.

— Într-un fel sau altul, toate nenorocirile pe care le-am văzut n-au reuşit să mă îndepărteze cu totul de religie. Dar

dumneavoastră, Elizabeth Wright – sunteţi destul de necredincioasă, aşa-i?

Lib se opri. O spusese ca şi cum ar fi fost o vrăjitoare nebună care-l invocă pe Lucifer prin turbării.

— Ce anume vă îndreptăţeşte să credeţi...

El o întrerupse.

— Doamnă, dumneavoastră m-aţi întrebat. Credincioşii adevăraţi nu întreabă niciodată.

Omul avea dreptate.

— Cred în ceea ce văd.

— Aşadar, în nimic altceva decât în dovezile aduse de simţuri? zise bărbatul ridicând dintr-o sprânceană arămie.

— Metoda încercare-eroare. Ştiinţa, spuse ea. E singurul lucru pe care ne putem baza.

— Faptul că sunteţi văduvă v-a făcut să gândiţi astfel?

Sângele îi clocoti şi se făcu roşie de la gât până la rădăcina părului.

— Cine v-a dat informaţii despre mine? Şi de ce se presupune mereu că opiniile unei femei sunt bazate pe consideraţii personale?

— Atunci războiul?

Inteligenţa lui o răni.

— La Scutari, spuse Lib, m-am trezit gândindu-mă: „Dacă Dumnezeu nu poate să prevină astfel de monstruozităţi, atunci care-i mai e rostul?”

— Iar dacă poate, dar nu vrea, înseamnă că el e diavolul.

— N-am spus asta.

— Hume a spus-o.

Era prima oară când auzea acest nume.

— Un filosof mort de mult, îi spuse el. Minţi mai strălucite decât a dumneavoastră au ajuns în acelaşi impas. E o mare enigmă.

Singurele zgomote care se auzeau erau cele făcute de ghetele lor pe noroiul uscat şi tropotul moale al potcoavelor lui Polly.

— Aşadar, ce v-a apucat să plecaţi în Crimeea?

Lib zâmbi cu jumătate de gură.

— Întâmplarea face ca totul să fi pornit de la un articol de ziar.

— Russell, în *Times*?

— Nu-l cunosc pe individ…

— Billy Russell e un om din Dublin ca şi mine, spuse Bryne. Depeşele acelea trimise de el de pe front au schimbat totul. Era imposibil să mai închizi ochii.

— Toţi acei oameni care se descompuneau şi nu era nimeni să-i ajute, spuse ea, clătinând din cap. Care a fost partea cea mai grea?

Obtuzitatea lui Bryne o făcu să tresară. Dar îi răspunse:

— Hârţogăria.

— Cum aşa?

— Pentru a-i furniza un pat unui soldat, erai nevoit să duci o bucăţică de hârtie colorată paznicului salonului, apoi furnizorului, pentru a fi contrasemnată, şi atunci – şi doar atunci – serviciul de aprovizionare punea la dispoziţie patul, îi spuse Lib. Pentru ceva de băut sau pentru o dietă cu carne, sau pentru medicamente, ba chiar şi pentru nişte opiacee solicitate de urgenţă, trebuia să aduci un formular de o altă culoare medicului şi să-l convingi să-şi găsească timp să facă o solicitare către un intendent competent şi să obţii contrasemnătura altor doi ofiţeri. Punct în care pacientul avea toate şansele să fie deja mort.

— Iisuse.

Nu-şi ceru scuze pentru că folosise numele Domnului ca pe o înjurătură.

Lib nu reuşea să-şi aducă aminte când o ascultase cineva cu atâta atenţie ultima oară.

— „Articole fără garanţie” era termenul folosit de serviciul de aprovizionare pentru acele lucruri care, prin definiţie, nu puteau fi furnizate, pentru că oamenii ar fi trebuit să le aibă în raniţă: bluze, furculiţe şi aşa mai departe. Dar în unele cazuri, raniţele nu fuseseră descărcate de pe vase.

— Birocraţi, murmură Bryne. O falangă de Pilaţi cu sânge rece, care se spală pe mâini de orice răspundere.

— Aveam trei linguri cu care trebuia să hrănim o sută de oameni.

Vocea îi tremură doar atunci când pronunţă cuvântul linguri.

— Existau zvonuri legate de o rezervă aflată într-un dulap de aprovizionare, pe care însă n-am reuşit s-o găsim niciodată. În cele din urmă, domnişoara Nightingale mi-a îndesat în mână portofelul ei şi m-a trimis la piaţă să cumpăr o sută de linguri.

Irlandezul râse fără convingere.

În acea zi, Lib fusese mult prea grăbită pentru a avea răgazul să se întrebe de ce o trimisese domnişoara N. tocmai pe ea, dintre toate colegele ei. Realiză acum că nu fusese o chestiune legată de abilităţile ei de infirmieră, ci ţinea de încrederea de care dădea dovadă. Îi trecu prin cap că fusese o mare onoare să fie aleasă pentru această însărcinare – o onoare mai mare decât i-ar fi conferit orice medalie prinsă de pelerină.

Au continuat să meargă în tăcere, foarte departe de sat acum.

— Probabil că sunt un copil sau un prost că mai cred încă, spuse William Bryne. Sunt mai multe lucruri în cer şi pe pământ, Horatio et cetera.

— N-am vrut să insinuez...

— Nu, recunosc: nu pot să fac faţă ororii fără scutul consolării.

— O, mi-aş dori să-mi găsesc consolarea, dac-aş putea, spuse Lib în şoaptă.

Se auzeau doar paşii lor şi copitele lui Polly şi o pasăre care scotea un sunet metalic într-un gard viu.

— Oare n-au strigat toţi oamenii din toate timpurile către Creatorul lor? întrebă Bryne.

Vocea lui avu, pentru o clipă, o rezonanţă pompoasă şi tânără.

— Ceea ce dovedeşte că ne dorim acelaşi lucru, murmură Lib. Oare nu cumva tocmai intensitatea acestei tânjiri arată că cel mai probabil e vorba doar de un vis?

— O, câtă cruzime.

Ea-şi muscă buzele.

— Dar cu morţii noştri cum rămâne? întrebă Bryne. Senzaţia că nu sunt plecaţi cu totul, oare şi asta ţine tot de iluziile deşarte pe care ni le facem?

Amintirea puse stăpânire pe Lib ca o crampă. Greutatea resimţită în braţe; dulcea carne palidă, caldă încă, fără viaţă. Orbită de lacrimi, o luă înainte cu paşi împleticiţi, încercând să scape de el.

Bryne o ajunse din urmă şi o prinse de braţ.

Nu putea să se justifice. Îşi muşcă buzele şi simţi gust de sânge.

— Îmi pare foarte rău, spuse el, de parcă ar fi înţeles.

Lib se trase de lângă el, cuprinzându-şi trupul cu braţele. Pe pânza impermeabilă la ulei a pelerinei sale, pe braţele ei, se rostogoliră lacrimi.

— Iertaţi-mă. Meseria mea e să vorbesc, spuse el. Dar ar trebui să învăţ să-mi ţin gura.

Lib încercă să zâmbească. Se temu că efectul va fi grotesc.

Preţ de câteva minute, în timp ce mergeau, Bryne îşi ţinu gura, ca şi cum ar fi vrut să arate că ştie cum s-o facă.

— Nu mă simt în largul meu, spuse ea în cele din urmă cu glas răguşit. Acest caz... m-a tulburat.

El doar dădu din cap.

Dintre toţi oamenii în faţa cărora n-ar trebui să se destăinuie – un reporter. Cu toate astea, cine altcineva ar putea să înţeleagă?

— Am privit-o pe fată până când au început să mă doară ochii. Nu mănâncă, dar cu toate astea e vie. Mai vie decât toţi oamenii pe care-i cunosc.

— Asta înseamnă că v-a convins deja pe jumătate? întrebă el. Aproape că v-a câştigat de partea ei, aşa încăpăţânată cum sunteţi?

Lib nu reuşea să-şi dea seama în ce măsură era sarcastic. Tot ce reuşi să spună fu:

— Pur şi simplu nu ştiu ce să cred despre ea.

— Atunci lăsaţi-mă pe mine să încerc.

— Domnule Bryne...

— Consideraţi-mă o pereche de ochi proaspeţi. Dacă spun că ştiu cum să vorbesc cu oamenii, atunci trebuie să mă credeţi. Poate voi reuşi să smulg nişte adevăruri de la fată.

Cu ochii în pământ, scutură din cap. O, fără doar şi poate, omul ştia cum să le vorbească oamenilor; se pricepea să obţină informaţia de la cei care ar fi trebuit să ştie mai bine.

— Pierd vremea pe-aici de cinci zile, spuse el pe un ton mai oţelit, şi ce am obţinut?

Lib simţi un nod în gât. Bineînţeles că ziaristul considera timpul alocat conversaţiei cu o infirmieră engleză ca fiind inutil şi plictisitor. Frumoasă nu era, genială nu era, tânără nu mai era; cum a putut Lib să uite că era doar un mijloc pentru atingerea unui scop?

Nu era în niciun fel obligată să mai schimbe vreo vorbă cu acest provocator. Se întoarse pe călcâie şi porni cu paşi mari în direcţia satului.

PATRU

Veghe

veghe:
un ritual religios
prilejul de a sta treaz cu un anumit scop
priveghere în ajunul unei sărbători

Rufăria dispăruse de pe boschete, iar bordeiul mirosea a aburi şi a metal încins; probabil că femeile călcaseră rufe întreaga după-amiază. Se pare că în seara asta nu vor rosti Rozariul. Malachy O'Donnell fuma o pipă, iar Kitty îndemna găinile să intre în coteţ.

— Stăpâna ta e plecată? întrebă Lib.

— Sâmbăta e Solidaritatea Femeilor, spuse Kitty.

— Ce-i aia?

Dar slujnica alerga deja după o pasăre îndărătnică.

Lib îşi pusese întrebări mult mai presante stând întinsă în pat în cursul după-amiezii. Într-un fel, dintre toţi cei ai casei, în Kitty tindea să se încreadă, cu toate că mintea tinerei femei era burduşită cu zâne şi îngeri. De fapt, lui Lib i-ar fi plăcut să-şi fi dat mai mult osteneala să cultive de la bun început prietenia servitoarei. Se apropie de ea cu câţiva paşi.

— Kitty, crezi c-ai putea să-ţi aduci aminte ce-a mâncat ultima oară verişoara ta înainte de ziua ei?

— Sigur că pot; cum aş putea să uit?

Tonul lui Kitty era unul certăreţ. Cu spatele îndoit, închizând bufetul, rosti ceva ce sună a coaste.

— Coaste?

— A spus hostie, îi răspunse Malachy O'Donnell peste umăr. Trupul lui Cristos, ă, sub formă de pâine.

Lib şi-o închipui pe Anna deschizându-şi gura pentru a primi acel micuţ disc copt despre care romano-catolicii credeau că este cu adevărat carnea lui Dumnezeu.

Cu braţele încrucişate, slujnica dădu din cap în direcţia stăpânului ei.

— Prima ei împărtăşanie, Dumnezeu s-o binecuvânteze.

— N-a vrut ca ultima ei masă să fie una lumească, nu-i aşa, Kitty? murmură el, cu ochii fixaţi din nou asupra focului.

— Aşa e.

Ultima ei masă; asemenea unui prizonier condamnat. Aşadar, Anna se împărtăşise pentru prima şi singura dată, apoi n-a mai dus nimic la gură. Ce denaturare a doctrinei ar fi putut s-o împingă în direcţia asta? se întrebă Lib. Oare Anna ajunsese cumva să creadă că odată ce i se îngăduise hrana divină, nu va mai avea nevoie de cea lumească?

Chipul tatălui atârna, părând neregulat în licărul flăcărilor. Lib îşi reaminti că în toate aceste luni, Anna a fost ţinută în viaţă de un adult: putea fi oare vorba de Malachy? N-ar fi băgat mâna-n foc.

Bineînţeles că între inocenţă şi vină exista o zonă gri. Dacă omul descoperise trucul – al soţiei lui, al preotului lor sau al amândurora –, dar dacă până atunci faima micuţei lor odrasle ajunsese deja atât de departe încât tatăl nu-şi mai putuse aduna suficient curaj pentru a interveni?

În dormitor, lângă fata adormită, sora Michael îşi încheia deja pelerina.

— Doctorul McBrearty a trecut pe-aici în după-amiaza asta, şopti ea.

Oare ceea ce-i spusese Lib a avut în sfârşit efect?

— Ce instrucţiuni a dat?

— Niciuna.

— Dar ce-a spus?

— Nimic special.

Pe chipul măicuţei nu se putea citi nimic.

Dintre toţi medicii pentru care lucrase, acest bătrân afabil era cel mai dificil.

Măicuţa plecă, iar Anna continua să doarmă.

Schimbul de noapte fu atât de liniştit, încât Lib fu nevoită să se plimbe prin cameră ca să-şi alunge somnul. La un moment dat, luă în mână jucăria din Boston. Pasărea cântătoare era pe o parte, colivia pe cealaltă, însă atunci când Lib învârtea sfoara cât putea de repede, simţurile îi erau păcălite şi două lucruri

incompatibile deveneau unul singur: imaginea tremurătoare a unei păsări în colivie.

După ora trei, Anna făcu ochi.

— Pot să te ajut cu ceva? o întrebă Lib, aplecându-se spre ea. Să te ajut să stai mai confortabil?

— Picioarele mele.

— Ce-i cu ele?

— Nu le mai simt, şopti Anna.

Sub pătură, degetele micuţe erau reci ca gheaţa la atingere. O circulaţie atât de proastă la cineva atât de tânăr.

— Haide, coboară o clipă din pat ca să-ţi pui sângele în mişcare.

Încet şi ţeapăn, fata se supuse. Lib o ajută să traverseze camera.

— Stâng, drept, ca un soldat.

Anna reuşi să facă câţiva paşi neîndemânatici de marş pe loc. Privirea ei era îndreptată spre fereastra deschisă.

— Ce de stele în noaptea asta.

— Întotdeauna sunt la fel de multe, doar că nu le putem vedea, îi spuse Lib.

Îi arătă Carul Mare, Steaua Nordului, Cassiopeia.

— Le cunoşti pe toate? o întrebă Anna, minunându-se.

— Păi, doar constelaţiile noastre.

— Care-s ale noastre?

— Adică cele care pot fi văzute cu uşurinţă din emisfera nordică, spuse Lib. În cea sudică sunt altele.

— Serios?

Fetei îi clănţăneau dinţii, aşa că Lib o ajută să urce înapoi în pat.

Învelită în cârpe, cărămida încă mai emitea căldura focului în care stătuse toată seara. O puse sub picioarele fetei.

— Dar e a ta, spuse tremurând fata.

— N-am nevoie de ea într-o noapte blândă de vară. Simţi deja căldura?

Anna clătină din cap că nu.

— Dar sunt sigură că o s-o simt.

Lib o privi pe mogâldeaţa care stătea lungită în pat, dreaptă ca statuia unui cruciat pe un mormânt.

— Dormi mai departe.

Cu toate astea, Anna rămase cu ochii deschişi. Îşi spuse rugăciunea cu Dorothy, cea pe care o rostea atât de des, încât Lib abia dacă o mai remarca. Apoi cântă, abia audibil, câteva imnuri.

Noaptea e întunecată,
De casă departe sunt eu,
Nu mă lăsa la greu.

Duminică dimineaţa, Lib ar fi trebuit să-şi recupereze orele de somn, însă dangătul clopotelor de la biserică făcu acest lucru imposibil. Zăcu trează, cu membrele amorţite, recapitulând toate lucrurile pe care le aflase despre Anna O'Donnell. Erau atâtea simptome nefireşti, însă ele nu constituiau nimic ce-ar fi putut fi încadrat de către Lib ca boală. Va trebui să discute din nou cu doctorul McBrearty, iar de data asta să-l pună la colţ.

La ora unu, măicuţa a raportat că fata fusese nemulţumită că nu i se dăduse voie să ia parte la slujbă, dar fusese de acord ca în schimb să recite liturghia împreună cu sora Michael din cartea ei de rugăciuni.

În timpul plimbării, Lib impuse un ritm foarte lent, pentru a n-o obosi prea tare pe Anna, aşa cum făcuse deunăzi. Scrută orizontul, pentru a se asigura că niciun curios nu se află în apropiere.

Traversară curtea gospodăriei, alunecând cu ghetele prin noroi.

— Dacă ai fi fost mai în formă, spuse ea, am fi putut să mergem vreun kilometru în direcţia aceea – arătă ea spre vest –, până la un păducel foarte ciudat pe care l-am descoperit, ale cărui crengi sunt pline de fâşii de cârpă.

Anna dădu din cap cu entuziasm.

— Copacul cu cârpe de lângă fântâna noastră sacră.

— N-aş zice că e vorba de o fântână, doar de un mic bazin.

Lib îşi aduse aminte de izul de gudron al apei; poate că avea un oarecare efect dezinfectant? Pe de altă parte, nu avea niciun sens să caute un sâmbure de ştiinţă într-o superstiţie.

— Cârpele sunt un fel de ofrandă?

— Sunt ca să le înmoi în apă şi să le freci pe răni sau pe locuri dureroase, spuse Anna. Iar după aceea, legi cârpa de copac, înţelegi?

Lib clătină din cap.

— Răul rămâne pe cârpă, îl laşi în urmă. Odată ce putrezeşte, ceea ce-ţi pricinuia durere dispare la rându-i.

Ceea ce voia să însemne că timpul le vindecă pe toate, presupuse Lib. O legendă şireată, căci cârpei îi lua atât de mult timp să se dezintegreze, încât era aproape sigur că indispoziţia celui suferind avea să treacă până atunci.

Anna se opri să mângâie o pernă de muşchi de un verde intens de pe un zid, ori poate pentru a-şi trage sufletul. Două păsări ciuguleau coacăze roşii dintr-o tufă.

Lib trase un ciorchine de boabe strălucitoare şi le apropie de chipul fetei.

— Ţii minte ce gust au astea?

— Cred că da.

Coacăzele erau doar la un braţ distanţă de buzele Annei.

— Nu-ţi lasă gura apă? o întrebă Lib pe un ton seducător.

Fata scutură din cap.

— Dumnezeu a creat coacăzele astea, nu-i aşa?

Dumnezeul tău, era Lib cât pe ce să adauge.

— Dumnezeu le-a făcut pe toate, spuse Anna.

Lib zdrobi o coacăză între dinţi, iar sucul îi invadă gura atât de repede, încât aproape că dădu pe dinafară. Nu mai gustase niciodată ceva atât de încântător.

Anna luă o boabă mică şi roşie din ciorchine.

Inima lui Lib bătea atât de tare, încât putea fi auzită. Acesta să fi fost momentul? Aşa, cât ai bate din palme? Viaţa normală, la fel de aproape ca aceste coacăze care atârnă pe crengi.

Însă fata îşi întinse palma, perfect plată, cu coacăza în mijlocul ei şi aşteptă până când cea mai curajoasă dintre păsări se aruncă după ea.

Înapoi, în drum spre casă, Anna înaintă încet, ca şi cum ar fi mers prin apă.

•

În aceea duminică la nouă seara, întorcându-se cu paşi nesiguri la prăvălia de spirtoase, Lib se simţea atât de ostenită, încât era sigură că va adormi imediat ce va pune capul pe pernă.

În loc de asta, mintea ei se trezi la viaţă asemenea unei viespi sâcâitoare. O apăsa gândul că s-ar putea să-l fi judecat greşit pe William Bryne în după-amiaza zilei de ieri. Ce făcuse în afară de

a-i cere încă o dată o întrevedere cu Anna? Nu se poate spune că o insultase cu adevărat; ea a fost cea care, lăsându-se lesne ofensată, trăsese repede concluzii. Dacă i s-ar fi părut într-adevăr atât de anostă prezenţa ei, nu s-ar fi angajat mai curând în conversaţii scurte, centrate pe Anna O'Donnell?

Camera lui era chiar în celălalt capăt al coridorului, dar probabil că nu se culcase încă. Lib îşi dorea să poată vorbi cu el – cum ai vorbi cu un romano-catolic inteligent – despre faptul că ultima masă a fetei a fost Sfânta Împărtăşanie. Adevărul era că începuse să simtă o nevoie disperată să afle opinia altcuiva privind copila. A cuiva în a cărui minte Lib să aibă încredere; nu a lui Standish, cel plin de ostilitate, nici a lui McBrearty, cu optimismul lui scrântit, nici a măicuţei cu vederi înguste sau a preotului afabil, nici în cea a părinţilor vrăjiţi de fiica lor şi probabil corupţi. Cineva care ar putea să-i spună lui Lib că îşi pierde aderenţa la realitate.

„Lăsaţi-mă să încerc”, îl auzi din nou pe Bryne spunând. Tachinând-o, fermecând-o.

Două lucruri puteau fi adevărate în acelaşi timp. El era un jurnalist plătit să sape după poveste, dar oare nu voia cu adevărat să fie de ajutor?

Trecuse exact o săptămână de când Lib ajunsese din Londra. Fusese atât de plină de încredere în propria agerime – o încredere nelalocul ei, după câte se dovedise. Crezuse că până acum se va fi întors deja la spital, punând-o la punct pe infirmiera-şefă. În loc de asta, era prinsă aici, în aceleaşi aşternuturi care păreau soioase, deloc mai aproape de a o înţelege pe Anna O'Donnell decât fusese cu o săptămână înainte. Doar mai zăpăcită şi mai extenuată şi neliniştită în privinţa propriului ei rol în aceste evenimente.

•

Luni, înainte de ivirea zorilor, Lib strecură un bileţel sub uşa lui Bryne.

Când ajunse la bordei, la cinci fix, Kitty era încă întinsă pe laviţă. Servitoarea spuse că azi nu se va face nimic, în afară de muncile strict necesare, dat fiind că era sărbătoare mare.

Lib se opri; era una din ocaziile rare de a vorbi cu Kitty între patru ochi.

— Bănuiesc că ţii la verişoara ta, zise ea în şoaptă.

— Cum să nu ţin la scumpetea mică?

Vorbi prea tare. Lib îşi duse un deget la buze.

— Ţi-a comunicat vreodată – căută un cuvânt mai simplu – ţi-a dat vreodată de înţeles de ce nu mănâncă?

Kitty dădu din cap în semn că nu.

— Ai îndemnat-o vreodată să mănânce ceva?

— N-am făcut nimic.

Ridicându-se în capul oaselor, slujnica clipi speriată.

— Pleacă de-aici cu acuzaţiile tale!

— Nu, nu, voiam doar să spun...

— Kitty? se auzi vocea doamnei O'Donnell din dependinţă.

Ei bine, reuşise să provoace o încurcătură teribilă. Lib se strecură de îndată în dormitor.

Copila încă mai dormea, acoperită cu trei pături.

— Bună dimineaţa, şopti sora Michael, arătându-i puţinele notiţe de peste noapte.

A fost spălată cu buretele.
A înghiţit 2 linguri de apă.

— Păreţi obosită, domnişoară Wright.

— Chiar aşa? i-o trânti Lib.

— Aţi fost văzută hoinărind prin tot ţinutul.

Oare măicuţa voia să spună că fusese văzută singură? Sau împreună cu jurnalistul? O bârfeau localnicii?

— Mişcarea mă ajută să dorm, minţi ea.

După ce sora Michael plecă, Lib îşi studie o vreme propriile notiţe. Paginile albe şi netede păreau să-şi bată joc de ea. Datele nu-i relevau nimic; ele nu izbuteau să spună altă poveste în afara celei care zicea că Anna era Anna şi nimeni altcineva. Fragilă, cu faţa umflată, osoasă, plină de viaţă, friguroasă, zâmbitoare, mititică. Copila continua să citească, să-şi aranjeze cartonaşele, să coasă, să croşeteze, să se roage, să cânte. O excepţie de la toate regulile. Un miracol? Lib se ferea de acest cuvânt, dar începea să înţeleagă de ce unii ar fi putut-o numi astfel.

Anna avea ochii larg deschişi, castaniul lor era stropit cu ambră. Lib se aplecă spre ea.

— Te simţi bine, copilă?

— Mai mult decât bine, domnişoară Lib. Este sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului.

— Aşa am auzit, spuse Lib. Când a fost ridicată la ceruri, nu-i aşa?

Anna dădu din cap, mijindu-şi ochii la fereastră.

— Astăzi lumina e atât de puternică, cu aure colorate în jurul tuturor lucrurilor. Parfumul ierbii negre!

Lui Lib, dormitorul i se păru a fi umed şi mucegăit, iar mănunchiul de flori purpurii din vază nu avea niciun parfum. Însă copiii erau foarte deschişi la senzaţii, iar această copilă îndeosebi.

Luni, 15 august, 6:*17 dimineaţa.*
A raportat că a dormit bine.
Temperatura de la subsoară în continuare mică.
Pulsul: *101 bătăi pe minut.*
Plămânii: *18 respiraţii pe minut.*

Rezultatele oscilau, dar în ansamblu ele creşteau uşor. Era o creştere periculoasă? Lib nu putea fi sigură. Medicii erau cei instruiţi să emită astfel de judecăţi. Totuşi, McBrearty părea nepotrivit pentru această sarcină.

Soţii O'Donnell şi Kitty veniră devreme s-o anunţe că pleacă la biserică.

— Pentru a oferi prima recoltă? întrebă Anna, cu ochii aprinşi.

— Bineînţeles, spuse mama ei.

— Ce înseamnă asta, mai exact? întrebă Lib pentru a se arăta politicoasă.

— Oferim pâine făcută din primul grâu secerat, spuse Malachy, şi amestecat cu, ăă, un pic de ovăz şi de orz.

— Nu uita c-o să se aducă şi afine, adăugă Kitty.

— Şi câţiva cartofi noi, cât vârful degetului, lăudat fie Domnul, spuse Rosaleen.

Prin fereastra unsuroasă, Lib urmări plecarea grupului; bărbatul rămăsese câţiva paşi în urma femeilor. Cum putea să le pese de sărbătoarea asta a lor în cea de-a doua săptămână a supravegherii? Însemna oare că n-au nimic pe conştiinţă, se întrebă ea, sau erau nişte monştri insensibili? Mai devreme, Kitty nu i se păruse insensibilă; mai degrabă îngrijorată pentru verişoara ei. Însă atât de temătoare faţă de infirmiera engleză, încât înţelesese greşit întrebarea lui Lib şi crezuse că e acuzată că o hrăneşte în secret pe fată.

În dimineaţa aceea, Lib n-o scoase din casă pe Anna decât la ora zece, pentru că aceasta era ora pe care o trecuse în bileţelul ei. Era o zi frumoasă, cea mai bună din cele de care avusese parte până acum; un soare pe cinste, la fel de neadumbrit ca-n Anglia. Luă mâna copilei într-a ei şi impuse paşilor un ritm foarte prudent.

Anna se mişca într-un mod ciudat, cu bărbia împinsă în faţă, i se păru lui Lib. Însă fata arăta interes pentru tot ce se afla în jur. Adulmecă aerul de parcă ar fi fost îmbibat cu ulei de trandafiri, şi nu de mirosul vacilor şi-al găinilor. Mângâie fiecare bolovan plin de muşchi pe lângă care treceau.

— Ce se petrece cu tine astăzi, Anna?

— Nimic. Sunt fericită.

Lib o privi întrebătoare.

— Fecioara toarnă o asemenea cantitate de lumină asupra tuturor lucrurilor, încât aproape c-o pot mirosi.

Oare dacă nu mâncai nimic sau mâncai foarte puţin, ţi se deschideau porii? se întrebă Lib. Ţi se ascuţeau simţurile?

— Îmi văd picioarele, spuse Anna, dar mi se pare că aparţin altcuiva.

Se uita la ghetele uzate ale fratelui ei.

Lib o strânse mai tare de mână.

La capătul drumului, ascunsă vederii celor din bordei, apăru o siluetă îmbrăcată cu un palton negru: William Bryne. Acesta îşi ridică pălăria, lăsându-şi libere şuviţele.

— Domnişoară Wright.

— A, cred că-l cunosc pe acest domn, remarcă Lib pe cât de nonşalant putu.

Întrebându-se, în acelaşi timp, dacă într-adevăr îl cunoaşte măcar un pic. Comitetul ar putea s-o concedieze pentru plănuirea acestui interviu, dacă vreunul dintre membri ar afla despre asta.

— Domnule Bryne, aceasta e Anna O’Donnell.

— Bună dimineaţa, Anna.

Îi strânse mâna. Lib observă că Bryne cercetează degetele umflate ale fetei.

Începu cu platitudini legate de vreme, însă mintea ei alerga de colo-colo. Unde ar fi putut cei trei să meargă pentru ca riscul de a fi văzuţi să fie cât mai scăzut? Cât de repede se întorcea familia de la slujbă? Îi conduse pe Bryne şi pe Anna în direcţia

opusă satului şi intră pe un drum de căruţe care nu părea prea folosit.

— Domnul Bryne e un vizitator, domnişoară Lib?

Lib scutură din cap, uimită de întrebarea copilei.

N-o putea lăsa pe Anna să le spună părinţilor că infirmiera îşi încălcase propria regulă.

— Mă aflu aici doar pentru puţină vreme, pentru a vizita punctele de atracţie, spuse Bryne.

— Cu copiii dumneavoastră? întrebă Anna.

— Din păcate, deocamdată nu am niciunul.

— Soţie aveţi?

— Anna!

— E-n regulă, îi spuse Bryne lui Lib şi se întoarse spre Anna. Nu, draga mea. Odată am fost cât pe ce, dar domnişoara s-a răzgândit în ultima clipă.

Lib se uită în altă parte, la un teren mlăştinos presărat cu băltoace strălucitoare.

— O, spuse Anna, plină de amărăciune.

Bryne dădu din umeri.

— S-a stabilit în Cork, adio şi n-am cuvinte.

Lui Lib îi plăcu răspunsul lui.

Bryne descoperi că Annei îi plac florile, ceea ce era o mare coincidenţă, îi spuse el, pentru că şi lui îi plăceau florile. Rupse o crenguţă roşie de corn ce păstra încă o ultimă floare albă şi i-o dădu.

— La misiune, îi zise ea, ni s-a spus că lemnul folosit pentru cruce era de corn, şi de-asta acum copacul e scund şi răsucit, pentru că-i pare rău.

Bryne se aplecă ca s-o audă.

— Florile sunt ca o cruce, vezi? Două petale lungi, două scurte, spuse Anna. Şi acele pete maronii sunt urmele piroanelor, iar aceea e coroana de spini din mijloc.

— Fascinant, spuse Bryne.

Lib se bucură că în cele din urmă a riscat aranjând această întâlnire. Înainte, el nu putea decât să facă glume pe seama cazului; acum avea ocazia s-o cunoască pe fată în carne şi oase.

Bryne spuse o poveste despre un rege persan care şi-a oprit pentru mai multe zile armata din marş doar pentru a admira un platan. Ieşi de pe drum ca să le arate un cocoş de munte care

zburătăcea pe-acolo, trupul lui roşcat contrastând puternic cu ierburile.

— Vezi ce sprâncene roşii are? Ca ale mele.

— Mai roşii decât ale tale, zise Anna râzând.

Îi spuse că fusese în Persia şi-n Egipt.

— Domnul Bryne este un adevărat călător, zise Lib.

— O, m-am gândit să ajung şi mai departe, spuse el.

Ea îl privi pieziş.

— Aş vrea să mă stabilesc poate în Canada, sau în Statele Unite, sau chiar în Australia sau Noua Zeelandă. Să-mi lărgesc orizonturile.

— Dar să rupeţi toate legăturile, atât pe cele profesionale, cât şi pe cele personale... Lib nu-şi găsea cuvintele. N-ar semăna un pic cu moartea?

Bryne dădu din cap.

— Sunt de părere că în general, emigrarea chiar asta înseamnă. Preţul unei noi vieţi.

— V-ar plăcea să vă spun o ghicitoare? îl întrebă Anna din senin.

— Foarte mult, îi spuse el.

I le recită pe cele despre vânt, hârtie şi flacără; îi ceru lui Lib ajutorul doar pentru a-i confirma câte un cuvânt. Bryne nu reuşi să ghicească niciuna şi, de fiecare dată când auzea răspunsul, îşi ciocănea capul.

Apoi o puse pe Anna să identifice cântatul păsărilor. Ea recunoscu plânsetul melodic al unei găinuşe-de-baltă şi răpăitul făcut de aripile unei păsări pe care ea o numea plângăreţul de baltă, ceea ce se dovedi a fi un termen irlandez pentru becaţină.

Într-un târziu, Anna le mărturisi că e un pic obosită. Lib îi aruncă o privire cercetătoare şi-i pipăi fruntea, care era în continuare rece ca piatra, în ciuda soarelui şi a efortului depus.

— Ai vrea să te odihneşti un pic aici ca să-ţi recapeţi puterile pentru drumul de întoarcere? întrebă Bryne.

— Da, vă rog.

Bryne îşi scoase paltonul cu un fâlfâit de pulpane şi-l întinse pentru copilă pe un bolovan mare şi plat.

— Stai jos, spuse Lib, îngenunchind şi bătând cu palma căptuşeala maronie, caldă încă de la spinarea lui.

Anna se lăsă în jos pe el şi mângâie cu un deget satinul.

— Nu îmi voi lua ochii de la tine, îi promise Lib fetei.

Apoi, ea şi Bryne se duseră mai încolo.

Cei doi merseră la întâmplare până când dădură de un zid aflat în ruină. Stăteau atât de aproape unul de celălalt, încât Lib putea să simtă căldura eliberată ca un abur din mânecile cămăşii lui.

— Ei bine?

— Ei bine, ce, domnişoară Lib?

Vocea lui era ciudat de încordată.

— Ce părere aveţi despre ea?

— E încântătoare.

Bryne vorbea atât de încet, încât fu nevoită să se aplece ca să-l audă.

— Nu-i aşa?

— O fată încântătoare şi muribundă.

Brusc, Lib simţi că nu mai are aer. Se uită peste umăr la Anna, o siluetă îngrijită, odihnindu-se pe un colţ al paltonului bărbatului.

— Sunteţi oarbă? întrebă Bryne, la fel de domol ca şi cum ar fi spus ceva drăguţ. Fata se consumă sub ochii dumneavoastră.

Aproape că începu să se bâlbâie.

— Domnule Bryne. Cum, cum...

— Bănuiesc că tocmai asta e: sunteţi prea aproape de ea ca să vă daţi seama.

— Cum puteţi... ce anume vă face să fiţi atât de sigur?

— Când aveam doar cu cinci ani mai mult decât ea, am fost trimis să studiez foametea, îi reaminti el cu un mârâit cum nu se poate mai reţinut.

— Anna nu e... burta ei e rotundă, se opuse Lib fără convingere.

— Unii flămânzesc repede, alţii încet, spuse Bryne. Cei din prima categorie se umflă, dar e doar apă, nimic altceva.

Privirea lui continua să fixeze câmpul verde.

— Mersul ei clătinat, puful acela înfiorător de pe chipul ei. Şi i-aţi mirosit recent respiraţia?

Lib încercă să-şi aducă aminte. Aceasta nu se număra printre măsurătorile pe care fusese învăţată să le consemneze.

— Pe măsură ce corpul se întoarce împotriva lui însuşi, respiraţia devine oţetită; trupul se autodevorează, presupun.

Lib se uită în direcţia fetei şi o văzu căzută ca o frunză. O luă la fugă.

— N-am leşinat, repeta Anna iar şi iar, în timp ce William Bryne o ducea acasă, acoperită cu paltonul lui. Doar mă odihneam.

Ochii ei erau adânci ca gropile de extracţie a turbei.

Lib simţea că e sugrumată de frică. O fată încântătoare şi muribundă. Avea dreptate, naiba să-l ia.

— Lăsaţi-mă să intru, îi spuse Bryne în faţa bordeiului. Puteţi să le spuneţi părinţilor că eram în trecere şi că v-am sărit în ajutor.

— Plecaţi de-aici.

O smulse pe Anna din braţele lui.

Abia când bărbatul pornise spre potecă, Lib îşi apropie nasul de chipul fetei şi inspiră. Iată-l: un miros slab, oribil de fructat.

•

Când Lib fu trezită în acea după-amiază de luni de răpăitul ploii pe acoperişul prăvăliei lui Ryan, se simţea ameţită. Un dreptunghi alb aflat la baza uşii îi tulbura vederea; crezuse că e o dâră de lumină până-şi dădu seama, când reuşi să se târască din pat, că e o foaie de hârtie. Scrisă de mână, în grabă, însă fără greşeli.

> *O întâmplătoare, pasageră întâlnire cu Fata care Posteşte i-a oferit în sfârşit acestui corespondent oportunitatea de a-şi forma o opinie personală asupra controversei atât de fierbinţi privind posibilitatea ca ea să fie un mijloc prin care publicul este înşelat în mod ruşinos.*
>
> *În primul rând, trebuie spus că Anna O'Donnell este o domnişoară excepţională. În ciuda faptului că n-a avut parte decât de o educaţie limitată la şcoala generală din sat, sub oblăduirea unui învăţător care e obligat să-şi suplimenteze veniturile ca drumar, domnişoara O'Donnell vorbeşte cu blândeţe, seriozitate şi candoare. Pe lângă bine-cunoscuta ei cucernicie, ea dă dovadă de o mare dragoste faţă de natură şi, pentru cineva atât de tânăr, de o compasiune remarcabilă. Aşa cum a scris înţeleptul din Egipt cu aproape cinci milenii în urmă, cuvintele chibzuite sunt mai rare decât smaraldele, însă ele sunt rostite totuşi de gura tinerelor sclave sărace.*

În al doilea rând, acestui corespondent îi revine sarcina de a combate rapoartele privind sănătatea Annei O'Donnell. Caracterul ei stoic şi spiritul elevat ar putea umbri adevărul, dar mersul clătinat şi postura încordată, tremurul, degetele umflate, ochii adânciţi în orbite şi, mai ales, respiraţia cu iz înţepător, cunoscută ca mirosul foamei, toate stau drept mărturie privind starea ei de malnutriţie.

Fără a specula cu privire la instrumentele ascunse care ar fi putut fi folosite pentru a o ţine în viaţă pe Anna O'Donnell timp de patru luni, până când, pe opt august, a început supravegherea ei, se poate afirma – sau, mai degrabă, trebuie afirmat, fără echivoc – că fata se află acum într-un pericol grav şi că supraveghetorii ei trebuie să fie foarte atenţi.

Lib mototoli pagina atât de tare, încât aceasta dispăru în pumnul ei. Cât de tare ustura fiecare cuvânt de acolo.

În caietul ei de observaţii înregistrase atât de multe semne de avertizare – de ce opusese rezistenţă concluziei evidente că sănătatea fetei era în declin? Din aroganţă, credea Lib; ţinuse cu dinţii de opiniile ei şi-şi supraestimase cunoştinţele. Totodată, din pricina iluziilor deşarte pe care şi le făcuse, la fel de nelalocul lor ca cele pe care le văzuse la familiile celor pe care-i îngrijise. Pentru că Lib voia ca fata să nu păţească nimic rău, toată săptămâna se complăcuse în fantezii ce implicau hrăniri inconştiente pe timpul nopţii sau inexplicabile puteri ale minţii care o susţineau pe copilă. Dar pentru cineva din exterior, cum era William Bryne, era clar ca lumina zilei că Anna pur şi simplu se înfometa.

Supraveghetorii ei trebuie să fie foarte atenţi.

Vinovăţia lui Lib ar fi trebuit s-o facă recunoscătoare faţă de bărbat. Atunci de ce, văzând cu ochii minţii chipul lui arătos, se simţea aşa revoltată?

A tras oala de noapte de sub pat şi a vomitat şunca fiartă pe care o mâncase la cină.

•

Soarele a apus chiar înainte ca ea să ajungă în acea seară la bordei, iar luna plină a urcat pe cer – un glob alb, umflat.

Lib trecu grăbită pe lângă Kitty şi soţii O'Donnell, care-şi beau ceaiul, abia salutându-i. Trebuia s-o prevină pe măicuţă. Îi trecu prin minte că s-ar putea ca dr. McBrearty să aplece mai mult urechea la adevăr dacă sora Michael ar putea fi convinsă în vreun fel să-l abordeze.

Dar de data asta o găsi pe Anna stând întinsă în pat şi pe călugăriţa itinerantă aşezată pe margine; copila era atât de captivată de povestea pe care i-o spunea măicuţa, încât nici măcar nu se sinchisi de Lib.

— Avea o sută de ani şi era chinuită tot timpul de dureri îngrozitoare, îi spunea sora Michael.

Privirea maicii alunecă spre Lib şi apoi înapoi la Anna.

— Bătrâna mărturisi că atunci când, copilă fiind, participa la slujbă, luase Sfânta Împărtăşanie, dar nu-şi închisese gura la timp, iar azima căzuse pe podea. Vezi tu, îi fusese atât de ruşine, încât nu spusese nimănui, o lăsase acolo.

Anna uită să mai respire.

Era prima dată când Lib o vedea pe măicuţă atât de volubilă.

— Ei bine, ştii ce-a făcut preotul?

— Când i-a căzut din gură? întrebă Anna.

— Nu, preotul căruia femeia i se confesa, când avea o sută de ani. S-a dus la biserica aceea şi a găsit-o în ruine, spuse sora Michael, dar printre dalele sparte din podea crescuse o tufă. I-a cercetat rădăcinile, şi ce a găsit el oare dacă nu tocmai azima, la fel de proaspătă ca-n ziua în care fetiţei îi căzuse din gură, cu aproape un secol în urmă.

Anna scoase un mic sunet de uimire.

Lib se lupta din greu să n-o apuce pe măicuţă de braţ şi s-o scoată afară din încăpere. Cum să-i spui astfel de poveşti Annei?

— Preotul a luat azima şi i-a pus-o femeii pe limbă, blestemul a fost rupt, iar ea a fost eliberată de dureri.

Copila îşi făcu cu repeziciune semnul crucii.

— Odihna veşnică dă-o ei, Doamne, şi lumina fără de sfârşit să strălucească asupră-i. Să se odihnească în pace.

Lib înţelese că „eliberată de dureri” însemna că murise. Doar în Irlanda acest fapt putea să treacă drept final fericit.

Anna îşi ridică privirea spre ea.

— Bună seara, domnişoară Lib. Nu te-am văzut.

— Bună seara, Anna.

Sora Michael se ridică şi-şi adună lucrurile. Veni la Lib şi-i şopti la ureche:

— A fost foarte exaltată toată după-amiaza, a cântat imn după imn.

— Şi dumneavoastră v-aţi gândit că o poveste atât de lugubră o va calma?

Încadrat în olandă, chipul măicuţei deveni de nepătruns.

— Cred că nu înţelegeţi poveştile noastre, doamnă.

Cuvintele acestea denotau o atitudine beligerantă din partea surorii Michael. Măicuţa alunecă pe nesimţite afară din cameră înainte ca Lib să apuce să-i spună ce voise să-i spună toată după-amiaza: că din punctul ei de vedere – bineînţeles că nu-l putea aduce pe Bryne în discuţie –, Anna se afla în mare pericol.

Îşi făcu de lucru aranjând lampa, recipientul cu combustibil lichid, foarfecă de tăiat fitilul, carafa cu apă, păturile, pregătite toate pentru noapte. Îşi scoase carnetul cu notiţe şi ridică încheietura Annei. „O fată încântătoare şi muribundă.”

— Cum te simţi?

— Destul de mulţumită, domnişoară Lib.

Ochii Annei erau adânciţi în orbite, observă acum Lib, înghiţiţi de ţesutul umflat.

— Cum te simţi în corpul tău, vreau să zic.

— Simt că plutesc, spuse fata după o clipă lungă de tăcere.

Ameţeală? scrise Lib.

— Mai e ceva care te deranjează?

— Plutirea nu mă deranjează.

— Atunci e ceva ce e diferit astăzi?

Creionul metalic era pregătit.

Anna se aplecă înainte, ca şi cum ar fi vrut să-i încredinţeze un mare secret.

— Ca nişte clopote, în depărtare.

> *Ţiuit în urechi, scrise Lib.*
> *Pulsul*: *104 bătăi pe minut.*
> *Plămânii*: *21 de respiraţii pe minut.*

Mişcările fetei erau în mod evident mai lente, observă Lib, acum că era în căutarea unor dovezi; mâinile şi picioarele, puţin mai reci şi mai albastre decât cu o săptămână în urmă. Dar inima îi bătea mai repede, asemenea aripilor unei păsărele. În

seara asta, obrajii Annei erau roşii. Pe alocuri, pielea ei era aspră ca o răzătoare pentru nucşoară. Avea un uşor miros acru, iar Lib ar fi vrut să-i facă o baie cu buretele, dar îi era teamă că apoi o să-i fie şi mai frig.

— Te ador, O, Cruce Sfântă..., şopti Anna rugăciunea Dorothy, holbându-se în tavan.

Dintr-odată, Lib îşi pierdu răbdarea.

— De ce o reciţi atât de des pe asta?

Se aştepta ca Anna să-i spună iarăşi că e o rugăciune personală.

— Treizeci şi trei.

— Poftim?

— Doar de treizeci şi trei de ori pe zi, spuse Anna.

Lib fu şocată. Asta însemna mai mult de o dată pe oră, dar ţinând cont că şi dormea, însemna că o spune de mai mult de două ori pe oră în timpul orelor de trezie. Dacă Bryne ar fi aici, ce-ar întreba-o? Cum ar dezlega el misterul?

— Domnul Thaddeus a fost cel care ţi-a spus să faci asta?

Anna scutură din cap.

— Asta era vârsta pe care o avea.

Lui Lib îi luă câteva clipe să înţeleagă.

— Cristos?

Ea dădu din cap.

— Când a murit şi a înviat.

— Dar de ce trebuie să spui tocmai rugăciunea asta de treizeci şi trei de ori pe zi?

— Ca să-l scot pe Pat din...

Tăcu brusc.

În cadrul uşii deschise stătea doamna O’Donnell, cu braţele întinse.

— Noapte bună, mămico, spuse fata.

Faţa aceea împietrită; din locul în care se afla, Lib putea să simtă suferinţa femeii. Sau era furie din cauza faptului că i se refuza un lucru atât de neînsemnat ca o îmbrăţişare? Nu-i datora oare copilul măcar atâta lucru mamei care a adus-o pe lume?

Rosaleen se întoarse şi trânti uşa în urma ei.

Da, era furie, decise Lib; nu doar împotriva fetei care o ţinea la distanţă pe mama ei, dar şi împotriva infirmierei care era martoră la ce se întâmpla.

Îi trecu prin minte că s-ar putea ca Anna – fără ca măcar să fie conştientă de asta – să încerce s-o facă pe femeie să sufere. Să postească împotriva unei femei care o transformase într-un fel de atracţie de bâlci.

Prin perete, se auzi chemarea şi lamentaţia Rozariului. Anna nu ceruse să ia parte în seara aceea la rugăciune, observă Lib; un alt semn că puterea ei începuse să se scurgă.

Copila se ghemui acum lângă ea. De ce foloseau oamenii expresia „doarme ca un copilaş" atunci când se refereau la cineva care e cufundat într-un somn liniştit? se întrebă Lib. Adesea, copilaşii se tolăneau ca nişte obiecte stricate sau se făceau ghem ca şi cum ar fi vrut să se întoarcă în timp şi să revină la îndelungata stare de inconştienţă din care au fost smulşi.

Aranjă păturile în jurul Annei şi mai aduse o a patra, pentru că fata continua să tremure de frig. Stătu şi aşteptă până când Anna adormi şi psalmodierea din încăperea alăturată încetă.

— Domnişoară Wright.

Sora Michael apăru din nou în cadrul uşii.

— Încă n-aţi plecat? întrebă Lib, uşurată la gândul că are din nou şansa de a-i vorbi.

— Am rămas pentru Rozariu. Aş putea să...

— Intraţi, intraţi.

De data aceasta, Lib avea să-i explice măicuţei totul suficient de clar, pentru a o câştiga de partea ei.

Sora Michael închise uşa cu grijă.

— Legenda, spuse ea în şoaptă, povestea aceea veche pe care i-o spuneam Annei.

Lib se încruntă.

— Da?

— Este despre confesiune. Fata din poveste nu fusese pedepsită pentru c-a lăsat anafura să cadă, spuse măicuţa, ci pentru că toată viaţa ei, nu spusese nimănui despre greşeala ei.

Asta era despicarea teologică a firului în patru, iar Lib nu avea timp de aşa ceva.

— Vorbiţi în cimilituri.

— Vedeţi dumneavoastră, când s-a confesat în cele din urmă, femeia s-a eliberat de povară, şopti măicuţa, cu privirea întoarsă spre pat.

Lib clipi. Era posibil ca aceste insinuări să însemne că măicuţa credea că Anna are de mărturisit un secret teribil – faptul că la urma urmei nu era un miracol?

Încercă să-şi aducă aminte discuţiile scurte pe care le purtase cu ea de-a lungul săptămânii trecute. Spusese măicuţa vreodată că ea crede că Anna trăieşte fără mâncare?

Nu; orbită de prejudecăţi, Lib pur şi simplu presupusese că ea asta credea. Sora Michael păstrase tăcerea ori emisese banale generalităţi.

Lib se apropie acum foarte mult de ea şi-i şopti:

— Aţi ştiut de la bun început.

Sora Michael îşi ridică braţele în aer.

— Eu doar...

— Sunteţi la fel de familiarizată cu aspectele nutriţiei ca şi mine. Am ştiut amândouă de la bun început că probabil avem de-a face cu o impostură.

— Nu am ştiut, şopti sora Michael. Nu ştim nimic cu siguranţă.

— Anna se stinge văzând cu ochii, soră. Pe zi ce trece e mai slăbită, mai rece, mai amorţită. I-aţi mirosit respiraţia? Acela e stomacul care se autodevorează.

Ochii proeminenţi ai măicuţei scânteiară.

— Dumneavoastră şi cu mine trebuie să scoatem la lumină adevărul, spuse Lib, apucând-o de încheietură. Nu doar pentru c-am fost însărcinate cu această misiune, ci pentru că viaţa copilei depinde de asta.

Sora Michael se roti pe călcâie şi părăsi în grabă încăperea.

Lib nu putea fugi după ea; era pironită locului. Gemu încet.

Dar a doua zi dimineaţa măicuţa trebuia să se întoarcă, iar Lib o va întâmpina pregătită.

În noaptea aceea, Anna avu un somn agitat. Îşi tot întorcea capul pe pernă sau se încolăcea când pe o parte, când pe alta. Mai erau şase zile până la încheierea supravegherii. Nu, se corectă Lib, asta doar în cazul în care Anna va mai rezista şase zile. Pentru câtă vreme se putea agăţa de viaţă o copilă care trăia doar cu câteva înghiţituri de apă?

„O fată încântătoare şi muribundă”. Era un lucru bun că ştia adevărul, îşi spuse Lib; acum putea să acţioneze. Dar, de dragul Annei, trebuia să procedeze cu cea mai mare băgare de seamă, fără să se arate arogantă şi fără să-şi piardă din nou cumpătul. „Nu uita, aici eşti o străină”, îşi spuse ea.

Postul nu decurgea repede; era cel mai lent lucru din lume. Postul însemna o uşă închisă de îndată, cu fermitate. O citadelă, o fortăreaţă. A posti însemna să rămâi credincios golului, să spui nu iar şi iar.

Anna se holba toropită la umbrele pe care lampa le proiecta pe pereţi.

— Ai nevoie de ceva?

Fetiţa scutură din cap.

„Fiii străini au îmbătrânit şi au şchiopătat din cărările lor”. Lib se aşeză şi o observă pe fată. Clipi cu ochii uscaţi.

•

Când, puţin după ora cinci dimineaţa, măicuţa băgă capul pe uşă, Lib sări în picioare atât de iute, încât unul dintre muşchii spatelui îi zbârnâi. Aproape că-i închise lui Rosaleen O’Donnell uşa în nas.

— Ascultaţi, soră.

Abia dădea glas cuvintelor.

— Trebuie să-i spunem doctorului McBrearty că fata se sinucide încetul cu încetul pentru că-şi jeleşte prea mult fratele. E timpul să punem capăt supravegherii.

— Dar noi am acceptat această sarcină, spuse măicuţa abia audibil, ca şi cum fiecare silabă ar fi urcat dintr-o groapă adâncă săpată în pământ.

— Dar v-aţi gândit vreodată c-o să ajungem în această situaţie? gesticulă Lib către fata adormită.

— Anna e o fată foarte specială.

— Nu într-atât de specială încât să fenteze moartea.

Sora Michael se crispă.

— Mă aflu sub jurământ de supunere. Ordinele pe care le-am primit au fost foarte clare.

— Iar noi le-am urmat cuvânt cu cuvânt, asemenea torţionarilor.

Lib urmări cum se transformă chipul măicuţei sub această lovitură. Suspiciunea o luă în stăpânire.

— Aveţi cumva alte ordine, soră? Poate de la domnul Thaddeus sau de la superiorii dumneavoastră de la mănăstire?

— Ce vreţi să spuneţi?

— Vi s-a spus vreodată să nu vedeţi nimic, să nu auziţi nimic şi să nu spuneţi nimic, indiferent ce-aţi crede că se întâmplă în realitate în acest bordei?

Aproape că mârâia.
— Vi s-a spus să confirmaţi un miracol?
— Domnişoară Wright!
Chipul măicuţei era livid.
— Îmi cer iertare dacă mă înşel.
Vocea lui Lib era aspră, dar o credea pe femeie.
— Atunci de ce nu veniţi să discutăm împreună cu doctorul?
— Pentru că sunt doar o infirmieră, spuse sora Michael.
— Am fost învăţată sensul deplin al acestui cuvânt, se înfurie Lib. Dumneavoastră nu?
Uşa se deschise cu zgomot. Era Rosaleen O'Donnell.
— Pot măcar să-i zic bună dimineaţa fiicei mele?
— Anna încă doarme, spuse Lib, întorcându-se către pat.
Dar ochii fetei erau larg deschişi. Oare cât auzise?
— Bună dimineaţa, Anna, spuse Lib cu voce tremurată.
Fata avea o înfăţişare cumva imaterială, un desen pe un vechi pergament.
— Bună dimineaţa, domnişoară Wright. Soră. Mămico.
Zâmbetul ei radia slab în toate direcţiile.

•

La nouă – aşteptase cât putu de mult, de dragul bunelor maniere – Lib se duse la casa doctorului McBrearty.
— Doctorul nu e aici, spuse menajera.
— Unde e?
Era prea răscolită de oboseală pentru a formula mai politicos.
— E vorba de micuţa O'Donnell, nu se simte bine?
Lib se holbă la chipul plăcut al femeii, ascunsă sub boneta apretată. „Anna n-a mai mâncat o masă adevărată din aprilie", ar fi vrut să strige, „cum ar putea să se simtă bine?"
— Trebuie să vorbesc cu dânsul în legătură cu o urgenţă.
— A fost chemat la căpătâiul domnului Otway Blackett.
— Cine este acesta?
— Un baronet, spuse femeia, în mod clar şocată de faptul că Lib nu ştia cine e. Magistrat stabil.
— Unde-şi are sediul?
Menajera se crispă la gândul că infirmiera ar putea să-l caute pe doctor acolo. Era la mai mulţi kilometri distanţă. Era mai bine ca domnişoara Wright să se întoarcă mai târziu.
Lib îşi lăsă trupul să se legene suficient cât să dea de înţeles că e pe punctul de a se prăbuşi pe prag.

— Sau cred c-aţi putea să aşteptaţi în camera mea de primire de la subsol, spuse femeia.

Lib îşi dădu seama că femeia avea incertitudini în privinţa statutului unei Privighetori, neştiind sigur dacă nu cumva ar fi fost mai bine s-o instaleze în bucătărie.

Lib aşteptă o oră şi jumătate în compania unei ceşti de ceai rece. De-ar avea susţinerea nefericitei ăleia de măicuţe.

— Domnul doctor s-a întors şi vă va primi acum.

Era vocea menajerei.

Lib sări atât de repede în picioare, încât ameţi şi vederea i se întunecă.

Dr. McBrearty se afla în cabinetul lui, mutând la întâmplare nişte hârtii de colo-colo.

— Domnişoară Wright, ce bine că aţi venit.

Calmul era acum de o importanţă crucială; o voce stridentă de femeie îi făcea pe bărbaţi să-şi închidă urechile. Îşi aduse aminte c-ar fi bine să înceapă întrebându-l de baronet.

— O durere de cap; nimic serios, slavă Domnului.

— Domnule doctor, am venit pentru că sunt foarte îngrijorată în privinţa sănătăţii Annei.

— O, Doamne.

— Ieri a leşinat. Pulsul îi e în creştere, dar cu toate astea, circulaţia ei a devenit atât de leneşă, încât abia îşi mai simte picioarele, spuse Lib. Respiraţia ei...

McBrearty ridică mâna ca s-o oprească.

— Mm, m-am gândit foarte mult la micuţa Anna şi m-am dedicat trup şi suflet, cu multă sârguinţă, documentelor istorice, în căutarea iluminării.

— Documentelor istorice? repetă Lib năucită.

— Ştiaţi – mă rog, de ce aţi şti? – că în epoca tenebrelor, multor sfinţi li se întâmpla să-şi piardă complet pofta de mâncare timp de ani de zile, ba chiar timp de decenii? I se spunea *inedia prodigiosa*, uimitorul post.

Aşadar, exista un termen special pentru asta, pentru spectacolul acesta monstruos, de parcă ar fi fost un lucru real, ca o piatră sau un pantof. Epoca tenebrelor, într-adevăr; aceasta nu se încheiase. Lib se gândi la fachirul din Lahore. Oare fiecare ţară avea astfel de poveşti scornite despre supravieţuiri nefireşti?

Bătrânul continuă cu însufleţire.

— Vedeţi dumneavoastră, aceştia aspirau să devină ca Sfânta Fecioară. Se spune că în vremea pruncici, Fecioara sugea de la sân o singură dată pe zi. Iar sfânta Ecaterina – după ce s-a forţat să înghită o îmbucătură de mâncare, şi-a vârât o nuia pe gât şi a vomitat-o.

Lib se gândi înfiorată la cămăşi aspre din păr de cal şi curele cu ţinte şi la călugări care se biciuiau în public până-şi sfâşiau carnea.

— Voiau să renunţe la poftele trupeşti şi să-şi înalţe spiritul, explică el.

„Dar de ce trebuie să fie ori una, ori alta?” se întrebă Lib. „Nu suntem şi una, şi alta?”

— Doctore, acestea sunt timpuri moderne, iar Anna O’Donnell nu e decât o copilă.

— Aşa este, aşa este, spuse el. Dar oare în spatele acestor poveşti nu se ascunde vreun mister psihologic? Această înfrigurare persistentă pe care aţi menţionat-o, vedeţi – am formulat o ipoteză în privinţa ei. Nu e posibil ca metabolismul ei să se transforme într-unul care consumă mai puţină energie, mai degrabă într-unul de natură reptiliană?

Reptiliană? Îi venea să urle.

— Nu se întâmplă oare ca-n fiecare an, oamenii de ştiinţă să descopere fenomene aparent inexplicabile în colţuri îndepărtate ale planetei? Poate că tânăra noastră prietenă reprezintă o formă rară care în viitor ar putea să devină una comună. Vocea lui McBrearty tremura de emoţie. Una care ar putea să dea speranţă întregii rase umane.

Omul era nebun?

— Ce speranţă?

— Că ne vom elibera de nevoi, domnişoară Wright! Dacă ar fi posibil ca viaţa să dăinuiască fără hrană... de ce s-ar mai lupta oamenii pentru o bucată de pâine sau pentru una de pământ? Acest lucru ar putea să pună capăt cartismului, socialismului, războiului.

Cât de convenabil pentru toţi tiranii lumii, se gândi Lib; populaţii întregi, subzistând supuse cu nimic.

Expresia doctorului era una plină de beatitudine.

— Poate că pentru Marele Doctor nimic nu e imposibil.

Lui Lib îi luă un moment să înţeleagă la cine se referea. Întotdeauna e vorba de Dumnezeu – adevăratul tiran din aceste părţi ale lumii. Făcu un efort să răspundă în aceiaşi termeni.

— Fără hrana pe care ne-o asigură, am muri, spuse ea.

— Până acum, am murit. Până acum.

Lib înţelese în sfârşit cu claritate natura demnă de milă a visului acestui bătrân.

— Dar în ceea ce o priveşte pe Anna...

Trebuia să-l facă pe McBrearty să revină asupra subiectului.

— Se stinge repede, ceea ce înseamnă că trebuie să fi primit mâncare înainte să intervenim noi. Noi suntem de vină.

El se încruntă, jucându-se cu braţele ochelarilor.

— Nu înţeleg de unde reiese asta.

— Copila pe care am întâlnit-o lunea trecută era viguroasă, spuse Lib, iar acum abia mai poate să se ţină pe picioare. Ce pot deduce de aici decât că trebuie să sistaţi supravegherea şi să vă îndreptaţi toate eforturile pentru a o determina să mănânce?

Mâna lui pergamentoasă se ridică în aer.

— Buna mea doamnă, vă depăşiţi atribuţiile. Nu aţi fost chemată pentru a deduce nimic. Cu toate că e normal să fiţi protectoare, adăugă el mai blând. Îndatoririle unei infirmiere, în special când e vorba de un pacient atât de tânăr, probabil că fac să iasă la iveală sentimentele materne. Să înţeleg că pruncul dumneavoastră nu a supravieţuit?

Lib se uită în altă parte, astfel încât el să nu-i poată citi expresia feţei. Doctorul împunsese o veche rană, dar o făcuse fără niciun fel de avertisment, iar ea ameţi de durere. Dar şi de indignare; oare infirmiera-şefă chiar se simţise obligată să-i împărtăşească bărbatului povestea ei?

— Însă nu trebuie să lăsaţi ca pierderea dumneavoastră personală să vă afecteze judecata.

Aproape jucăuş, McBrearty flutură un deget în direcţia ei.

— Dacă i se dă frâu liber, această anxietate maternă poate să conducă la frică iraţională şi la un dram de preamărire de sine.

Lib înghiţi în sec şi adoptă un ton cât putu de blând şi de feminin.

— Vă rog, doctore. Poate dacă aţi întruni membrii comisiei şi i-aţi avertiza în legătură cu deteriorarea stării Annei...

I-o tăie cu un gest al mâinii.

— O să trec din nou pe acolo în după-amiaza asta, sper că asta vă va linişti.

Lib se împletici spre uşă.

Dăduse greş. Ar fi trebuit să-i schimbe părerea treptat, astfel încât să creadă că a fost ideea lui – şi datoria lui – să pună capăt supravegherii, tot aşa cum o şi iniţiase. De când venise în această ţară, cu opt zile în urmă, Lib făcuse gafă după gafă. Cât de ruşine i-ar fi acum domnişoarei N. de ea.

•

La ora unu, o găsi pe Anna în pat, cu picioarele înconjurate de cărămizi calde care împingeau în sus păturile.

— A avut nevoie de un pic de somn după ce am dat un ocol curţii, murmură sora Michael, legându-şi pelerina.

Lib nu ştia ce să spună. Era prima dată când copila zăcea în pat în mijlocul zilei. Examină mica băltoacă din oala de noapte. Cel mult o linguriţă, foarte închisă la culoare. E posibil să fie sânge în urină?

Când Anna se trezi din somn, ea şi Lib vorbiră despre soare. Pulsul ei era 112, cel mai mare înregistrat de Lib până acum.

— Cum te simţi, Anna?

— Destul de bine.

Vorbele ei abia puteau fi auzite.

— Ai gâtul uscat? Vrei nişte apă?

— Dacă vreţi.

Anna se aşeză în capul oaselor şi bău.

Pe lingură rămase o mică dâră roşie.

— Deschide gura, te rog.

Lib aruncă o privire înăuntru, înclinând maxilarul Annei înspre lumină. Mai multe măsele aveau marginile stacojii. Bun, cel puţin sângerarea provenea de la gingii şi nu de la stomac. Unul dintre molari stătea într-un unghi ciudat. Lib îl împinse cu unghia, iar acesta se înclină într-o parte. Când îl scoase, ţinându-l între arătător şi degetul mare, observă că nu era un dinte de lapte, ci unul dintre cei permanenţi.

Anna clipi către dinte, apoi către Lib. Ca şi cum ar fi provocat-o pe infirmieră să spună ceva.

Lib îl vârî în buzunarul şorţului. Avea de gând să aştepte să i-l arate lui McBrearty. Avea de gând să urmeze instrucţiunile, să strângă informaţii pentru a-şi consolida cazul şi să aştepte să-i vină vremea – însă nu prea mult.

Copila avea pielea întunecată în jurul buzelor şi sub ochi. Lib îşi notă totul în carneţel. Puful ca de maimuţă de pe obraji se îndesise şi coborâse spre gât. Cele câteva pete maronii de lângă claviculă făcuseră coajă. Chiar şi în zonele în care era încă palidă, pielea începea să fie aspră, ca glaspapirul. Şi pupilele Annei păreau mai dilatate decât de obicei, ca şi cum discurile negre ar fi crescut pe zi ce trecea, înghiţind lumina maronie.

— Cum sunt ochii tăi? Vezi la fel de bine ca înainte?

— Văd ceea ce trebuie să văd, răspunse Anna.

Vedere slăbită, adăugă Lib în carneţel.

— Cum te mai... ai dureri?

— Doar asta – Anna făcu un gest vag spre mijlocul ei – trece prin...

— Trece prin tine?

— Nu prin mine.

Atât de încet, încât Lib nu fu sigură că auzise bine.

Durerea nu făcea parte din Anna? Fata prin care trecea durerea nu era Anna? Anna nu era Anna? Oare creierul fetei începea să fie secat de puteri? Poate că la fel se întâmpla şi cu al lui Lib.

Copila răsfoia paginile cărţii ei cu Psalmi şi din când în când murmura câte un vers cu voce tare.

— Vezi smerenia mea, Cel ce mă înalţi din porţile morţii, ca să vestesc toate laudele Tale.

Lib nu-şi dădea seama dacă Anna mai reuşea să desluşească tipăritura sau dacă recita din memorie.

— Scapă-mă din gura leului şi scoate-mă din coarnele unicornilor.

Unicorn? Lib nu-şi imaginase niciodată aceste creaturi de basm ca pe nişte prădători.

Anna se întinse să pună cartea pe comoda ei. Apoi alunecă recunoscătoare înapoi în pat, de parcă s-ar fi făcut iarăşi noapte.

În tăcerea care se lăsă, Lib se gândi să se ofere să-i citească ceva.

Adesea, copiii preferau să li se spună poveşti decât să li se citească, nu-i aşa? Lib nu-şi putu aminti niciuna. Şi nici vreun cântec. Anna obişnuia să cânte ca pentru sine; când încetase să facă acest lucru?

Privirea fetei aluneca de la un perete la altul, ca şi cum ar fi căutat o cale de evadare. Nimic asupra căruia să adaste, doar

cele patru colţuri ale încăperii şi chipul tensionat al infirmierei sale.

Lib o chemă din uşă pe servitoare, întinzându-i vaza.

— Kitty, adu, te rog, aşternuturi curate. Şi ai putea să umpli asta cu câteva flori?

— Ce flori?

— De orice fel, colorate să fie.

Kitty se întoarse în zece minute cu două aşternuturi şi o mână de ierburi şi flori. Îşi întoarse capul într-o parte ca s-o privească pe fetiţa din pat cu luare-aminte.

Lib examină cu atenţie trăsăturile chipului lat al slujnicei. Ceea ce se observa era doar tandreţe sau vină? Era posibil ca Kitty să fi ştiut cum fusese Anna hrănită până de curând, chiar dacă nu o făcuse cu mâna ei? Lib încercă să se gândească cum să formuleze întrebarea fără să o alarmeze pe servitoare; cum s-o convingă să divulge informaţiile pe care le deţinea, dacă acestea ar putea să o salveze pe Anna.

— Kitty!

Strigătul lui Rosaleen O'Donnell avea un ton iritat.

— Vin acum.

Slujnica ieşi în grabă.

Lib o ajută pe Anna să se aşeze pe un scaun, ca să poată schimba aşternuturile.

Anna se apleca peste vază, aranjând florile. Una dintre ele era de corn; pe Lib o mânca în palmă să-i rupă floarea în formă de cruce, semnele maronii ale cuielor romane.

Copila mângâie o frunză oarecare.

— Uite, domnişoară Lib, chiar şi dinţişorii mici au dinţişori şi mai mici de jur-împrejur.

Lib se gândi la molarul din buzunarul şorţului. Întinse şi netezi bine de tot aşternuturile curate. („Un pliu poate să cresteze pielea la fel de rău ca un bici", obişnuia să spună domnişoara N.) o vârî pe Anna înapoi în pat şi o acoperi cu trei pături.

Cina, servită la patru, era un fel de fiertură de peşte. Lib tocmai îşi curăţa farfuria cu pâine de ovăz, când dr. McBrearty dădu buzna înăuntru. Se ridică atât de repede de la masă, încât aproape că răsturnă scaunul, fiindu-i, în mod curios, ruşine că fusese surprinsă mâncând.

— Bună ziua, doctore, murmură fata, făcând eforturi să se ridice în capul oaselor, iar Lib se grăbi să-i pună încă o pernă la spate.

— Ei, Anna. Ai o culoare sănătoasă în obraji în după-amiaza asta.

Oare bătrânul chiar confunda roşeaţa aceea febrilă cu cea a unui om sănătos?

Cel puţin se purta blând cu fata, examinând-o în timp ce pălăvrăgea despre vremea neobişnuit de frumoasă. I se adresa lui Lib întotdeauna într-o manieră împăciuitoare, numind-o „buna noastră domnişoară Wright, aici de faţă”.

— Anna tocmai a pierdut un dinte, spuse Lib.

— Înţeleg, spuse el. Ştii ce ţi-am adus, copilă? Ceva împrumutat cu generozitate de însuşi domnul Otway Blackett. Un scaun pe rotile, ca să poţi lua aer fără să te oboseşti prea tare.

— Mulţumesc, doctore.

După ce mai trecu un minut, acesta îşi luă rămas-bun, dar Lib îl urmă până în faţa uşii de la dormitor.

— Fascinant, murmură el.

Cuvântul o făcu să împietrească.

— Umflarea membrelor, întunecarea pielii, nuanţa albăstruie a buzelor şi a unghiilor… Sunt de părere că Anna se modifică la nivel somatic, îi mărturisi el şoptindu-i la ureche. Se înţelege de la sine că un organism alimentat cu altceva decât cu mâncare funcţionează altfel.

Lib fu nevoită să privească în altă parte, astfel încât McBrearty să nu-i observe furia.

Scaunul baronetului era aşezat imediat după uşa de la intrare: un obiect greoi, îmbrăcat în catifea verde, uzată, cu trei roţi şi o copertină ajustabilă. Kitty stătea la masa cea lungă, ochii îi lăcrimau în timp ce tăia ceapă.

— Dar dacă temperatura corpului nu-i scade brusc sau dacă nu are o paloare constantă, atunci nu văd niciun risc real, iminent, continuă McBrearty, frecându-şi favoriţii.

Paloare! Omul ăsta studiase medicina citind romane franţuzeşti?

— Am văzut oameni pe patul de moarte care erau mai degrabă galbeni sau roşii la faţă decât albi, îi spuse Lib, ridicându-şi vocea în ciuda eforturilor de a se abţine.

— Serios? Însă Anna, după cum vedeţi, nu are nici atacuri, şi nici nu suferă de delir, se ambală el. Desigur, e de la sine înţeles că dacă dă vreun semn de epuizare pronunţată, trebuie să trimiteţi după mine.

— Deja e la pat!

— Câteva zile de odihnă ar trebui să-i prindă foarte bine. N-aş fi surprins să aflu că până la sfârşitul săptămânii şi-a recăpătat forţele.

Aşadar, McBrearty era mult mai idiot decât îl crezuse.

— Doctore, dacă nu puneţi capăt acestei supravegheri...

Urma de ameninţare din tonul ei făcu ca trăsăturile lui să devină rigide, izbucni:

— În primul rând, un astfel de pas ar necesita consimţământul unanim al comisiei.

— Atunci întrebaţi-i.

Îi vorbi lui Lib la ureche, făcând-o să tresară:

— Dacă ar fi să propun ca supravegherea să fie întreruptă pe motiv că pune în pericol sănătatea copilei, întrucât previne nu ştiu ce metodă secretă de hrănire, cum ar arăta treaba asta? Ar echivala cu a declara că vechii mei prieteni din familia O'Donnell sunt nişte escroci ordinari!

Lib îi răspunse tot şoptind:

— Cum va arăta dacă vechii dumneavoastră prieteni îşi lasă fata să moară?

McBrearty ţinu aerul în piept.

— Aşa v-a învăţat domnişoara Nightingale să le vorbiţi superiorilor dumneavoastră?

— M-a învăţat să lupt pentru viaţa pacienţilor mei.

— Domnişoară Wright, fiţi bună şi daţi-mi drumul la mânecă.

Lib nu-şi dăduse seama că i-o strângea.

Bătrânul îşi trase mâneca şi se îndreptă spre ieşire.

Kitty rămase cu gura deschisă.

Când Lib se întoarse în grabă în dormitor, o găsi iarăşi pe Anna dormind, nasul cârn scoţând un sforăit uşor. În continuare, era straniu de încântătoare, în ciuda tuturor lucrurilor care erau în neregulă cu ea.

De drept, Lib ar fi trebuit să-şi facă bagajele şi să-l roage pe birjarul cu brişcă s-o ducă în gara de la Athlone. Dacă credea că această supraveghere e impardonabilă, n-ar trebui să mai ia parte la ea.

Dar nu putea să plece.

•

În acea noapte de marţi, la Ryan's, la zece şi jumătate, Lib traversă coridorul în vârful picioarelor şi bătu la uşa lui William Bryne.

Niciun răspuns.

Dacă se întorsese deja la Dublin, revoltat de lucrurile pe care Lib lăsa să i se întâmple Annei? Dacă în uşă o să apară un alt oaspete; cum ar putea să se justifice? Dintr-odată, văzu lucrurile cum le-ar fi văzut alţii: o femeie disperată stând în faţa dormitorului unui bărbat.

Va număra până la trei şi apoi...

Uşa se deschise. William Bryne, cu părul vâlvoi, în cămaşă, fără haină.

— Dumneavoastră.

Lib roşi atât de tare, încât o duru faţa. Bine măcar că bărbatul nu era în cămaşă de noapte.

— Vă rog să mă scuzaţi.

— Nu, nu. S-a întâmplat ceva? N-aţi vrea...

Privirea lui se îndreptă spre pat şi înapoi.

Încăperea lui mică sau a ei, ambele la fel de nepotrivite pentru o conversaţie. Lib nu-i putea cere să coboare la parter; acest lucru ar fi atras şi mai mult atenţia la ora asta înaintată din noapte.

— Vă datorez scuze. Aveţi întru totul dreptate în privinţa stării Annei, şopti ea. Supravegherea asta e o *mârşăvie.*

Cuvântul se auzi prea tare; avea s-o facă pe Maggie Ryan să alerge în sus pe scări.

Bryne dădu din cap, fără să aibă o atitudine victorioasă.

— Am vorbit cu sora Michael, dar ea nu va acţiona în niciun fel fără permisiunea expresă a angajatorilor ei, îi spuse Lib. L-am îndemnat pe doctorul McBrearty să pună capăt supravegherii şi să se concentreze asupra modului în care ar putea s-o convingă pe fată să nu se mai înfometeze, dar m-a acuzat de teamă iraţională.

— Cu desăvârşire raţional, aş spune.

Vocea calmă a lui Bryne o făcu pe Lib să se simtă ceva mai bine. Cât de necesară devenise pentru ea conversaţia cu acest om, şi cât de repede.

Bryne se sprijini de cadrul uşii.

— Aţi depus vreun jurământ? Ca acel vechi jurământ al lui Hipocrate pentru medici de a vindeca şi de a nu omorî niciodată?

— Jurământul ipocriţilor, mai degrabă!

Asta-l făcu pe Bryne să zâmbească.

— Nu avem niciunul, îi spuse ea. Ca profesie, asistenţa sanitară este încă la început.

— Atunci pentru dumneavoastră e o chestiune ce ţine de conştiinţă.

— Da, spuse Lib.

Abia acum conştientiză. La naiba cu ordinele; exista o datorie mai profundă.

— Şi mai mult decât atât, bănuiesc, spuse el. Vă pasă de persoana pe care o îngrijiţi.

Dacă ar fi negat, Bryne n-ar fi crezut-o.

— Bănuiesc că m-aş fi întors în Anglia până acum dacă n-ar fi fost aşa.

„E mai bine să nu te ataşezi prea tare de lucruri”, îi spusese Anna mai deunăzi. Domnişoara N. le avertizase în legătură cu ataşamentul personal, ca de altfel şi în privinţa dragostei. Lib fusese învăţată să fie vigilentă când venea vorba de orice formă de ataşament şi să o stârpească. Aşadar, ce nu funcţionase de data asta?

— I-aţi spus vreodată Annei clar şi răspicat că trebuie să mănânce? întrebă el.

Lib se chinui să-şi aducă aminte.

— Cu siguranţă am adus subiectul în discuţie. Dar în general, am încercat să rămân obiectivă, neutră.

— Timpul neutralităţii s-a scurs, spuse Bryne.

Se auzi zgomot de paşi pe scări; cineva urca la etaj.

Lib fugi la ea în cameră şi închise uşa, trăgând-o după ea cât putu de uşor, ca să nu facă niciun zgomot.

Obraji înfierbântaţi, capul pulsând, mâini reci ca gheaţa. Dacă Maggie Ryan ar fi prins-o pe infirmiera engleză vorbind atât de târziu în noapte cu jurnalistul, ce-ar fi crezut? Şi oare s-ar fi înşelat?

Toată lumea deţinea secrete.

Starea lui Lib era îngrozitor de previzibilă. Dacă n-ar fi fost atât de preocupată de Anna, ar fi observat pericolul mai devreme. Sau poate că nu l-ar fi observat, pentru că era unul

nou pentru ea. Nu simţise niciodată aşa ceva faţă de soţul ei şi nici faţă de alt bărbat.

Oare cu cât era mai tânăr Bryne decât Lib, cu energia lui savuroasă şi pielea ca laptele? Parcă o şi auzea pe domnişoara N. rezumând situaţia: „Una dintre acele tânjiri care cresc asemenea buruienilor în pământul uscat al vieţii unei infirmiere”. Oare Lib n-avea nici măcar un dram de respect de sine?

Era ameţită de oboseală, dar îi luă mult timp să adoarmă.

Lib era din nou pe drumul verde, mână în mână cu un băiat care, într-un fel sau altul, era fratele ei. În vis, iarba lăsă locul unei mlaştini sălbatice, iar cărarea deveni din ce în ce mai neclară. Nu putea să ţină pasul; era împotmolită într-o plasă umedă şi, în ciuda protestelor ei, acest frate al ei îi dădu drumul la mână şi o luă înainte. Când nu-i mai auzi strigătele, sau nu le mai putu distinge de strigătele păsărilor de deasupra capului ei, descoperi că acesta marcase drumul cu coji de pâine. Însă înainte să apuce să se ghideze după ele, păsările le luau în ciocurile lor ascuţite şi dispăreau. Acum nu mai era nici urmă de cărare, iar Lib rămase singură.

•

Miercuri dimineaţa, faţa lui Lib arăta descompusă în oglindă.

Ajunse la bordei înainte de cinci. Scaunul pe rotile fusese scos afară, catifeaua lui era udă de rouă.

O găsi pe Anna cufundată în somn, cu faţa brăzdată de încreţiturile pernei. Oala de noapte nu conţinea decât câteva picături închise la culoare.

— Domnişoară Wright, începu sora Michael, ca şi cum ar fi vrut să se justifice.

Lib o privi în ochi.

Măicuţa ezită, apoi ieşi fără să mai spună nimic.

În timpul nopţii, Lib se hotărâse asupra tacticii pe care avea s-o adopte. Urma să aleagă arma care avea cele mai multe şanse s-o atingă pe fată: Biblia. Îşi puse în poală toată stiva de cărţi evlavioase ale fetei şi începu să le răsfoiască, marcând anumite pasaje cu fâşii de hârtie rupte din ultima pagină a carneţelului ei.

Când, puţin mai târziu, fata se trezi, Lib încă nu era gata, aşa că puse cărţile înapoi în lădiţa cu comori.

— Am o ghicitoare pentru tine.

Anna reuşi să zâmbească şi să încuviinţeze din cap.
Lib îşi drese vocea.

Te-am văzut acolo unde n-ai fost niciodată,
Şi unde niciodată nu vei ajunge,
Cu toate astea, în exact acelaşi loc
Tu poţi fi văzută de către mine.

— O oglindă, spuse Anna imediat.

— Începi să devii mult prea deşteaptă, îi spuse Lib. Încep să rămân fără ghicitori. Sub imboldul momentului, ridică oglinda de buzunar în dreptul chipului Annei.

Fata tresări. Apoi îşi examină cu fermitate reflecţia.

— Vezi cum arăţi în ultima vreme? întrebă Lib.

— Văd, spuse Anna.

Îşi făcu cruce şi coborî din pat.

Dar se clătina atât de tare, încât Lib o făcu să stea numaidecât jos.

— Dă-mi voie să-ţi schimb cămaşa de noapte. O scoase pe cea curată din dulap.

Copila se lupta cu nasturii micuţi, aşa că Lib îi desfăcu în locul ei. Trăgându-i cămaşa de noapte peste cap, îşi ţinu respiraţia când văzu amploarea petelor maronii de pe piele, a urmelor roş-albastre care arătau acum ca nişte monede împrăştiate. Îi apăruseră şi noi vânătăi, în locuri ciudate, ca şi cum nişte atacatori invizibili ar fi bătut-o în timpul nopţii.

Când Anna fu îmbrăcată şi înfofolită în două şaluri pentru a-i opri tremurul, Lib reuşi s-o convingă să bea o lingură de apă.

— Kitty, te rog să-mi aduci o învelitoare, strigă ea din uşă.

Servitoarea era afundată până la coate într-o găleată cu vase.

— Nu mai avem altele, dar fata o poate folosi pe a mea.

— Şi tu ce vei face?

— Voi găsi eu ceva până diseară. Nu contează.

Vocea lui Kitty era lipsită de viaţă.

Lib ezită.

— Bine atunci. Ai putea să-mi dai ceva moale, să pun deasupra?

Servitoarea îşi şterse sprâncenele cu un antebraţ vineţiu.

— O pătură?

— Mai moale de-atât, spuse Lib.

Trase cele trei pături de pe pat şi le scutură atât de tare, încât acestea plesniră înfundat. Am stivuit toate păturile din casă pe patul lui, spusese Rosaleen O'Donnell. Acesta trebuie să fi fost patul lui Pat, îi trecu lui Lib prin minte; în casă nu mai era altul, decât cel din dependinţa în care dormeau părinţii. Smulse cearşaful soios aflat dedesubt, dezvelind învelitoarea saltelei. Ochii ei urmăriră petele ce nu mai puteau fi şterse. Aşadar, Pat murise chiar acolo, răcindu-se în braţele calde ale surorii lui.

În scaun, Anna părea ghemuită, ocupând un spaţiu infim, ca acele mănuşi de Limerick în coaja lor de nucă. Lib auzi voci care se certau în bucătărie.

Un sfert de oră mai târziu, Rosaleen O'Donnell dădu buzna înăuntru cu învelitoarea lui Kitty şi o blană de oaie pe care o împrumutase de la familia Corcoran.

— Tăcută în dimineaţa asta, somnoroaso?

Luă mâinile diforme ale fiică-sii într-ale ei.

Cum putea femeia asta să creadă că somnoroasă e cuvântul potrivit pentru o astfel de letargie? se întrebă Lib. Nu putea să vadă că Anna se topea ca o lumânare de jumătate de penny?

— Ei bine, o mamă înţelege ce nu zice copilul, aşa cum spune proverbul. Uite-l şi pe tăticul.

— Bună dimineaţa, scumpo, spuse Malachy din pragul uşii.

Anna îşi drese vocea.

— Bună dimineaţa, tăticule.

Acesta veni s-o mângâie pe păr.

— Cum te simţi astăzi?

— Destul de bine, îi spuse ea.

El dădu din cap de parcă ar fi crezut.

Săracii trăiau de azi pe mâine, asta să fi fost? se întrebă Lib. Neavând control asupra propriilor condiţii de trai, au învăţat să nu atragă probleme, evitând să privească mai departe, în viitor?

Dacă nu cumva aceşti criminali ştiau foarte bine ce-i fac fiicei lor.

Când cei doi ieşiră, Lib făcu din nou patul cu cele două saltele şi puse blana de oaie sub primul cearşaf.

— Ţuşti înapoi în pat şi mai odihneşte-te.

„Ţuşti” – ce cuvânt ridicol pentru felul în care Anna se târa înapoi în pat.

— E moale, murmură fata, lovind uşor cu palma suprafaţa pufoasă.

— E pentru a preveni escarele, îi explică Lib.

— Cum ai luat-o de la început, domnişoară Lib?

Fetiţa rosti cuvintele încet şi grav.

Lib îşi lăsă capul într-o parte.

— Când ai rămas văduvă. Ai început o viaţă complet nouă, aşa ai zis.

Fu cuprinsă de o uimire plină de mâhnire văzând că fata era în stare să se ridice deasupra propriei suferinţe şi să arate interes faţă de trecutul lui Lib.

— În Est a izbucnit un război cumplit, iar eu voiam să-i ajut pe cei răniţi şi bolnavi.

— Şi i-ai ajutat?

Bărbaţii vomitaseră, se murdăriră, se stropiseră, supuraseră, muriseră. Bărbaţii lui Lib, cei pe care i-i alocase domnişoara N. Se întâmplase uneori să-i moară în braţe, dar de cele mai multe ori se stinseseră când amestecatul în terci sau împăturirea bandajelor o obligaseră să fie în altă încăpere.

— Cred că pe unii dintre ei i-am ajutat. Întrucâtva.

Cel puţin fusese acolo. Încercase. Cât de mult conta asta?

— Profesoara mea ne-a spus că aceea era împărăţia iadului şi era de datoria noastră să o tragem ceva mai aproape de rai.

Anna dădu din cap, ca şi cum acest lucru ar fi fost de la sine înţeles.

> *Miercuri, 17 august, 7*:*49 dimineaţa,* îşi notă Lib. *A zecea zi de supraveghere.*
>
> *Puls*: *109 bătăi pe minut.*
>
> *Plămânii*: *22 de respiraţii pe minut.*
>
> *Incapabilă să meargă.*

Scoase din nou cărţile şi le parcurse până când găsi acel ceva de care avea nevoie. Lib se aşteptă ca Anna s-o întrebe ce face, însă nimic. Fata zăcea liniştită, cu ochii la firele de praf ce dansau în razele soarelui de dimineaţă.

— Vrei să-ţi mai spun o ghicitoare? întrebă în cele din urmă Lib.

— O, da.

> *Două corpuri am eu,*
> *Cu toate că unite într-unul.*

Cu cât stau mai liniştită,
Cu atât curg mai repede.

— Cu cât stau mai liniştită, repetă Anna cu voce scăzută. Două corpuri.

Lib dădu din cap şi aşteptă.

— Te dai bătută?

— O clipă.

Lib aruncă o privire celei de-a doua limbi a ceasului ei, care se rotea.

— Niciun răspuns?

Copila dădu din cap în semn că nu.

— O clepsidră, spuse Lib. Timpul se scurge asemenea nisipului prin sticlă şi nimic nu-l poate opri.

Copila o privi netulburată pe Lib.

Lib îşi trase scaunul foarte aproape de pat. Era timpul pentru confruntare.

— Anna. Te-ai convins pe tine însăţi că Dumnezeu te-a ales, dintre toţi oamenii de pe pământ, să nu mănânci?

Anna luă o gură de aer, pregătindu-se să vorbească.

— Ascultă-mă, te rog. Cărţile astea sfinte ale tale sunt pline de instrucţiuni care-ţi spun exact opusul. Lib deschise Grădina Sufletului şi găsi rândul pe care-l marcase. „Priveşte la carnea şi băutura ta ca la leacuri, necesare sănătăţii tale”. Sau aici, în Psalmi. Dădu la pagina aleasă. „Sunt doborât asemenea ierbii, iar inima-mi e veştejită, căci am uitat să-mi mănânc pâinea.” Dar de asta ce zici: „Mâncaţi, beţi şi fiţi fericiţi?” Sau acest vers, pe care te aud spunându-l tot timpul: „Pâinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi”.

— Nu-i vorba de pâine adevărată, bâigui Anna.

— O copilă adevărată are nevoie de pâine adevărată, îi spuse Lib. Iisus a împărţit pâine şi peşti la cinci mii de oameni, nu-i aşa?

Anna înghiţi încet, ca şi cum ar fi avut o piatră în gât.

— A fost îndurător pentru că ei erau slabi.

— Pentru că erau umani, vrei să spui. Nu le-a spus „Ignoraţi-vă stomacul şi continuaţi să-mi ascultaţi predicile”. Le-a oferit o cină. Vocea lui Lib tremura de mânie. În timpul Cinei celei de Taină a frânt pâine împreună cu discipolii săi, nu-i aşa? Ce le-a spus, ce cuvinte a folosit mai exact?

Abia audibil:
— Luaţi, mâncaţi.
— Iată!
— Odată ce pâinea a fost sfinţită, pâinea nu mai era pâine, aceasta devenise el, spuse Anna dintr-o suflare. Asemenea manei.
Mângâie coperta de piele a Psalmilor ca şi cum cartea ar fi fost o pisică.
— Luni de zile m-am hrănit cu mană cerească.
— Anna!
Lib îi smulse cu prea multă forţă cartea, iar aceasta căzu cu un bufnet pe podea, împrăştiindu-şi încărcătura de cartonaşe preţioase.
— Ce-i cu zarva asta?
Rosaleen O'Donnell îşi băgă capul pe uşă.
— Nimic, spuse Lib stând în genunchi, cu inima bătându-i tare în timp ce strângea la repezeală micile imagini.
Se lăsă o tăcere teribilă.
Lib nu avea de gând să se uite în sus. Nu-şi putea permite ca femeia să-i întâlnească privirea şi să-i citească sentimentele.
— Eşti bine, scumpete? o întrebă Rosaleen pe fiica ei.
— Da, mămico.
De ce nu-i spunea Anna că englezoaica îi aruncase cartea pe jos şi că o silea să-şi întrerupă postul? Fără îndoială că în acest caz, soţii O'Donnell ar fi depus o plângere împotriva lui Lib, iar ea ar fi fost trimisă la plimbare.
Anna nu mai spuse nimic şi Rosaleen se retrase.
Odată ce fata şi infirmiera rămaseră din nou singuri, Lib se ridică şi puse cartea înapoi în poala copilei, cu cartonaşele stivuite deasupra.
— Îmi pare rău că nu mai sunt la locul lor.
— Ştiu unde vine fiecare.
Degetele ei groase, în continuare abile, puseră fiecare cartonaş la locul lui.
Lib îşi reaminti că era destul de pregătită să piardă această slujbă. William Bryne nu fusese la rândul lui concediat la şaisprezece ani pentru adevărurile inconfortabile pe care le spusese despre compatrioţii lui? Probabil că asta îl făcuse bărbat. Nu atât pierderea în sine, ci faptul că îi supravieţuise, dându-şi seama că e posibil să eşuezi şi să o iei de la capăt.

Anna inspiră adânc, iar Lib auzi un hârâit foarte slab. Lichid în plămâni, îşi notă ea. Ceea ce însemna că nu mai e mult timp. „Te-am văzut acolo unde n-ai fost niciodată, şi unde niciodată nu vei ajunge”.

— Te rog frumos să mă asculţi.

Aproape că adăugă „copilă scumpă”, dar această formulare aparţinea limbajului blând al mamelor; Lib trebuia să vorbească limpede.

— Trebuie să înţelegi că starea ta se înrăutăţeşte.

Anna scutură din cap.

— Aici te doare?

Lib se apleacă şi apăsă în locul în care burta era cea mai umflată.

Chipul fetei fu traversat de durere.

— Îmi pare rău, spuse Lib, doar pe jumătate sinceră.

Dădu jos boneta Annei.

— Uite cât de mult păr pierzi zilnic.

— „Şi chiar perii din cap, toţi vă sunt număraţi”, şopti fata.

Pentru Lib, ştiinţa era forţa care poseda cea mai multă magie. De-ar exista ceva care să rupă vraja ce-o ţinea prizonieră pe fata asta.

— Corpul e un fel de motor, începu ea, încercând să adopte cel mai didactic ton, folosit de domnişoara N. Digestia înseamnă arderea combustibilului. Dacă i se refuză combustibilul, corpul îşi va distruge propriile ţesuturi.

Se aşeză şi îşi lăsă palma peste burta Annei, de data asta uşor.

— Acesta este cuptorul. Mâncarea pe care ai mâncat-o în anul în care aveai zece ani, măsura în care ai crescut în acel an, drept consecinţă... totul a fost consumat în aceste patru luni. Gândeşte-te la ce ai mâncat la nouă ani, la opt. Totul s-a făcut cenuşă până acum.

Timpul curgea înapoi în mod dezgustător.

— Când aveai şapte ani, şase, cinci. Toată hrana pe care tatăl tău s-a trudit să o pună pe masă, fiecare îmbucătură pe care mama ta a gătit-o, totul e consumat acum de focul disperat din interiorul tău.

Anna la patru, la trei, înainte să fi rostit prima ei propoziţie. La doi, când abia învăţase să meargă; la un an. Înapoi până la

prima ei zi de viaţă, până la prima dată când a supt laptele mamei ei.

— Dar motorul nu poate să mai funcţioneze multă vreme fără un combustibil adevărat, înţelegi?

Calmul Annei era un strat de cristal imposibil de spart.

— Nu doar că te împuţinezi pe zi ce trece, îi spuse Lib, dar toate funcţiile tale încep să înceteze, să paralizeze.

— Nu sunt o maşinărie.

— Eşti ca o maşinărie, asta vreau să spun. Nu aduc nicio insultă Creatorului tău, îi spuse Lib. Gândeşte-te la el ca la cel mai ingenios inginer.

Anna scutură din cap.

— Sunt copilul lui.

— Aş putea să vă vorbesc în bucătărie, domnişoară Wright?

Rosaleen O'Donnell stătea în uşă, cu mâinile ei lungi proptite în şold.

Oare cât auzise femeia?

— Acum nu e un moment potrivit.

— Ba insist, doamnă.

Lib se ridică, oftând scurt.

Avea să încalce regula de a nu o lăsa pe Anna singură în cameră, însă ce mai conta asta acum? Nu şi-o putea imagina pe copilă aplecându-se din pat pentru a râcâi câteva firimituri dintr-o ascunzătoare, şi, sincer, Lib ar fi fost bucuroasă dacă s-ar fi întâmplat asta. „Înşală-mă, îmbrobodeşte-mă, doar să mănânci”.

Închise uşa în urma ei, astfel încât Anna să nu audă nimic.

Rosaleen O'Donnell era singură, uitându-se afară prin fereastra cea mai mică din bucătărie. Se întoarse şi flutură un ziar.

— Azi-dimineaţă, John Flynn apus mâna pe ziarul ăsta în Mullingar.

Lib fu luată prin surprindere. Aşadar, nu era vorba despre lucrurile pe care tocmai i le spusese fetei. Se uită la ziar, deschis la una dintre pagini. Antetul din partea de sus îl identifica drept *Irish Times,* iar privirea ei se opri imediat asupra articolului lui Bryne, despre declinul stării de sănătate a Annei. O întâmplătoare, pasageră întâlnire cu Fata care Posteşte…

— Cum de a avut ticălosul ăsta şansa unei întâlniri întâmplătoare cu fata mea, pot să întreb? o luă Rosaleen la rost.

Lib chibzui cât ar trebui să recunoască.

— Şi de unde i-a venit lui bazaconia asta cum că ea ar fi în grav pericol? Am prins-o azi-dimineaţă pe Kitty bocind în batistă pentru că v-a auzit spunându-i doctorului ceva despre patul de moarte.

Lib se decise să pornească ofensiva.

— Dumneavoastră cum i-aţi spune, doamnă O'Donnell?

— Câtă neobrăzare!

— V-aţi uitat în ultima vreme la fiica dumneavoastră?

— O, deci dumneavoastră ştiţi mai bine decât doctorul fetei, nu? Dumneavoastră, care n-aţi ştiut să faceţi diferenţa dintre un copil mort şi unul viu?

Rosaleen pufni, arătând înspre fotografia de pe poliţa căminului.

Asta o duru.

— McBrearty îşi imaginează că fiica dumneavoastră se transformă într-un fel de şopârlă. Acesta e ramolitul căruia îi încredinţaţi viaţa fetei.

Femeia avea pumnii încleştaţi, încheieturile degetelor albe, încadrate în roşu.

— Dacă n-aţi fi fost numită de comisie, v-aş da afară în clipa asta.

— Cum, ca Anna să poată muri mai repede?

Rosaleen O'Donnell se năpusti spre ea.

Luată prin surprindere, Lib se trase în lături pentru a se feri de lovitură.

— Nu ştiţi nimic despre noi! răcni femeia.

— Ştiu că Anna e mult prea înfometată ca să mai coboare din pat.

— Dacă fata... se chinuie un pic, asta e doar pentru că suferă de tensiune nervoasă din cauză că e supravegheată ca un prizonier.

Lib pufni. Se apropie de femeie, cu trupul încordat.

— Ce fel de mamă ar lăsa să se ajungă la asta?

Rosaleen O'Donnell făcu ultimul lucru la care Lib s-ar fi aşteptat: izbucni în plâns.

Lib se holbă la ea.

— N-am făcut tot ce-am putut? se jelui femeia, lacrimile alunecându-i în jos pe ridurile feţei. Nu e sânge din sângele meu, ultima mea speranţă? N-am adus-o eu pe lume, n-am

crescut-o cu tandreţe şi n-am hrănit-o eu atâta timp cât m-a lăsat?

Pentru o clipă, Lib văzu cu ochii minţii cum trebuie să fi fost. Acea zi de primăvară în care fetiţa cuminte a familiei O'Donnell împlinise unsprezece ani – şi apoi, fără explicaţie, refuzase să mai mănânce. Poate că pentru părinţii ei fusese o grozăvie la fel de copleşitoare ca boala care-l răpusese pe fiul lor în toamna de dinainte. Unica modalitate prin care Rosaleen O'Donnell ar fi putut să-şi explice aceste nenorociri era să se convingă că acestea făceau parte din planul Domnului.

— Doamnă O'Donnell, da-ţi-mi voie să vă asigur, începu ea...

Dar femeia plecase în grabă, ascunzându-se în mica dependinţă din spatele draperiei din pânză de sac.

Lib se întoarse tremurând în dormitor. Faptul că simţea o asemenea compasiune pentru o femeie pe care n-o putea suferi o descumpănea.

Anna nu arătă prin nimic c-ar fi auzit cearta. Zăcea proptită între perne, absorbită de cartonaşele ei sfinte.

Lib încercă să se adune. Se uită peste umărul Annei la fotografia fetei care plutea pe o plută în formă de cruce.

— Marea nu e ca un râu, să ştii.

— E mai mare, spuse Anna.

Atinse cartonaşul cu vârful degetului ca şi cum ar fi vrut să simtă apa.

— E infinit mai mare, îi spuse Lib fetei. Şi, în timp ce un râu curge doar într-o singură direcţie, marea pare să respire – inspiră şi expiră, inspiră şi expiră.

Anna inspiră, străduindu-se să-şi umple plămânii.

Lib îşi verifică ceasul: aproape că era timpul. La prânz, era tot ce scrisese pe bileţelul pe care-l strecurase pe sub uşa lui Bryne înainte de ivirea zorilor. Nu-i plăcea cum arătau norii de un gri culoarea ardeziei, dar n-avea ce să facă. În plus, vremea în Irlanda se schimba la fiecare sfert de oră.

La douăsprezece fix, răsună în bucătărie clamoarea ce însoţea *Îngerul Domnului.* O aştepta pentru a o folosi ca modalitate de distragere a atenţiei.

— Ce-ar fi să facem o mică plimbare, Anna?

Rosaleen O'Donnell şi servitoarea stăteau în genunchi.

— „Îngerul Domnului a vestit Mariei...”

Lib se grăbi să ia scaunul pentru invalizi din faţa uşii de la intrare.

— „Acum şi în ceasul morţii noastre. Amin”.

Îl împinse prin bucătărie. Roata din spate scârţâia. Anna reuşise să coboare din pat şi să îngenuncheze lângă el.

— „Fie mie după cuvântul tău”, recită ea.

Lib acoperi scaunul cu o pătură, apoi o ajută pe fată să se aşeze în el şi mai puse trei pături, învelindu-i picioarele umflate. O scoase repede afară pe uşă, trecând pe lângă adulţii care se rugau.

Vara începea deja să treacă; o parte din acele flori galbene ca nişte steluţe, crescute pe lujerii lor lungi începuseră să capete o nuanţă de bronz. O masă de nori se despărţi, de parcă cineva ar fi desfăcut un tighel şi lumina se revărsă.

— A ieşit soarele, bombăni Anna, cu capul sprijinit de căptuşeală.

Odată ajunşi pe drum, Lib mări pasul, făcând ca scaunul să salte peste pietre şi peste şanţurile lăsate de roţi. Coti pe potecă şi acolo-l găsi pe William Bryne, la doar câţiva paşi distanţă. Nu zâmbea.

— E inconştientă?

Lib observă abia acum că Anna alunecase în scaun şi că zăcea cu capul într-o parte. Lovi uşor obrazul fetei şi pleoapa aflată pe acea parte zvâcni, spre uşurarea ei.

— Doar a aţipit, îi spuse.

Astăzi, Bryne nu avea nicio bârfă să-i spună.

— Ei bine, au adus argumentele tale vreo schimbare?

— Îi intră pe o ureche şi îi ies pe cealaltă, recunoscu ea, întorcând scaunul în direcţia opusă satului şi continuând să-l împingă pentru ca fata să nu se trezească.

— Postul ăsta e piatra de încercare a Annei. E sarcina ei zilnică, vocaţia ei.

El dădu din cap cu o expresie întunecată pe chip.

— Dacă starea ei continuă să se deprecieze în ritmul ăsta...

Ce urma?

Ochii lui Bryne erau închişi la culoare, aproape bleumarin.

— Vreţi să... aveţi de gând să luaţi în considerare hrănirea ei cu forţa?

Lib se strădui să-şi închipuie procedura: Anna imobilizată, ea introducându-i un tub pe gât şi administrându-i medicamente. Ridică ochii, şi-i întâlni privirea arzătoare.

— Nu cred c-aş fi în stare. Şi nu e o chestiune care ţine de o sensibilitate excesivă, îl asigură ea.

— Ştiu ce v-ar costa.

Nici de asta nu era vorba, sau nu doar despre asta. Nu putea să explice.

Continuară să meargă preţ de un minut, două. Lui Lib îi trecu prin minte c-ar fi putut fi luaţi drept o familie care ieşise să ia aer.

Bryne reluă discuţia, de data aceasta pe un ton mai vioi.

— Ei bine, se pare că până la urmă preotul nu are nimic de-a face cu impostura.

— Domnul Thaddeus? Cum puteţi fi sigur?

— O'Flaherty, învăţătorul satului, spune că s-ar putea ca McBrearty să fi fost cel care i-a convins pe toţi să formeze această comisie, dar preotul a fost cel care a insistat ca fata să fie supravegheată în mod oficial de infirmiere experimentate.

Lib căzu pe gânduri. Bryne avea dreptate; de ce-ar fi vrut un om vinovat ca Anna să fie supravegheată? Poate că se pripise atunci când fusese de acord cu suspiciunile lui Bryne în privinţa domnului Thaddeus, datorită atitudinii ei prudente faţă de preoţi.

— De asemenea, am aflat mai multe despre misiunea asta menţionată de Anna, spuse Bryne. În primăvara trecută, redemptoriştii belgieni au tăbărât asupra...

— Redemptorişti?

— Preoţi misionari. Papa îi trimite prin toate ţinuturile creştinătăţii, ca pe nişte ogari, pentru a-i aduna pe credincioşi şi a adulmeca necredinţa. Ei bagă regulile în capul oamenilor de la ţară cu ciocanul, bagă din nou frica de Dumnezeu în sufletele lor, spuse el. Deci, timp de trei săptămâni, de trei ori pe zi, redemptoriştii ăştia i-au chinuit pe oamenii mlaştinilor din împrejurimi.

Degetul lui flutură deasupra pământurilor pestriţ colorate.

— Potrivit lui Maggie Ryan, una dintre ceremonii a fost un adevărat spectacol: a plouat cu focul iadului şi cu pucioasă, copiii ţipau, iar la urmă s-au format cozi de oameni atât de dornici să se confeseze, încât un individ a căzut în îngrămădeală

şi s-a ales cu coastele rupte. Misiunea s-a încheiat cu o uriaşă Quarantore...

— O ce? întrebă Lib, pierzând din nou şirul.

— Patruzeci de ore, vreau să zic – perioada de timp pe care Domnul Nostru a petrecut-o în mormânt.

Bryne îşi luă un accent pronunţat irlandez.

— Chiar nu ştii nimic, păgâno?

Asta o făcu să zâmbească.

— Sfânta Taină a fost expusă timp de patruzeci de ore în toate bisericile aflate la mică distanţă, iar mulţimea s-a înghiontit de-a lungul aleilor ca să se prosterneze în faţa ei. Întreaga hărmălaie a culminat prin confirmarea tuturor băieţilor şi fetelor care puteau fi confirmaţi.

— Inclusiv Anna, ghici Lib.

— Cu o zi înainte să împlinească unsprezece ani.

Confirmarea: momentul deciziei. „Sfârşitul copilăriei”, aşa i-o descrisese Anna. Pusă pe limba ei – sfânta cuminecătură, Dumnezeul ei sub chipul unui mic disc de pâine. Dar cum ajunsese oare la cumplita hotărâre ca aceasta să fie ultima ei masă? Era posibil să fi înţeles greşit ceva din ceea ce spuseseră preoţii străini în timp ce aduceau mulţimea pe culmile fervorii?

Lui Lib îi era atât de greaţă, încât trebui să se oprească pentru o clipă şi să se sprijine de mânerele de piele ale scaunului cu rotile.

— Aţi aflat despre ce fusese slujba, de crease aşa o senzaţie?

— O, despre fornicaţie, despre ce altceva?

Cuvântul o făcu pe Lib să-şi plece capul în pământ.

— Acela e un vultur?

Vocea subţire îi făcu să tresară.

— Unde? o întrebă Bryne pe Anna.

— Departe, acolo sus, deasupra drumului verde.

— Nu cred, îi spuse el copilei, e doar regele ciorilor.

— M-am plimbat acum câteva zile pe aşa-zisul drum verde, spuse Lib, ca să facă conversaţie. O lungă şi întortocheată pierdere de timp.

— Întâmplător, e chiar o invenţie englezească, spuse Bryne.

Îl privi pieziş. Era oare una dintre glumele lui?

— Era iarna lui ’47, când pentru prima dată în istorie, Irlanda era împotmolită în zăpadă până la piept. Deoarece filantropia era considerată corupătoare, spuse el cu ironie în voce, cei

înfometaţi au fost invitaţi să ia parte la lucrările publice. În aceste părţi ale lumii, acest lucru însemna construirea unui drum care pornea de nicăieri şi ajungea nicăieri.

Lib se încruntă la el, arătând cu capul spre fată.

— O, sunt sigură că a auzit toate poveştile.

Dar bărbatul se aplecă să o verifice pe Anna.

Adormise din nou, cu capul sprijinit de colţul scaunului. Lib aranjă păturile care începuseră să se desfacă.

— Aşa că bărbaţii au scos pietre din pământ şi le-au spart cu barosul, primind o sumă derizorie pentru fiecare coş, continuă el cu voce scăzută, în timp ce femeile transportau coşurile şi potriveau bucăţile laolaltă. Copiii...

— Domnule Bryne, protestă Lib.

— Voiaţi să ştiţi despre drum, îi reaminti el.

O displăcea oare pentru simplul fapt că era englezoaică? se întrebă ea. Dacă ar fi ştiut ce sentimente nutreşte pentru el, i-ar fi arătat oare dispreţ? Poate chiar milă? Mila ar fi fost mai rea.

— Dar voi fi concis. Toţi cei care cădeau din picioare de frig, de foame sau de febră şi nu se ridicau, erau îngropaţi pe margine, în saci, la doar câţiva centimetri sub pământ.

Lib se gândi la ghetele ei care merseseră de-a lungul marginii moi şi înflorite a drumului verde. Mlaştina nu uita niciodată; păstra lucrurile într-o remarcabilă stare de conservare.

— Ajunge, te rog, se rugă ea de el.

În sfârşit, între ei se lăsă o tăcere eliberatoare.

Anna tresări şi-şi întoarse faţa spre catifeaua jerpelită. O picătură de ploaie, apoi încă una. Lib apucă copertina neagră a scaunului cu rotile, cu balamalele ei ruginite, iar Bryne o ajută s-o deschidă deasupra copilei adormite, cu o clipă înainte ca ploaia să se reverse din cer.

•

Nu putea să doarmă în camera de la Ryan’s, nu putea să citească, nu putea să facă nimic altceva decât să se agite. Ştia c-ar trebui să ia prânzul, dar simţea că n-ar putea înghiţi nimic.

La miezul nopţii, lampa ardea cu flacără mică pe comoda Annei, iar copila era doar un pumn de păr răsfirat pe pernă, trupul ei abia dacă denivela suprafaţa plană a păturilor. Lib vorbise toată seara cu fata – sau mai degrabă îi vorbise fetei – până când răguşise.

Acum stătea în apropierea patului şi încerca să se gândească la un tub. Unul foarte îngust, flexibil, alunecos, nu mai gros decât un pai, furişându-se printre buzele fetei, atât de încet, cu atât de multă grijă, încât s-ar putea ca Anna nici măcar să nu se trezească. Lib îşi imagină cum pătrunde laptele proaspăt prin tub în stomacul fetei, puţin câte puţin.

Căci dacă obsesia Annei era nu doar un rezultat al postului, ci şi o cauză a acestuia? Până la urmă, cine ar fi în stare să gândească limpede cu stomacul gol? Poate că, paradoxal, copila ar putea să înveţe să simtă din nou foamea în mod normal doar din momentul în care ar înghiţi ceva. Dacă Lib o hrănea pe Anna cu forţa, asta însemna de fapt că o înzdrăveneşte. Că o trage înapoi de pe marginea prăpastiei, dându-i timp să-şi revină în simţiri. N-ar însemna atât folosirea forţei, cât mai degrabă asumarea responsabilităţii; sora Wright, singurul adult suficient de curajos să facă ce trebuie făcut pentru a o salva pe Anna O'Donnell de ea însăşi.

Lib scrâşni din dinţi atât de tare, încât o duru.

Oare adulţii nu le făceau copiilor lucruri dureroase spre binele lor? Sau infirmierele pacienţilor? Nu curăţase Lib arsuri, nu scosese bucăţi de şrapnel din răni, târând mai mulţi pacienţi înapoi pe tărâmul viilor prin mijloace dure? Şi, până la urmă, lunaticii şi prizonierii supravieţuiau hrănirii cu forţa de mai multe ori pe zi.

Şi-o imagină pe Anna trezindu-se, începând să se zbată, înecându-se, vomitând, cu ochii umezi din pricina sentimentului că fusese trădată. Pe ea însăşi ţinând nasul mic al fetei, ţintuindu-i capul de pernă. „Stai liniştită, draga mea. Dă-mi voie. Trebuie". Împingându-i inexorabil tubul în gură.

Nu! Auzi cuvântul răsunând atât de tare în capul ei, încât crezu pentru o clipă că strigase.

„Nu va funcţiona. Asta ar fi trebuit să-i spună lui Bryne în după-amiaza asta. Fiziologic, da, sigur că o zeamă turnată cu forţa Annei pe gât avea să-i dea energie, însă nu avea s-o ţină în viaţă. Mai degrabă ar fi grăbit procesul retragerii ei din lume. Zdrobindu-i sufletul.

Lib numără de câte ori respira fata în decurs de un minut. De douăzeci şi cinci de ori, de prea multe ori, periculos de mult. Dar respiraţiile rămâneau perfect regulate. În ciuda părului care se rărea, a petelor închise la culoare, a rănii din colţul gurii, Anna

continua să fie la fel de frumoasă ca oricare alt copil care doarme.

„Luni de zile, m-am hrănit cu mană cerească”. Asta spusese în dimineaţa aceasta. „Trăiesc cu mană cerească”, le spusese vizitatorilor ei spiritişti săptămâna trecută. Dar Lib observă că azi o spusese altfel, folosind un timp trecut meditativ: „Luni de zile, m-am hrănit cu mană cerească”.

Sau poate că Lib nu auzise bine? Nu luni de zile. Patru luni de zile, oare aşa să fi fost? „Patru luni de zile, m-am hrănit cu mană cerească”. Anna îşi începuse postul cu patru luni în urmă, în aprilie, şi trăise cu mană cerească – indiferent ce mijloace secrete de hrănire ar fi înţeles prin asta – până în momentul sosirii infirmierelor.

Dar nu, asta nu avea niciun sens, pentru că atunci ar fi trebuit să prezinte simptomele unui post complet în decurs de doar câteva zile. Lib nu observase niciun semn al unei astfel de deteriorări până în momentul în care Bryne o alertase cu privire la asta în lunea celei de-a doua săptămâni. Putea oare un copil să reziste timp de şapte zile fără ca starea lui să se deterioreze?

Lib îşi răsfoi carnetul cu notiţe, plin de o serie de depeşe în stil telegrafic, trimise de pe un câmp de luptă îndepărtat. Fiecare zi a primei săptămâni trecuse fără mari schimbări, până când…

„A refuzat salutul mamei”.

Se holbă la cuvintele concise. Sâmbătă dimineaţa, în a şasea zi de supraveghere. Nu era tocmai o observaţie medicală; Lib şi-o notase doar pentru că era o schimbare inexplicabilă în comportamentul copilei.

Cum de-a putut să fie atât de oarbă?

Nu era doar un salut care se repeta de două ori pe zi; o îmbrăţişare în care trupul mare şi osos al femeii ascundea vederii faţa copilei. Un sărut asemenea celui dat de o pasăre mare care-şi hrăneşte puii.

Lib încălcă regula domnişoarei N. şi o trezi pe fată.

Anna clipi, ferindu-se de lumina stridentă a lămpii.

— Când ai fost hrănită cu mană, cine…, şopti Lib.

Nu cine ţi-o dădea, pentru că Anna i-ar fi răspuns că mana cerească provenea de la Domnul.

— Cine ţi-o aducea?

Se aştepta ca ea să opună rezistenţă, să nege. Se aştepta la o poveste falsă şi elaborată despre îngeri.

— Mămica, murmură Anna.

Oare fata fusese întotdeauna dispusă să răspundă cu atâta sinceritate atunci când era întrebată? Dacă n-ar fi nutrit atâta dispreţ faţă de legendele religioase, poate c-ar fi fost mai atentă la ce încerca copila să-i spună.

Îşi aduse aminte de felul în care Rosaleen O'Donnell se strecura înăuntru dimineaţa şi seara pentru îmbrăţişarea permisă, zâmbind, dar rămânând ciudat de tăcută. Atât de volubilă cu alte ocazii, însă nu şi atunci când venea s-o îmbrăţişeze pe fiica ei. Da, Rosaleen îşi ţinuse întotdeauna gura în momentul în care se apleca pentru a se încolăci cu totul în jurul Annei.

Lib se apropie mai mult de urechea micuţă.

— O trecea din gura ei în a ta?

— Printr-un sărut sfânt, spuse Anna, dând din cap, fără niciun fel de ruşine.

Furia traversă venele lui Lib. Aşadar, mama mesteca mâncarea în bucătărie până se făcea terci, apoi o hrănea pe Anna chiar de faţă cu infirmierele, bătându-şi joc de ele de două ori pe zi.

— Ce gust are mana cerească? întrebă ea. De lapte sau asemănător cu terciul de ovăz?

— Ca paradisul, spuse Anna, ca şi cum răspunsul ar fi fost de la sine înţeles.

— Ea ţi-a spus că e din ceruri?

Pe Anna păru că întrebarea o pune în încurcătură.

— Asta e mana cerească.

— Altcineva mai ştie? Kitty? Tatăl tău?

— Nu cred. Nu am vorbit niciodată despre asta.

— De ce? întrebă Lib. Ţi-a interzis mama ta? Te-a ameninţat?

— E secret.

Un schimb secret, prea sacru pentru a putea fi pus în cuvinte. Da, Lib putea să-şi imagineze o femeie cu caracter puternic convingându-şi fata de acest lucru. Mai ales pe o fată ca Anna, care crescuse într-o lume plină de mistere. Cei mici aveau atât de multă încredere în adulţii în grija cărora erau daţi. Oare hrănirea începuse atunci când Anna împlinise unsprezece ani, ori poate că fusese elaborată treptat, cu mult înainte de asta? Era oare un fel de prestidigitaţie, mama îi citea fiicei din Biblie povestea cu mana cerească, zăpăcind-o cu obscurităţi mistice?

Sau ambele părţi contribuiseră cu ceva nemărturisit la inventarea acestui joc mortal? În fond, fata era mai isteaţă decât mama ei şi mai citită. Toate familiile aveau căile lor neobişnuite care nu puteau fi desluşite de către cei din afară.

— Şi mie de ce mi-ai spus? vru Lib să ştie.

— Eşti prietena mea.

Felul în care bărbia copilei se mişcă în sus atunci când o spuse îi frânse inima.

— Nu mai primeşti mana aceea cerească, aşa-i? De sâmbăta trecută.

— Nu mai am nevoie de ea, spuse Anna.

„Oare n-am hrănit-o atâta timp cât m-a lăsat?” se plânsese Rosaleen. Lib ascultase necazul şi remuşcările şi tot nu înţelesese. Mama o pusese pe Anna pe un piedestal, ca să strălucească aidoma unui far care călăuzeşte lumea. Avusese intenţia s-o ţină pe fiica ei în viaţă la nesfârşit prin această alimentare tainică. Anna fusese cea care-i pusese capăt, la o săptămână de la începerea supravegherii.

Oare fata avea idee care ar putea fi consecinţele? Oare acum înţelesese?

— Ceea ce ţi-a scuipat mama ta în gură – Lib vorbi intenţionat cu cruzime – era mâncare de la bucătărie. Acele porţii de coleaşă au fost cele care te-au ţinut în viaţă în toate aceste luni.

Aşteptă o reacţie, dar fata nu mai era atentă la ea.

Lib o prinse de încheieturile mâinilor ei umflate.

— Mama ta a minţit, nu înţelegi? Ai nevoie de mâncare ca oricine altcineva. Nu ai nimic special.

Cuvintele îi ieşeau de-a-ndoaselea, o ploaie de acuzaţii.

— Copilă, dacă n-o să mănânci, o să mori.

Anna o privi fix în ochi, apoi dădu din cap şi zâmbi.

CINCI

Schimb

schimb:
o compensaţie
o perioadă a orelor de lucru
o înlocuire a ceva cu altceva
o transformare

Joi fu arşiţă, cerul de august era de un albastru teribil. La prânz, când William Bryne intră în sala de mese, Lib era singură, holbându-se în farfuria ei de supă. Ea ridică privirea şi încercă să-i zâmbească.

— Cum se simte Anna? întrebă el, aşezându-se faţă în faţă cu ea, genunchii lui atingându-i fusta.

Nu putu să răspundă.

Bărbatul făcu un gest din cap înspre bolul ei.

— Dacă tot nu dormiţi, măcar să încercaţi să vă păstraţi forţele.

Când Lib ridică lingura, aceasta scoase un scrâşnet metalic. Aproape că o duse până la gură, apoi o lăsă jos cu un mic pleoscăit.

Bryne se aplecă peste masă.

— Spuneţi-mi.

Lib împinse bolul la o parte. Stând cu ochii la uşă, în caz c-ar fi apărut fata lui Ryan, îi explică despre mana cerească livrată sub fereala unei îmbrăţişări.

— Iisuse, se minună el. Ce femeie neruşinată.

O, ce eliberare a fost să se descarce.

— De parcă n-ar fi îndeajuns de rău că Rosaleen O'Donnell şi-a forţat copila să supravieţuiască cu două guri de mâncare pe zi, spuse Lib. Dar în ultimele cinci zile, Anna a refuzat să mai primească mana cerească, iar mama ei n-a suflat o vorbă.

— Presupun că nu ştie cum să mărturisească fără să se condamne.

O încercă o nelinişte.

— Nu puteţi să publicaţi nimic din toate astea, cel puţin deocamdată.

— De ce nu?

Cum de putuse Bryne să întrebe una ca asta?

— Sunt conştientă de faptul că ţine de natura profesiei dumneavoastră să consemnaţi şi să transmiteţi totul, se răsti ea, dar ceea ce contează este salvarea fetei.

— Ştiu asta. Dar cu profesia dumneavoastră cum rămâne? În tot acest timp pe care l-aţi petrecut cu Anna, cât de departe aţi ajuns?

Lib îşi îngropă faţa în mâini.

— Îmi pare rău.

Bryne îi cuprinse degetele.

— Mi-am dat glas frustrării.

— E perfect adevărat.

— Cu toate astea, vă rog să mă iertaţi.

Lib îşi trase mâna dintr-a lui, simţindu-şi pielea încă arzând.

— Credeţi-mă, spuse el, e spre binele Annei ca impostura să fie făcută cunoscută în toate cele patru vânturi.

— Însă un scandal public n-o va ajuta în niciun fel să mănânce!

— Cum puteţi fi sigură?

— De-acum nu mai depinde decât de Anna.

Lui Lib îi tremură vocea.

— Pare să-i surâdă perspectiva propriei morţi.

Bryne îşi dădu la o parte buclele de pe frunte.

— Dar de ce?

— Poate pentru că religia voastră i-a umplut capul cu tâmpenii morbide.

— Poate pentru că a confundat tâmpeniile morbide cu religia adevărată!

— Nu ştiu de ce face asta, recunoscu Lib, ştiu doar că are ceva de-a face cu fratele ei mort.

El se încruntă nedumerit.

— I-aţi povestit deja măicuţei despre mană?

— N-am avut cum azi-dimineaţă.

— Dar lui McBrearty?

— N-am povestit nimănui în afară de dumneavoastră.

Bryne se uită la Lib într-un fel care o făcu să-şi dorească să nu-i fi scăpat acest porumbel.

— Ei bine, eu zic c-ar trebui să-i împărtăşiţi întregului comitet descoperirea dumneavoastră chiar în seara asta.

— În seara asta? repetă ea nedumerită cuvintele.

— N-aţi fost chemate, dumneavoastră şi măicuţa? La ora zece se adună aici, în odaia din spate – făcu un gest cu capul spre tapetul scorojit –, la solicitarea doctorului.

Poate că până la urmă McBrearty înţelesese ceva din ce-i spusese Lib cu o zi în urmă.

— Nu, a spus ea pe un ton sardonic, noi suntem doar infirmierele, de ce-ar vrea să primească veşti de la noi?

Îşi sprijini bărbia pe mâinile împreunate.

— Poate că dacă m-aş duce acum la el şi i-aş spune despre trucul cu mana...

Bryne scutură din cap.

— Ar fi mai bine să mergeţi direct la întâlnire şi să anunţaţi întreaga comisie că v-aţi achitat cu succes de sarcina pentru care aţi fost angajată.

Cu succes? Ei i se părea mai degrabă un eşec răsunător.

— Dar cum o va ajuta acest lucru pe Anna?

Bryne începu să gesticuleze energic.

— Odată ce supravegherea se va încheia, va avea loc... timp... departe de ochiul public. O şansă de a se răzgândi.

— Nu ţine post pentru a-i impresiona pe cititorii *Irish Times,* îi spuse Lib. Totul e între ea şi Dumnezeul vostru lacom.

— Nu da vina pe el pentru nebuniile discipolilor lui. Tot ce ne cere el este să trăim.

Cei doi se priviră ochi în ochi.

Apoi chipul lui Bryne fu luminat de un zâmbet.

— Ştiţi, n-am întâlnit niciodată o femeie... o persoană... mai blasfematoare ca dumneavoastră.

În timp ce o privea, Lib simţi cum un val de căldură i se răspândeşte încet prin corp.

•

Soarele îi bătea în ochi. Uniforma i se lipise deja de coaste. Până să ajungă la bordei, decise că va trebui să se ducă la întâlnirea din seara aceea, indiferent dacă era sau nu invitată.

Cum intră pe uşă, fu întâmpinată de linişte. Pe masa cea lungă, Rosaleen O’Donnell şi servitoarea jumuleau o găină costelivă. Oare lucraseră într-o linişte tensionată sau vorbiseră – poate despre infirmiera engleză – până când o auziseră intrând?

— Bună ziua, spuse Lib.

— Bună ziua, răspunseră amândouă, fără să ridice ochii de la stârv.

Lib se uită la spatele lung al lui Rosaleen O'Donnell şi se gândi: „Te-am dibuit, drăcoaico”. Aproape că putea să savureze dulceaţa senzaţiei de a avea în mână arma care putea să zdrobească impostura ieftină a femeii.

Dar nu încă. Din acel punct nu mai exista întoarcere; dacă Rosaleen o dădea afară din casă, Lib n-ar mai fi avut nicio şansă s-o facă pe Anna să se răzgândească.

În dormitor, copila zăcea încovrigată în pat, cu capul spre fereastră, coastele ridicându-i-se şi coborând. Gura întredeschisă înghiţea cu lăcomie aerul. Absolut nimic în oala de noapte.

Măicuţa avea faţa trasă.

— E mai rău, spuse din buze în timp ce-şi strângea pelerina şi geanta.

Lib îi puse o mână pe braţ ca s-o oprească.

— Anna a mărturisit, îi şopti măicuţei la ureche, abia pronunţând cuvintele.

— Preotului?

— Mie. Până sâmbăta trecută, mama o hrănea cu mâncare mestecată, sub paravanul sărutărilor, convingând-o că e mană cerească.

Sora Michael păli şi-şi făcu semnul crucii.

— Comitetul se va întruni la Ryan's, astăzi de la ora zece, continuă Lib, iar noi va trebui să le vorbim.

— Dr. Brearty a spus asta?

Lib fu tentată să mintă. În schimb, spuse:

— Omul are năzăriri. Crede că Anna se transformă într-o reptilă! Nu, va trebui să le raportăm celorlalţi membri ai comisiei.

— Duminică, aşa cum ni s-a cerut.

— E prea mult să mai aşteptăm încă trei zile! S-ar putea ca Anna să nu reziste până atunci, îi şopti ea, iar dumneata ştii asta.

Măicuţa îşi feri privirea, clipind.

— Voi vorbi eu, dar trebuie să-mi staţi alături.

— Locul meu este aici, spuse ea şovăitoare.

— Sunt convinsă că puteţi găsi pe altcineva care să aibă grijă de Anna timp de o oră, spuse Lib. Chiar şi pe fata lui Ryan.

Măicuţa scutură din cap.

— În loc s-o spionăm pe Anna, ar trebui să ne concentrăm cu toţii s-o facem să mănânce. Să trăiască.

Capul ei atent îmbrobodit se legăna aidoma unui clopot.

— N-am primit astfel de instrucţiuni. E teribil de trist, dar...

— Trist?

Vocea lui Lib era prea ridicată, usturătoare.

— Ăsta-i cuvântul?

Chipul surorii Michael se crispă.

— Infirmierele bune urmează instrucţiunile, mârâi Lib, dar cele mai bune ştiu când să le încalce.

Măicuţa părăsi încăperea.

Lib inspiră adânc, sacadat şi se aşeză lângă Anna.

Când fata se trezi, bătăile inimii ei erau ca o strună de vioară vibrând imediat sub *piele. Joi, 18 august, 1:03 după-amiaza. Pulsul 129, abia perceptibil,* îşi notă Lib, la fel de lizibil ca-ntotdeauna. *Respiră cu greutate.*

O chemă pe Kitty şi-i spuse să adune toate pernele din casă.

Kitty se holbă la ea, apoi plecă în grabă să le aducă.

Lib le îndesă în spatele Annei, astfel încât fata aproape că putea să stea în capul oaselor, ceea ce părea să-i înlesnească un pic respiraţia.

— Cel ce mă înalţi din porţile morţii, murmură Anna cu ochii închişi. Scapă-mă de vrăjmaşii mei.

Lib ar fi făcut asta cu dragă inimă dacă ar fi ştiut cum s-o scape pe Anna, cum s-o elibereze din chingile ei. Ca şi cum ar scăpa hăţurile, sau ceva din mână sau o vorbă nepotrivită.

— Mai vrei apă?

Îi întinse lingura.

Pleoapele Annei se mişcară uşor, dar nu se deschiseră; dădu din cap în semn că nu.

— Fie mie după cuvântul tău.

— Poate că nu simţi setea, dar chiar şi aşa, trebuie să bei.

Buzele, lipite bine una de alta, se deschiseră şi primiră o lingură de apă.

Afară i-ar fi fost mai uşor să-i vorbească direct.

— Ai vrea să mai ieşi la plimbare cu scaunul? E o după-amiază încântătoare.

— Nu, mulţumesc, domnişoară Lib.

Lib îşi notă şi asta: *Prea slabă pentru a fi scoasă la plimbare cu scaunul.* Caietul ei de notiţe nu mai era doar o proptea pentru memoria ei. Ţinea evidenţa unei crime.

— Bărcuţa asta e suficient de mare pentru mine, bâigui Anna.

Să fi fost o metaforă bizară pentru pat, singurul obiect moştenit de copilă de la fratele ei? Sau creierul ei începea să fie afectat de post? Lib scrise: *0 uşoară confuzie*? Apoi îi trecu prin minte că e posibil să fi înţeles greşit cuvântul laviţă, pronunţat nedesluşit ca bărcuţă.

— Anna.

Îi luă una dintre mâinile umflate într-ale ei. Rece, ca o păpuşă de porţelan.

— Cunoşti păcatul numit sinucidere.

Îşi deschise ochii castanii, dar îşi mută privirea de la ea.

— Dă-mi voie să-ţi citesc ceva din *Cercetarea cugetului*, spuse Lib, luând degrabă cartea şi deschizând-o la pagina pe care o găsise cu o zi în urmă. „Ai făcut ceva pentru a-ţi scurta viaţa ori pentru a-ţi grăbi moartea? Ţi-ai dorit propria moarte, datorită pasiunii sau nerăbdării tale?”

Anna dădu din cap în semn că nu. Şopti:

— Voi zbura şi-mi voi găsi liniştea.

— Eşti sigură de asta? Oare sinucigaşii nu ajung în iad?

Lib se forţă să continue.

— Nici măcar nu vei fi îngropată cu Pat, ci în afara zidurilor cimitirului.

Anna îşi îngropă faţa în pernă ca un copil mic pe care-l doare urechea.

Lib se gândi la prima ghicitoare pe care i-o spusese fetei: Nu sunt şi nu pot fi văzut. Se aplecă mai aproape de ea şi-i şopti:

— De ce te străduieşti să mori?

— Ca să mă ofer.

În loc să nege, Anna o corectă. Începu iar să şoptească rugăciunea cu Dorothy, iar şi iar: „Te ador, o, Cruce Sfântă, care ai fost împodobită cu preasfântul Trup al Domnului meu, acoperită şi îmbibată de preapreţiosul său Sânge. Te ador, o, Dumnezeul meu, răstignit pe cruce pentru mine. Te ador, o, Sfântă Cruce, din iubire faţă de Acela care este Domnul meu”.

În lumina ultimelor raze ale după-amiezii, Lib o ajută pe copilă să se aşeze în scaun, astfel încât să poată aerisi aşternuturile şi

să netezească cearşaful. Anna stătea cu genunchii la gură. Şontâcăi până la oala de noapte, dar nu produse decât câţiva stropi închişi la culoare. Apoi se întoarse în pat, mişcându-se ca o femeie în vârstă, femeia în vârstă care nu va deveni niciodată.

În timp ce copila dormea, Lib se plimbă prin încăpere. Nu avea nimic altceva de făcut decât să ceară cărămizi calde, pentru că toată căldura zilei nu reuşi s-o facă pe Anna să nu mai tremure.

Un sfert de oră mai târziu, când îi aduse patru cărămizi calde, cu urme de cenuşă pe ele, slujnica avea ochii roşii. Lib le luă şi le îndesă sub păturile Annei. Copila dormea adânc.

— Kitty, spuse Lib, înainte să-şi dea seama că vrea să-i vorbească.

Pulsul i-o luă razna. Dacă se înşela – dacă slujnica era la fel de rea ca doamna O'Donnell şi era amestecată şi ea în urzeală –, atunci această încercare avea să aducă mai mult rău decât bine. Cum să înceapă? Nu cu o acuzaţie, nici măcar cu o informaţie. Compasiune – asta trebuia Lib să trezească în tânăra femeie.

— Verişoara ta e pe moarte.

Ochii lui Kitty fură inundaţi de lacrimi cât ai clipi.

— Toţi copiii Domnului au nevoie de mâncare, îi spuse Lib. Îşi coborî şi mai mult vocea. Până acum câteva zile, Anna a fost ţinută în viaţă printr-un truc abil, o şarlatanie josnică prin care toată lumea a fost dusă de nas.

Acum regreta cuvântul josnică, pentru că în ochii servitoarei începu să strălucească frica.

— Ştii ce urmează să-ţi spun?

— De unde aş putea să ştiu? întrebă Kitty, arătând ca un iepure care simte miros de vulpe.

— Stăpâna ta...

„Mătuşa ta?” se întrebă Lib. „Verişoară de vreun fel sau altul?”

— Doamna O'Donnell a hrănit-o pe copilă cu gura ei, prefăcându-se că o sărută, pricepi?

Îi trecu prin minte că s-ar putea ca Kitty să dea vina pe fată.

— În inocenţa ei, Anna credea că primeşte sfânta mană cerească.

Dintr-odată, ochii mari ai tinerei se îngustară. Un sunet gutural.

Lib se aplecă în faţă.

— Ce-ai zis?

Niciun răspuns.

— Ştiu că trebuie să fie un şoc…

— Tu!

De data asta nu mai avea cum să confunde silaba, nici furia care strâmba faţa servitoarei.

— Îţi spun ca să mă poţi ajuta să-i salvez viaţa verişoarei tale.

Două mâini puternice o apucară de faţă, apoi îi astupară gura.

— Tacă-ţi fleanca aia mincinoasă.

Lib se dădu înapoi clătinându-se.

— Ai venit în casa asta ca o boală, împrăştiindu-ţi veninul. Fără niciun Dumnezeu, fără inimă, n-ai pic de ruşine?

Atunci, fata se răsuci în pat, deranjată parcă de voci, şi amândouă femeile îngheţară.

Kitty îşi lăsă braţele pe lângă corp. Făcu doi paşi în direcţia patului, se aplecă şi plantă un mic sărut pe tâmpla Annei. Când reveni în poziţie verticală, faţa ei era brăzdată de lacrimi.

Uşa se izbi în spatele ei.

„Ai încercat”, îşi spuse Lib, rămânând absolut nemişcată.

De data asta, nu putea să-şi dea seama cu ce anume greşise. Poate că era inevitabil ca servitoarea să se alieze orbeşte cu soţii O’Donnell; erau tot ce avea ea pe lumea asta – familie, casă, singura modalitate de a-şi câştiga pâinea cea de toate zilele.

Fusese oare mai bine că încercase decât să nu fi făcut nimic? Era spre binele propriei conştiinţe, presupuse ea; pentru fata care se înfometa, asta nu făcea nicio diferenţă.

Aruncă florile ofilite şi aşeză cartea de rugăciuni înapoi în cutie.

Apoi, fără a mai sta pe gânduri, o scoase din nou şi o mai răsfoi o dată, căutând rugăciunea cu Dorothy. Dintre toate rugăciunile care există, de ce o recita Anna de treizeci şi trei de ori pe zi tocmai pe asta?

Iat-o – Rugăciunea din Vinerea Mare pentru Eliberarea sufletelor, aşa cum i-a fost revelată Sfintei Brigita. Textul nu-i spunea nimic nou: „Te ador, o, Cruce Sfântă, care ai fost împodobită cu preasfântul Trup al Domnului meu, acoperită şi îmbibată de preapreţiosul său Sânge”. Îşi miji ochii ca să poată desluşi adnotările scrise cu un corp de literă foarte mic, în josul paginii. Dacă e rostită de treizeci şi trei de ori în post, în zi de

vineri, trei suflete vor fi eliberate din Purgatoriu, dar dacă e rostită în Vinerea Mare, vor fi eliberate treizeci şi trei de suflete. Un bonus de Paşte, care multiplica recompensa de unsprezece ori. Lib era pe punctul de a închide cartea, când privirea i se opri tardiv asupra unui cuvânt: post.

Dacă e rostită de treizeci şi trei de ori în post.

— Anna. Se aplecă şi atinse obrazul fetei. Anna!

Fata clipi în direcţia lui Lib.

— Rugăciunea ta, Te ador, o, Cruce Sfântă. Ăsta-i motivul pentru care nu vrei să mănânci?

Zâmbetul Annei era cel mai ciudat lucru: vesel, uşor întunecat.

„În sfârşit”, se gândi Lib. „În sfârşit”. Dar nu simţi satisfacţie, doar o adâncă mâhnire.

— Ţi-a spus? întrebă Anna.

— Cine?

Anna arătă înspre tavan.

— Nu, spuse Lib. Am ghicit.

— Când ghicim, spuse fata, e Domnul care ne spune lucruri.

— Încerci să-l faci pe fratele tău să ajungă în rai.

Anna dădu din cap cu certitudinea unui copil.

— Dacă spun rugăciunea în timp ce postesc, de treizeci şi trei de ori în fiecare zi...

— Anna, se tângui Lib. Să o spui în timp ce posteşti, sunt convinsă că asta înseamnă să sari doar o masă pe zi într-o singură vineri pentru a salva trei suflete, sau treizeci şi trei dacă e Vinerea Mare.

De ce acorda crezare acestor cifre absurde, repetându-le ca pe nişte date din registrul unui funcţionar?

— Cartea nu zice nicăieri să renunţi cu totul la mâncare.

— Sufletele au nevoie de multă curăţire, zise Anna cu ochi scânteietori. Cu toate astea, pentru Dumnezeu nimic nu e imposibil, aşa că nu voi renunţa, voi continua să rostesc rugăciunea şi să mă rog să-l ducă pe Pat în rai.

— Dar postul tău...

— O fac pentru izbăvire.

Respira cu dificultate.

— N-am mai auzit niciodată de o înţelegere atât de absurdă şi de oribilă, îi spuse Lib.

— Tatăl Nostru Ceresc nu face înţelegeri, spuse Anna cu reproş. El nu mi-a promis nimic. Dar poate că se va îndura de Pat. Şi poate că şi de mine, adăugă ea. Atunci Pat şi cu mine vom putea fi din nou împreună. Soră şi frate.

Planul avea o stranie plauzibilitate, un fel de logică de vis care avea sens pentru un copil de unsprezece ani.

— Trăieşte mai întâi, o îndemnă Lib. Pat o să aştepte.

— A aşteptat deja nouă luni, arzând în flăcări.

Cu obrajii în continuare uscaţi precum creta, Anna scoase un suspin.

Oare copila nu mai avea suficient lichid în corp pentru a produce lacrimi? se întrebă Lib.

— Gândeşte-te cât de mult le-ai lipsi mamei şi tatălui tău, a fost tot ce reuşi să spună.

Oare atunci când Rosaleen O'Donnell începuse acest oribil joc al închipuirii, avea idee unde o să se ajungă?

Chipul Annei se contorsionă.

— Vor şti că Pat şi cu mine suntem în siguranţă acolo sus.

Se corectă:

— Dacă aşa va vrea Domnul.

— În pământul umed, acolo vei fi, spuse Lib, lovind cu călcâiul în podeaua de pământ bătătorit.

— Doar corpul va fi acolo, spuse fata cu o umbră de zeflemea în voce. Sufletul pur şi simplu...

Se încolăci.

— Ce? Ce face sufletul?

— Lasă corpul în urmă, ca pe o haină veche.

Lui Lib îi trecu prin minte că era singura de pe lume care ştia că această copilă voia să moară. Era ca o pelerină de plumb pe umerii lui Lib.

— Corpul tău... toate corpurile sunt o minune. O minune a creaţiei.

Bâjbâi în căutarea cuvintelor potrivite; pentru ea, aceasta era ca o limbă străină. Nu avea sens să-i vorbească acestei mici zeloase despre plăcere sau fericire, doar despre datorie. Ce spusese Bryne?

— Anna, în ziua în care ai deschis pentru prima oară ochii pe lumea asta, Domnul ţi-a cerut un singur lucru: să trăieşti.

Anna o privi.

— Am văzut copii născuţi morţi. Alţii care au suferit săptămâni sau luni la rând înainte de a renunţa la luptă, fără ca toate astea să aibă vreun sens, spuse Lib cu o voce frântă, pe care nu şi-o putea controla.

— E planul Lui, icni Anna.

— Ei bine, atunci probabil că şi rămânerea ta în viaţă face parte din planul lui.

Lib vizualiză marea groapă comună din curtea bisericii, destinată celor morţi de inaniţie.

— Când tu erai foarte mică, au murit sute de mii, poate chiar milioane de compatrioţi de-ai tăi. Asta înseamnă că e sfânta ta datorie să rămâi în viaţă. Să continui să respiri, să mănânci ca tot restul lumii, să depui zilnic efortul de a trăi.

Nu observă decât o mişcare abia perceptibilă a maxilarului fetei, spunând nu, nu.

Pe Lib puse stăpânire o nesfârşită oboseală. Bău jumătate de pahar de apă, se aşeză şi se holbă în gol.

La opt seara, când Malachy O'Donnell veni să-i spună noapte bună fiicei lui, Anna dormea dusă. A zăbovit lângă ea. Avea pete de sudoare la subsuori.

Făcând un mare efort, Lib se smulse din moleşeală. În timp ce Malachy se îndrepta spre uşă, profită de ocazie.

— Trebuie să vă spun, domnule O'Donnell, şopti ea, că fiica dumneavoastră nu mai are mult de trăit.

Ochii lui scânteiară de groază.

— Doctorul a spus...

— Se înşală. Inima îi bate prea tare, temperatura îi scade, iar plămânii i se umplu de apă.

— Biata fiinţă!

Se holbă la trupul micuţ care se contura sub pături.

Lib mai avea un pic şi i-ar fi spus toată povestea cu mana. Dar ar fi fost un lucru grav să se interpună între bărbat şi soţia lui, şi riscant pe deasupra, căci cum ar fi putut Malachy O'Donnell s-o creadă pe englezoaică şi nu pe Rosaleen? Dacă Kitty fusese indignată de acuzaţiile aduse de Lib împotriva stăpânei ei, Malachy n-ar fi reacţionat oare la fel? La urma urmei, Lib nu avea nicio dovadă palpabilă. Nu-i venea s-o trezească pe Anna şi să încerce să o oblige să repete povestea în faţa tatălui ei şi, pe lângă asta, se cam îndoia c-ar fi avut succes.

Nu. Ceea ce conta nu era adevărul, ci Anna. Să se limiteze la ceea ce Malachy putea să vadă cu ochii lui, acum că Lib rupsese vălul. Să-i spună doar atât cât să trezească în el spiritul protector.

— Anna vrea să moară, spuse ea, în speranţa c-o să-l scoată pe fiul dumneavoastră din purgatoriu.

— Ce?

Vocea lui era sălbatică.

— Ca un fel de schimb, spuse Lib.

Oare interpreta corect povestea asta coşmarescă?

— Un sacrificiu.

— Apără-ne, Doamne, bâigui Malachy.

— N-aţi vrea să-i spuneţi, atunci când se va trezi, că greşeşte?

Îşi acoperi faţa cu mâna lui mare. Cuvintele lui se auzeau înăbuşit.

— Poftim?

— N-are sens să-i spun Annei.

— Nu fiţi absurd. E un copil, sublinie Lib. Copilul dumneavoastră.

— E de două ori mai deşteaptă decât mine, dacă nu chiar mai deşteaptă de-atât, spuse Malachy. Nu ştiu cum de ne-am ales cu ea.

— Ei bine, dacă nu acţionaţi repede, o veţi pierde. Fiţi ferm cu ea. Comportaţi-vă ca un tată.

— Tatăl cel lumesc, spuse Malachy pe un ton îndoliat. N-ascultă decât de El, spuse el, scuturându-şi capul în direcţia cerului.

Măicuţa apăru în prag; era ora nouă.

— Bună seara, domnişoară Wright.

Malachy ieşi în grabă, lăsând-o pe Lib nedumerită. Oamenii ăştia!

Abia când îşi punea pelerina, îşi aminti de nenorocita de întâlnire.

— Am de gând să mă adresez în seara asta comisiei, îi reaminti ea măicuţei.

Aceasta dădu din cap. Lib realiză că sora Michael nu adusese cu ea pe nimeni care să-i ţină locul, ceea ce însemna că e de neclintit în hotărârea ei de a nu participa la întâlnire.

— Un vas cu apă fierbinte pentru aburi ar putea să-i uşureze Annei respiraţia, spuse Lib în drum spre ieşire.

•

Aşteptă în camera ei de la etaj, cu un nod în stomac. Gândul de a da buzna la o întrunire îi producea nu doar tensiune nervoasă, ci şi o teribilă incertitudine. Dacă Lib ar fi convins comisia că scopul supravegherii fusese atins – dacă le-ar fi spus totul despre farsa cu mana –, atunci membrii acesteia ar putea foarte bine s-o concedieze pe loc, mulţumindu-i pentru colaborare. Caz în care se îndoia c-ar mai fi avut ocazia să-şi ia măcar la revedere de la Anna înainte de a pleca spre Anglia. (Vizualiză spitalul şi, dintr-un motiv sau altul, nu reuşi să se imagineze în ipostaza în care îşi relua viaţa de dinainte.)

Pierderea personală era irelevantă, îşi spuse Lib; fiecare infirmieră era nevoită, într-un fel sau altul, să-şi ia rămas-bun de la fiecare pacient al său. Dar cu Anna cum rămânea? Cine avea să aibă grijă de ea? Şi oare ar fi putut cineva sau ceva s-o facă să renunţe la blestematul ei de post? Lib era conştientă de ironia situaţiei; până acum n-o îmbiase pe fată să mănânce nici măcar o firimitură, dar era convinsă că era singura care ar fi putut face asta. Era oare într-atât de arogantă încât să se iluzioneze în această privinţă?

„Dacă nu fac nimic, săvârşesc un păcat de moarte”; asta e ceea ce spusese Bryne în legătură cu rapoartele lui privind foametea.

Lib îşi verifică ceasul. Zece şi un sfert; comisia trebuia să se fi întrunit deja până acum, chiar dacă irlandezii întârziau mereu. Se ridică în picioare, îşi netezi uniforma gri şi-şi aranjă părul.

În spatele prăvăliei, aşteptă în faţa camerei unde avea loc întâlnirea până când recunoscu câteva voci: pe cea a medicului şi pe cea a preotului. Apoi bătu la uşă.

Niciun răspuns. Poate că nu o auziseră. Aceea era oare vocea unei femei? Sora Michael reuşise până la urmă să ajungă la întâlnire?

Când Lib intră, prima persoană pe care o văzu fu Rosaleen O'Donnell. Cele două femei se fixară cu privirea. Malachy se afla în spatele soţiei lui. Ambii păreau să fie bulversaţi de apariţia infirmierei.

Lib îşi muşcă buzele; nu se aştepta ca părinţii să fie acolo.

În scaunul cel mare cu spătarul sculptat stătea un bărbat scund, cu nasul mare, îmbrăcat într-un brocart vechi, prezidând la o masă improvizată din trei capre. Probabil că e Sir Otway

Blackett, ghici ea; după aerul lui, deduse că trebuie să fie ofiţer în retragere. Pe masă recunoscu ziarul *Irish Times –,* oare discutau despre articolul lui Bryne?

— Iar aceasta cine e? întrebă Sir Otway.

— Infirmiera engleză, care a venit fără să fie invitată, spuse marele John Flynn, aşezat pe scaunul de lângă.

— Aceasta este o întâlnire privată, domnişoară Wright, spuse doctorul McBrearty.

Domnul Ryan – gazda ei – făcu un semn cu capul spre Lib, ca şi cum i-ar fi spus c-ar face bine să se întoarcă la etaj.

Cel pe care nu-l cunoştea era un bărbat cu părul unsuros, care trebuie să fi fost O'Flaherty, învăţătorul. Lib îşi plimbă privirea de la un chip la altul, refuzând să se lase intimidată. Avea să înceapă cu ceva solid, trecut în carneţelul ei cu notiţe.

— Domnilor, vă rog să mă scuzaţi. M-am gândit c-ar trebui să auziţi ultimele noutăţi privind starea de sănătate a Annei O'Donnell.

— Ce *noutăţi*? zise Rosaleen O'Donnell pe un ton sfidător. N-a trecut nicio jumătate de oră de când am lăsat-o dormind liniştită.

— Le-am dat deja raportul meu, domnişoară Wright, spuse doctorul McBrearty pe un ton dojenitor.

Ea se întoarse spre el.

— Le-aţi spus celor din comisie că Anna e atât de umflată din cauza hidropiziei încât nu mai e în stare să meargă? E slăbită, înfrigurată şi îi cad dinţii.

Lib îşi răsfoi notiţele, nu pentru c-ar fi avut nevoie de ele, ci ca să arate că toate astea fuseseră înregistrate.

— Pulsul ei creşte cu fiecare oră care trece, iar plămânii îi hârâie, pentru că încep să se umple cu apă. Pielea ei e acoperită de cruste şi vânătăi, iar părul îi cade în smocuri, ca unei bătrâne...

Îşi dădu seama cu întârziere că Sir Otway îşi ţine o mână ridicată pentru a o opri.

— V-am înţeles punctul de vedere, doamnă.

— Dintotdeauna am spus că e o prostie.

Cel care sparse tăcerea era Ryan cârciumarul.

— Serios acum... cine poate să trăiască fără mâncare?

Dacă fusese atât de sceptic de la bun început, i-ar fi plăcut lui Lib să-l întrebe, atunci de ce fusese de acord să sprijine această supraveghere?

John Flynn se întoarse spre el.

— Ţine-ţi gura.

— Sunt un membru al acestei comisii, la fel de bun ca şi tine.

— Nu trebuie să ne bălăcărim, spuse preotul.

— Domnule Thaddeus, spuse Lib, făcând un pas către el, de ce nu i-aţi spus Annei să pună capăt postului?

— Cred că m-aţi auzit spunându-i, spuse preotul.

— Prin cea mai blândă sugestie! Am descoperit că se înfometează în nebuneasca speranţă de a salva sufletul fratelui ei.

Îşi mută privirea de la un bărbat la celălalt, ca să se asigure că o auziseră.

— Cu aparenta binecuvântare a părinţilor ei.

Lib ridică mâna spre cei doi O'Donnell.

Rosaleen izbucni:

— Sunteţi o eretică ignorantă!

O, ce plăcere s-o audă în sfârşit vorbind deschis. Lib se întoarse spre domnul Thaddeus.

— Dumneavoastră sunteţi reprezentantul Romei în acest sat, aşadar de ce nu-i porunciţi Annei să mănânce?

Bărbatul se zbârli.

— Relaţia dintre preot şi enoriaşi este una sfântă, doamnă, una pe care dumneavoastră nu sunteţi sub nicio formă calificată să o înţelegeţi.

— Dacă Anna nu are de gând să asculte de dumneavoastră, n-aţi putea să chemaţi un episcop?

Făcu ochii mari.

— Nu pot... nu trebuie... să-i amestec în acest caz pe superiorii mei sau Biserica în general.

— Cum adică să-i *amestecaţi*? vru să ştie Flynn. Nu va contribui oare la gloria Bisericii când se va adeveri că Anna trăieşte doar întru spirit? Oare nu-i posibil ca această fetiţă să fie prima sfântă a Irlandei canonizată din secolul al XIII-lea încoace?

Domnul Thaddeus îşi ridică brusc mâinile în faţă ca şi când ar fi vrut să se apere.

— Acest proces nici măcar n-a început. Doar după ce se vor fi strâns dovezi extensive şi toate celelalte explicaţii posibile vor fi fost excluse, abia atunci va putea ea să trimită o delegaţie de împuterniciţi pentru a investiga dacă sfinţenia unui individ a înfăptuit un miracol. Până atunci, în absenţa oricărei dovezi, trebuie să fie scrupuloasă în privinţa păstrării distanţei.

Ea; se referea la Biserică, îşi dădu Lib seama. Nu-l auzise niciodată pe amabilul preot vorbind cu atâta răceală, de parcă ar fi citit dintr-un manual. Absenţa oricărei dovezi. Încerca oare să le sugereze tuturor membrilor grupului cum că afirmaţiile soţilor O'Donnell ar fi fost false? Poate că Lib avea cel puţin un susţinător printre aceşti bărbaţi. Cu toate că era un prieten al familiei, îşi aduse ea aminte, domnul Thaddeus era cel care zorise comitetul să finanţeze o investigaţie temeinică. Trăsăturile moi ale preotului zvâcniră, ca şi cum ar fi ştiut că spusese prea mult.

John Flynn stătea aplecat în faţă, cu obrajii roşii, arătând către el.

— Nu eşti vrednic nici măcar să-i legi şireturile de la pantofi!

„De la ghetele mari”, îl corectă Lib; picioarele Annei erau deja de multă vreme atât de umflate, încât nu putea să mai poarte nimic altceva decât ghetele fratelui ei mort. Pentru aceşti oameni, fata reprezenta un simbol; ea nu mai avea un corp.

Lib trebuia să profite de acest moment de criză.

— Mai am ceva de raportat, domnilor, ceva de natură gravă şi urgentă, ceva care sper să-mi justifice venirea aici fără invitaţie.

Nu se uită în direcţia lui Rosaleen O'Donnell, ca nu cumva privirea ei belicoasă s-o facă să-şi piardă sângele-rece.

— Am descoperit prin ce mijloace a fost fata…

Se auzi un scârţâit; uşa camerei se deschise larg, apoi aproape că se închise la loc, ca şi cum o fantomă şi-ar fi făcut intrarea. Apoi în cadru apăru o siluetă neagră, iar sora Michael intră cu spatele, trăgând scaunul pe roţi după ea.

Lib era înmărmurită. O îndemnase pe măicuţă să vină. Dar să vină împreună cu Anna?

Micuţa stătea într-o rână în scaunul baronetului, înfofolită în pături. Capul şi-l ţinea într-o poziţie nefirească, dar avea ochii deschişi.

— Tăticule, murmură ea. Mămico. Domnişoară Lib. Domnule Thaddeus.

Obrajii lui Malachy O'Donnell erau umezi.

— Copilă, spuse domnul Thaddeus, am auzit că nu eşti în apele tale.

Ăsta era eufemismul irlandez la cele mai înalte culmi.

— Mă simt foarte bine, spuse Anna cu o voce abia audibilă.

Lib îşi dădu brusc seama că nu avea cum să le spună despre mană. Nu aici, nu acum. Pentru că erau doar vorbe în vânt până la urmă, redarea indirectă a vorbelor unei copile. Rosaleen O'Donnell ar fi ţipat că englezoaica inventase toată povestea blasfematoare din răutate. Membrii comisiei s-ar fi întors cu toţii spre Anna, cerându-i să le spună dacă era adevărat. Şi apoi? Lui Lib i se părea prea riscant s-o forţeze pe fată să aleagă între infirmiera ei şi Rosaleen; ce copil e acela care nu s-ar fi aliat cu mama sa? În afară de asta, ar fi fost de o cruzime fără scrupule.

Schimbând foaia, dădu din cap spre măicuţă şi se duse la scaunul cu rotile.

— Bună seara, Anna.

Fata îi răspunse cu un zâmbet molatic.

— Pot să dau jos păturile astea de pe tine ca aceşti domni să te vadă mai bine?

Un mic gest al capului. Gâfâia şi căsca pentru a putea respira.

Lib o dezveli pe copilă, apoi împinse scaunul aproape de masă, iar lumina lumânării îi lumină cămaşa albă de noapte. Comisia o putea vedea aşadar în toată disproporţia ei grotescă: mâinile şi gambele unui uriaş, grefate pe corpul unui spiriduş. Ochii adânciţi în orbite, lipsa de vlagă, culoarea ofticoasă din obraji, degetele albastre, urmele ciudate de pe glezne şi gât. Corpul avariat al Annei era o dovadă mai articulată decât orice ar fi putut Lib să le expună.

— Domnilor, colega mea infirmieră şi cu mine ne-am dat seama că trecem cu vederea lenta execuţie a unei copile. Perioada de două săptămâni a fost aleasă în mod arbitrar, nu-i aşa? Vă implor ca supravegherea să fie sistată în seara asta şi ca toate eforturile să fie concentrate asupra salvării vieţii Annei.

Pentru o lungă clipă, nimeni nu zise nimic. Lib se uita la McBrearty. Credinţa în teoriile sale fusese clătinată, îşi dădea seama de asta; buzele lui pergamentoase tremurau.

— Cred că am văzut destul, spuse Sir Otway Blackett.

— Da, puteţi s-o duceţi acum pe Anna înapoi acasă, spuse McBrearty.

Blândă ca-ntotdeauna, măicuţa dădu din cap şi împinse scaunul afară din încăpere. O'Flaherty sări în picioare ca să le ţină uşa deschisă.

— Şi ne puteţi părăsi şi dumneavoastră, domnule şi doamnă O'Donnell.

Rosaleen părea pe punctul de a se răzvrăti, însă părăsi încăperea împreună cu Malachy.

— Domnişoară Wright, de asemenea...

Domnul Thaddeus făcu un gest, dându-i de înţeles că şi ea poate pleca.

— Nu plec până când această întrunire nu se încheie, îi răspunse ea printre dinţi.

Uşa se închise în urma soţilor O'Donnell.

— Sunt sigur că toată lumea e de acord că trebuie să fim perfect convinşi înainte de a devia de la conduita asupra căreia am convenit, scurtând supravegherea, zise baronetul.

Cei de la masă tuşeau şi-şi dregeau glasul.

— Cred că mai sunt doar câteva zile, spuse Ryan.

Mai mulţi dădură din cap.

Lib înregistră ameţită că prin asta nu înţelegeau că până duminică mai erau doar trei zile şi c-ar putea foarte bine să întrerupă acum supravegherea. Ci că aveau de gând să continue până duminică. Oare nu o văzuseră pe copilă?

Baronetul şi John Flynn trăncăneau despre procedură şi despre dovezi.

— Până la urmă, supravegherea e singura modalitate de a afla, o dată pentru totdeauna, adevărul, le reaminti McBrearty celor din comisie. În numele ştiinţei, în numele omenirii...

Lib nu mai suporta. Îşi ridică vocea şi arătă către medic.

— Veţi fi dat afară din Colegiul Medicilor.

Blufa; habar n-avea cum putea să i se interzică unui medic să mai profeseze.

— Voi toţi... neglijenţa dumneavoastră poate fi considerată o crimă. Eşecul de a furniza unei copile cele necesare vieţii, spuse ea, improvizând pe măsură ce-şi îndrepta degetul acuzator înspre fiecare bărbat în parte. Aţi conspirat pentru a perverti cursul justiţiei. Complicitate la sinucidere.

— Doamnă, lătră baronetul, daţi-mi voie să vă reamintesc că dumneavoastră aţi fost angajată pentru o perioadă convenită de două săptămâni, cu o plată zilnică destul de generoasă.

Raportul dumneavoastră final, referitor la faptul dacă aţi observat-o sau nu pe fată înghiţind orice fel de hrană va fi cerut duminică.

— Anna o să moară până duminică!

— Domnişoară Wright, stăpâniţi-vă, o îndemnă preotul.

— Îşi încalcă termenii angajării, lămuri Ryan.

John Flynn dădu din cap.

— Dacă ar fi rămas mai mult de trei zile, aş fi propus să fie înlocuită.

— Într-adevăr, spuse baronetul. E periculos de dezechilibrată.

Lib se împletici spre uşă.

•

În vis auzi un zgrepţănat. În salonul lung mişunau şobolanii, umplând coridorul, sărind din pat în pat, lipăind sângele proaspăt. Oamenii ţipau, dar dincolo de vocile lor, Lib auzea zgrepţănitul, frecarea furioasă a ghearelor de podea...

Nu. Uşa. La uşa ei de la etajul prăvăliei lui Ryan se auzea un zgrepţănat. Al cuiva care nu voia să trezească pe nimeni altcineva decât pe Lib.

Coborî din pat şi bâjbâi după halat. Crăpă uşa.

— Domnule Bryne!

Bryne nu-şi ceru scuze pentru deranj. Se măsurară unul pe celălalt în lumina şovăitoare a lumânării. Lib aruncă o privire spre golul întunecat al scării; oricând ar putea să urce cineva. Îi făcu semn să intre în cameră.

Bryne intră fără să ezite. Mirosea a cald, de parcă ar fi călărit azi. Lib făcu un semn spre singurul scaun, iar Bryne luă loc. Ea se aşeză pe o stinghie a patului răvăşit, suficient de departe de picioarele bărbatului, dar îndeajuns de aproape ca să poată discuta cu glasul scăzut.

— Am aflat despre întâlnire, începu el.

— De la care dintre ei?

El scutură din cap.

— Maggie Ryan.

Lib simţi un junghi ridicol auzind că Bryne era în relaţii atât de intime cu servitoarea.

— N-a auzit mare lucru, doar câte ceva din cele ce s-au spus, dar senzaţia ei a fost că s-au năpustit asupra dumitale ca o ceată de lupi.

Lib aproape că râse.

I-a povestit totul: speranţa Annei de a ispăşi păcatele juvenile ale fratelui ei, transformându-se într-o ofrandă calcinată. Bănuiala lui Lib că preotul o adusese în ţara asta în speranţa că supravegherea avea să dea în vileag faptul că nu exista niciun miracol, salvând astfel mult iubita lui Biserică de ruşinea de a avea un sfânt fals. Îi povesti despre membrii comisiei şi refuzul lor încăpăţânat de a devia de la planul lor.

— Uitaţi de ei, spuse Bryne.

Lib se zgâi la el.

— Mă îndoiesc că vreunul dintre ei ar fi în stare s-o facă pe fată să renunţe la nebunia ei. Dar dumneavoastră – pe dumneavoastră vă place. Aveţi influenţă asupra ei.

— Nu suficientă, protestă Lib.

— Folosiţi-vă această influentă, dacă nu vreţi s-o vedeţi întinsă într-o cutie.

Pentru o clipă, Lib văzu în faţa ochilor lădiţa cu comori a fetei, apoi îşi dădu seama că el se referea la coşciug. O sută şaisprezece centimetri – Lib îşi aduse aminte de primele măsurători la care o supusese pe Anna. În fiecare an al vieţii ei pe Pământ, abia dacă crescuse cu ceva mai mult de zece centimetri.

— Stăteam întins la mine în pat şi mă gândeam la dumneavoastră, Lib Wright.

— Ce-i cu mine? se zbârli Lib.

— Cât de departe sunteţi dispusă să mergeţi pentru a o salva pe această fată?

Abia atunci când o întrebă, îşi dădu seama că ştia deja răspunsul.

— Nimic nu mă va opri.

Bryne ridică sceptic dintr-o sprânceană.

— Nu sunt ceea ce credeţi dumneavoastră că sunt, domnule Bryne.

— Ce credeţi că gândesc despre dumneavoastră?

— Că sunt o văduvă pedantă, pudibondă, greu de mulţumit. Pe când adevărul este că nu sunt deloc văduvă.

Cuvintele îi ieşiră pe gură fără niciun preaviz.

Asta-l făcu pe irlandez să-şi îndrepte spatele.

— N-aţi fost măritată?

Faţa lui era aprinsă de curiozitate sau de dezgust?

— Am fost. Încă mai sunt, din câte ştiu.

Lui Lib nu-i venea să creadă că-şi împărtăşeşte cel mai teribil secret; şi cui, dintre toţi oamenii? Tocmai unui gazetar. Dar era şi ceva glorios în asta, senzaţia rar încercată că riscă totul.

— Wright n-a murit...

S-a ascuns? Şi-a luat tălpăşiţa? A plecat?

— Şi-a luat rămas-bun.

— De ce?

Cele două silabe izbucniră din Bryne.

Lib ridică atât de brusc din umeri, încât simţi că o fulgeră un junghi.

— Aşadar, presupuneţi că a avut el un motiv.

Ar fi putut să-i povestească despre copil, dar nu voia, nu acum.

— Nu! M-aţi înţeles greşit, vă...

Încercă să-şi aducă aminte dacă l-a văzut vreodată pe acest bărbat în ipostaza de a nu-şi mai găsi cuvintele.

Bryne întrebă:

— Ce ar putea pune stăpânire pe un bărbat ca să vă părăsească?

Acum nu-şi mai putu stăpâni lacrimile. Ceea ce o luă prin surprindere fu nota de indignare stârnită de situaţia ei.

Părinţii ei n-au fost înţelegători faţă de ea. Mai degrabă consternaţi de faptul că Lib fusese atât de lipsită de noroc încât să piardă un soţ la mai puţin de un an după ce pusese mâna pe el. (Gândeau că fusese, poate, neglijentă într-o anumită măsură, cu toate că nu spuseseră asta niciodată cu voce tare.) Îi fuseseră suficient de loiali încât s-o ajute să se mute la Londra şi să se dea drept văduvă. Această conspiraţie o şocase atât de tare pe sora lui Lib, încât de atunci n-a mai vorbit cu niciunul dintre ei. Însă întrebarea pe care mama şi tatăl ei nu i-au adresat-o era „Cum de-a putut el să facă asta?”

Clipi de mai multe ori, pentru că nu suporta ideea că Bryne ar putea crede că plânge după soţul ei, pentru care nu merita să verşi nici măcar o lacrimă. În loc de asta, zâmbi uşor.

— Şi englezii sunt cei care spun despre irlandezi că sunt proşti! adăugă el.

Asta o făcu să râdă tare. Îşi duse mâna la gură.

William Bryne o sărută, atât de repede şi atât de intens, încât Lib aproape că-şi pierdu echilibrul. Niciun cuvânt, doar acel singur sărut, apoi ieşi din cameră.

•

În mod destul de ciudat, Lib reuşi să doarmă, în ciuda zarvei din capul ei.

Când se trezi, bâjbâi după ceasul de pe masă şi apăsă butonul. Acesta bătu orele în mâna ei strânsă pumn: unu, doi, trei, patru. Vineri dimineaţa. Abia atunci îşi aduse aminte cum o sărutase Bryne. Nu, cum se sărutaseră.

Vina o făcu să se ridice brusc în capul oaselor. Cum putea fi sigură că situaţia Annei nu se înrăutăţise în decursul nopţii, că nu-şi dăduse ultima suflare? „Luminează-mă, păzeşte-mă, povăţuieşte-mă”. Tânjea să fie din nou în acea mică încăpere neaerisită. Oare soţii O’Donnell o vor lăsa să intre în dimineaţa asta, după lucrurile pe care le-a spus la întâlnire?

Lib se îmbrăcă pe pipăite, fără să aprindă lumânarea. Coborî bâjbâind scările şi se chinui să deschidă uşa de la intrare, apoi piedica uşii se ridică, lăsând-o să iasă.

Era încă întuneric; un nor bandaja uşor luna în descreştere. Era atât de linişte, era atât de singură, de parcă un dezastru ar fi pustiit întreaga ţară, iar Lib rămăsese ultima care să-i calce drumurile noroioase.

În fereastra micuţă a bordeiului familiei O’Donnell, o lumină ardea deja de unsprezece zile şi unsprezece nopţi fără încetare, aidoma unui ochi afurisit care a uitat cum să clipească. Lib se apropie de dreptunghiul aprins şi privi înăuntru pe furiş.

Sora Michael stătea lângă pat, cu privirea îndreptată spre profilul Annei. Micul ei chip transfigurat de lumină. Frumoasa adormită; inocenţa nealterată; o copilă care arăta perfect, poate din cauză că nu se mişca, nu cerea nimic, nu făcea probleme nimănui. O ilustraţie luată parcă dintr-un ziar ieftin: „Ultima veghe”. Sau „Ultima odihnă a micuţului îngeraş”.

Probabil că Lib se mişcă, dacă nu cumva sora Michael poseda acea nefirească abilitate de a simţi când e observată, pentru că măicuţa ridică privirea şi dădu vag din cap în semn de salut.

Lib se duse la uşa de la intrare şi o deschise, pregătită pentru o ripostă.

Malachy O’Donnell stătea lângă foc şi bea ceai. Rosaleen şi Kitty răzuiau fundul unei oale, mutând resturile în alta. Slujnica nu ridică privirea. Stăpâna casei se uită în direcţia lui Lib, însă doar scurt, ca şi cum ar fi simţit o pală de curent. Aşadar, soţii

O'Donnell nu aveau de gând să sfideze comisia prin alungarea lui Lib din bordei, cel puţin nu astăzi.

În dormitor, Anna dormea atât de profund, încât arăta ca o păpuşă de ceară.

Lib apucă mâna rece a surorii Michael şi o strânse, lucru care o surprinse pe măicuţă.

— Vă mulţumesc că aţi venit aseară.

— Dar nu v-a ajutat cu nimic, aşa-i? întrebă sora Michael.

— Chiar şi aşa.

Soarele răsări la şase şi un sfert. Ca şi cum ar fi fost convocată de lumină, Anna se ridică brusc de pe pernă şi întinse mâna spre oala de noapte goală. Lib se grăbi să i-o dea.

Voma fetei era galbenă ca soarele, însă transparentă. Cum putea stomacul ei scobit să producă o culoare atât de ţipătoare doar din apă? Anna se înfioră, strângându-şi buzele ca şi cum ar fi vrut să scape de picăturile de vomă.

— Te doare ceva? o întrebă Lib.

Acestea erau ultimele ei zile, fără doar şi poate.

Anna scuipă, apoi scuipă din nou, apoi se lăsă din nou pe pernă, cu capul întors către comodă.

Lib notă în carneţelul ei.

> *A vărsat bilă*; *două sute de mililitri*?
>
> *Pulsul*: *128 de bătăi pe minut.*
>
> *Plămânii*: *30 de respiraţii pe minut*; *hârâială umedă, bilaterală.*
>
> *Venele de la gât, umflate.*
>
> *Temperatura foarte scăzută.*
>
> *Ochii sticloşi.*

Anna îmbătrânea, de parcă timpul în sine ar fi accelerat. Pielea ei era un pergament ridat, pătat, de parcă pe ea ar fi fost tatuate mesaje şi apoi şterse. Când copila îşi frecă clavicula, Lib observă că pielea rămase cutată. Perna aflată deasupra era presărată cu şuviţe roşcate de păr; Lib le adună şi le îndesă în buzunarul şorţului.

— Ţi-a înţepenit gâtul, copilă?

— Nu.

— Atunci de ce-ţi întorci capul în partea aia?

— Fereastra e prea luminoasă, spuse Anna.

„Foloseşte-ţi influenţa”, îi spusese Bryne. Însă ce argumente noi ar fi putut Lib să-i aducă?

— Spune-mi, zise ea, ce fel de Dumnezeu ar fi dispus să-ţi ia viaţa în schimbul sufletului fratelui tău?

— El mă vrea, şopti Anna.

Kitty aduse micul dejun pe o tavă şi vorbi cu voce inegală despre vremea extraordinar de frumoasă.

— Şi cum te simţi astăzi, scumpete?

— Foarte bine, răspunse Anna verişoarei ei, cu glas hârâit.

Slujnica îşi apăsă mâna înroşită pe gură. Apoi se întoarse în bucătărie.

Micul dejun consta din clătite cu unt dulce. Lib se gândi la Sfântul Petru; stând la poarta raiului, aşteptând prăjitura cu unt. Simţi gust de cenuşă. „Acum şi-n vecii vecilor, amin”. Aşeză îngreţoşată clătita înapoi pe farfurie şi lăsă tava lângă uşă.

— Totul se întinde, domnişoară Lib, spuse Anna cu un murmur cataral.

— Se întinde?

— Camera. Exteriorul încape în interior.

Să fie vorba de începutul unui delir?

— Ţi-e frig? întrebă Lib, aşezându-se lângă pat.

Anna scutură din cap.

— Cald? întrebă Lib.

— Nu mi-e nicicum. Nicio diferenţă.

Ochii ei satinaţi îi aduceau aminte de ochii pictaţi ai lui Pat O’Donnell din dagherotip. Din când în când, păreau să zvâcnească. Probleme cu vederea, poate.

— Vezi ce e în faţa ta?

Ezită.

— În mare.

— Asta înseamnă că vezi în mare ce e acolo?

— Văd totul, o corectă Anna, în cea mai mare parte a timpului.

— Dar uneori nu poţi?

— Se face negru. Dar văd alte lucruri, spuse fata.

— Ce fel de lucruri?

— Lucruri frumoase.

„Iată rezultatul înfometării”, îi venea lui Lib să răcnească. Dar cine a reuşit vreodată să facă un copil să se răzgândească ţipând la el? Nu, trebuia să vorbească mai elocvent ca niciodată.

— Îmi mai spui o ghicitoare, domnişoară Lib? întrebă copila.

Lib era surprinsă. Dar presupuse că până şi muribunzii aveau nevoie de un pic de distracţie care să înlesnească trecerea timpului.

— Ia să vedem. Da, cred că mai am una. Ce e… ce lucru e acela care e cu atât mai înfricoşător cu cât este mai mic?

— Înfricoşător? repetă Anna. Un şoarece?

— Un şobolan îi sperie pe oameni la fel de tare, dacă nu chiar mai tare, cu toate că e de câteva ori mai mare, îi sugeră Lib.

— În regulă.

Fata se străduia să respire.

— Ceva care provoacă mai multă frică dacă e mai mic.

— Mai degrabă mai subţire, se corectă Lib. Mai îngust.

— O săgeată, murmură Anna, un cuţit?

Se auzi încă o dată respiraţia ei aspră.

— Dă-mi un indiciu, te rog.

— Imaginează-ţi că mergi pe el.

— M-ar răni?

— Doar dacă ai călca pe lângă.

— Un pod, strigă Anna.

Lib dădu din cap. Dintr-un motiv sau altul, îşi aduse aminte de sărutul lui Bryne. Nimic n-ar fi putut s-o lipsească de el; va păstra acel sărut pentru tot restul vieţii. Îi dădea curaj.

— Anna, spuse ea, ai făcut destule.

Copila o privi clipind.

— Ai postit destul, te-ai rugat destul. Sunt convinsă că Pat se află deja în rai şi e fericit.

O şoaptă:

— Nu pot fi sigură.

Lib încercă o altă cale.

— Toate darurile pe care le-ai primit – inteligenţa, bunătatea, forţa ta – le sunt indispensabile lumii. Dumnezeu vrea să faci lucrarea aici.

Anna scutură din cap.

— Acum îţi vorbesc în calitate de prietenă, zise Lib, iar vocea îi tremura. Mi-ai devenit foarte dragă, eşti fata pe care o îndrăgesc cel mai mult.

Un mic zâmbet.

— Îmi frângi inima.

— Îmi pare rău, domnişoară Lib.

— Atunci mănâncă! Te rog. Măcar o gură. O înghiţitură. Te implor.

Privirea Annei era gravă, inexorabilă.

— Te rog! De dragul meu. De dragul tuturor celor care...

Din pragul uşii se auzi vocea lui Kitty:

— A venit domnul Thaddeus.

Lib sări în picioare.

Preotul părea să sufere de cald în straturile de haine negre. Oare Lib reuşise să-i ajungă la conştiinţă la întâlnirea ce avusese loc cu o seară în urmă? Atunci când o salută pe Anna, încă avea un zâmbet în colţul gurii, însă ochii erau copleşiţi de durere.

Lib îşi înfrână antipatia faţă de bărbat. La urma urmei, dacă cineva ar putea s-o convingă pe Anna de absurditatea credinţei ei, în mod logic acela ar trebui să fie preotul ei.

— Anna, ai vrea să stai de vorbă între patru ochi cu domnul Thaddeus?

O mică încuviinţare din cap.

Soţii O'Donnell zăboveau în spatele preotului.

Preotul înţelese aluzia lui Lib.

— Vrei să te confesezi, copilă?

— Nu acum.

Rosaleen O'Donnell îşi frângea degetele noduroase.

— Ce păcate ar putea să comită, zăcând acolo ca un heruvim?

„Ţi-e teamă c-o să spună despre mană", spuse Lib în gând. „Monstrule!"

— Atunci să cântăm un imn? întrebă domnul Thaddeus.

— E o idee bună, spuse Malachy O'Donnell, frecându-şi bărbia.

— Minunat, icni Anna.

Lib îi oferi paharul cu apă, dar copila clătină din cap.

Kitty se strecură şi ea în cameră. Cu şase oameni înăuntru, încăperea părea insuportabil de plină.

Rosaleen O'Donnell dădu tonul.

Din ţara exilului
Te rog fierbinte,
Să-mi asculţi, Măicuţă,
Marea rugăminte.

„De ce este Irlanda ţara exilului?" se întrebă Lib.

Se alăturară şi ceilalţi – soţul, slujnica, preotul, chiar şi Anna, din patul ei.

Măicuţă, pogoară-ţi
Privirea cu milă,
Vocea copilului tău
Te cheamă umilă.

Mânia era un ghimpe în gândurile lui Lib. „Nu, acesta e copilul tău, ea are nevoie de ajutorul tău”, îi spuse în gând lui Rosaleen O’Donnell.

Kitty cântă următorul vers într-un alto surprinzător de dulce; toate cutele pe chipul ei se netezïră.

Iar când nori şi ceaţă
Înnegri-vor zarea,
Vino Tu, Măicuţă,
Să ne-arăţi cărarea.
Laţuri de-ar fi să mă înconjoare,
Teamă de ce să-mi fie?
Ştiu că-n slăbiciunea-mi
Măicuţa mi-e alături mie.

Lib înţelese: întreaga lume era un tărâm al exilului. Orice pasiune, orice satisfacţie ar fi putut să ofere viaţa, sufletul ce se grăbea să ajungă în rai o socotea drept un laţ dezgustător.

„Dar laţurile sunt aici”. Bordeiul ţinut laolaltă de bălegar şi sânge, păr şi lapte – o capcană care să ţină prizonieră şi să sfârtece o fetiţă.

— Fii binecuvântată, copilă, îi spuse domnul Thaddeus Annei. Voi trece şi mâine pe aici.

Oare asta era totul, tot ce-i stătea în putinţă? Un imn şi o binecuvântare şi dumnezeu cu mila?

Soţii O’Donnell şi Kitty ieşiră în urma preotului.

•

Nici urmă de Bryne la prăvălia de spirtoase. Când bătu la uşa lui, Lib nu primi niciun răspuns. Era posibil să regrete sărutul?

Stătu întinsă toată după-amiaza în pat, cu ochii uscaţi ca hârtia. Somnul se ţinea departe.

„Cât timp planeta se roteşte, fă-ţi datoria”, îi poruncise îndrumătoarea ei spirituală.

Ce datorie avea ea acum faţă de Anna? „Şi ne izbăveşte de cel rău”, se rugase ea. Oare Lib era salvatoarea ei, sau doar un duşman? „Nimic nu mă va opri”, i se lăudase lui Bryne cu o seară în urmă. Dar ce putea să facă să salveze o copilă care refuza să fie salvată?

La şapte, îşi impuse să coboare la parter şi să mănânce ceva, pentru că se simţea slăbită. Acum, iepurele fript îi zăcea în stomac ca o bucată de plumb.

Seara de august era sufocantă. Până să ajungă la bordei, orizontul întunecat înghiţi soarele. Bătu la uşă, încordată de teamă. Între un schimb şi altul, Anna ar fi putut să alunece în inconştienţă.

Bucătăria mirosea a terci de ovăz şi a vâlvătaia perpetuă a focului.

— Cum se simte? vru să afle Lib de la Rosaleen O’Donnell.

— Tot la fel, micuţul îngeraş.

„Nu e un înger. E un copil”.

Pe fundalul aşternuturilor mohorâte, Anna era de un galben ciudat.

— Bună seara, copilă. Pot să-ţi văd ochii?

Fata îi deschise, clipind.

Lib trase pleoapa de jos ca să verifice. Da, albul ochilor avea nuanţa untoasă a unei păpădii. Îi aruncă o privire surorii Michael.

— Când a trecut pe aici în după-amiaza aceasta, doctorul a confirmat că are icter, murmură măicuţa, în timp ce-şi aranja pelerina.

Lib se întoarse către Rosaleen O’Donnell, care stătea în pragul uşii.

— Ăsta e un semn că întregul organism al Annei începe să nu mai funcţioneze.

Mama nu avu nimic de zis; înregistră informaţia ca pe o veste despre o furtună sau un război îndepărtat.

Oala de noapte era goală. Lib o înclină.

Măicuţa clătină din cap.

Aşadar, nu urinase deloc. Aceasta era concluzia la care conduceau toate măsurătorile. Toate organele Annei aveau să se oprească din funcţionare.

— Mâine, la opt şi jumătate seara, o să aibă loc o slujbă votivă, spuse Rosaleen O'Donnell.

— Votivă? întrebă Lib.

— Dedicată unei intenţii anume, explică sora Michael vorbind în barbă.

— Pentru Anna. Ce frumos, nu-i aşa, scumpete? întrebă mama. Domnul Thaddeus face o slujbă specială pentru că nu te simţi bine, toată lumea o să fie acolo.

— Minunat.

Anna respira de parcă asta i-ar fi solicitat întreaga atenţie.

Lib îşi scoase stetoscopul şi aşteptă ca celelalte două femei să plece.

I se păru că în seara asta aude ceva nou la inima Annei, un galop. Era posibil să-şi fi imaginat? Ascultă cu atenţie. Iată: trei sunete în loc de cele două obişnuite.

Apoi îi numără respiraţiile. Douăzeci şi nouă într-un minut; se înteţeau. Temperatura ei părea de asemenea să fi scăzut, în ciuda căldurii din ultimele două zile.

Se aşeză şi luă mâna solzoasă a Annei într-a ei.

— Inima ta începe s-o ia la goană. Ai simţit?

Era ceva în felul în care fata zăcea, în felul în care-şi ţinea nemişcate braţele şi picioarele.

— Probabil că suferi.

— Nu ăsta-i cuvântul, şopti Anna.

— Sau cum îi spui tu atunci.

— Măicuţa zice că e sărutul lui Cristos.

— Ce anume? întrebă Lib.

— Când ceva te doare. Ea spune că înseamnă c-am ajuns atât de aproape de crucea Lui, încât El se poate apleca să mă sărute.

Fără îndoială, intenţia măicuţei fusese aceea de a-i aduce consolare, dar pe Lib acest lucru o îngrozea.

— Aş vrea doar să ştiu cât o să dureze, zise fata cu respiraţia ei hârâită.

— Până mori, vrei să zici? întrebă Lib.

Fata dădu din cap.

— La vârsta ta, moartea nu vine de la sine. Copiii sunt atât de vii.

Asta era probabil cea mai ciudată conversaţie pe care Lib o avusese vreodată cu un pacient.

— Ţi-e frică?

O ezitare. Urmată de o mică încuviinţare din cap.

— Nu cred că vrei cu adevărat să mori.

În acel moment, văzu atât de multă nefericire pe chipul copilei. Anna nu lăsase niciodată până atunci să se vadă acest lucru.

— Facă-se voia ta, şopti fata, făcându-şi cruce.

— Asta nu e lucrarea Domnului, îi reaminti Lib. E a ta.

Pleoapele ei flasce se agitară şi în cele din urmă se închiseră. Respiraţia zgomotoasă se atenuă şi deveni regulată.

Lib continuă să ţină acea mână umflată într-a ei. Somnul, o îndurare temporară. Spera să doarmă toată noaptea.

De cealaltă parte a peretelui începu rostirea Rozariului. De data aceasta cu glas scăzut; psalmodierea, o şoaptă. Lib aşteptă să se termine, aşteptă ca bordeiul să se liniştească, pe măsură ce soţii O'Donnell se retrăgeau în vizuina lor din perete, iar Kitty îşi pregătea culcuşul pe priciul din bucătărie. Atenuarea tuturor zgomotelor.

În cele din urmă, doar Lib mai rămase trează. Supraveghetoarea. „Luminează-mă, păzeşte-mă, povăţuieşte-mă”.

Îi trecu prin minte întrebarea de ce voia ca Anna să supravieţuiască acelei nopţi de vineri şi nopţii de după şi oricâtor nopţi ar fi urmat. Dacă era doar o chestiune de compasiune, oare Lib n-ar fi trebuit să-şi dorească ieşirea din această situaţie? Până la urmă, tot ce făcuse pentru ca Annei să-i fie mai bine – o înghiţitură de apă, o pernă în plus – nu făcea decât să-i prelungească suferinţa.

Pentru o clipă, lui Lib îi trecu prin minte cum ar fi dacă i-ar aduce ea sfârşitul: cum ridică pătura şi o împătureşte, o aşază peste chipul copilei şi o apasă cu toată greutatea. N-ar trebui să fie dificil şi n-avea cum să dureze mai mult de câteva minute. Ar fi un act de milostivire, de fapt.

O crimă.

Cum ajunsese Lib să se gândească să omoare un pacient?

Dădu vina pe lipsa de somn, pe incertitudine. Totul era harababură şi haos. O sălbăticie mlăştinoasă, o copilă rătăcită şi Lib, care se împleticea pe urmele ei.

„Niciodată să nu disperi”, îşi porunci. Oare nu era acesta unul dintre păcatele de neiertat? Îşi aduse aminte de o poveste despre un bărbat care s-a luptat toată noaptea cu un înger şi

care a fost trântit iar şi iar la pământ. Nu câştiga niciodată, dar nici nu renunţa.

„Gândeşte, gândeşte”. Se strădui să pună în aplicare cele învăţate. „Ce poveste să aibă o copilă?” o întrebase în dimineaţa primei zile Rosaleen O'Donnell, ca răspuns la întrebările lui Lib. Însă toate bolile aveau o poveste, cu început, mijloc şi încheiere. Cum s-o urmărească pe asta până înapoi la origini?

Privirea ei rătăci prin cameră. Când căzu asupra cufăraşului cu comori al Annei, îşi aduse aminte de sfeşnicul pe care-l spărsese şi de şuviţa de păr închis la culoare. Fratele, Pat O'Donnell, pe care Lib îl ştia doar dintr-o fotografie, cu ochii pictaţi. Cum ajunsese surioara lui să se convingă că trebuie să-i răscumpere sufletul cu al ei?

Lib se strădui să vadă lupta Annei ca atare. Să se pună în pielea unei fete pentru care aceste naraţiuni antice reprezentau adevărul *ad litteram.* Patru luni şi jumătate de post; cum era posibil ca un sacrificiu atât de mare să nu fie suficient pentru a izbăvi păcatele unui băiat.

— Anna, şopti uşor, apoi mai tare: Anna!

Copila se chinuia să se trezească.

— Anna!

Pleoapele ei grele se zbătură.

Lib îşi apropie foarte mult gura de urechea fetei.

— Pat a făcut ceva rău?

Niciun răspuns.

— Ceva despre care nimeni altcineva nu ştie?

Lib aşteptă. Urmări pleoapele care tremurau. „Las-o în pace”, îşi spuse ea, simţindu-se brusc epuizată. Ce mai contau acum toate astea?

— A spus că e în regulă.

Cuvintele Annei abia se auzeau. Cu ochii în continuare închişi, ca şi cum ar fi fost încă pe tărâmul visului.

Lib aşteptă, ţinându-şi respiraţia.

— A spus că e dublă.

Lib încercă să-şi dea seama ce-a vrut să spună prin asta.

— Ce e dublă?

— Iubirea.

Strânse buzele când îl rosti pe b, scoase un mic pufăit, gura abia întredeschisă.

„Dragostea-i a mea, iar eu sunt a Lui”; aşa suna unul dintre imnurile Annei.

— Ce vrei să spui?

Acum, ochii Annei erau deschişi.

— S-a căsătorit cu mine în noapte.

Lib clipi o dată, de două ori. Încăperea rămase liniştită, însă lumea din jurul ei se scufunda ameţitor.

„El intră în mine imediat ce adorm”, spusese Anna, dar nu se referise la Iisus. „El mă vrea”.

— Am fost sora lui, dar şi mireasa lui, şopti fata. Dublă.

Pe Lib o cuprinse greaţa. În afară de acesta, nu mai exista alt dormitor. Probabil că fraţii îl împărţiseră. Acel paravan pe care-l scosese din cameră în prima zi fusese singurul lucru care separase patul băiatului – patul acesta, patul în care murise – de salteaua Annei, aşezată pe podea.

— Când s-a întâmplat asta? întrebă Lib, simţind cum cuvintele îi zgârie gâtlejul.

Ea ridică uşor din umeri.

— Câţi ani avea Pat, îţi mai aduci aminte?

— Treisprezece, cred.

— Şi tu?

— Nouă, spuse Anna.

Faţa lui Lib se crispă.

— Asta s-a întâmplat doar o dată, Anna – cu o singură ocazie – sau...

— Căsătoria e pentru totdeauna.

O, teribila inocenţă a copilei. Lib scoase un mic sunet, încurajând-o să continue.

— Când fraţii şi surorile se căsătoresc, se săvârşeşte un sfânt mister. Un secret care există între noi şi ceruri, aşa mi-a spus Pat. Apoi a murit, spuse Anna, vocea ei sfărâmându-se ca o scoică, în timp ce privirea continua s-o fixeze pe Lib. M-am întrebat dacă e posibil să se fi înşelat.

Lib dădu din cap.

— Poate că Dumnezeu l-a luat pe Pat pentru ceea ce a făcut. Şi atunci nu e corect, domnişoară Lib, pentru că Pat e cel care suportă întreaga pedeapsă.

Lib îşi ţinu buzele lipite strâns, astfel încât copila să continue să vorbească.

— Apoi, la misiune... Anna scoase un singur suspin zgomotos. Preotul belgian, în timpul slujbei, a spus că dacă fratele şi sora... atunci e păcat de moarte, a doua cea mai rea dintre cele şase feluri de pofte trupeşti. Bietul Pat habar n-avea!

O, bietul Pat ştia suficient de bine încât să ţeasă o pânză strălucitoare în jurul lucrului pe care i-l făcea surorii lui noapte de noapte.

— A murit atât de repede, se tângui fata, n-a avut şansa să se confeseze. Poate c-a ajuns direct în iad.

În lumina aceasta, ochii ei păreau verzui, iar cuvintele îi ieşeau sugrumate.

— În iad, flăcările nu-s menite să cureţe, ci să rănească, şi niciodată nu se sfârşesc.

— Anna.

Lib aflase destul.

— Nu ştiu dacă voi putea să-l scot de-acolo, dar trebuie să încerc. Sunt convinsă că Dumnezeu poate să scoată pe cineva...

— Anna! Tu n-ai greşit cu nimic.

— Ba am greşit.

— N-ai ştiut, insistă Lib. A fost o nedreptate pe care fratele tău ţi-a făcut-o ţie.

Anna clătină din cap.

— Şi eu l-am iubit dublu.

Lib rămase fără cuvinte.

— Dacă Dumnezeu ne va îngădui, în curând vom fi împreună, dar de data asta fără trup. Fără căsătorie, stărui Anna. Vom fi din nou frate şi soră.

— Anna, eu nu mai suport, eu...

Lib stătea ghemuită acum la marginea patului, oarbă, în timp ce încăperea se transforma în apă.

— Nu plânge, domnişoară Lib.

Braţele ei fusiforme se întindeau spre ea, cuprinzând capul lui Lib, trăgând-o în jos.

— Scumpă domnişoară Lib.

Îşi înăbuşi plânsul în pături, între cele două creste solide din poala copilei. Situaţia asta de-a-ndoaselea: să fii consolată de o copilă şi încă ce copilă.

— Nu te măcina, va fi bine, murmură Anna.

— Nu, nu va fi!

— Totul e bine. Totul va fi bine.

„Ajut-o”. Lib se trezi că se roagă acelui Dumnezeu în care nu credea. „Ajută-mă. Ajută-ne pe noi toţi”. Nu auzi decât tăcerea.

•

În mijlocul nopţii – Lib nu mai putu să aştepte – se strecură în bucătărie, trecând pe lângă silueta servitoarei adormite pe prici. Pielea obrajilor îi era încă strânsă şi sărată din cauza plânsului. Când degetele ei dibuiră draperia aspră care separa dependinţa de restul casei, şopti:

— Doamnă O’Donnell.

Se auzi o foială.

— E Anna? întrebă Rosaleen cu glas răguşit.

— Nu, doarme dusă. Trebuie să vorbesc cu dumneavoastră.

— Ce s-a întâmplat?

— Între patru ochi, spuse Lib. Vă rog.

După lungi ore de rumegare, ajunsese la concluzia că trebuie să dezvăluie secretul Annei. Însă doar unei singure persoane, în mod pervers tocmai aceleia în care Lib avea cea mai puţină încredere: Rosaleen O’Donnell. Lib spera ca această revelaţie să trezească în sfârşit în Rosaleen un sentiment de milă faţă de fata chinuită. Această poveste aparţinea familiei, iar mama lui Pat şi a Annei era singura îndreptăţită să afle adevărul despre ceea ce unul dintre copii îi pricinuise celuilalt.

Imnul către Maria răsuna în mintea lui Lib: „Să-mi asculţi, Măicuţă, marea rugăminte.”

Rosaleen O’Donnell dădu draperia la o parte şi ieşi din mica încăpere. Ochii ei aveau ceva nefiresc în puţina lumină roşiatică ce venea dinspre focul care ardea mocnit.

Lib îi făcu semn, iar Rosaleen o urmă pe podeaua de pământ bătătorit. Lib deschise uşa de la intrare şi Rosaleen ezită doar o clipă înainte de a o urma afară.

Odată ce uşa se închise în urma lor, Lib vorbi repede, ca să nu-şi piardă stăpânirea de sine.

— Ştiu totul despre mană, începu ea, pentru a obţine un avantaj asupra ei.

Rosaleen o privea fără să clipească.

— Dar nu le-am spus celor din comisie. Lumea nu are nevoie de o explicaţie despre cum a trăit Anna în toate aceste luni. Tot ce contează e dacă va continua sau nu să trăiască. Doamnă O’Donnell, dacă vă iubiţi fiica, de ce nu faceţi tot ce vă stă în putinţă să o convingeţi să mănânce?

Rosaleen rămase în continuare mută. Apoi spuse, foarte încet:
— E aleasă.
— A fost aleasă? repetă dezgustată Lib. Vreţi să spuneţi de către Dumnezeu? Chemarea martiriului la vârsta de unsprezece ani?
Rosaleen o corectă:
— A făcut o alegere.
Absurditatea celor spuse o lăsă pe Lib fără aer.
— Nu înţelegeţi cât de disperată e Anna, cât de chinuită de vină? Nu alege nimic, nu mai mult decât ar alege să cadă într-un puţ din turbărie.
Niciun răspuns.
— Nu e neatinsă.
Perifrază lui Lib sună absurd de afectată.
Ochii lui Rosaleen se îngustară.
— Trebuie să vă spun că a fost siluită, şi încă de către propriul dumneavoastră fiu.
Silabele îi ieşiră pe gură simplu şi brutal.
— A început s-o forţeze pe când avea doar nouă ani.
— Domnişoară Wright, spuse femeia. N-am de gând să mai ascult clevetirile astea.
Era oare o oroare într-atât de greu de conceput, încât Rosaleen n-o putea pricepe? Avea nevoie să creadă că era o născocire de-a lui Lib?
— E aceeaşi minciună murdară pe care Anna a scornit-o după înmormântarea lui Pat, continuă Rosaleen. I-am spus eu să nu-şi ponegrească fratele.
Lib fu nevoită să se sprijine de zidul zgrunţuros al bordeiului. Aşadar, nu era o noutate pentru femeie. O mamă înţelege ce nu zice copilul, nu aşa suna zicala? Însă Anna zisese. Durerea resimţită din pricina morţii lui Pat îi dăduse curajul de a-i mărturisi mamei sale, în noiembrie anul trecut, întreaga poveste ruşinoasă. Rosaleen o făcuse mincinoasă şi continua să-şi susţină părerea, în timp ce fiică-sa se ofilea chiar sub ochii ei.
— Nu mai vreau să aud niciun cuvânt, mârâi Rosaleen. Şi să vă ia dracu'.
Intră grăbită înapoi în casă.

•

Sâmbătă dimineaţă, cu puţin trecut de ora şase, Lib strecură un bileţel sub uşa lui Bryne.

Apoi părăsi prăvălia de spirtoase şi traversă în grabă câmpul noroios, la lumina lunii aflate în descreştere. Aceasta era împărăţia iadului, ieşind iremediabil de pe orbita raiului.

Îi apăru în cale păducelul de lângă mica fântână sfântă; cârpele lui pe cale să se dezintegreze dansau în adierea vântului cald. Lib înţelese rostul unor astfel de superstiţii. Dacă ar exista un ritual a cărui îndeplinire ar putea să-i ofere şansa de a o salva pe Anna, oare nu l-ar încerca? De dragul fetei, s-ar închina unui copac, unui bolovan sau unui nap scobit. Lib se gândi la toţi acei oameni care trecuseră pe lângă acest copac de-a lungul secolelor, străduindu-se să creadă că-şi lăsaseră durerile şi necazurile în urmă. Ani de-a rândul, unii dintre ei îşi spuneau: „Dacă mă mai doare, e din pricina cârpei care încă n-a putrezit”.

Anna voia să-şi lase corpul în urmă, să-l arunce ca pe o haină veche. Să-şi dezbrace pielea încreţită, numele, povestea ei lipsită de speranţă; voia să termine odată cu toate. Da, lui Lib i-ar fi plăcut ca acest lucru să se poată întâmpla, ba mai mult – i-ar fi plăcut ca Anna să se nască din nou, lucru pe care cei din Orientul Îndepărtat îl credeau posibil. Să se trezească mâine şi să descopere că e altcineva. O fetiţă căreia nimeni nu i-a făcut încă niciun rău, care nu are nicio datorie de plătit, capabilă şi lăsată să mănânce după pofta inimii.

Apoi, pe fundalul cerului care se lumina, apăru o siluetă grăbită, iar Lib simţi dintr-odată ceva ce nu ştiuse niciodată cu adevărat până în acea clipă: nevoile corpului sunt imposibil de ignorat.

Şuviţele lui William Bryne se răsuceau ca şerpii, iar jiletca lui era încheiată greşit la nasturi. În mână ţinea bileţelul ei.

— V-am trezit? întrebă Lib prosteşte.

— Nu dormeam, spuse el, luând-o de mână.

În ciuda a toate, un val de căldură îi străbătu corpul.

— La Ryan’s, noaptea trecută, spuse el, toată lumea vorbea doar despre Anna. S-a răspândit vestea că le-aţi spus celor din comisie că starea ei se înrăutăţeşte cu repeziciune. Cred că tot satul o să participe la slujbă.

Ce fel de nebunie colectivă pusese stăpânire pe locuitorii satului?

— Dacă-i îngrijorează faptul că o copilă e lăsată să se sinucidă, vru Lib să ştie, atunci de ce nu iau cu asalt bordeiul?

Bryne ridică ostentativ din umeri.

— Noi, irlandezii, suntem pricepuţi când vine vorba de resemnare. Sau, altfel spus, suntem predispuşi la fatalism.

Bărbatul îi trecu braţul pe sub al său şi se plimbară pe sub copaci. Soarele răsărise şi se părea c-o să aibă parte de încă o zi oribil de încântătoare.

— Ieri am fost în Athalone, îi spuse el, să mă cert cu poliţia. Ofiţerul ăsta, un exemplu de pompozitate indiferentă, cu pălăria şi muscheta lui, îşi tot mângâia mustaţa şi spunea că situaţia este una de o „considerabilă delicateţe”. Departe de forţele poliţieneşti gândul de a invada un „sanctuar domestic” în absenţa oricărei dovezi care să arate că a fost comisă o fărădelege.

Lib dădu din cap. Şi, într-adevăr, ce-ar fi putut să facă poliţia? Cu toate astea, aprecie încercarea lui Bryne de a face ceva, orice.

Cât de mult îşi dorea să-i poată spune lucrurile aflate cu o seară în urmă, şi nu doar pentru că mărturisirea i-ar fi adus alinare, ci şi pentru că ţinea mult la Anna.

Nu. Ar fi fost un act de trădare să dezvăluie secretul pe care copila îl purta înăuntrul trupului plăpând; să-l dezvăluie unui bărbat, oricărui bărbat, chiar şi unuia care era apărătorul ei. Cum ar mai putea Bryne să o privească pe această copilă inocentă la fel după aceea? Lib îi era datoare Annei să-şi ţină gura.

Şi nu exista nimeni altcineva căruia să-i poată spune. Dacă până şi mama Annei o numise mincinoasă, era foarte posibil ca restul lumii să facă la fel. Lib n-o putea supune violenţei unui examen medical; corpul ei îndurase deja nenumărate măsurători. În afară de asta, chiar dacă faptul putea fi dovedit, ceea ce Lib considera a fi un viol incestuos alţii ar putea să socotească drept seducţie. Nu se întâmpla adesea ca fata – indiferent cât de tânără ar fi fost – să fie cea învinuită că l-a provocat cu o privire pe hărţuitorul ei?

— Am ajuns la o concluzie cumplită, îi spuse ea lui Bryne. Anna nu poate trăi în această familie.

Sprâncenele lui se încruntară.

— Dar e tot ce are. Tot ce ştie. Ce e un copil fără familie?

„Pitulicii îi ajunge propriul cuib”, se lăudase Rosaleen O’Donnell. Dar dacă un pui de pasăre c-un penaj deosebit s-ar

trezi în cuibul greşit, iar mama-pasăre ar ataca puiul cu ciocul ei ascuţit?

— Credeţi-mă, ei nu pot fi consideraţi familia ei, îi spuse Lib. N-ar ridica un deget ca s-o salveze.

Bryne dădu din cap.

Dar oare era convins?

— Am văzut un copil murind, spuse ea, şi nu pot să asist la asta încă o dată.

— În branşa dumneavoastră...

— Nu. Nu înţelegeţi. Copilul meu. Fiica mea.

Bryne o privi. Braţul lui se strânse în jurul braţului ei.

— Trei săptămâni şi trei zile, atâta s-a luptat să rămână în viaţă.

A behăit şi a tuşit ca o capră. Trebuie să fi fost ceva acru în laptele lui Lib, pentru că bebeluşul refuza sânul sau scuipa laptele, iar puţinul pe care îl înghiţea o făcea să slăbească de parcă ar fi fost opusul hranei, o poţiune magică pentru micşorare.

Bryne nu spuse: „Astfel de lucruri se întâmplă”. Nu-i atrase atenţia asupra faptului că pierderea ei era doar o picătură în oceanul de suferinţă umană.

— Atunci a plecat Wright?

Lib dădu din cap.

— Nu mai exista niciun motiv să rămână, aşa a spus. Nu că mi-ar fi păsat prea tare în acel moment, adăugă Lib imediat.

Bryne mârâi:

— Nu te-a meritat.

O, dar nimic din toate astea nu ţinea de merit. Ea nu meritase să-şi piardă fiica; era conştientă de acest lucru chiar şi-n cele mai sumbre zile ale ei. Nu făcuse nimic din ce n-ar fi trebuit să facă, în ciuda tuturor aluziilor urâte făcute de Wright; din lucrurile pe care ar fi trebuit să le facă nu lăsase nimic nedus până la capăt. Destinul nu are un chip, viaţa e arbitrară, „o poveste spusă de un idiot”[3].

Mai puţin în nişte rare momente, cum era acesta, când reuşeai să zăreşti o modalitate de a o face să încapă într-o formă mai bună.

---

[3] *Life* [...] *is a tale told by an idiot,* citat din *Macbeth* de William Shakespeare, actul 5, scena 5. (n. red.).

În mintea ei, domnişoara N. adresă întrebarea: „Eşti dispusă să te dedici trup şi suflet unei meserii pe care nimeni altcineva nu e în stare s-o facă?”

Lib se agăţa de braţul lui Bryne ca de o frânghie. Realiză că până în acest moment, mintea ei nu fusese cu totul decisă. Îi spuse:

— O voi lua pe Anna cu mine.

— Unde?

— Oriunde altundeva. Ochii ei scrutau orizontul plat. Cu cât mai departe, cu atât mai bine.

Bryne se întoarse cu faţa la ea.

— Cum o veţi convinge pe copilă să mănânce?

— Nu sunt sigură şi nu pot să explic, dar ştiu că trebuie să plece din acest loc şi dintre aceşti oameni.

Tonul lui era glumeţ.

— O să cumperi nenorocitele alea de linguri.

Pentru o clipă, Lib se arătă confuză, apoi îşi aduse aminte de cele o sută de linguri de la Scutari şi aproape că zâmbi.

— S-o spunem pe şleau, zise el, adoptând din nou un ton civilizat. Aveţi de gând să o răpiţi pe fată.

— Presupun că asta s-ar spune, zise Lib, cu o voce înăsprită de spaimă. Însă n-aş constrânge-o niciodată.

— Să înţeleg că Anna v-ar urma de bunăvoie?

— Cred că e posibil s-o facă, dacă voi şti cum să-i vorbesc.

Bryne avea suficient de mult tact încât să nu-i spună cât de improbabil era ca un asemenea lucru să se întâmple.

— Cum aveţi de gând să călătoriţi? Să tocmiţi un birjar? Veţi fi prinsă înainte de a ajunge în comitatul vecin.

Brusc, simţi cum toată oboseala acumulată o ajunge din urmă.

— E posibil să ajung la închisoare, Anna să moară şi nimic din toate astea să nu aibă sens.

— Cu toate astea, vreţi să încercaţi.

Se strădui să-i răspundă:

— Mai bine să te îneci în valuri decât să aştepţi degeaba pe mal.

Era absurd să o citeze pe domnişoara N., care ar fi fost consternată să afle că una dintre infirmierele ei fusese arestată pentru răpirea unui copil. Însă uneori învăţăturile predate ascundeau mai multe înţelesuri decât bănuia profesorul.

Ce-i spuse după aceea Bryne o uimi.

— Atunci trebuie să se întâmple în seara asta.

•

Sâmbătă la ora unu, când Lib veni să preia schimbul, uşa dormitorului era închisă. Sora Michael, Kitty şi soţii O'Donnell stăteau cu toţii în genunchi în bucătărie; Malachy îşi ţinea şapca într-o mână.

Lib vru să apese clanţa.

— Nu faceţi asta, se răsti Rosaleen la ea. Domnul Thaddeus tocmai îi dă Annei împărtăşania ispăşirii.

Ispăşire; acesta era un alt cuvânt pentru spovedanie, nu-i aşa?

— E parte a ultimului ritual, murmură sora Michael către Lib.

Oare Anna era pe moarte? Se clătină pe picioare şi crezu c-o să cadă.

— Nu e doar pentru a ajuta pacientul să aibă *o bonă mors,* o asigură măicuţa.

— O ce?

— O moarte bună, adică. E şi pentru îndepărtarea pericolelor. Se spune că aşa poţi să-ţi recapeţi sănătatea, dacă asta-i vrerea Domnului.

Alte basme.

În dormitor se auzi un clinchet de clopoţel şi domnul Thaddeus deschise uşa.

— Puteţi să intraţi cu toţii pentru miruire.

Se ridicară în picioare şi o urmară pe Lib, târşâindu-şi picioarele.

Anna zăcea cu păturile date la o parte. Măsuţa de toaletă era acoperită cu o pânză albă pe care era o lumânare albă groasă, un crucifix, vase aurite, o frunză uscată de un fel anume, bile mici albe, o bucată de pâine, vase cu apă şi ulei şi un praf alb.

Domnul Thaddeus îşi înmuie degetul mare de la mâna dreaptă în ulei.

— *Per istam sanctam punctionem et suam piissima misericordiam,* intonă el. *Indulgeat tibi Dominus quidquid per visum, auditum, gustum, odoratum, tactum et locutionem, gressum deliquisti.*

Atinse pleoapele, urechile, buzele, nasul, mâinile şi, în cele din urmă, tălpile picioarelor diforme ale Annei.

— Ce tot face? şopti Lib către măicuţa Michael.

— Înlătură petele. Păcatele pe care le-a comis cu fiecare dintre părţile trupului, îi spuse măicuţa la ureche, continuând să-l fixeze pe preot cu evlavie.

Mânia ei dădea în clocot. „Dar cu păcatele comise împotriva Annei cum rămâne?”

Apoi preotul luă vasul cu cocoloaşe albe şi şterse cu fiecare dintre ele petele de ulei; bumbac? Puse vasul jos şi-şi frecă degetul mare de pâine.

— Fie ca această sfântă miruire să aducă alinare şi consolare, le spuse el membrilor familiei. Aduceţi-vă aminte, Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor.

— Fii binecuvântat, domnule Thaddeus, strigă Rosaleen O’Donnell.

— Indiferent că se va întâmpla în scurt timp sau peste mulţi ani – părea să cânte un cântec de adormit copiii – ne vom reîntâlni cu toţii, ca drumurile noastre niciodată să nu se mai despartă, într-o lume în care suferinţa şi izolarea se vor fi sfârşit.

— Amin.

Îşi spălă mâinile în vasul cu apă şi le şterse de pânză.

Malachy O’Donnell se duse la fiica lui şi se aplecă, de parcă ar fi vrut s-o sărute pe frunte. Apoi se abţinu, ca şi cum Anna ar fi devenit prea sfântă pentru a mai putea fi atinsă.

— Ai nevoie de ceva, scumpete?

— Doar să-mi dai păturile, tăticule, te rog, îi spuse ea cu dinţii clănţănind.

El o înveli până la bărbie.

Domnul Thaddeus îşi strânse toate instrumentele în geantă, iar Rosaleen îl conduse până la uşă.

— Aşteptaţi, vă rog, îl strigă Lib, traversând încăperea. Trebuie să vă vorbesc.

Rosaleen O’Donnell o apucă atât de tare pe Lib de mânecă, încât o cusătură pocni.

— Nu ţinem în loc un preot pentru discuţii inutile, atunci când el poartă asupra lui sfânta cuminecătură.

Lib îşi smulse mâneca şi se grăbi după el.

Ajunsă în curtea gospodăriei, strigă:

— Domnule Thaddeus!

— Ce este?

Bărbatul se opri şi goni cu piciorul o găină care ciugulea în jurul lui.

Voia să afle dacă Anna îi spusese mai devreme despre planul ei de a-l răscumpăra pe Pat cu propria ei moarte.

— V-a vorbit cumva Anna despre fratele ei?

Pe chipul lui neted apăru încordarea.

— Domnişoară Wright, ignoranţa dumneavoastră în ceea ce priveşte credinţa noastră e singura care vă scuză încercarea de a mă convinge să rup legământul spovedaniei.

— Aşadar ştiţi.

— Astfel de nenorociri ar trebui păstrate în familie, spuse el, n-ar trebui răspândite în afară. Anna n-ar fi trebuit să se angajeze niciodată într-o astfel de discuţie cu dumneavoastră.

— Dar dacă i-aţi aduce argumente, dacă i-aţi explica faptul că Dumnezeu niciodată n-ar...

Preotul o întrerupse.

— Îi tot spun de luni de zile bietei fete că păcatele îi sunt iertate şi că, în plus, despre morţi trebuie să vorbim numai de bine.

Lib se uită fix la el. Despre morţi. Preotul nu vorbea despre planul Annei de a-şi da la schimb viaţa pentru ispăşirea fratelui ei. Păcatele îi sunt iertate; Domnul Thaddeus se referea la ceea ce-i făcuse Pat. Îi tot spun de luni de zile bietei fete. Asta trebuia să însemne că după misiune, în primăvară, Anna îşi deschisese inima în faţa preotului din parohia căreia îi aparţinea, îi spusese despre toată confuzia ei privind căsătoria secretă, despre chinurile ei. Şi, spre deosebire de Rosaleen O'Donnell, fusese suficient de perspicace încât s-o creadă pe fată. Însă singura consolare pe care i-o oferise a fost să-i spună că păcatele i-au fost iertate şi că n-ar mai trebui să vorbească niciodată despre asta.

Până să-şi vină în fire, preotul parcursese deja jumătate de potecă. Îl urmări cum dispare după gardul viu. Câte astfel de nenorociri mai existau în sânul celorlalte familii, nenorociri pe care domnul Thaddeus le muşamalizase? Oare acesta era singurul mod în care ştia să administreze suferinţa unei copile?

În bordeiul plin de fum, Kitty arunca conţinutul micilor vase în foc: sarea, pâinea, chiar şi apa, care scoase un sfârâit cumplit.

— Ce faci? întrebă Lib.

— Mai au încă urmele uleiului sfânt, îi spuse slujnica, aşa că trebuie îngropate sau arse.

Numai în ţara asta e posibilă arderea apei.

Rosaleen O'Donnell punea cutii cu ceai şi zahăr pe raftul unui bufet din perete, al cărui interior era căptuşit cu hârtie.

— Dar cu doctorul McBrearty cum rămâne, întrebă Lib, nu v-aţi gândit că poate ar fi bine să-l chemaţi pe el înaintea preotului?

— N-a fost azi-dimineaţă pe-aici? îi răspunse Rosaleen fără să se întoarcă.

Kitty era ocupată să strângă terciul de ovăz ars într-un lighean.

Lib continuă.

— Şi ce-a spus despre Anna?

— Că acum se află în mâinile Domnului.

Kitty scoase un mic sunet; fusese oare un suspin?

— Aşa cum suntem cu toţii, bâigui Rosaleen.

Lib fu traversată de furie ca de un şoc electric, furie faţă de medic, de mamă, de servitoare şi faţă de bărbaţii din comitet.

Dar îşi reaminti că avea o misiune şi că nu putea permite să fie distrasă de la ea.

— Slujba asta specială care o să aibă loc diseară, de la opt şi jumătate..., i se adresă ea lui Kitty pe un ton cât se poate de calm. Cât durează ceremoniile astea?

— N-aş şti să zic.

— Mai mult decât o slujbă obişnuită?

— O, mult mai mult, spuse Kitty. Poate două ore sau trei.

Lib dădu din cap de parcă ar fi fost impresionată.

— Mă gândeam ca-n seara asta să stau până târziu, astfel încât sora Michael să vă poată însoţi la slujbă.

— Nu e nevoie, spuse măicuţa, apărând în cadrul uşii dormitorului.

— Dar soră...

Lib simţi spaima în gât.

Improvizând, se întoarse către Malachy O'Donnell, care rumega aplecat deasupra unui ziar, lângă cămin.

— Oare n-ar trebui să vină şi sora Michael, din moment ce copila ţine atât de mult la ea?

— Ar trebui, într-adevăr.

Măicuţa ezită, încruntându-se.

— Da, soră, trebuie să fiţi acolo, cu noi, spuse Rosaleen O'Donnell, ca să ne susţineţi.

— Cu dragă inimă, spuse măicuţa.

În ochii ei se mai citea încă nedumerirea.

Lib se grăbi spre dormitor, înainte ca ceilalţi să apuce să se răzgândească.

— Bună ziua, Anna.

Vocea ei era ciudat de senină, graţie sentimentului de uşurare adus de faptul că reuşise cel puţin să aranjeze să stea până târziu.

Chipul copilei era supt, de o paloare bolnăvicioasă.

— Bună ziua, domnişoară Lib.

Inertă, de parcă gleznele ei groase ar fi ţintuit-o de pat, permiţându-i doar câte un fior, din când în când. Respiraţia ei era zgomotoasă.

— Vrei un pic de apă?

Fata scutură din cap.

Lib o strigă pe Kitty să mai aducă o pătură. Când i-o întinse, faţa slujnicei era rigidă.

„Rezistă”, vru Lib să-i şoptească fetei la ureche. „Mai aşteaptă încă puţin, doar până diseară”. Dar nu putea să rişte să-i spună nimic, nu încă.

Niciodată timpul nu trecuse mai încet pentru Lib. Cu toate astea, casa părea cuprinsă de o oarecare agitaţie. Soţii O’Donnell şi servitoarea lor pierdeau timpul prin bucătărie, comunicând prin murmure pline de jale, verificând-o din când în când pe Anna. Ea îşi văzu de treburi, proptind-o pe Anna între perne, umezindu-i buzele cu o cârpă. La rândul ei, Lib respira repede şi superficial.

La patru, Kitty aduse un bol cu un fel de tocană de legume. Lib se chinui să mănânce.

— Doreşti ceva, scumpete? întrebă servitoarea pe un ton exagerat de voios. Vrei jucăria ta?

Ridică în aer taumatropul.

— Arată-mi, Kitty.

Aşa că slujnica răsuci corzile, făcu să apară în cuşcă pasărea şi apoi să-şi ia zborul.

Anna trase cu greu aer în piept.

— Păstreaz-o.

Tânăra femeie rămase cu gura căscată. Dar nu întrebă ce-a vrut Anna să spună; doar puse jos jucăria.

— Vrei să-ţi dau lădiţa cu comori în poală?

Anna scutură din cap.

Lib o ajută pe fată să stea rezemată ceva mai sus pe perne.

— Apă?

O nouă clătinare din cap.

De lângă fereastră, Kitty spuse:

— A venit iar omul acela care face imagini.

Lib sări în picioare şi aruncă o privire peste umărul servitoarei. REILLY & FIII, FOTOGRAF, scria pe coviltir. Nu auzise când calul trase la intrare. Nu putea decât să-şi imagineze cu câtă pricepere avea Reilly să pozeze personajele pentru scena cu patul de moarte: lumina slabă venind din lateral, familia îngenuncheată în jurul Annei, infirmiera în uniformă stând în spatele lor, cu capul plecat.

— Spuneţi-i s-o întindă.

Kitty păru uluită, dar nu spuse nimic; părăsi încăperea.

— Cartonaşele sfinte, cărţile şi lucrurile mele, murmură Anna, uitându-se la cufăraşul ei.

— Ai vrea să le vezi? întrebă Lib.

Ea scutură din cap.

— Sunt pentru mămica. După aceea.

Lib dădu din cap. Exista o anumită dreptate poetică în asta, sfinţi de hârtie care să înlocuiască fata în carne şi oase. Oare nu Rosaleen O'Donnell a împins-o pe Anna spre mormânt în tot acest timp – poate chiar de la moartea lui Pat, în noiembrie anul trecut?

Odată ce femeia o va pierde pe Anna, pesemne c-o va putea iubi fără efort. Spre deosebire de o fiică vie, una moartă era fără cusur. Asta era ceea ce alesese Rosaleen O'Donnell, îşi spuse Lib: să fie mama îndurerată şi mândră a doi îngeri.

Cinci minute mai târziu, căruţa lui Reilly o luă încet din loc. Lib, care o urmărea de la fereastră, se gândi: „Se va întoarce". Se gândi că o compoziţie postumă va fi şi mai uşor de aranjat.

O oră mai târziu, Malachy O'Donnell se întoarse şi îngenunche cu efort lângă patul în care moţăia fiica lui. Îşi împreună mâinile – încheieturile degetelor deveniră albe pe pielea roşie – şi murmură Tatăl Nostru.

Privindu-i capul plecat, care începuse să încărunţească, Lib şovăi. Bărbatul acesta nu avea nimic din duşmănia neîmpăcată a soţiei lui şi, în felul lui pasiv, o iubea pe Anna. Numai de-ar putea fi trezit din această amorţeală ca să lupte pentru copilul lui... Poate că Lib era datoare să-i mai ofere o şansă?

Îşi impuse să înconjoare patul şi să se aplece spre urechea lui.

— Când fiica dumneavoastră se va trezi, spuse ea, rugaţi-o să mănânce, de dragul dumneavoastră.

Malachy nu protestă; doar clătină din cap.

— S-ar sufoca.

— O înghiţitură de lapte ar sufoca-o? Are aceeaşi consistenţă ca apa.

— N-aş putea să fac asta.

— De ce nu? vru să ştie Lib.

— N-aţi înţelege, doamnă.

— Atunci faceţi-mă să înţeleg!

Malachy expiră lung, sacadat.

— I-am promis.

Lib se uită fix la el.

— Că n-o veţi ruga să mănânce? Când aţi făcut asta?

— Acum câteva luni.

Isteaţă fată; Anna îl legase de mâini pe afectuosul ei tată.

— Dar asta s-a întâmplat când aţi crezut c-ar fi în stare să trăiască fără mâncare, nu-i aşa?

O palidă încuviinţare.

— Pe atunci era sănătoasă. Uitaţi-vă în ce stare se află acum, spuse Lib.

— Ştiu, murmură Malachy O'Donnell. Ştiu. Cu toate astea, i-am promis să nu-i cer niciodată asta.

Doar un idiot putea să facă o astfel de promisiune. Dar n-ar fi fost de niciun folos să-l insulte pe acest om bun, îşi reaminti Lib. Mai bine să se concentreze asupra prezentului.

— Promisiunea pe care aţi făcut-o îi pricinuieşte acum moartea. Asta nu o anulează oare?

El se crispă.

— A fost un secret şi un jurământ solemn, pe Biblie, domnişoară Wright. Vă spun doar ca să nu mă învinovăţiţi.

— Dar vă învinovăţesc, spuse Lib. Pe voi toţi.

Malachy îşi lăsă capul în jos, ca şi cum ar fi fost prea greu ca să-l mai susţină. Un bou buimăcit.

Brav, în felul lui; ar fi fost în stare să rişte orice consecinţă decât să-şi încalce promisiunea făcută faţă de fiica lui. Mai bine să o vadă dându-şi sufletul decât s-o dezamăgească.

Pe obrazul lui nebărbierit alunecă o lacrimă.

— Dar încă mai sper.

Ce speranţă, că dintr-odată Anna o să strige după mâncare?

— A mai fost o fetişcană aproape moartă în patul ei, avea unsprezece ani.

Era vorba de o vecină? se întrebă Lib. Era o poveste de care aflase dintr-un ziar?

— Şi ştiţi ce i-a spus Domnul tatălui ei? zise Malachy, aproape zâmbind. „Nu te teme. Nu te teme, crede numai, iar ei o să-i fie bine”.

Repulsia o făcu pe Lib să se întoarcă cu spatele.

— Iisus a spus că e doar adormită şi a luat-o de mână, continuă Malachy, şi oare nu s-a ridicat ea ca să ia cina?

Omul visa atât de profund, încât Lib nu l-ar fi putut trezi. Se agăţa de inocenţa lui, refuzând să ştie, să întrebe, să gândească, să pună sub semnul întrebării promisiunea pe care i-o făcuse Annei, să mişte un deget. Nu asta însemna să fii părinte, să iei măsuri, bune sau proaste, în loc să aştepţi să se întâmple un miracol? La fel ca soţia lui, cu care nu semăna deloc, decise Lib, Malachy merita să-şi piardă fiica.

Soarele palid cobora încetul cu încetul pe cer. Oare nu avea să apună niciodată?

Era opt seara. Anna tremura.

— Cât mai e, bâiguia ea fără încetare. Facă-se voia Ta. Facă-se voia Ta.

Lib o puse pe Kitty să încălzească nişte flanele deasupra focului din bucătărie şi apoi le aşeză peste Anna, înfofolind-o bine. Simţi un iz înţepător. „Voi”, se gândi ea. „Părticele fragile, sfrijite sau umflate, vă preţuiesc. Şi preţuiesc fiecare centimetru pătrat al fetei muritoare, în carne şi oase”.

— Vei fi în regulă dacă mergem la slujba votivă, scumpete? întrebă Rosaleen O'Donnell, apoi intră şi se opri deasupra fiicei ei.

Anna dădu din cap.

— Sigur? întrebă tatăl din uşă.

— Mergeţi, spuse fata cu vocea pierită.

„Plecaţi, plecaţi”, se gândi Lib.

Apoi, după ce soţii se retraseră, se grăbi să-i ajungă din urmă.

— Luaţi-vă rămas-bun.

Vocea ei era un croncănit slab.

Soţii O'Donnell se zgâiră la ea.

— S-ar putea întâmpla oricând, şopti Lib.

— Dar...

— Nu întotdeauna există un avertisment.

Chipul lui Rosaleen era o mască sfâşiată. Se întoarse lângă patul fetei.

— Scumpete, m-am gândit că poate n-ar trebui să ieşim în seara asta.

Acum, Lib se blestemă. Era singura ei şansă, singura posibilitate de a-şi pune scandalosul plan în aplicare, iar ea îi dăduse cu piciorul. Oare îi lipsea curajul, asta era? Nu; era ceva ce ţinea de vină, din pricina a ceea ce urma să încerce să facă. Tot ce ştia era că trebuia să-i lase pe soţii O'Donnell să-şi ia rămas-bun cum se cuvine de la copilul lor.

— Du-te, mămico, zise Anna ridicându-şi cu greutate capul de pe pernă. Du-te la slujbă pentru mine.

— Să mergem?

— Pupic.

Mâinile ei umflate se întinseră spre capul mamei sale. Rosaleen se lăsă trasă în jos. Sărută fruntea Annei.

— Rămâi cu bine, dragoste.

Lib stătea şi frunzărea orbeşte paginile publicaţiei *All Year Round,* pentru ca niciunul dintre ei să nu-şi dea seama cât de mult îşi dorea ca toate astea să se termine.

Malachy se apleacă peste soţia şi fiica lui.

— Roagă-te pentru mine, tăticule.

— Întotdeauna, spuse el cu voce groasă. Ne vedem mai târziu.

Anna încuviinţă, apoi îşi lăsă capul să cadă pe pernă.

Lib aşteptă ca familia O'Donnell să iasă în bucătărie. Se auzeau vocile soţilor şi cea a lui Kitty. Apoi bufnetul uşii de la intrare. Se lăsă o tăcere eliberatoare.

Ăsta era începutul.

Urmări cum urcă şi coboară pieptul îngust al Annei. Ascultă micul hârâit al plămânilor ei.

Ieşi repede în bucătăria goală şi găsi o oală cu lapte. Îl mirosi ca să se asigure că e suficient de proaspăt şi găsi o sticlă curată. O umplu pe jumătate cu lapte, îi puse un dop de plută şi alese o lingură de os. Mai găsi şi resturile unei prăjituri cu ovăz; rupse o bucată. Împachetă totul într-un ştergar.

Ajunsă înapoi în dormitor, Lib îşi trase scaunul foarte aproape de Anna. Oare era curată infatuare să creadă c-ar putea să

reuşească acolo unde toţi ceilalţi dăduseră greş? Şi-ar fi dorit să aibă mai mult timp; o putere mai mare de convingere. „O, Dumnezeule, dacă există cumva Dumnezeu, învaţă-mă să vorbesc pe limba îngerilor”.

— Anna, spuse ea, ascultă-mă. Am un mesaj pentru tine.

— De la cine?

Lib arătă în sus. Îşi ridică şi privirea, ca şi cum i s-ar fi arătat ceva pe tavan.

— Dar tu nu crezi, spuse Anna.

— M-am schimbat datorită ţie, îi spuse Lib, destul de sinceră. Nu mi-ai spus tu odată că el poate să aleagă pe oricine?

— Aşa e.

— Iată mesajul: ce-ar fi dacă ai putea deveni o altă fată în locul celei care eşti?

Ochii ei se făcură mari.

— Dacă te-ai trezi mâine-dimineaţă şi ai descoperi că eşti altcineva, o fetiţă care n-a greşit niciodată cu nimic, ţi-ar plăcea?

Anna dădu din cap ca un copil foarte mic.

— Ei bine, acesta e lapte sfânt.

Lib ridică pe cât putu ea de solemn sticla, ca un preot în faţa altarului.

— Un dar special de la Dumnezeu.

Fata nici măcar nu clipi.

Ceea ce-i dădea convingere vocii lui Lib era faptul că totul era adevărat: oare divina lumină a soarelui nu fusese absorbită de divina iarbă, oare divina vacă nu mâncase divina iarbă, nu dăduse ea divinul lapte de dragul divinului ei viţel? Nu erau toate acestea un dar? În adâncul sânilor ei, Lib îşi amintea cum începea să-i curgă laptele ori de câte ori auzea scâncetele fiicei sale.

— Dacă bei asta, continuă ea, nu vei mai fi Anna O’Donnell. Anna va muri în seara asta, iar Dumnezeu va accepta sacrificiul ei şi-i va primi pe ea şi pe Pat în rai.

Fata nici măcar nu se clinti. Faţa ei era albă.

— Vei deveni o altă fetiţă. Una nouă. În momentul în care vei înghiţi o lingură din acest lapte sfânt... puterea lui este atât de mare, încât viaţa ta va începe încă o dată de la capăt, spuse Lib.

Acum se grăbea atât de tare, încât se poticnea în cuvinte.

— Vei fi o fetiţă pe nume Nan, care are doar opt ani şi care locuieşte departe, departe de acest loc.

Privirea Annei era întunecată.

În acest moment, avea să se prăbuşească totul. Bineînţeles că fata era suficient de isteaţă ca să-şi dea seama, dacă voia, că totul era doar o născocire. Singurul lucru pe care Lib putea să mizeze era intuiţia care-i spunea că Anna e probabil disperată să găsească o ieşire, că tânjea după o altă poveste, că era dispusă să încerce ceva la fel de improbabil ca legarea unei cârpe de creanga unui copac miraculos.

Trecu un moment. Apoi încă unul. Şi încă unul. Lib uitase să respire.

În cele din urmă, ochii ei tulburi se aprinseră ca nişte artificii.

— Da.

— Eşti pregătită?

— Anna o să moară? şopti ea abia audibil. Promiţi?

Lib dădu din cap.

— În seara asta, Anna O'Donnell moare.

Îi trecu prin cap că fata – care era foarte raţională în felul ei – ar putea crede că Lib îi dă otravă.

— Pat şi Anna, împreună în rai?

— Da, spuse Lib.

Până la urmă, ce fusese el, dacă nu un băiat neştiutor şi singur? „Surghiuniţii fii ai Evei".

— Nan, spuse Anna, repetând silaba cu o desfătare gravă. Opt ani. Departe, foarte departe.

— Da.

Lib era conştientă că profită de o copilă aflată pe patul de moarte. În acest moment, nu era prietena fetei; mai degrabă o profesoară stranie.

— Ai încredere în mine.

Când Lib scoase sticla cu lapte şi umplu lingura, Anna se feri un pic.

Liniştirea nu mai avea sens acum, doar stricteţea.

— Asta-i singura cale.

Ce-i spusese Bryne despre emigraţie?

— Preţul unei noi vieţi. Lasă-mă să te hrănesc. Deschide gura.

Lib era ademenitoarea, pervertitoarea, vrăjitoarea. Cât rău avea să-i provoace această înghiţitură de lapte, legându-i din

nou sufletul de trup. Atâtea nevoi, atâtea pofte şi dureri, riscuri şi regrete, toată mizeria profană a vieţii.

— Stai.

Fata ridică o mână.

Lib fu scuturată de teamă. „Acum şi în ceasul morţii noastre”.

— Rugăciunea de mulţumire, spuse Anna. Trebuie să spun mai întâi rugăciunea de mulţumire.

„Harul de a primi mâncare”. Lib îşi aduse aminte de preot, care se rugase pentru asta. „Îngăduie-i harul”.

Anna îşi lăsă capul în piept.

— Binecuvântează-ne Doamne, pe noi şi darurile tale, pe care suntem pe cale să le primim din preaplinul tău, amin.

Apoi, buzele ei aspre se desfăcură pentru a primi lingura, pur şi simplu.

În timp ce vărsă lichidul în gura fetei, Lib nu scoase o vorbă. Urmări cum i se mişcă gâtlejul, ca un val. Era pregătită ca fata să se înece, să vomite, să aibă crampe sau spasme.

Anna înghiţi. Şi uite aşa, postul fu întrerupt.

— Acum o bucăţică de prăjitură cu ovăz.

Doar cât îi încăpea între arătător şi degetul mare. O puse pe limba vineţie şi aşteptă până când dispăru.

— Moartă, şopti Anna.

— Da, Anna a murit.

Sub un impuls de moment, Lib îşi coborî mâna, acoperind cu palma faţa fetei şi închizându-i pleoapele umflate. Aşteptă un moment îndelungat. Apoi spuse:

— Trezeşte-te, Nan. E timpul să-ţi începi noua viaţă.

Copila îşi deschise ochii umezi.

Din vina mea, din vina mea. Lib era cea care urma să poarte întreaga apăsare a vinei de a o ademeni pe această fată radioasă înapoi pe tărâmul exilului. Împovărându-i din nou sufletul, statornicind-o pe pământul întinat.

Lui Lib i-ar fi plăcut să-i mai dea ceva de mâncare, să umple acest trup împuţinat cu hrana pe patru luni. Dar ştia ce pericol reprezintă surmenarea stomacului. Aşa că puse sticla şi lingura în şorţ, laolaltă cu bucăţica de prăjitură de ovăz împachetată într-un şerveţel. Încetul cu încetul; drumul care ducea afară din mină era la fel de lung ca cel pe care venise până aici. Lib mângâie foarte uşor fruntea fetei.

— Trebuie să mergem acum.

Un fior. Se gândea oare la familia pe care o lăsa în urmă? Apoi încuviinţă din cap.

Lib o înfofoli în pelerina călduroasă pe care o scoase din dulapul cu haine, îi puse două perechi de ciorapi, ghetele fratelui în picioarele diforme, mănuşi pe mâini şi trei fulare, făcând din fată un balot întunecat.

Deschise uşa ce dădea în bucătărie, apoi cele două jumătăţi ale uşii de la intrare. La vest, soarele avea o culoare sângerie. Seara era călduroasă, iar în curte ciugulea o găină singuratică.

Lib se întoarse în dormitor şi o luă pe fată în braţe. Nu era deloc grea. (Se gândi la propriul ei copilaş, la acel boţ minuscul din braţele ei, uşor ca o pâine.) Dar pe măsură ce înconjura casa împreună cu fata, Lib simţi că-i tremură picioarele.

Şi apoi iată-l pe William Bryne, cu iapa de căpăstru, ivindu-se din întuneric. Chiar dacă Lib îl aştepta, tresări când îl văzu. Se îndoise oare de faptul că va fi acolo, aşa cum promisese?

— Bună seara, micuţă..., spuse el.

— Nan, îl întrerupse Lib înainte ca el să apuce să-i rostească vechiul nume şi să strice tot. Ea e Nan.

Acum nu mai exista cale de întoarcere.

— Bună seara, Nan, spuse Bryne, prinzând totul din zbor. O să facem o plimbare cu Polly. O ştii pe Polly, bănuiesc. N-ai de ce să te temi.

Cu ochii cât cepele, copila nu zicea nimic, doar gâfâia, agăţată de umerii lui Lib.

— E-n regulă, Nan. Putem avea încredere în domnul Bryne, zise Lib întâlnindu-i privirea. Te va duce într-un loc sigur şi o să aştepte împreună cu tine acolo, iar în scurt timp mă voi alătura şi eu vouă.

Era oare adevărat? Vorbea serios, dacă asta era de ajuns; îşi dorea acest lucru cu toată fiinţa ei.

Bryne sări în şa şi se aplecă după fată.

Lib inspiră mirosul calului.

— Ai fost văzut plecând azi după-amiază? întrebă ea, întârziindu-i preţ de încă un moment.

El dădu din cap, lovindu-şi uşor traista.

— În timp ce puneam şaua pe cal, m-am plâns lui Ryan c-am fost chemat degrabă înapoi la Dublin.

În cele din urmă, îi întinse povara.

Fata se agăţă de ea cu putere, apoi îi dădu drumul.

Bryne o aşeză în şa în faţa lui.

— Totul e în regulă, Nan.

Bărbatul prinse hăţurile într-o mână şi-şi aţinti privirea asupra lui Lib într-un mod neobişnuit, ca şi cum n-ar mai fi văzut-o până atunci. Nu, se gândi ea – ca şi cum ar fi văzut-o pentru ultima dată şi-ar fi vrut să-i reţină trăsăturile. Dacă planul lor dădea greş, s-ar putea să nu se mai întâlnească niciodată.

Îi îndesă în traistă mâncarea.

— A mâncat? o întrebă el din buze.

Lib dădu din cap.

Zâmbetul lui lumină cerul care se întuneca.

— Încă o lingură peste o oră, şopti ea.

Apoi se ridică în vârful picioarelor şi sărută singura parte a trupului lui la care putea ajunge, dosul cald al palmei. O mângâie pe fată prin pătură.

— Cât de curând, Nan.

Se întoarse cu spatele.

Când Bryne plescăi din limbă şi Polly o porni de-a curmezişul câmpului – îndepărtându-se de sat –, Lib aruncă o scurtă privire peste umăr şi văzu scena ca şi cum ar fi fost scoasă dintr-un tablou. Calul şi călăreţii, copacii, fâşiile de lumină care păleau la apus. Chiar şi mlaştinile, cu băltoacele ei. Aici, în inima ţinutului, exista un soi de frumuseţe.

Se grăbi să ajungă înapoi la bordei, pipăindu-şi buzunarul şorţului ca să se asigure că nu pierduse caietul cu notiţe.

Mai întâi, Lib răsturnă ambele scaune din dormitor. Apoi propria geantă cu instrumente; o aruncă în direcţia scaunelor. Îşi luă exemplarul din *Însemnări privind îngrijirea bolnavilor* şi se forţă să o arunce în grămadă, unde aceasta ateriză deschisă, ca aripile unei păsări. De dragul credibilităţii poveştii ei, nimic nu trebuia cruţat. Ce făcea acum era opusul îngrijirii: producea eficient şi rapid haos.

Apoi se duse în bucătărie şi scoase sticla de whisky din ungherul de lângă şemineu. Vărsă lichidul peste perne şi aruncă sticla. Luă canistra cu petrol lampant şi vărsă o anumită cantitate pe pat, pe podea, pe perete, pe comoda pe care stătea micul cufăr rămas deschis, etalându-şi comorile. Puse foarte neglijent capacul la canistră.

Acum, mâinile îi miroseau a petrol lampant; cum avea să explice asta mai târziu? Şi le frecă bine-bine de şorţ. Ce avea să se întâmple mai târziu nu mai conta. Era totul pregătit?

„Nu te teme. Trebuie doar să crezi, iar ea va fi în siguranţă”.

Luă un cartonaş cu margini zimţate din cufăraşul cu comori – un sfânt pe care nu-l ştia – şi îl apropie de flacăra lămpii. Luă foc, chipul sfânt aureolat de flăcări.

Curăţat de flăcări, doar de flăcări.

Lib apropie cartonaşul de saltea, care prinse viaţă, paiele vechi sfârâind, trosnind. Un pat care arde, ca un miracol în culori vii. Valul de căldură care-i atinse faţa îi aduse aminte de focurile din Noaptea lui Guy Fawkes.

Dar oare avea să ardă toată camera? Era unica lor şansă de a scăpa basma curată după această făcătură. Oare acoperişul era suficient de uscat după trei zile cu soare? Lib se uită la plafonul jos. Grinzile vechi păreau prea zdravene, iar pereţii groşi prea rezistenţi. Nu mai era nimic de făcut; îi făcu vânt lămpii şi o azvârli înspre căpriori.

Ploaie de sticlă şi foc.

Lib traversă în fugă curtea gospodăriei cu şorţul aprins fluturându-i în faţă, ca un dragon de care nu putea să scape. Îl stinse cu mâinile. Scoase un scrâşnet care se auzi ca şi cum ar fi ieşit din gura altcuiva. Se îndepărtă împleticindu-se de cărare şi se aruncă în îmbrăţişarea umedă a mlaştinii.

•

Plouase toată noaptea. Poliţia trimisese doi oameni din Athalone, chiar dacă era sabatul; acum tocmai scormoneau prin resturile năclăite ale bordeiului familiei O’Donnell.

Lib aştepta în coridorul din spatele prăvăliei de spirtoase, cu mâinile arse înfăşate în bandaje, duhnind a alifie. Totul depindea de ploaie, se gândea ea prin pâcla extenuării. De momentul în care începuse ploaia cu o seară în urmă. Era posibil să fi stins incendiul înainte ca grinzile să cedeze? Oare dormitorul îngust fusese redus la o grămadă indescifrabilă de cenuşă, sau spunea – clar ca bună ziua – povestea copilei dispărute?

Durere. Însă nu asta o ţintuia pe Lib locului. Ci teama – pentru ea însăşi, desigur, dar şi pentru fată. („Nan”, îi spunea în mintea ei, încercând să se obişnuiască cu noul nume.) Exista o fază a înfometării din care nu mai aveai cum să-ţi revii. Corpul uita ce trebuia să facă cu mâncarea; organele se atrofiau. Sau poate că

plămânii micuţi ai fetei se chinuiseră prea mult, sau poate că inima ei cedase. „Te rog, fă-o să se trezească în dimineaţa asta”. William Bryne avea să fie acolo ca să aibă grijă de ea, în cel mai obscur han pe care-l ştia în Athalone, pe nişte străzi dosnice. Până aici plănuiseră el şi Lib lucrurile. „Te rog, Nan, mai ia o înghiţitură, o bucăţică”.

Lui Lib îi trecu prin minte că cele două săptămâni se încheiaseră. Duminica fusese de la bun început ziua în care infirmierele raportau comisiei. Acum două săptămâni, când abia ajunsese, îşi închipuise cum avea să-i impresioneze pe localnici cu minuţioasa ei relatare prin care dădea în vileag farsa. În niciun caz nu se văzuse arătând aşa: plină de cenuşă, infirmă, tremurând.

Nu nutrea niciun fel de iluzie privind concluziile pe care cel mai probabil membrii comisiei aveau să le tragă. Dacă ar fi putut, ar fi transformat-o pe străină într-un ţap ispăşitor. Dar ce acuzaţii aveau mai exact să-i aducă? Neglijenţă? Incendiere premeditată? Crimă? Sau – dacă poliţia realiza că nu era nici urmă de cadavru în noroiul care mocnea – răpire şi înşelăciune.

„Mă voi alătura vouă în Athalone, mâine sau poimâine”, îi spusese Lib lui Bryne. Oare îl păcălise tonul ei încrezător? Era înclinată să creadă că nu. Ca şi Lib, adoptase o atitudine curajoasă, dar ştia că existau mari şanse ca ea să ajungă în spatele gratiilor. El şi fata urmau să se îmbarce pe un vas dându-se drept părinte şi copil, iar Lib n-avea să sufle o vorbă în ceea ce priveşte destinaţia lor.

Îşi răsfoi carnetul cu notiţe cu coperta înnegrită. Oare ultimele însemnări erau plauzibile?

Sâmbătă, 20 august, 20:*32.*
Puls: *139.*
Plămânii: *respiraţii 35*; *hârâială umedă.*
Niciun strop de urină în decursul zilei.
Niciun strop de apă băut.
Inaniţie.
20:*47*: *Delir.*
20:*59*: *Respiraţie foarte dificilă, bătăi neregulate ale inimii.*
21:*07*: *S-a dus.*

— Domnişoară Wright.

Lib închise în grabă carnetul.

Măicuţa stătea lângă ea, cu cearcăne negre sub ochi.

— Cum mai staţi cu arsurile în dimineaţa asta?

— Nu au nicio importanţă, spuse Lib.

Măicuţa Michael fusese cea care o găsise pe Lib cu o seară în urmă, pe când se întorcea de la slujba votivă, cea care o scosese din mlaştină, o însoţise înapoi în sat şi îi bandajase mâinile. Lib era într-o asemenea stare, încât nu fusese deloc nevoită să se prefacă.

— Soră, nu ştiu cum aş putea să vă mulţumesc.

Aceasta dădu din cap cu privirea în pământ.

Unul dintre multele lucruri pe care Lib le avea pe conştiinţă era acela că răspunsul ei la grija pe care i-o arăta măicuţa era cruzimea. Sora Michael avea să-şi petreacă restul vieţii convinsă fiind că ea şi Lib au provocat sau cel puţin că nu au fost în stare să prevină moartea Annei O'Donnell.

Ei bine, nu se putea evita asta. Tot ce conta era fata.

Pentru prima oară, Lib înţelegea caracterul hain al mamelor. Îi trecu prin minte că, dacă prin cine ştie ce miracol avea să treacă cu bine peste încercările zilei şi să ajungă în acea cameră din Athalone unde o aştepta William Bryne, atunci avea să devină mama fetiţei sau ceva foarte asemănător.

„Lasă-mă, o, lasă-mă să fiu copilul tău", oare nu aşa suna imnul? în viitor, când Nan-care-a-fost-cândva-Anna avea să dea vina pe cineva, acea persoană avea să fie Lib. Îşi spuse că asumarea responsabilităţii pentru împingerea fetei dintr-un întuneric călduţ în lumina cumplită a unei noi vieţi făcea parte din rolul de mamă.

Tocmai atunci veni domnul Thaddeus împreună cu O'Flaherty. Strălucirea preotului se ştersese; îşi arăta vârsta. Le salută pe infirmiere cu un gest al capului, distras şi posomorât.

— Nu aveţi de ce să fiţi chestionată de către comisie, îi spuse Lib măicuţei. Nu ştiţi nimic.

Replica asta îi ieşise prea răstită.

— Vreau să spun că nu aţi fost de faţă – aţi fost la biserică – când şi-a dat duhul.

Sora Michael îşi făcu cruce.

— Dumnezeu s-o odihnească, biata de ea.

Se dădură la o parte pentru a-i face loc baronetului.

— N-ar trebui să-i las să mă aştepte, spuse Lib, îndreptându-se spre încăperea din spate.

Însă măicuţa îşi puse o mână pe braţul lui Lib, deasupra locului bandajat.

— Cel mai bine ar fi să nu faceţi şi să nu spuneţi nimic până când nu sunteţi chemată. Smerenie, domnişoară Wright, şi penitenţă.

Lib clipi.

— Penitenţă?

Vocea îi era prea ridicată.

— Oare nu ei ar trebui să fie penitenţi?

Sora Michael îi făcu semn să tacă.

— Binecuvântaţi sunt cei umili.

— Dar le-am spus, acum trei zile…

Măicuţa se apropie, buzele ei aproape că atingeau urechea lui Lib.

— Fiţi umilă, domnişoară Wright, şi poate c-or să vă lase să plecaţi.

Era un sfat îndreptăţit; Lib îşi ţinu gura.

John Flynn trecu cu paşi mari pe lângă ele, cu trăsăturile feţei împietrite.

Şi ce alinare ar fi putut Lib să-i ofere în schimb surorii Michael?

— Anna a avut – cum v-aţi exprimat mai deunăzi? – a avut parte de o moarte uşoară.

— S-a dus de bunăvoie? Fără să opună rezistenţă?

În ochii ei mari era o anumită îngrijorare, asta dacă nu cumva totul era în închipuirea lui Lib. Ceva mai mult decât durere; îndoială? Poate chiar suspiciune? Simţi un nod în gâtlej.

— De bunăvoie, aş zice, o asigură ea pe măicuţă. Era pregătită să plece.

Doctorul McBrearty traversă în grabă coridorul, cu obraji supţi, gâfâind de parcă ar fi alergat. Când trecu, nu le aruncă nici măcar o privire infirmierelor.

— Îmi pare rău, soră, spuse Lib cu voce tremurândă, îmi pare atât de rău.

— Şşt, spuse din nou măicuţa, cu blândeţe, ca şi cum ar fi avut de-a face cu un copil. Între noi fie vorba, domnişoară Wright, am avut o viziune.

— O viziune?

— Un fel de vis cu ochii deschişi. Vedeţi dumneavoastră, am plecat mai devreme de la biserică, pentru că-mi făceam griji pentru Anna.

Inima lui Lib începu să bată cu putere.

— Treceam pe alee când mi s-a părut că văd... Mi s-a părut că văd un înger plecând călare împreună cu fata.

Rămase ca trăsnită. „Ştie”, răsună în capul lui Lib. „Soarta noastră se află în mâinile ei”. Sora Michael jurase să fie supusă; cum ar fi fost posibil să nu mărturisească în faţa comisiei cele văzute?

— Ce părere aveţi, a fost cu adevărat o viziune? întrebă măicuţa, iar privirea ei ardea.

Tot ce fu în stare să facă Lib era să dea din cap.

Se lăsă o tăcere teribilă. Apoi:

— Necunoscute sunt căile Sale.

— Aşa este, spuse Lib cu glas răguşit.

— Copila a plecat într-un loc mai bun? Puteţi să-mi promiteţi atâta lucru?

Dădu iarăşi din cap.

— Domnişoară Wright.

Era Ryan, care-i făcea semn cu degetul mare.

— E timpul.

Lib plecă de lângă măicuţă fără să-şi ia la revedere. Nu-i venea să creadă. Aştepta în continuare cu inima oţelită să fie acuzată în gura mare, dar nu se întâmplă nimic. Nu reuşi să se abţină să arunce o privire peste umăr. Măicuţa stătea cu mâinile împreunate şi capul plecat. „Ne eliberează”.

În camera din spate, în faţa meselor improvizate din capre la care stătea comisia, era aşezat un scaun, însă Lib rămase în picioare în faţa lui, pentru a părea mai umilă, aşa cum o sfătuise sora Michael.

McBrearty trase uşa în urma ei.

— Sir Otway?

Era cârciumarul, plin de respect.

Baronetul făcu un gest fără vlagă.

— Din moment ce mă aflu aici nu în calitate de magistrat stabil, ci doar în nume propriu...

— Atunci voi începe eu.

Era Flynn, care interveni cu vocea lui ca de urs.

— Infirmieră Wright.

— Domnilor.

Vocea lui Lib abia se auzea. Nu trebui să se forţeze pentru ca vocea să-i tremure.

— Ce flăcările iadului s-a întâmplat aseară?

Flăcări? Pentru o clipă, i-a fost teamă că o să izbucnească în râs; oare Flynn îşi dădea seama ce calambur făcuse?

Lib îşi aranjă unul dintre bandaje, în locul în care simţea că-i roade încheietura, iar mintea el fu limpezită de un junghi. Închise ochii şi-şi lăsă capul în jos ca şi cum ar fi fost învinsă de durere, scoţând o serie de suspine chinuite.

— Doamnă, nu vă face niciun bine să cedaţi în felul acesta.

Vocea baronetului era irascibilă.

Niciun bine din punct de vedere legal, sau se referea oare doar la sănătatea ei?

— Spuneţi-ne ce s-a întâmplat cu fetiţa, spuse Flynn.

Lib se văită:

— Anna pur şi simplu, ea n-a... în seara aceea a fost din ce în ce mai slăbită. Notiţele mele...

Se repezi în faţă şi-şi plasă carnetul de notiţe sub ochii lui McBrearty, deschizându-l la pagina la care cuvintele şi cifrele se terminau.

— Nu m-aş fi gândit c-o să se ducă atât de repede. A tremurat şi s-a luptat pentru fiecare gură de aer – până când, dintr-odată, a încetat să mai respire.

Lib înghiţea lacom aerul. Ca cei şase bărbaţi să se gândească la sunetul ultimei răsuflări a copilei.

— Am strigat după ajutor, dar presupun că nimeni nu se afla suficient de aproape ca să audă. Probabil că vecinii erau la biserică. Am încercat să-i torn nişte whisky pe gât. Eram neatentă; am alergat de colo-colo ca o nebună.

Dacă acei oameni ar fi ştiut măcar puţin despre infirmierele pregătite în spiritul şcolii Nightingale, şi-ar fi dat seama că acest lucru era absolut imposibil. Lib continuă în grabă.

— În cele din urmă, am încercat s-o ridic ca s-o aşez în scaun şi s-o împing până în sat în căutarea dumneavoastră, doctore McBrearty, pentru a constata dacă poate fi readusă la viaţă.

Îl privi drept în ochi. Apoi îşi dădu seama ce spusese.

— Vreau să spun, era fără îndoială moartă, dar am continuat să sper când nu mai era nimic de sperat.

Bătrânul îşi duse mâna la gură ca şi cum ar fi fost pe punctul de a vomita.

— Dar lampa – probabil că am răsturnat-o cu fusta. Nu mi-am dat seama că sunt cuprinsă de flăcări decât atunci când acestea mi-au cuprins talia.

Mâinile mumificate ale lui Lib zvâcneau, iar ea şi le ridică în aer drept dovadă.

— Deja, una dintre pături luase foc. I-am tras trupul de pe pat, dar a fost prea mult pentru mine, am văzut flăcările lingând canistra...

— Ce canistră? întrebă O'Flaherty.

— Petrolul lampant, îi spuse domnul Thaddeus.

— Un material letal, bombăni Flynn. Eu nu l-aş fi ţinut în casă.

— Tocmai umplusem lampa, ca încăperea să fie luminoasă şi să pot vedea. Ca s-o pot supraveghea în permanenţă.

Acum Lib plângea de-a binelea. Ciudat că tocmai acesta era detaliul pe care nu suportase să şi-l aducă aminte: lumina constantă care cădea asupra copilei adormite.

— Ştiam că avea să explodeze canistra, aşa c-am fugit. Doamne iartă-mă, mai adăugă ea pentru a fi sigură.

Lacrimile îi cădeau de pe maxilare; adevărul şi minciuna erau într-atât de amestecate, încât nu mai putea să le deosebească.

— Am ieşit în fugă din bordei. Am auzit cum explodează în spatele meu cu un muget teribil şi nu m-am oprit să mă uit, am fugit ca să-mi salvez viaţa.

Scena era atât de vie în mintea lui Lib, încât avu impresia că într-adevăr o trăise. Dar oare aceşti bărbaţi aveau s-o creadă?

Îşi acoperi faţa şi aşteptă înfrigurată răspunsul.

Să sperăm că poliţia nu-şi va băga acum nasul printre grinzile înnegrite sau că nu va examina lemnăria patului sau a dulapului, sau că nu va scormoni în grămezile acelea de cenuşă. Să sperăm că vor fi leneşi şi resemnaţi. Să-i lăsăm să tragă concluzia că acele mici oase carbonizate trebuie să se fi pierdut în mod iremediabil printre ruine.

Cel care vorbi fu Sir Otway.

— Domnişoară Wright, dacă n-aţi fi fost atât de îngrozitor de neglijentă, am fi putut cel puţin să lămurim toată chestiunea, cel puţin.

Neglijenţă – oare asta era singura acuzaţie care i se aducea? Chestiunea însemnând moartea copilei?

— O examinare post-mortem ar fi putut să determine dacă intestinele conţineau urme de mâncare parţial digerată, adăugă baronetul. Nu-i aşa, doctore?

Aşadar, adevărata problemă era că nu dispuneau de o fetiţă pe care s-o poată diseca pentru a satisface curiozitatea generală.

McBrearty nu făcu decât să dea din cap, ca şi cum ar fi uitat să vorbească.

— Bineînţeles că fusese ceva mâncare, bâigui Ryan. Toată povestea cu miracolul nu era decât o prostie.

— Dimpotrivă, dacă în intestinele Annei nu s-ar fi găsit nimic, izbucni John Flynn, atunci reputaţia familiei O'Donnell ar fi fost curată. Doi buni creştini şi-au pierdut ultimul copil – un mic martir! –, iar imbecila asta a distrus toate dovezile inocenţei lor.

Lib continuă să-şi ţină capul plecat.

— Dar infirmierele nu poartă niciun fel de responsabilitate pentru moartea copilei.

Era vocea domnului Thaddeus, care se hotărâse în sfârşit să vorbească.

— Într-adevăr, aşa este.

Doctorul McBrearty îşi recăpătase glasul.

— Ele nu erau decât nişte persoane aflate în slujba acestei comisii, lucrând sub autoritatea mea, în calitate de medic al fetei.

Preotul şi doctorul păreau să încerce să le absolve pe Lib şi pe măicuţă de vină, numindu-le nişte vite de povară fără creier. Se abţinu să vorbească, pentru că acum nu mai conta.

— Însă aceasta n-ar trebui să-şi primească toţi banii, din pricina incendiului, spuse învăţătorul.

Lui Lib aproape că-i veni să ţipe. Dacă aceşti bărbaţi i-ar oferi fie şi unul dintre arginţii lui Iuda, ea i l-ar arunca în faţă.

— Nu merit niciun ban, domnilor.

•

COMPANIA DE TELEGRAFIE
ENGLISH & IRISH MAGNETIC
A recepţionat următorul mesaj
în a 23-a zi a lunii august 1859

De la: *William Bryne*
Pentru: *Redactor, Irish Times*

Ultimul articol vine poştă acceptat poziţie secretar privat cu destinaţia Caucaz scuzaţi lipsa preavizului schimbare bună ca relaxare et caetera nu fără recunoştinţă W.B.

În cele ce urmează, puteţi citi ultima înştiinţare a acestui corespondent privind Irlandeza care ţine post.

Sâmbăta trecută, la şapte minute după nouă seara, în timp ce literalmente întreaga populaţie romano-catolică a sătucului ei se înghesuia în mica biserică albă cu scopul de a se ruga pentru ea, Anna O'Donnell şi-a dat ultima suflare – se presupune că din cauza înfometării. Cauza fiziologică exactă nu poate fi determinată post-mortem din cauza îngrozitoarei încheieri a acestei poveşti, pe care acest corespondent a aflat-o de la una dintre persoanele care au participat la ultima întâlnire a comisiei.

Infirmiera care o îngrijea pe copilă era în mod firesc tulburată de moartea subită a acesteia şi a recurs la măsuri extraordinare pentru a o trezi la viaţă, în cursul cărora a mişcat accidental lampa din loc. Nemilosul instrument, împrumutat de la un vecin, fusese modificat să funcţioneze nu cu ulei de balenă, ci cu un produs mai ieftin, cunoscut drept lichid de ardere sau terebentină. (Acest amestec – alcool amestecat cu terebentină într-o proporţie de patru la unu, la care se adaugă un pic de eter – e cunoscut ca fiind foarte inflamabil, iar în Statele Unite a fost raportat ca fiind cauza mai multor decese decât cele survenite în accidentele provocate de vapoarele cu aburi şi de trenuri la un loc.)

Odată ce lampa s-a făcut ţăndări pe podea, flăcările au cuprins aşternuturile şi cadavrul copilei şi, cu toate că infirmiera a făcut curajoase încercări de a le stinge – rănindu-se grav în acest proces –, totul a fost zadarnic. Toată canistra cu lichid de ardere a sărit în aer în urma unei explozii, iar infirmiera a fost nevoită să scape din acel infern.

A doua zi, Anna O'Donnell a fost declarată moartă *in absentia,* din moment ce rămăşiţele ei nu au putut fi dezgropate de sub ruine. Potrivit forţelor de ordine, nimeni nu a fost pus sub acuzare şi e puţin probabil ca acest lucru să se întâmple.

Acest lucru nu înseamnă că problema a fost rezolvată. Atunci când unei fete care nu suferă de niciun fel de boală constitutivă i se permite – ba mai mult, e incitată de superstiţiile din popor – să se înfometeze în plină abundenţă, în timpul domniei prospere a reginei Victoria, fără ca nimeni să fie pedepsit sau măcar tras la răspundere, acest lucru ar trebui să fie numit ticăloşie. Nici tatăl, care şi-a abrogat atât responsabilitatea legală, cât şi pe cea morală. Nici mama, care a încălcat legea naturii (cel puţin) prin faptul că a stat pe margine, în timp ce micuţa ei se împuţina. Cu siguranţă nici excentricul, septuagenarul medic sub a cărui aşa-zisă oblăduire s-a irosit Anna O'Donnell. Nici preotul paroh, care n-a reuşit să-şi exercite puterile cu care a fost investit de către funcţia sa pentru a o convinge pe fată să renunţe la postul care i-a fost fatal. Nici vreunul dintre membrii autoproclamatei comisii de supraveghere care au primit dovezi potrivit cărora fata ar fi pe patul de moarte, dar care au refuzat să creadă.

Nimeni nu e atât de orb precum cei ce refuză să vadă. Acelaşi lucru ar putea fi spus despre numeroşii locuitori ai aşezării care, prin depunerea unor ofrande de flori şi de alt gen, par să-şi exprime naiva convingere că ceea ce s-a întâmplat acolo a fost mai degrabă apoteoza unui sfânt local decât uciderea unui copil.

Ceea ce nimeni nu poate contesta este că supravegherea care a început în urmă cu două săptămâni a stimulat mecanismul morţii, cel mai probabil prin blocarea unei modalităţi tainice de hrănire, şi a contribuit la distrugerea fetiţei pe care era menită să o studieze. Ultima acţiune a comisiei înainte de a fi dizolvată a fost aceea de a declara că moartea a fost o manifestare a Domnului, ca urmare a unor

cauze naturale. Însă nici Creatorul, nici Natura nu ar trebui învinuite pentru ceea ce a pricinuit mâna omului.

Stimată infirmieră-şefă,

Probabil că aţi aflat deja de tragica urmare a ultimei mele însărcinări. Trebuie să mărturisesc că sunt atât de zguduită – întregul meu sistem de valori e atât de zdruncinat încât nu mă voi întoarce la spital în viitorul apropiat. Am acceptat invitaţia de a sta împreună cu rudele mele încă în viaţă care trăiesc în nord.

A dumneavoastră,
Elizabeth Wright

ANNA MARY O'DONNELL
7 APRILIE 1848 – 20 AUGUST 1859
S-A ÎNTORS ACASĂ

EPILOG

La şaizeci de grade sub linia ecuatorului, în lumina blândă a sfârşitului de octombrie, domnişoara Eliza Raitt îşi rosti în faţa capelanului numele, literă cu literă. Îşi aranjă mănuşile pe care le purta întotdeauna peste mâinile pline de cicatrici.

Bărbatul trecu pe următorul rând al registrului său.

— Wilkie Burns. Ocupaţia?

— Până de curând, administrator al unei întreprinderi tipografice, îi spuse ea.

— În regulă. Are de gând să-şi găsească o tiparniţă în New South Wales, să publice eventual un ziar pentru mineri?

Ea dădu din umeri ca o domnişoară.

— N-aş fi deloc surprinsă.

— O văduvă şi un văduv, murmură capelanul în timp ce-şi nota.

Aruncă o privire spre est, dincolo de valuri. Să laşi în urmă praful durerii pe proaspete păşuni, cită el cu emfază.

Eliza dădu din cap cu o jumătate de zâmbet.

— Supuşi ai Coroanei Britanice, Biserica Angli…

— Domnul Burns şi fiica lui sunt romano-catolici, îl corectă Eliza. Odată ce vom ajunge, ne vom supune încă o dată ceremoniei în acea biserică.

Se gândi că e posibil ca preotul să se opună, dar acesta dădu indulgent din cap. În timp ce îşi notă numele vasului, data sosirii şi longitudinea şi latitudinea precisă, se uită peste umărul bărbatului. (Cu o lună în urmă îşi aduse aminte să arunce carnetul cu notiţe în valuri.) Oare de ce întârziau ceilalţi doi?

— Şi Nan Burns, întrebă preotul, încă o mai necăjesc durerile de stomac şi melancolia?

— Aerul mării a început deja să-i amelioreze starea, îl asigură ea.

— Acum are în sfârşit mamă! Ce poveste încântătoare, felul în care dumneavoastră şi fetiţa s-a întâmplat să vă împrieteniţi în biblioteca vasului, prin acea modalitate lejeră pe care uzanţa o permite pe mare şi toate cele ce au urmat...

Eliza zâmbi, tăcând cu modestie.

Atunci, cei doi coborâră pe punte, irlandezul bărbos, cu părul roşcat, tuns scurt, ţinând-o de mână pe fetiţă. Nan strângea în mână un rozariu din mărgele de sticlă şi un buchet de flori de hârtie cu vopseaua încă umedă, pe care pesemne că-l făcuse singură.

Eliza se gândi că avea să plângă. „Fără lacrimi”, îşi spuse ea, „nu astăzi”.

Capelanul vorbi cu glas puternic.

— Daţi-mi voie să fiu primul care vă felicită, domnişoară Nan.

Timidă, copila îşi îngropă faţa în rochia Elizei.

Eliza o ţinea strâns şi era conştientă că şi-ar fi dat toată pielea de pe ea pentru Nan, toate oasele picioarelor, dacă ar fi fost nevoită.

— Te distrezi suficient de bine pe acest velier? o întrebă capelanul pe copilă.

Arătă dincolo de capetele lor.

— Zece mii de metri de pânză, închipuie-ţi! Şi două sute cincizeci de suflete la bord.

Nan încuviinţă din cap.

— Dar poate că abia aştepţi să ajungeţi la destinaţie, la noua ta casă. Ce te atrage cel mai mult la Australia?

Eliza îi murmură la urechiuşă:

— Poţi să-i spui?

— Stelele noi, spuse Nan.

Capelanului îi plăcu răspunsul.

Wilkie luă mâna liberă a Elizei în strânsoarea mâinii lui calde. Era atât de nerăbdător, însă nu mai nerăbdător decât era ea. Simţea o foame pentru viitor.

— Domnule Burns, îi spuneam miresei dumneavoastră că romanţa micuţei dumneavoastră familii, înfiripate la bordul vasului, e cu adevărat şarmantă. V-aţi putea chiar gândi să o împărtăşiţi presei!

Mirele scutură din cap cu un zâmbet.

— Una peste alta, spuse Eliza, am prefera ca zilele noastre să rămână nescrise.

Iar Wilkie, coborându-şi privirea pentru a o întâlni pe cea a fetei, apoi ridicând-o din nou spre Eliza, întrebă:

— Începem?

Nota autorului

Minunea este o poveste inventată. Cu toate acestea, cartea a fost inspirată de aproape cincizeci de cazuri de aşa-zise „Fete care postesc” – ridicate în slăvi pentru faptul c-au reuşit să supravieţuiască lungi perioade de timp fără hrană – în Insulele Britanice, Europa de Vest şi America de Nord între secolele al XVI-lea şi al XX-lea. Între aceste fete şi femei existau mari diferenţe atât în ceea ce priveşte vârsta, cât şi mediul de provenienţă. O parte din ele (fie că erau protestante, fie catolice) susţineau că fac acest lucru dintr-un considerent religios, însă multe dintre ele nu susţineau acest lucru. Au existat de asemenea şi multe cazuri de bărbaţi, cu toate că mult mai puţine. Unii dintre aceşti oameni au fost puşi sub supraveghere timp de mai multe săptămâni; o parte dintre ei au început să mănânce din nou, în mod voluntar sau după ce au fost obligaţi, închişi, spitalizaţi sau hrăniţi cu forţa; unii au murit; alţii au mai trăit zeci de ani, continuând să susţină că n-au nevoie de hrană.

Ţin să le mulţumesc pentru sugestiile esenţiale pe care mi le-au oferit agentelor mele Kathleen Anderson şi Caroline Davidson şi editorilor mei Iris Tupholme de la HarperCollins Canada, Judy Clain de la Little, Brown şi lui Paul Baggaley de la Picador. Tana Wollen şi Cormac Kinsella au fost atât de bune şi m-au ajutat cu engleza irlandeză şi cu cea britanică, iar redactarea lui Tracy Roe a fost, ca întotdeauna şi-n ambele sensuri, de nepreţuit. Dr. Lisa Godson de la Colegiul Naţional de Artă şi Design din Dublin mi-a împărtăşit cunoştinţele ei privind obiectele devoţionale catolice din secolul al XIX-lea. Prietenii mei Sinead McBrearty şi Katherine O’Donnell şi-au împrumutat numele de familie unora dintre personajele mele, iar un altul e numit după generoasa Maggie Ryan care a contribuit la strângerea de fonduri pentru Trustul Kaleidoscope.

EMMA DONOGHUE

MINUNEA

virtual-project.eu

